

GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE

SZÍ♥E-JAVA

ÉRTÉKEK, SZÉPSÉGEK ÉS ÉLMÉNYEK
TELEPÜLÉSEINKRŐL

GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE
SZÍVE-JAVA

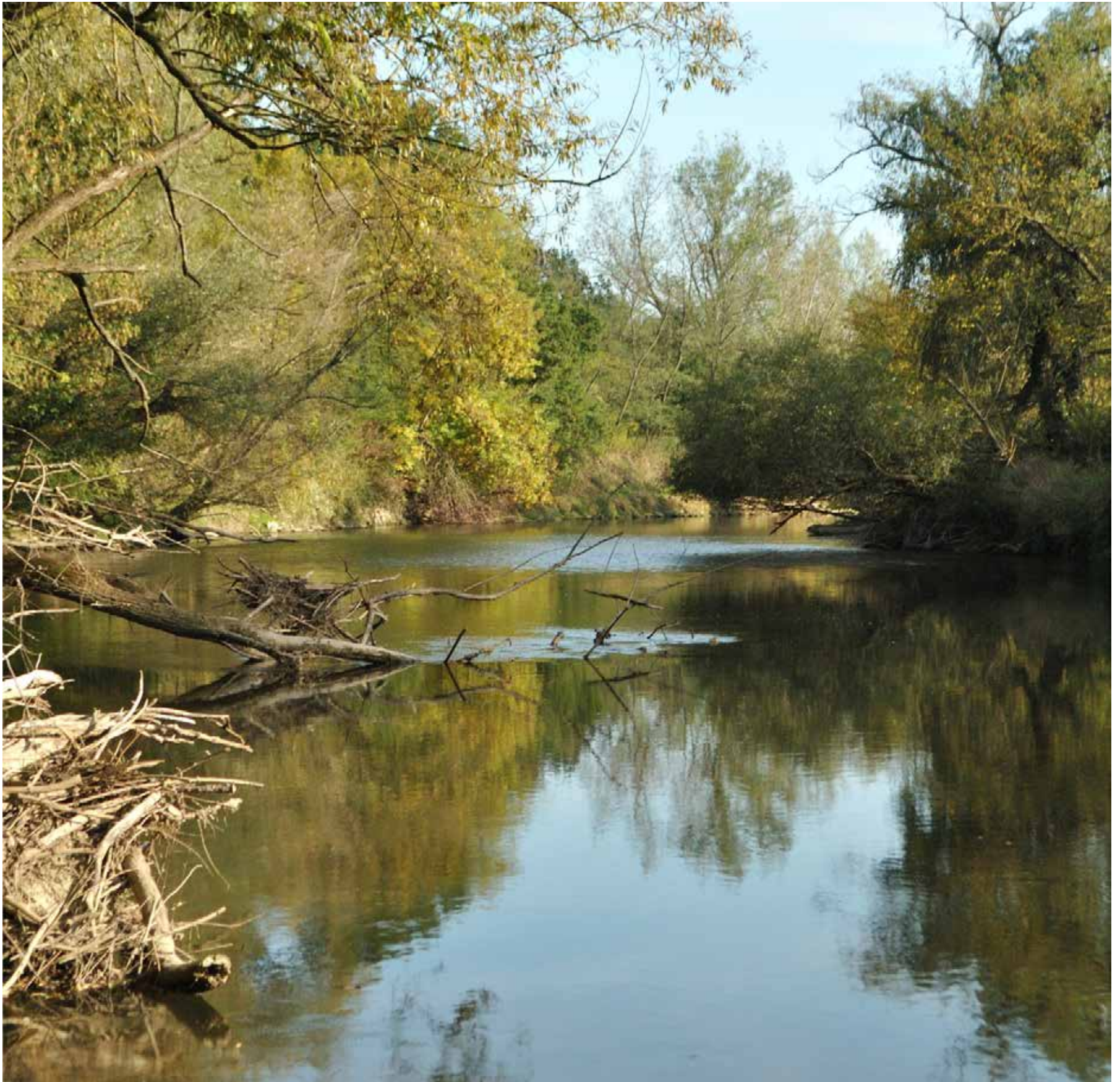

A kiadvány létrejöttéért köszönet illeti a benne szereplő települések polgármestereit, akik fontosnak érezték, hogy készüljön egy képes-szöveges kordokumentum-gyűjtemény.

Köszönet a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Közgyűlés elnökének, Németh Zoltánnak az előkészítő munkában nyújtott támogatásért.

*Sári Andrea
szerző-szerkesztő*

GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE SZÍVE-JAVA

GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE

SZÍVE-JAVA

ÉRTÉKEK, SZÉPSÉGEK ÉS ÉLMÉNYEK
TELEPÜLÉSEINKRŐL

SZERKESZTETTE:
SÁRI ANDREA

GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE SZÍVE-JAVA

KÖSZÖNTŐ

Nagy örömmel és jó szívvvel ajánlom a kedves Olvasó szíves figyelmébe a vármegyénk albumát, melyben ízelítőt szeretnénk adni azokból az értékekből, amelyekre mi, a nyugat kapujában élők nagyon is büszkék vagyunk. Szerencsésnek érezhetjük magunkat, hiszen Győr-Moson-Sopron vármegye jelentős turisztikai vonzerővel rendelkezik, csodás természeti környezettel, műemléki adottságokkal, gyógy- és termálvizekkel, gazdag kulturális élettel. Városaink és falusi településeink is bővelkednek kulturális örökségben és büszkék vagyunk arra, hogy a főváros után Sopron és Győr számít a műemlékekben leggazdagabb településnek. Mindent összevetve e két, műemlékekben rendkívül gazdag városunk – Győr és Sopron – mellett számos olyan érték fellelhető Győr-Moson-Sopron vármegyében, amely életünket, mindennapjainkat gazdagabbá, jövőnket pedig biztosabbá és megalapozottabbá teszi. Őrizzük az elődeinktől kapott tudást és tapasztalatot, mindennapi tevékenységünkkel pedig értéket szeretnénk adni a jövőnek.

A hozzánk látogató vendégeknek örömmel mutatjuk meg világörökségi helyszíneinket, szívesen mesélünk az épített és természeti örökség számos szép példájáról, de büszkék vagyunk a 21. század azon vívmányaira és eredményeire is, melyek térségünkben születtek.

Az otthonod ott van, ahol valaki szeretné, hogy tovább maradjál – tartja egy bölcs mondás. Igen, mi otthonunknak érezzük ezt a térséget, nekünk nem térkép e táj. Szeretünk itt élni és szeretnénk megmutatni, hogy miből fakad ez az érzés. Erre kiváló lehetőséget kínál ez a csodálatos könyv is. Lapozza érdeklődéssel, kedves Olvasó! Ha pedig kedvet kap,- amit szívből remélünk – és meglátogat bennünket, annak még inkább örülünk majd.

Németh Zoltán

*Győr-Moson-Sopron Vármegye Közgyűlésének
elnöke*

GREETING

It is with great pleasure and good heart that I recommend this album about our county to the kind attention of the dear reader, in which we would like to give a taste of the values of which we, who live at the gate of the West, are very proud. We can feel lucky, as Győr-Moson-Sopron county has a significant touristic appeal, a wonderful natural environment, historical properties, medicinal and thermal waters, and a rich cultural life. Our cities and rural settlements are also rich in cultural heritage and we are proud that, after the capital, Sopron and Győr are the settlements richest in monuments. All in all, in addition to these two cities extremely rich in monuments – Győr and Sopron – there are many values to be found in Győr-Moson-Sopron County that make our lives, our days richer, and our future more secure and well grounded. We preserve the knowledge and experience handed down to us by our predecessors, and we want to add value to the future with our daily activities.

We are happy to show our world heritage sites to our visiting guests, we are happy to tell about the many beautiful examples of built and natural heritage, but we are also proud of the achievements and results of the 21st century that were born in our region.

Your home is where someone wants you to stay, according to a wise saying. Yes, we feel this region is our home, this landscape is not a map for us. We love living here and we want to show you where this feeling comes from. This wonderful book also offers an excellent opportunity for this. Turn the pages with interest, dear Reader! And if you feel like it – which we sincerely hope – and visit us, we will be even more pleased.

Zoltán Németh

Chairman of the Assembly of Győr-Moson-Sopron County

ELŐSZÓ

Szerkesztői gondolatok...

Egy sokszínű, ezer természeti és ember alkotta értékkel rendelkező megye településeinek csokrát tartja kezében a Kedves Olvasó.

Győr-Moson-Sopron Vármegye Szíve-Javát, olyan varázslatos városokat, községeket – a kisebbektől a nagyobbakig – jelenít meg ez az album, melyek történelmi gyökerekkel, gazdag látnivalóval, és a hamisítatlan magyar vendégszeretettel várják mindazokat, akik szeretnék megismerni őket.

A kötet létrejöttét az a gondolat vezette, hogy az elmúlt 10-15 évben sokat fejlődtek, épültek, változtak a települések. A kor, a jelen alkotó embere most rakja oda keze nyomát a helyre, ahol él, ezt pedig érdemes megörökíteni, és dacolva a változó világ trendjével: papíron, nyomtatott, maradandó formában.

72 település kapott helyet ebben a magyar-angol nyelvű ismertetővel és fotókkal tarkított kiadványban.

Velük találkozhat az olvasó 3-3 oldalon, kordokumentum jelleggel.

Minden településről, a saját maga által megfogalmazott ismertető olvasható, – ki, hogyan értelmezte és szerette volna megmutatni magát – ezért a kötet nem egysíkú és nincs benne a stílust, a mondanivalót illető uniformizáltság.

2023 lenyomata, de értékét talán nem is a jelen, hanem a jövő adja majd.

Kívánom, hogy lapozzák ezt a kiadványt érdeklődéssel, és ragadja el olvasóként Önöket az érzés: Győr-Moson-Sopron Vármegye igazi gyöngyszeme Magyarországnak, ahol találkozik a történelem, a természeti sokszínűség, és olyan kellemes elegyet alkot, amit érdemes egy esszenciává gyúrni és tovább adni.

Sári Andrea

szerkesztő

FOREWORD

Dear Reader, what we are about to present you is a collection of villages in a diverse county that offers thousands of natural and man-made wonders.

This album presents the very best of Győr-Moson-Sopron County: charming towns and villages both small and large, with historical roots, rich sights and genuine Hungarian hospitality, waiting for those who are eager to discover them.

The inspiration behind this book was the idea that villages have undergone significant development, growth and change in the last 10-15 years. It is in this day and age that the creative minds of our time are leaving their mark on the place where they live. This mark is worth preserving, and – defying the trend of a changing world – preserving it on paper, in print, in a permanent form.

72 towns and villages have requested to be included in this publication, which contains photos and a Hungarian-English guide.

A representation of the times we live in, this album dedicates 3 pages to

each of them. Each village was asked to write its own introduction. These introductions reflect how the villages see and want to present themselves, so the book is never one-dimensional and has no uniformity of style or message.

The book is representative of the year 2023, but its value lies not so much in the present as in the future.

I hope that you will read this publication with interest, and the book will convey the message that Győr-Moson-Sopron is a real gem of a county in Hungary, where history and natural diversity meet and form a pleasant blend, the essence of which is worth capturing and sharing.

Andrea Sári

editor

TELEPÜLÉSEK

ACSalAG

Acsalag a Nyugat-Dunántúli régióban, Győr-Moson-Sopron vármegyében Csornától 10 km-re, északnyugatra fekszik. A síkvidéki sorfalu a Csornai járásban helyezkedik el, területe: 10, 42 km². A Hanság déli részén a hanyi lápvilág egy magasabb pontján jött létre 1696-ban. A szájhagyomány szerint a település neve Átcsallak volt, amit később a nép Acsalagra változtatott, mivel kezdetben a falu mocsaras fekvése miatt kevesen akartak oda letelepedni, ezért különféle módszerekkel próbálták átcsalni az embereket. A község hat utcából áll, kb. 200 családi ház alkotja a települést.

A falu lakosság száma 504 fő, a 0-14 évesek: 62 fő, a 15-65 évesek: 338 fő, 65 év feletti: 104 fő. Az állandó népességen belül a 18-59 korosztály a domináns. Nemek megoszlásában a korosztályon belül a férfiak száma, az 59 feletti lakosnál azonban már a nők száma a magasabb.

Acsalagon 2021. szeptember 1-je óta működik óvoda. Az általános iskolai feladatok ellátását Bősárkány nagyközséggel kötött társulási megállapodás alapján biztosítja az Önkormányzat. A településen 2008 óta falugondnoki szolgáltatás működik, amelynek minden elemét igénybe vehetik az acsalagiak. A község rendelkezik orvosi rendelővel, ahol a háziorvos hetente fogadja a betegeket. Az Önkormányzat a szociális alapfeladatok – étkeztetés, házi segítségnyújtás – ellátását, valamint társulási megállapodás alapján a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátását is biztosítja. A községben a postai szolgáltatást mobil posta biztosítja, ezenkívül falugazdász, könyvtári, védőnői szolgáltatásokat tudnak igénybe venni a helyiek. Acsalagon két vegyes bolt és két italbolt is működik.

A látnivalók szempontjából a falu közepén kiemelkedik a barokk stílusú római katolikus templom, amely 1795-ben épült és Szent Lőrinc tiszteletére szentelték fel. A településen további nyolc nevezetesség található, a legkorábbiak a 18. századból származnak: Nepomuki Szent János szobor, Szent Flórián és Szent Lőrinc szobor, Fehérkép, Szentháromság szobor, Millenniumi emlékmű, Szent Korona-emlékmű, 1956-os emlékmű, valamint az I-II. világháborús hősi emlékmű.

Acsalag Községi Önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatások ellátása érdekében közösségi szintként az alábbi ingatlanokat biztosítja: Kultúrház, Községi Ház, Civilek Háza, valamint egyéb önkormányzati tulajdonú, kulturális rendezvény tartására alkalmas nyílt terület. A középületek fenntartásáról az Önkormányzat gondoskodik, amelyekről általánosságban elmondható, hogy a fejlesztéseknek, pályázati támogatásoknak köszönhetően mindegyike felújított, technikailag jól felszerelt.

A falu fejlődéséért és értékeinek megismertetéséért sokat tesznek a civil szervezetek: Acsalagi Sportegyesület, Acsalagi Szent Lőrinc Egyesület, Acsalag Községért Egyesület, Rókadombi Sporthorgász Egyesület, emellett a művelődő közösségek is meghatározóak a település kulturális életében: Acsalagi Lilaakác Nyugdíjas Klub, Fidélia Kórus, 1302. sz. Márton Lajos Cserkészcsapat. A számtalan közösségi épületnek köszönhetően rengeteg programot kínálnak egész évben az itt élőknek, elszármazottaknak, idelátogatóknak, nagy hangsúlyt fektetve a helyi turizmus fejlesztésére, a település kulturális életének felpozícionálására, erősítésére, pl. nosztalgia disznóvágás, falunap, pajtafesztivál, Szent Mihály-nap, falukarácsony. Minden csendre, pihenésre és a természeti szépségek látványára vágyó érkezőre áldást kér Acsalag, majd békeséggel engedti útjára, de mindig visszavárja!

A település polgármestere: Szilágyi Andrásné

Acsalag is located 10 km northwest of Csorna in the West Transdanubian region in Győr-Moson-Sopron County. It is a lowland row village in the district of Csorna with a total area of 1042 km². It was founded in 1696 on a higher area of the Hany marshland on the southern part of Hanság. According to oral tradition, the name of the village used to be 'Átcsallak' ('I lure you over'), later changed to Acsalag, because not many people wanted to settle there initially due to the marshy location, so they tried to lure people by various methods. The village consists of six streets and about 200 houses.

The population is 504, of which 62 are aged 0 to 14, 338 aged 15 to 65, and 104 people are aged over 65. The resident population is predominantly in the 18 to 59 age group. In terms of gender distribution, the number of males is higher in this age group, however, females are more numerous in the population over 59.

A kindergarten has been operating in the village since 1 September 2021. The primary school is provided by the municipality on the basis of a partnership agreement with the village of Bősárkány. Acsalag has operated a village guardian service since 2008; all elements of this service are free of charge for the residents. The village has a doctor's office as well, where patients are seen weekly by a general practitioner. The municipality also provides basic social services, such as meals or home help, as well as child protection and child welfare services on the basis of a partnership agreement. Postal services are provided by a mobile post office, and the village also has access to a farming administrator, a library and a health visitor service. There are two convenience stores and two pubs.

In terms of attractions, the Roman Catholic church stands out in the centre of the village. Built in baroque style in 1795, the church was dedicated to St. Lawrence. The village has 8 other landmarks, the earliest dating from the 18th century; St. John of Nepomuk statue, St. Florian and St. Lawrence statues, 'Fehérkép', Holy Trinity statue, Millennium monument, Holy Crown monument, memorial of the 1956 revolution and a memorial to the heroes of World War I and II.

The municipality of Acsalag provides properties such as the Cultural Centre, the Community Centre and the NGO Centre as community venues for the purposes of basic public cultural services, as well as any outdoor areas owned by the municipality suitable for holding cultural events. The public buildings are maintained by the municipality, so, in general, they have all been renovated and are technologically well-equipped as a result of upgrades and improvements thanks to grants.

The development of the village and the promotion of its values are greatly facilitated by NGOs, such as the Acsalag Sports Association, the Acsalag St. Lawrence Association, Association for Acsalag, and the Rókadomb Sports Angling Association. Cultural organisations such as the Acsalag 'Lilaakác' (Wisteria) Retirement Club, the 'Fidélia' Choir and the Lajos Márton Scout Troop no. 1302 also play a key role in the life of the village. Thanks to the numerous community venues, a wide range of events are offered throughout the year for residents, returning former residents and visitors, with a strong emphasis on developing local tourism as well as stimulating and strengthening the cultural life of the village. These events include the nostalgic pig slaughter, the Village Festival, the Barn Festival, St Michael's Day, and Village Christmas. Acsalag blesses all visitors who come to enjoy a quiet and relaxing time or see natural treasures, and sends them on their way in peace, but always welcomes them back!

The mayor of the settlement: Andrásné Szilágyi

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Civilek Háza avatás; Óvodásoknál járt a Miniszterelnök úr; Óvoda; Ravatalozó; Községi Ház; Községháza; Óvodai ünnepség; Római katolikus templom; 56-os emlékmű; Civilek Háza; Köszöntő tábla; Fehérkép szobor

AC SALAG

ACSSALAG

BAKONYPÉTERD

Bakonypéterd egy község Győr-Moson-Sopron vármegyében, a Pannonhalmi Járásban. A Bakony északi szélén, a Bakonyalján helyezkedik el. A Sokorói-dombság délkeleti szélén a Győrt Veszprémmel összekötő 82-es főközlekedési út mentén kialakult együttes falu. A legközelebbi város Pannonhalma (10 km).

A községtől 2 km távolságra, a 82-es úttal párhuzamosan halad a Győr-Veszprémvasútvonal. A közlekedés javarésze autóbusszal bonyolódik le a Kisalföld Volán Zrt, illetve a nyári időszakban Veszprémbe, a Balatonra menő Balaton Volán járataival. A falu Románd felől egy 2 km-es önkormányzati aszfaltos úton is megközelíthető.

Az ásatások során feltárt leletek alapján, itt az emberi élet nyomaival, már a késő bronzkor elején találkozhatunk. Péterd első okleveles említését 1357-ből ismerjük, amikor is Peturdnak nevezték. A Bakonypéterd név csak 1913-ban szerepel először a Magyar Helységnevtárban. A középkorban a pannonhalmi bencés apátság és az egytelkes nemesek közös birtoka volt. 1544-ben a török háborúk idején elnéptelenedett, majd 1675-ben megkísérelték az újra betelepítését. Moson vármegyéből, illetve német nyelvű területekről érkeztek 1715-ben szabad költözési joggal bíró jobbágysok.

A telepések megélhetési forrása a mezőgazdaság volt, hasonlóan a környező településekben letelepedettekhez. A föld nagyobb része agyagos, közepes minőségű gyümölcsstermelésre alkalmas. A keskeny, vizenyős rétektől kis területet elfoglaló szőlőktől eltekintve, területének legnagyobb része szántóföld. Összefüggő erdőt csak a település délnyugati sarkában találunk, mely benyúlik a románi szőlők mögé. Legmagasabb pontja a péterdi hegy 236 m-es magasságával. A falun folyik keresztül a Bornát-ér.

A község 1950-ig a romándi körjegyzőséghez tartozott. 1950-től 1962-ig önálló tanácssal rendelkezett. 1963-ban négy település közös tanácsot hozott létre romándi székhellyel, melynek egyik társközsége volt. A rendszerváltás után önálló önkormányzatot választottak. Ekkor ismét a romándi körjegyzőség tagja lett, ahonnan 1996-ban kilépett. Önállóságát néhány éven át megőrizve, 2003. január 1-jétől Tarjánpusztával és Győrasszonyfával körjegyzőséget hozott létre tarjánpusztai székhellyel. 2013. január 1-től 2019. december 31-ig a Bakonyszentlászlói Közös Önkormányzati Hivatal tagja volt a településünk. 2020. január 1-től az Écsi Közös Önkormányzati Hivatal tagja.

Két tantermes katolikus elemi iskoláját 1948-ban államosították, később körzetesítették. Az alsó tagozatosak Romándra, a felsőtagozatosok Veszprémvarsányba jártak iskolába.

A községben orvosi rendelőt tartanak fenn. Ezen kívül kultúrház, könyvtár is van a településen.

A településen Római Katolikus templom található, mely 1817-ben épült. Továbbá kálvária, I-II. világháborús emlékmű, és 1956-os emlékmű is felállításra került néhány éve.

2011-ben megalakult a Bakonypéterdi Polgárőr Egyesület, 2014-ben pedig a Bakonypéterdért Alapítvány, mely minden évben sikeres pályázatot nyújt be rendezvények lebonyolítására.

Az Önkormányzat több éve próbált pályázni szennyvíz beruházásra, sajnos sikertelenül, de 2017-ben végre sikerült megnyerni a településnek „Egyedi szennyvízkezelés” című projektet, így 2019-ben Bakonypéterd is már összközműves település lett.

A lakosságszám az elmúlt néhány évben gyarapodni kezdett. Aktív közösségi élet zajlik, és folyamatos beruházásokkal szépül, épül a település.

A település polgármestere: Bolla Tünde

Bakonypéterd is a village in the Pannonhalma district in Győr-Moson-Sopron County. It's located in Bakonyalja, which is the northern edge of the Bakony Mountains. It is a one-street village along main road 82 connecting Győr with Veszprém on the south-eastern edge of the Sokoró Hills. Pannonhalma is the nearest town (10 km).

The Győr-Veszprém railway line runs parallel to road 82 at a distance of 2 km from the village. Most of the transport is by bus, operated by Kisalföld Volán Zrt, with Balaton Volán also providing services to Veszprém and Lake Balaton in the summer season. The village is accessible from Románd as well via a 2 km long municipal asphalt road.

Excavations have revealed evidence of habitation since the beginning of the Late Bronze Age. The first written mention of Péterd dates back to 1357, when it was called Peturd. The name Bakonypéterd was not mentioned until 1913 in the Hungarian Place Name Register. In the Middle Ages, the Benedictine Abbey of Pannonhalma and the manorial nobles shared ownership of the lands. The village was deserted in 1544 during the Turkish wars, and an attempt was made in 1675 to repopulate it. Serfs with the right to move freely from Moson County and German-speaking regions settled here in 1715.

Like those of the surrounding settlements, the settlers' livelihood was based on agriculture. Most of the soil here is clayey, suitable for fruit production of medium quality. Besides the vineyards, which occupy some space from the narrow wet meadows, most of the village's territory is farmland. A continuous woodland area, extending beyond the vineyards of Románd, exists only in the south-western corner of the municipality. With 236 m above sea level, the hill is highest point in Péterd. A stream called Bornát flows through the village.

Bakonypéterd belonged to the Románd district administration until 1950. It had its own council between 1950 and 1962, and then it was one of four municipalities that formed a joint council in 1963 with its seat in Románd. After the change of regime, an independent government was elected, and the village became a member of the Románd district administration again, from which it split in 1996. After maintaining its autonomy for a few years, it formed a joint district administration with Tarjánpuszta and Győrasszonyfa on 1 January 2003, with its seat in Tarjánpuszta. Bakonypéterd was a member of the Bakonyszentlászlói Joint Municipal Office between 1 January 2013 and 31 December 2019, and then it became a member of the Écs Joint Municipal Office on 1 January 2020.

The two-classroom Catholic elementary school was nationalised in 1948, and later subject to zone merger, so lower grade pupils attended school in Románd while upper grade pupils went to Veszprémvarsány. The village has a doctor's office, a cultural centre and a library.

The Roman Catholic church of the village was built in 1817. There is a Calvary and a World War I and II memorial, as well as a monument erected a few years ago commemorating the 1956 revolution. The Civil Guard Association of Bakonypéterd was founded in 2011. The Foundation for Bakonypéterd, which successfully submits applications for events every year, was established in 2014. After trying to apply for a wastewater project for several years without success, the municipality eventually won the project called "Individual wastewater management" in 2017, so Bakonypéterd has finally had full utilities coverage since 2019.

The population has started to grow in the last few years. There is a lively community life and continuous investments are being made to improve and develop the village.

The mayor of the settlement: Tünde Bolla

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Bakonypéterd tájkép; Bakonypéterdi szőlősor; Bakonypéterd utcakép; Bakonypéterd Község Önkormányzata; Akel-dűlő (pincesor); Tájkép; Játsszótér; Római katolikus templom; 56-os emlékmű; I.-II. világháborús emlékmű; Szent Rókus-kápolna; Bakonypéterd Község tábla

BAKONYPÉTERD

BAKONYPÉTERD

BELED

Beled Győr-Moson-Sopron vármegyében, a kapuvári járásban, 2009. július 1-én kapta meg a városi rangot. 2647 hektáros kiterjedésével és a lakosságszám tekintetében is a megye legkisebb városa, de a Rábaköz tájegység egyik jelentős települése. A Kis-Rába folyó a nyugati oldalon szeli át a várost.

A település első írásos említése egy 1230-as keltezésű oklevélhez kötődik. Ebben az Osl nemzetségbeli Belud comes (várispán), akiről a falu a nevére kapta, malmokat adományozott a csornai prépostságnak. Ezen ipari létesítményeknek később is nagy szerepe volt a település történetében, a Rábaköz egyik gazdasági központjává tették Beledet. Az ország három részre szakadása után a Bécs ellen vonuló török hadak többször végig dúlták a vidéket. A Rákóczi szabadságharc idején Beled a kurucok oldalán állt, ezért a császári csapatok harcát is kísérte pusztulás. A 18. században megindult a nagybirtokon a majorsági áruterelés. Ekkor a középkorban birtokos Ostffyok, Kanizsaiak, majd Nádasdyak után az Esterházy és Cziráky család lett a falu nagybirtokosa. A kereskedelem elősegítése végett az Esterházyak zsidó lakosokat telepítettek a faluba. Jelenlétük fellendítette a gazdasági életet.

Beledben a mezőgazdaság mellett jelentős volt a kisipar is. 1874-ben a céhek helyére lépő ipartestülethez 12 különböző iparág tartozott. Nagy gazdasági előrelépést jelentett, hogy az 1891-ben megnyitott Pozsony-Szombathely vasútvonal Beledet is érintette. A Kis-Rába folyó hozadéka a jó minőségű öntéstartalaj és a mélyben fellelhető agyag, kavics. A jó minőségű agyag fellelhetősége elősegítette a Rába mellett két nagyüzem kiépülését: Schwarz Ignác, valamint Szabó István és társai gőztéglagyárát. A 20. század első évtizedeiben a falu városias, polgári jellegűt öltött. Megjelentek az emeletes középületek és magánházak. 1901-ben az evangélikus, 1921-ben a katolikus iskola, 1929-ben a községháza épült meg. Szintén ez időből való a nagyvendéglő, Boltok sora tarkította a Fő utcát. A településen gazdag közösségi élet bontakozott ki.

Az I. világháború veszteségei után a második még mélyebben érintette a falut. Szinte minden családnak volt hősi halottja. A városháza melletti emlékmű 64, hadban elesett katonára emlékeztet. A városnévét örökíti meg. Az Auschwitzba hurcolt 330 zsidó lakos közül pedig 278-an vesztették életüket a „halálgyárban”. Az 1945-ös választások után többpárti képviselőtestület alakult, ami azonban 1949-ben egypártivá szűkült. Az 1956-os forradalom után az élet a kádári, pártállami keretek között folytatódott. A falu 1973-tól hat környező község társulásával, de döntési jogaik megtartásával nagyközség lett. A működő üzemeknek köszönhetően újabb gazdasági fellendülés következett be, a 80-as években megépült az Ifjúsági Ház, a Tornacsarnok és az általános iskola új épülete. 2009-ben pedig városi rangot kapott a település.

BELED-VICA

A település évszázadokkal ezelőtt a mai falutól északkeletre helyezkedett el. A falu nevének első írásos említése 1162-es okiratban szerepel. A község lakói földművesek voltak, tevékenységeik középpontjában a mindennapi gazdasági élet állt. 1876-ban került sor a vicai templom átépítésére. A vicai régi vágya teljesült 1956-ban, amikor nagy társadalmi összefogással vasúti megállóhelyet létesítettek. Az ötvenes évek végén konszolidált időszak következett, amelyre a kiegyensúlyozottság, lassú gyarapodás volt jellemző. 1975-ben megszűnt az iskola, mert az alsó tagozatos gyermekek létszáma 10-15 főre csökkent. 1983-ban Vica egyesült Beleddel.

A település polgármestere: Major Jenő

Beled is a town in the Kapuvár district of Győr-Moson-Sopron County. It received the town status on July 1, 2009. With its area of 2,647 hectares, it is the smallest town in the county in terms of area and population. It is one of the important settlements of the Rábaköz region. The Kis-Rába river crosses the town on the western side. The first written mention of the settlement is linked to a charter dated 1230. In it, the Belud comes from the Osl family, from whom the village got its name, donated mills to the Csorna provost. These industrial facilities later played a big role in the history of the settlement, making Beled one of the economic centers of Rábaköz. After the country was divided into three parts, the Turkish armies marching against Vienna ravaged the countryside several times. During Rákóczi's War of Independence, Beled was on the side of the Kurucs, so the fight of the imperial troops was accompanied by destruction. In the 18th century, the production of the manor's goods began on large estates. At that time, the Esterházy and Cziráky families became the major landowners of the village, after the Ostffys, Kanizsais, and then Nádasdys, who were landowners in the Middle Ages. To promote trade, the Esterházy settled Jewish residents in the village. Their presence boosted economic life. Besides agriculture, small industry was also important in Beled. In 1874, 12 types of industries belonged to the trade association that replaced the guilds. The fact that the Bratislava-Szombathely railway line, which opened in 1891, reached Beled was a great economic advantage. The alluvium of the Kis-Rába River is high-quality potting soil and the clay and gravel found in the depths. The availability of high-quality clay facilitated the construction of two large factories near the Rába: the steam brick factories of Ignác Schwarz and of István Szabó and partners. In the first decades of the 20th century, the village took on an urban, bourgeois character. Multi-storey public buildings and private houses appeared. The Lutheran school was built in 1901, the Catholic school in 1921, and the village hall in 1929. Also from this time is the grand restaurant, and a row of shops dotted Main Street. A rich community life developed in the settlement. After the losses of the First World War, the Second World War affected the village even more deeply. Almost every family had a heroic deceased. The monument next to the town hall commemorates the names of 64 soldiers who died in the war. Of the 330 Jewish residents dragged to Auschwitz, 278 lost their lives in the "death factory". After the 1945 elections, a multi-party representative body was formed, which, however, was reduced to a single party in 1949. After the 1956 revolution, life continued within Kádár's party-state framework. In 1973, the village became a large village with the association of 6 surrounding villages, who got to retain their decision-making rights. Thanks to the operating factories, a new economic boom occurred, in the 80s the Youth House, the Gymnasium and the new building of the primary school were built. In 2009, the settlement was granted town status.

BELED-VICA

Centuries ago, the settlement was located northeast of today's village. The first written mention of the village's name is in a deed from 1162. The inhabitants of the village were farmers, and the daily life of the farm was at the center of their activities. The Vica church was rebuilt in 1876. The old wish of the people of Vica was fulfilled in 1956, when a railway stop was set with a great social cooperation. A consolidated period followed in the late 1950s, which was characterized by balance and slow growth. In 1975, the school was closed because the number of children in the lower grades decreased to 10-15. In 1983, Vica merged with Beled.

The mayor of the settlement: Jenő Major

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Barthodeiszky-kastély; Kastély kapu; Katolikus templom, Evangélikus templom; Egészségközpont; Általános Iskola; Városháza; Óvoda; Művelődési Ház; Hősi emlékmű; Székelykapu; Szabadidőpark

BELED

BELED

BOGYOSZLÓ

Bogyoszló a Rábaköz közepén, a Kis-Rába és a Keszeg-ér közötti sík területen fekszik. Csornától 9 km-re, Kapuvártól 15 km-re terül el a 85-ös főútvonalától délre.

Bogyoszló első írásos említése 1228-ban történik. A Kanizsayak birtoka volt, a kapuvári uradalomhoz tartozott. Ezzel együtt került 1536-ban a Nádasdyak, 1681-ben pedig az Esterházyak kezére.

A falukép meghatározó eleme az észak-dél irányú széles út a katolikus templommal. A falu Fő utcáján található Szent Kozma és Damján római katolikus templom, amely 1836-ban klasszicista stílusban épült. Az épület 2022-re pályázati forrásokból kívül és belül is teljesen megújult. Berendezései közül értékes a szószék a "Jó Pásztor" domborművel díszítve (1800 körül), a fából készült Mária-szobor (1760), valamint a templom előtt álló kesergő Mária-szobor Szent Vendel és Szent Flórián alakjaival kiegészítve (műemlék jellegű 1808-ból származó késő barokk alkotás). A templom harangja egyike az ország legkorábbi fennmaradt harangjainak, mely 1513-ban készült. A Sacra Velo kerékpáros zárandókút településünket is érinti. A templom előtti téren áll a millenniumi kopjafa, mely Pintér Jenő fafaragó alkotása.

A népi építészet eltűnőben lévő emlékei, házai a Fő utcában védelemre szoruló három zsellérház – építészeti együttest alkotnak. A Fő utca 23. szám alatt található falunk neves szülőtte, Király Iván ornitológus szülői háza.

A Bogyoszlón élő embereknek nagyon fontos a hagyományok őrzése. A régi iskola épületében található Horváth Győző néprajzi gyűjteménye, itt látható a rábaközi fafaragók alkotásait bemutató kiállítás és az Ó-házak című fotókiállítás Varga Barnabás képeiből. Híres fafaragó mesterek, Kiss Ernő, Áder István, Pintér Jenő alkotásai öregbítik a falu jó hírét. Az épület előtt elhelyezett Tanítók fáján emléktábla került elhelyezésre, melyen az elhunyt, egykori tanítók nevei szerepel.

1975-ben alakult a Rábaköz Néptáncgyűjtés, mely a mai napig őrzi a táncos hagyományokat. Egykori néptáncosok alapították meg 2013-ban a Bogyoszlói Férfi Dalkört és sokak örömeire nótáznak napjainkban is.

A többi civil egyesület tagjai is aktívan részt vesznek a falu életében. Az önkormányzattal együttműködve valósítják meg céljaikat. A hivatal anyagi és gyakorlati segítséget is nyújt a működésükhöz legyen szó pályázatok benyújtásáról vagy megvalósításáról.

1889-ben alakult meg a Bogyoszló Önkéntes Tűzoltó Egyesület 30 taggal. A szervezet ma is aktívan működik, helyben lévő felszerelésükkel gyorsan tudnak reagálni a tüzesetekre. Bogyoszló községben a szervezett sporttevékenység 1948-ban a községi sportkör megalakulásával kezdődött, mely azóta is folyamatosan működik. Jelenleg Községi Sport Egyesület néven fogja össze a község sportolni vágyó lakosságát. 2017-től ismét részt vesznek a megyei III. osztály felnőtt és felnőtt utánpótlás bajnoki meccsein. Tömegsport rendezvényeket, utca-kupákat rendeznek, falunapok sporteseményeit szervezik.

Az Őszikék Nyugdíjas és Faluszéplő Egyesület az idősebb korosztály számára biztosít találkozási lehetőséget. Aktívan részt vesznek a falu életében, segítséget nyújtanak rendezvények lebonyolításában, falunapokon.

A Bogyoszlói Barátok Köre 2020 januárjában alakult 32 taggal. Azóta gondoskodik a település szépítéséről, évszaknak, ünnepeknek megfelelő díszítéséről. Társadalmi munkát szerveztek a temető, a játszótér karbantartására.

A település polgármestere: Varga Imre Róbert

Bogyoszló is located in the flat region between the Kis-Rába River and the Keszeg Stream in the middle of Rábaköz. It lies south of main road 85, 9 km from Csorna and 15 km from Kapuvár. The first written mention of Bogyoszló dates back to 1228. It was the property of the Kanizsay family as part of the Kapuvár estate, which then passed to the Nádasdy family in 1536 and to the Esterházy family in 1681. The village is dominated by the wide main street running N-S with the Catholic church in the middle.

Built in 1836 in the neoclassical style, the Roman Catholic church of Saints Cosmas and Damian is located on Fő (main) Street. The building was completely renovated inside and outside by 2022 with grant funding. Its valuable furnishings include the pulpit, with a relief of the Good Shepherd (circa 1800), a wooden statue of Mary (1760) and the statue of the Virgin Mary in mourning in front of the church with the figures of St. Wendelin and St. Florian (a late baroque work from 1808). Dating from 1513, the church bell is one of the oldest surviving bells in the country. The bicycle pilgrim's way 'Sacra Velo' passes through our village.

The work of Jenő Pintér, a carved wooden pillar commemorating the millennium stands in the park in front of the church. The three serf houses forming an architectural unit on main street are fading examples of folk architecture, and therefore are in need of protection. The birthplace of ornithologist Iván Király, our village's famous native, is at 23 Fő Street.

Preserving traditions is very important for the people of Bogyoszló. The old school building houses Győző Horváth's ethnographic collection, an exhibition of works by woodcarvers from the Rábaköz region and an exhibition of Barnabás Varga's photographs entitled 'Ó-házak' (Old Houses). The works of famous woodcarvers Ernő Kiss, István Áder and Jenő Pintér enhance the reputation of the village. A memorial plaque has been placed on the 'Teachers' Pole' in front of the building, bearing the names of the village's deceased former teachers. Founded in 1975, the Rábaköz Folk Dance Ensemble is still active in preserving dancing traditions. The Bogyoszló Male Choir, singing folk songs today to the delight of many, was founded in 2013 by former folk dancers.

Members of other civic associations are also active in the life of the village, achieving their goals in cooperation with the municipality. The municipality provides them with both financial and practical support, whether it is for submitting proposals or implementing them.

The Bogyoszló Volunteer Firemen's Association was founded in 1889 with 30 members. They are still active today, with local equipment to respond quickly to fires. Organised sports activities in Bogyoszló started in 1948 with the establishment of the village sports club, which has been continuously active since then. They bring together the sporting population of the village currently under the name Village Sports Association. They have been participating in the adult and adult junior championship matches of the County III Division again since 2017. They organise mass sporting events, street cups and the sports activities of village festivals.

The 'Őszikék' Retirement and Village Improvement Association provides a meeting opportunity for the older generation. They are actively involved in village life, helping to organise events and village festivals.

The 'Friends of Bogyoszló' club was founded in January 2020 with 32 members. They have been taking care of the village's beautification and decoration for holidays or seasons. In addition, they organised voluntary work for the maintenance of the cemetery and the playground.

The mayor of the settlement: Imre Róbert Varga

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Orvosi rendelő; Tanítók fája; Óvoda; Zsellérházak; Rábaköz Néptáncgyűjtés; Bogyoszlói Férfi Dalkör; Templom; Templom belső; Rábaközi fafaragók kiállítása; Király Iván emléktábla; Néprajzi kiállítás; Kesergő Mária szobor; II. világháborús emlékmű a temetőben; Millenniumi kopjafa

BOGYOSZLÓ

BOGYOSZLÓ

BŐNY

A kétezer főt meghaladó lakosságú Bőny község, a Bakony-ér mellett, Győrtől 19 km-re helyezkedik el. A falu környéke remek környezeti adottságokkal rendelkezik, a közelben található régi homokbánya, amely nagyszámú gyurgyalag és parti fecske állománynak biztosít fészkelőhelyet.

Bőny nevével először egy 1235-ben kiadott oklevélben találkozhatunk. A település neve egy személynévből, „Bő” ered. A mai Bőny területén a 13. századtól önálló településként létezett Örkény. 1888-ban a szomszédos Rétalappal egyesítették. Egészen 1992-ig Bőnyrétalap néven szerepelt. Az 1945 előtti években jelentős számú középbirtokos élt a faluban. Ennek az emlékei ma is láthatók, több átalakított kastély is található a településen, az egyik ilyen a Bothmer-kúria, amely ma a Polgármesteri Hivatalnak ad otthont. Az utóbbi években megnövekedett a fiatal családok letelepedése. Köszönhető ez annak, hogy az infrastruktúra, intézményhálózat folyamatosan fejlődik. Megtalálható itt bölcsőde, óvoda, általános iskola, háziorvosi rendelő, sportcsarnok, sportpálya és művelődési ház is. A 2019. évben megalakult, új összetételű képviselő-testület döntésének alapján kapott a sportcsarnok, az orvosi rendelő külső hőszigetelést és új arculati megjelenést. Az általános iskola belső felújításával új padlózat, beépített szekrények és ajtók teszik szebbé a bőnyiek gyermekei és pedagógusok mindennapjait. A falu központjában található a hatezer kötetes községi könyvtár is magában foglaló közösségi színtér, amit a helyiek Faluháznak neveztek el. A színtér egész évben kulturális rendezvényeknek, sportrendezvényeknek, kiállításoknak, gyermek programoknak ad helyet, de szívesen használják a civil szervezetek is. A kulturális színtér kiemelkedő szerepe miatt folyamatos az épületet érintő felújítás és eszközbeszerzés. A jelen önkormányzati ciklusban került sor a padlózat cseréjére, asztalok, székek, hangtechnikai eszköz beszerzésére, valamint a nagyterem energetikai korszerűsítésére.

Az utóbbi két évben a közterületeken is jelentős felújítások zajlottak. Megújult az Ady Endre utca útburkolata és teljes járdaszakasza, melyhez új parkolók kerültek kialakításra. Vízelvezető árok korszerűsítés történt meg két ütemben a környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztés projekt keretében. A hivatali ügyintézés ideje alatt az ügyfelek térköves parkolóban hagyhatják gépjárműveiket. Új alumínium kerítést kapott az óvoda és mini bölcsőde, valamint az iskola is. A baleset-megelőzés érdekében korszerűsítettük az iskola külső lépcsőjét. A település több helyszínén modern, üveg buszmegálló biztosítja az utasok várakozását. A faluközpont rendbetétele során parkosítást végeztetett az önkormányzat, valamint világító Bőny felirat jelzi az idegeneknek, hogy a községben tartózkodnak. Energiatudatosság eredményeként Szőlőhegy és Bőny két utcája LED-es közvilágítást kap, mely projekt jelenleg is zajlik. A kisgyermekes családok örömeire új játszótér épült az iskola mellett, a régi eszközöket felújítást követően Szőlőhegy településrészre helyeztük ki. Az óvoda udvara is szabványosított új játszótéri eszközökkel gazdagodott.

A képviselő-testület kiemelt fejlesztendő területnek tartja Bőny egyetlen köztemetőjét. Részben pályázatból, részben saját forrásból új alumínium kerítés létesült, kiépítették a temető belső világítását, a 32 férőhelyes új urnafal a régi mellett került elhelyezésre. A ravatalozó külső és belső felújításon esett át, és 2022. évben belső járda felület létesült.

A település polgármestere: Szabó Csaba

A village with a population of more than 2,000, Bőny is located 19 km from Győr, next to the Bakony Stream. It's situated in an excellent environment, with an old sand mine nearby, which provides nesting sites for a large number of European bee-eaters and sand martins. Bőny was first mentioned in a document dated 1235. The name of the settlement comes from a personal name, 'Bő'. Örkény existed as an independent settlement on the site of today's Bőny from the 13th century onwards. It was merged with the neighbouring village, Rétalap in 1888, and so it was called Bőnyrétalap until 1992. There were a significant number of medium landowners living in the village before 1945. Several converted mansions testifying to this fact still exist today, one of which is the Bothmer Manor, which now houses the Mayor's Office.

There has been an increase in the number of young families settling in the village in recent years. This is due to the continuous development of the infrastructure and the institutions. Bőny operates a nursery, a kindergarten, an elementary school, a doctor's office, a sports hall, a sports field and a community hall. The sports hall and the doctor's office were given external thermal insulation and a renewed appearance, based on the decision of the new body of local government representatives formed in 2019. The interior of the elementary school was renovated with new flooring, built-in cabinets and new doors being added, to improve the everyday life of children and teachers. The community hall in the village centre, which includes the six thousand volume municipal library, has been named the Village Hall by the locals. It hosts cultural events, sports events, exhibitions, children's activities throughout the year and is also used by NGOs. The building is constantly undergoing renovation and equipment purchases because of its prominent role as a cultural venue. The flooring was replaced, tables, chairs and sound equipment were added and the large hall was upgraded in terms of energy efficiency during the current municipal term. Major renovations were carried out in public spaces as well in the last two years. The paving and the entire sidewalk of Ady Endre Street was reconstructed and new parking spaces were created. Drainage ditches were upgraded in two phases under the environmental infrastructure development project. The car park near the offices was paved with paving stones. New aluminium fencing was built for the kindergarten, the mini nursery and the school. The external stairs of the school were modernised to prevent accidents. Modern glass bus shelters were installed at several locations. The village centre has undergone landscaping by the municipality with a luminous Bőny sign being erected to indicate the name of the village to visitors. As an energy-conscious measure, two streets in Szőlőhegy and Bőny will be lit with LED street lighting, a project which is currently underway. To the delight of families with young children, a new playground was built next to the school. The old equipment was renovated and relocated to the Szőlőhegy part of the village. The kindergarten yard was also equipped with new playground equipment meeting modern standards. The body of representatives has identified the public cemetery as a priority area for improvement. A new aluminium fence was built, lights were installed, a new wall with 32 urn spaces was added next to the old one, the funeral parlour underwent exterior and interior renovation, and a pavement was built in 2022, partly through a grant and partly using the village's own resources.

The mayor of the settlement: Csaba Szabó

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Polgármesteri Hivatal belső parkoló építés 2022.; Ravatalozó épület felújítása 2022.; Egészségügyi központ energetikai korszerűsítése MFP Orvosi rendelők fejlesztése 2020.; Ady Endre utcai játszótér, MFP Óvodai játszóudvar és közterületi játszótér fejlesztése 2020.; Temetőkerítés MFP Önkormányzati temetők infrastruktúra fejlesztése 2020.; Urnafal létesítése MFP Önkormányzati temetők infrastruktúra fejlesztése 2021.; Partifecske költőfal, szélérőművel; Temetővilágítás MFP Önkormányzati temetők infrastruktúra fejlesztése 2021.; Óvodakerítés korszerűsítés 2021.; Buszváró létesítése 2021.; Csapadékvíz elvezető árok – Környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése TOP-2.1.3 - 16-GM1 -2019- 00010; Bőny felirat a faluközpontban 2021.

BÖNY

BŐNY

CSÉR

Az országhatártól 55 kilométerre elhelyezkedő kis település, a balatoni úttól 10 kilométerre, Bük-fürdőtől csak 10 percnyi autóútra található. Csér nyugodt kis falu, hiszen zsáktelepülés, csak Csáfordjánosfa felől lehet megközelíteni aszfaltos úton, nincs átmenő forgalom. Ezt a csendes, nyugodt falut a szomszéd ország lakói fedezték fel elsőként, ennek tulajdonítható, hogy nem marad sokáig egy üres ház sem.

Az első feljegyzések 1313-ból valók, ekkor még mintegy 150 fős település volt. 1870-ből származó pecsétje bizonyítja: nemesi község volt Csér. Az 1900-as években kezdődött el az elvándorlás, így ma már csak 35 lakója van a községnek. A rendszerváltás vetett véget az elvándorlásnak. Ma már az emberek rájöttek arra, hogy a friss levegő a hosszú élet titka, ezért maradnak ebben a kis faluban. Megszűnt a város elszívó hatása. Az utóbbi 10 évben már olyan ember is akadt, aki budapesti lakását cserélte fel a cséire, a friss levegő és a nyugalom miatt. Ebben az is közrejátszott, hogy a falu a fejlődés útjára indult. Az elmúlt években több sikeres pályázatuk is volt. Felújították a közösségi területet, új járdák épültek, a temető is modern kerítést kapott. Lakosainak fontos a kis falu rendezettsége, melyhez az önkormányzat önerőből vásárolt fűnyíró-traktorral járult hozzá. A polgármesteri hivatal 2021 őszén felújításon esett át.

Látnivaló is van, ugyanis két szép harangláb található a községben. A száguldás szerelmeseinek is tudnak érdekességet kínálni, mert nem messze innen található a Pannónia-ring, melyet jobbára a motorozást kedvelők használnak. Néhány kilométer csupán Bük-fürdő, ahol fürödni, a nicki műgát a Rába-folyón, ahol pedig horgászni lehet. Végül, de nem utolsósorban a cséri bányatavak, melyek a horgászni és pihenni vágyó emberek igényét elégítik ki.

A buszközlekedés viszonylag jól kiépített, a környező települések, illetve Sopron város könnyen megközelíthető. Többeknek nyújt munkahelyet a falu külterületén épített hulladéklerakó hely. A falugondnoki szolgálat megkönnyíti az idősebb korosztály számára a mindennapokat, de nagy segítség a gyermekszállításban is.

Az összetartó cséri közösség szeretettel várja az új lakosokat. Alkalmanként batyus estet tartanak, ahol a csocsó- és darts versenyek váltják egymást, beszélgetnek, kikapcsolódnak. Az elmúlt két évben nagy sikerrel rendezték meg adventi mikulásváró rendezvényüket, melyet szeretnének hagyománnyá emelni.

Az önkormányzat segítséget nyújt az itt letelepedőknek, ugyanis még vannak szabad telkek a faluban.

A település polgármester: Várallyay István

This small village is located 55 kilometres from the border, 10 km from the road to Lake Balaton and only a 10-minute drive from Bük-Fürdő. A dead-end village, Csér is a quiet little place that can only be reached from Csáfordjánosfa on an asphalt road, and there is no through traffic. This quiet, peaceful village was first discovered by the inhabitants of the neighbouring country, which was why no house there remained empty for long. The first historical records of Csér date back to 1313, when it was a village of about 150 inhabitants. As its seal from 1870 attests, it was a noble village. In the 1900s there was a wave of emigration from the village, which now has only 35 inhabitants. The change of regime put an end to this exodus. People have now realised that the secret to longevity is fresh air, which is what keeps them in this small village. The city is no longer a lure for the villagers. In the last 10 years, there have even been some people who have exchanged their homes in Budapest for a home in Csér, seeking fresh air and tranquillity. This is also due to the fact that the village has set out on a path of development. In recent years, Csér has successfully applied for development fund programmes on several occasions. Its community space has been renovated, new pavements have been built, and the cemetery has been given a modern fence. Its inhabitants are keen to keep their small village tidy, and the municipality has contributed to this effort with a lawn tractor. The mayor's office was renovated in autumn 2021.

The village is not lacking in tourist attractions, as it has two beautiful belfries. The village is also interesting for speed lovers, as the Pannónia ring, which is mainly used by motorbike enthusiasts, is not far from there. A few kilometres away is the Bük Spa, where you can swim, while the artificial lake of Nick on the Rába River offers fishing. Last but not least, the quarry lake of Csér is an ideal place for fishing and relaxation.

Bus transport is relatively well developed and the surrounding villages and the city of Sopron are easily accessible. The landfill site on the outskirts of the village provides employment for several people. The village caretaker service makes everyday life easier for the elderly, and is also a great help in transporting children.

The close-knit community of Cseri welcomes new residents. The villagers occasionally hold a potluck gathering, where foosball and darts tournaments are held and participants can chat and relax. For the past two years, the villagers have held their Advent Santa Claus event with great success, and they would like to make it a tradition.

The municipality is helping newcomers who want to settle here, as there are still plots available in the village.

The mayor of the settlement: István Várallyay

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

CSÉR

CSIKVÁND

Csikvánd Magyarország északnyugati részén, Tétől 9 kilométerre délre található. Határának jelentős részét szőlőskertek és erdők borítják. A község elnevezése bizonytalan eredetű, talán a szláv Scitovan személynévből származó nevét egy 1270-es okmány említi először „possessio Chituan” formában. 1954-ben közigazgatásilag Veszprém megyéhez csatolták a falut, de 1992 óta ismét Győr-Moson-Sopron megye része.

A folyamatosan megújuló falu, egyre több és több látnivalót nyújt az ide látogatók számára. A településen több olyan egyedi épület, emlékmű található, amelyek építészeti, építészettörténeti, esztétikai értéke kifejezi a község múltjának sajátosságait, egyéni kultúráját, hagyományait. Érdekes ellátogatni a falu központjában található Kastély parkba, itt található pihenőhely árnyékos padokkal. A parkban őshonos fák, régi prések, fűrészgép található. A terület hangulatában, külső megjelenésében régi idők kertjébe repít vissza bennünket. A Kastély épülete 1609-es összeírásakor már létezett, a mostani formáját 1789-ben a Kisfaludy család alakította ki. 1986-tól már állandó jelleggel óvoda működött az egyik felében, a másik szárny kezdetben szolgálati, majd „tanácsi” lakás volt. A rendszerváltozás után a terület, az épület használaton kívüli szárnya és az egész épület alatt a téglával kirakott boltíves pince romlásnak indult, megóvása és hasznosítása indokoltá vált.

2008-ban pályázatot nyert Csikvánd Község Jövőjéért Közalapítvány, a Kastély épületének felújítására, ahol Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér került kialakításra, a pince részben, pedig rendezvények és gyűlések színtere kapott helyet.

A római katolikus templom a 20. században épült, melynek védőszentje Szent István király, a szép környezetben emelkedő templom kertjében kereszt és Mária-szobor áll.

A csikvándi evangélikus templom egy 14. századi, a török időkben leégett templom alapjain áll. A templom következő nagyobb átépítése 1796-1804 körül történt. A tetőn a nádat faszindelyre cserélték.

A fehérre meszelt, vályogfalú, nádfedeles présházak nemcsak a múlt emlékei, ma is használják őket a csikvándi szőlőskertek tulajdonosai. A csikvándi szőlőhegy 1779 óta létezik.

2012-ben összesen három, 2013-ban öt pince felújítása történt a Vidékfejlesztési Minisztérium által kiírt, és megnyert pályázat segítségével. 2014-ben Csikvánd elnyerte a III. borospincék felújítása pályázatot, s az elnyert összegből több pince is megújulhatott. 2013-ban egyetemisták a csikvándi Szőlőhegy legmagasabb pontján – egyúttal a Gyarmat - Dombiföld turistaút egyik pihenőhelyén – 11 méter magas kilátót építettek.

A településen 1999 óta működik a nyugdíjas klub. Létrehoztak egy falumúzeumot, ahol a falu régi emléktárgyai, fényképei kerültek nagyközönség elé. A falu állandó rendezvényei: Forraltbor Fesztivál (márciusban), Falunap (pünkösd vasárnapján), Búcsú (augusztus 20-án), melyek megrendezését a településen élő emberek odaadó segítsége és helytállása teszi lehetővé.

Aki megfordul Csikvándon akár vendégként, akár idegenbe szakadt földiként hazalátogatva, nem feledi egyhamar az itt élő barátságos embereket. Csikvánd ezért nem néptelepedett el a történelem viharában, és nem olvadt össze az erre irányuló törekvések ellenére sem más falvakkal. Ha valaki beéri azzal, hogy a villamos csőrömpölése helyett kakaskukorékolásra ébred, megbékél azzal, hogy a kocsmá este tízkor bezár és a munkahelyére sem három perc alatt jut el, egyszerűen nyugodt és biztonságos életre vágyik, Csikvándon ezt megteheti.

A település polgármestere: Kozma Tibor

Csikvánd is located 9 kilometres south of Tét in the north-western part of Hungary. A significant part of its outskirts is occupied by vineyards and forests. The name of the village is of uncertain origin, perhaps derived from the Slavic personal name Scitovan. It was first mentioned in a document as 'possessio Chituan' in 1270. The village administratively belonged to Veszprém County from 1954 on, but it has been part of Győr-Moson-Sopron County again since 1992. Csikvánd is constantly evolving, offering more and more attractions to visitors. It has several unique buildings and monuments of architectural, historical and aesthetic value, which express certain characteristics of the village's past, as well as its individual culture and traditions. The mansion's park in the centre of the village offers a relaxing site with benches in the shade, indigenous trees, old winepresses and an old sawing machine. The atmosphere and appearance of the area takes you back to gardens of the old days. The building of the mansion already existed at the time of the 1609 census, but it was the Kisfaludy family that gave it its present form in 1789. A kindergarten has been permanently housed in one half of the building since 1986, while the other wing was initially used as staff housing and later as a 'council' residence. After the change of regime, the site, the unused wing and the brick-lined vaulted cellar underneath the whole building began to deteriorate, so their conservation and reuse became necessary.

The Public Foundation for the Future of Csikvánd won a grant to renovate the mansion in 2008. An 'Integrated Community and Service Space' was implemented in the building, while the cellar became a venue for events and meetings.

The patron saint of the Roman Catholic church, built in the 20th century, is King St. Stephen. A cross and a statue of Mary can be found in the picturesque church garden.

The Evangelical church of Csikvánd stands on the foundation of a 14th-century church that burnt down during the Turkish occupation. With the next major rebuilding of the Evangelical church between 1796 and 1804, the thatched roof was replaced with wooden shingles.

The whitewashed adobe, thatched-roof wine presses are not just relics of the past but are still being used by the owners of the vineyards. The vineyards of Csikvánd have existed since 1779. A total of 3 cellars in 2012, and 5 cellars in 2013 were renovated with the help of a grant offered by the Ministry of Rural Development. Csikvánd won the third tender for the restoration of wine cellars in 2014, with the grant money being used to renovate several cellars. University students built an 11 m tall lookout tower at the highest spot of the Csikvánd vineyards, a rest stop on the Gyarmat-Dombiföld hiking trail in 2013.

The retirement club, which has been operating in the village since 1999, set up a museum displaying old village memorabilia and photographs. Regular events organised in the village are the Mulled Wine Festival (in March), the Village Festival (on Pentecost Sunday), and the Feast (on 20 August), all made possible by the dedicated help and support of the villagers.

Anyone who visits Csikvánd, whether as a guest or a returning former resident, will not soon forget the friendly people who live here. Therefore, Csikvánd was not depopulated during the upheavals of history, nor was it merged with other villages, despite efforts to that end. If you are content to wake up to the sound of a rooster crowing instead of tram noises and accept that the pub closes at 10pm and it takes more than 3 minutes to get to work, or in short, if you wish to live quietly and safely, you can do so in Csikvánd.

The mayor of the settlement: Tibor Kozma

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Katolikus templom; Evangélikus templom; Park (Gatter-gép); Kastély; Kilátó; Falumúzeum; 750 éves emlékmű; Csikvándi-család sírboltja; Fehér Akác Nyugdíjas Klub; XI. Forraltbor fesztivál; Szüret előtti kép; Felújított pincék; Szalonnasütés a parkban

CSIKVÁND

CSIKVÁND

DUNAKILITI

Dunakiliti Magyarország „nyugati kapujában”, a Felső-Szigetközben található 2300 fős település. Kedvező fekvést biztosít számára a hármashatár közelsége (magyar-osztrák-szlovák). Dunakiliti 2015-ben ünnepelte fennállásának 850 éves évfordulóját. Már a 12. századból maradtak fenn róla jegyzetek. Nevének eredetéről többféle elképzelés van: első birtokosáról, első kápolnájának védőszentjéről nevezték volna el; vagy: "kilit" török eredetű szó, kulcsot jelent, és a falu neve a település kulcspozíciójára utal.

A falu külterülete 3195 hektár, belterülete 171 hektár. Hozzá tartozik a 120 lakosú Tejfalusziget. Dunakiliti „Virágos falu”, „Humanitárius település”, „Falumegújító önkormányzat” és „Nátúrparki település” címeteket visel. A tájat az Öreg-Duna, a Mosoni-Duna és kacsaringós mellékágaik tagolják, ezáltal létrehozva azt a mesés vízi világot, amelyet a középkori halászok éppúgy a maguk hasznárá tudtak fordítani, mint a mai vadvízek után vágó turisták.

Az épített örökségek a katolikus valláshoz (templom, kápolna, útszéli keresztek) és a történelmi múlthoz kötődnek (régie és új kastély). Itt született a „szegények orvosaként” ismert dr. Batthyány-Strattmann László, akit 2003-ban boldoggá avattak. Az ő tisztelete nemcsak a róla elnevezett iskolában, hanem a településen is jelentős. A falu a Bős-Nagymaros-vízerőmű részeként létesülő duzzasztómű építésével (1984-89) került hazai és nemzetközi érdeklődés előterébe. Dunakiliti sokáig mezőgazdaságból élő település volt. 1990-től azonban ipari üzemek egész sora létesült itt. Ma a térség jelentős települése. A lakosság életminősége sokat javult, de a település megmaradt falunak a maga vonzerejével (csend, jó levegő, vízpart, nyugalom).

Fő látványosságok:

-Batthyány-emlékhelyek: kastély emlékszobával, templom, kápolna; Dr. Csebi-Pogány Alajos ékszerész kastélya, golfpályája; Tejfaluszigeti kápolna; Duzzasztómű és a fenékküszöb; Kiserdei sétány a Szigetköz növény- és állatvilágával; Falumúzeum; Millenniumi tölgy.

Szolgáltatások: közösségi ház és könyvtár, faluház színházteremmel, Diamant Hotel, Sári Csárda, Vendégházak, kempingek, sportcentrum. Dunakiliti a Szigetköz védett és fokozottan védett területeivel, gazdag növény- és állatvilággal büszkélkedhet. A település rendkívül jó minőségű és nagy mennyiségű ivóvízbázissal rendelkezik. A környezettudatos nevelésre is hangsúlyt fektet bölcsődéjében, óvodájában és iskolájában is. A település figyel az energiahatékonyságra. 2022-től kisvízi erőmű is működik a településen.

Dunakiliti kulturális örökségeire is hangsúlyt fektet. 1994 óta kerül megrendezésre a Péter-Pál-napi falunap. 100 éves múltra tekint vissza a farsangi színjátás. 2006-ban alapította az Önkormányzat a Dunakilitiért Díjat. 2007 óta jelenik meg a Dunakiliti Krónika.

Tíz civil szervezet működik itt. Élén jár a veradások szervezésében. A tervek szerint Dunakiliti és a szlovák Doborgaz között gyalogos-, kerékpáros híd épül. Helyi védett érték: a Batthyány-kastély, a Németh-villa, a Batthyány-kápolna, a templom, a millenniumi tölgy. Dunakiliti télen-nyáron kínál látnivalót a turistáknak. A helyiek vendégszerete pedig minden várakozást felülmúl. Dunakiliti lakói felelősséget tudnak vállalni környezetükért, és síkra tudnak szállni térségi, nemzeti és globális törekvésekért. Mottója a faluközösségnek: "Egynek minden nehéz; soknak semmi sem lehetetlen." (Széchenyi I.)

Dunakiliti kitarja kapuját a múlt értékei, a jövő lehetőségei előtt, hogy virágzó jelent teremtsen.

A település polgármestere: Kovács Andor Tamásné

Fotók: Kovács Andor Tamásné, Kálmán Anita, Sörös Tibor és Ifj. Bieber Miklós

Dunakiliti is a settlement of 2300 inhabitants in Felső-Szigetköz, the 'western gateway' of Hungary. It is favourably situated because of its proximity to the triple (Hungarian-Austrian-Slovakian) border. Dunakiliti celebrated its 850th anniversary in 2015. Earliest records of the village date back to the 12th century. Several theories have been put forward about the origin of its name. It is possible that it was named after its first landowner or the patron saint of its first chapel; or, as 'kilit' is a Turkish word meaning key, the name of the village might refer to its key position. The village has an external area of 3195 acres and an internal area of 171 acres. It includes Tejfalusziget with 120 inhabitants. Dunakiliti has been awarded the titles of 'Village in Bloom', 'Humanitarian Village', 'Village Improving Municipality' and 'Nature Park Village'. The landscape is segmented by Öreg-Duna (Old Danube), Mosoni-Duna and their meandering tributaries, creating a fabulous water-world that both fishermen in the middle ages and today's tourists in search of natural waters could benefit from.

The built heritage is linked to the Catholic religion (church, chapels, and roadside crosses) and to the historical past (old and new mansions). Dr. László Batthyány-Strattmann, known as the 'doctor of the poor', beatified in 2003, was born here. He is not only honoured by the school named after him, but by the entire village. The village came to national and international attention by the construction of a dam as part of the Bős-Nagymaros hydroelectric dam between 1984 and 1989. Dunakiliti had been an agricultural settlement for a long time, but a series of industrial plants have been established since 1990. It is an important settlement in the region today. Its population's quality of life has improved considerably, but the village still retains its rural charm (quiet, fresh air, waterfront, tranquillity).

Main attractions: Batthyány memorials: mansion with memorial room, church, chapel; Mansion and golf course of the jeweller Dr. Alajos Csebi-Pogány; Chapel of Tejfalusziget; Dam and weir; Forest trail showcasing the flora and fauna of Szigetköz; Village museum; Millennium oak. Services: community centre and library, cultural centre with a theatre, Diamant Hotel, Sári Inn, guest houses, camping grounds, sports centre.

Dunakiliti boasts protected and specially protected areas in Szigetköz, with abundant flora and fauna. It has a water reservoir containing plenty of drinking water of very high quality. Environmental education is emphasised in the nursery, kindergarten and school. The village pays attention to energy efficiency. Its small hydroelectric power plant has been operational since 2022. Dunakiliti focuses on its cultural heritage as well. The 'Péter-Pál Day' village festival has been held every year since 1994. Carnival theatre has a 100-year history. The 'For Dunakiliti' award was established in 2006. The 'Dunakiliti Krónika' newspaper has been published since 2007. Ten NGOs are active locally. The village is at the forefront in organising blood donations. A pedestrian and cycle bridge is planned between Dunakiliti and Doborgaz in Slovakia. Local protected sites: Batthyány Mansion, Németh Villa, Batthyány Chapel, church and millennium oak. Dunakiliti offers attractions to tourists all year round, and the hospitality of the locals exceeds all expectations. The people of Dunakiliti can take responsibility for their environment and stand up for regional, national and global aspirations. The motto of the village community is "Everything is difficult for one man, but nothing is impossible for many." (István Széchenyi). Dunakiliti has opened its doors to the values of the past and the opportunities of the future to create a prosperous present.

The mayor of the settlement: Tamásné Kovács Andor

Photos by: Mrs. Andor Tamás Kovács, Anita Kálmán, Tibor Sörös and Miklós Bieber Jr.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Bölcsődeavató - dr. Nagy István miniszter úr és Kovács Andor Tamásné polgármester; Faluház; Batthyány-kastély; Millenniumi tölgy az adventi koszorúval; Dunakiliti duzzasztómű; Dunakiliti fenékküszöb; Kikeletköszöntő; Templombelső kenyérszenteléskor; Jégmadár; Millenniumi kereszt; Falumúzeum; Aratóünnep

DUNAKILITI

DUNAKILITI

DUNASZEG

Dunaszeg a Szigetköz szívében, Győr belvárosától 13 kilométerre elhelyezkedő település. A község a Mosoni-Duna partján terül el, annak egy szegletében, innen származik az elnevezése is. Lakosainak száma az utóbbi években jelentősen növekedett, mivel a fejlett infrastruktúra és a környező természeti értékek vonzóvá teszik a települést. A községet végig járva gondos, virágokkal díszített portákkal, tiszta utcákkal, közterekkel találkozhatunk.

A településen szép számmal működő civil szervezetek nemcsak Dunaszegi lakóinak, de a környékről érkezőknek is biztosítanak lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére. A helyi művészeti közösségekben magas színvonalú munka folyik. A különböző korosztályokból szerveződő csoportok főként az énekes hagyományokat őrzik.

A falu keleti csücskében található a Dunaszegi-morotvató, mely egykor a Mosoni-Duna kanyarulata volt, s jelenleg az Alsó-Szigetköz legnagyobb állóvíze. A 42 hektáros tó élővilágát bemutató, 1,5 kilométer hosszú, gyalogosan járható tanösvényen végig haladva jutunk a mádmegfigyelő toronyhoz, ahonnan megpillanthatjuk a tavon úszkáló vízimadarakat, a környező nádasokban fel-felbukkanó apró énekesmadarakat és nagyobb ragadozókat. Számos lepke- és hat hazai orchidea mellett a nagyon ritka kúszó zeller is fellelhető itt. A morotvató melletti 2, 4 hektáros Bánya-tó és a közeli Kis-Morotvató kiváló horgászhely.

A tavaktól mintegy tízpercnyi sétával érhető el a község központjában található – Havas Boldogasszony tiszteletére szentelt – több, mint három évszázados templom.

A templom melletti Kegyeleti park, mely eredetileg temetkezési helyként szolgált, minden Dunaszegen élt, valamint a háborúk során a község területén elhunyt, és itt nyugvó embernek állít emléket. A díszkertben megtekinthető az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójára állított harangláb, valamint a 2006-ban épült keresztút a stációs képekkel. A régi síremlékeket, valamint az amerikai hívek által adományozott keresztet vadgesztenyefákkal szegélyezett díszburkolatú sétányon közelíthetjük meg.

A templomot és a Kegyeleti parkot elhagyva a Falumúzeum épületéhez érkezünk. A kiállító termekben helyet kaptak a népi paraszti gazdálkodás, pásztorkodás, a hajdani vízivilágra emlékeztető tárgyak mellett a régi kismesterségek eszközei, a népművészet és háziipar termékei, a helyi viselet darabjai is.

A Falumúzeum mögötti – falusi magtárakra emlékeztető – épületben elhelyezett Stabilmotor gyűjteményben korabeli, működőképes belsőégésű motorok láthatók. A helytörténeti gyűjteménytől csupán néhány percre található a Millenniumi park mellett a falu népi emlékeinek sorába illeszthető ún. "Homokgödri Kiskép", melynek formai megoldása egyedülálló a Kisalföldön.

A falu nyugati szélén, a kerékpárút mentén – az egykori szigetközi gazdasági vasutaknak állított – Közlekedési emlékhely található. Dunaszeg élhető, közkedvelt színtere a Szigetközben zajló rendezvényeknek. Az év bármelyik szakában találhatunk itt olyan közösséget összekovácsoló programokat, mint a május végi Szigetközi Gulyahajtás. Egy helyi állattartó gazda ötletéből mára szinte az egész környéket megmozgató – kicsiknek és nagyoknak egyaránt élményt adó – népiünnepély lett a hozzá kapcsolódó kézműves vásárral, régi mesterségek bemutatásával összekötve. A nyugodt, gyönyörű természeti környezetben elhelyezkedő, a nyüzsgő várostól nem messze található település örömmel várja a kirándulni vágyókat.

A település polgármestere: Babos Attila

A képeket készítette: Lakatos Krisztián

Dunaszeg is a settlement located in the heart of Szigetköz, 13 kilometers from downtown Győr. The village is located on the banks of the Mosoni-Danube, in a corner of it, hence its name. The number of its inhabitants has increased significantly in recent years, as the developed infrastructure and the surrounding natural values make the settlement attractive. Walking through the village, we can come across well-maintained houses decorated with flowers, clean streets, and public squares. Numerous non-governmental organizations operating in the settlement provide opportunity to spend free time usefully, not only for the residents of Dunaszeg, but also for people from the surrounding area. There is high quality work going on in the local art communities. Groups made up of different age groups mainly preserve the singing traditions. At the eastern end of the village is the Dunaszegi Morotvató, which was once a bend of the Mosoni-Danube, and is currently the largest stagnant water in the Lower-Szigetköz. Following the 1.5 km long, pedestrian nature trail showing the wildlife of the 42-hectare lake, we reach the bird observation tower, from where we can catch a glimpse of waterfowl swimming on the lake, small songbirds appearing in the surrounding reeds, and larger predators. In addition to numerous butterflies and 6 domestic orchid species, the very rare creeping marshwort can also be found here. The 24-hectare Mine Lake next to the Morotvató and the nearby Kis-Morotvató are excellent fishing spots.

The more than three-century-old church in the center of the village – dedicated to Our Lady of the Snows – is about a 10-minute walk from the lakes. The Memorial Park next to the church, which originally served as a burial place, commemorates all people who lived in Dunaszeg and who died in the village during the wars and are buried here. In the ornamental garden, you can see the belfry set up for the 50th anniversary of the 1956 revolution and freedom fight, as well as the way of the cross built in 2006 with images on the stations. The old tombs and the cross donated by the American believers can be approached on a paved walkway lined with chestnut trees. Leaving the church and Memorial Park, we arrive at the Village Museum building. In the exhibition halls, in addition to objects reminiscent of folk farming and shepherding, old water worlds, tools of old small crafts, products of folk art and home industry, and pieces of local clothing are also on display.

The petrol engine collection, located in a building reminiscent of village granaries behind the Village Museum, displays functional internal combustion engines of the time. Just a few minutes from the local history collection, next to the Millennium Park, you can find the so-called "Little Picture of Homokgödör", which can be added to the list of the folk monuments of the village, and whose formal solution is unique in the Little Hungarian Plain.

On the western edge of the village, along the cycle path, there is a Transport Memorial – built for the former Szigetköz economic railways. Dunaszeg is a livable, popular venue for events taking place in Szigetköz. At any time of the year, we can find programs that bring the community together, such as the Szigetköz Cattle Herding at the end of May. From the idea of a local livestock farmer, it has now become a folk festival that moves almost the entire region – providing an experience for both young and old – with the associated craft fair, connected with the presentation of old professions. Located in a calm, beautiful natural environment, not far from the bustling city, the settlement welcomes those who want to go on a trip.

The mayor of the settlement: Attila Babos

The pictures were taken by: Krisztián Lakatos

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kis-Morotvató; Kegyeleti park; Havas Boldogasszony templom; 1956-os emlékmű; Kisvasút emlékhely; Szigetközi Gulyahajtás; Mosoni-Duna; Dunaszegi bányató

DUNASZEG

DUNASZEG

DUNASZIGET

Dunasziget 1892 lakosú község Győr-Moson-Sopron vármegyében. A település a Szigetköz északi részén, Mosonmagyaróvártól 15 kilométerre északkeletre, a Duna mentén fekszik. Területének nagy részét a folyam szövevényes ágai hálózják be. Közúton délről, Mosonmagyaróvár felől Halászi érintésével, északról Dunakilitin áthaladva közelíthető meg.

Dunasziget – ezen a néven – egyike legfiatalabb településeinknek. 1969-ben jött létre Sérfenyősziget és Cikolasziget egyesülésével. Ez a két község a trianoni döntés következtében elcsatolt négy csallóközi település – Doborgaz, Keszölcés, Süly és Vajka – Magyarországon maradt határrészeiből jött létre 1920 után. A település hármass egysége a mai napig megmaradt: három búcsúnk van, három haranglábunk, és három temetőnk.

A 13-14. században alakultak ki a környék első települései. A terület az esztergomi hercegprímás birtoka volt, később katonai szolgálat fejében nemesi családok kapták meg. Tulajdonosaik 1848-ig közbirtokosság formájában irányították a községek életét.

A 19. század második felében a folyó szabályozása után növekedett meg a halásztanyák lélekszáma a csallóközi anyatelepülésekről ideköltözőkkel. Megerősödésükkel felmerült bizonyos fokú önállóságuk is, hiszen már ekkor saját anyakönyvi kerületük volt. Főleg a halászattal és állattenyésztéssel foglalkoztak az itt élők, de a Duna mellett, hogy megélhetést adott, gyakran veszélyt is jelentett. Az 1954-es árvíz után szinte az egész települést újjá kellett építeni.

Csakúgy, mint régen, napjainkban is a folyó határozza meg a község életét, csak most a Duna tiszta, egyeduralkodó vízminőségét kínáló turisztikai lehetőségeit hasznosítja a település.

Dunaszigetet találóan Mosonmagyaróvár „Balatonjának” is nevezik. A várostól és az M1-es autópályától csupán néhány percre a Szigetköz páratlan természeti környezete várja az ide látogatót. Strandolási, horgászati és lovaglasi lehetőségeken túl szervezett vízitúrák keretében lehet megismerni a vízivilágot. Érdekes látnivaló a Szigetköz élővilágának fennmaradásáért létrehozott ún. Denkpáli hallépcső.

Emellett kulturális programokat is kínál a település. Rendszeres programjaink között szerepelnek a nemzeti ünnepek (március 15, augusztus 20, október 23), a Falunap, három búcsú az adott településrészekben, a doborgazi Szent István napi búcsú – augusztus 20-án, a sérfenyői Rozália napi búcsú – szeptember 4-én, a cikolai Mihály napi búcsú – szeptember 29-én.

Az Ökopark és az Erdei iskola kiállításai és bemutatói a Szigetköz páratlan élővilágát és a tájjal együtt élő elődeink ősi mesterségeit mutatják be. Megtekinthető Varga Györgynek, a Szigetköz festőjének galériája, valamint a település első tanítójának, Timaffy Endrének az életét bemutató emlékszoba is. Az Emlékparkban felállított harangláb és székelykapu, az 1848-as és a világháborús hősöknek a mementója, itt kapott teret az I. és II. világháború hőseinek emléket állító obeliszk.

A fáradt turistát minden igényt kielégítő szállás- és vendéglátóhelyek várják. A sátorozástól a panziók kényelmes szobáig, büfék lángosától a vendéglők ínycsiklogásáig terjed a választék.

A település polgármestere: Cseh Benjamin

Dunasziget is a village of 1892 inhabitants in Győr-Moson-Sopron County. It is located next to the Danube, 15 km northeast of Mosonmagyaróvár, in the northern part of the Szigetköz region. Most of its territory is interwoven by the river's meandering branches. Road access is from Mosonmagyaróvár via Halászi from the south, and via Dunakiliti from the north. Dunasziget, as it is called now, is one of the youngest settlements in Hungary, having been established in 1969 by the merger of Sérfenyősziget and Cikolasziget. These two municipalities were created after 1920 from the remaining parts of four villages in Csallóköz that had been cut off from Hungary as a result of the decision in Trianon – Doborgaz, Keszölcés, Süly and Vajka. The threefold character of the settlement has been preserved to this day: we have three Feasts, three belfries and three cemeteries.

The first settlements in the region were established in the 13th and 14th centuries. The area was the property of the Primate of Esztergom, and later it was given to noble families in return for military service. The villages were jointly governed by their landowners until 1848. After the river was regulated in the second half of the 19th century, the number of people living in the fishing villages increased with the arrival of new settlers from Csallóköz. As the villages grew, they also became more independent, since they already had their own registration district. Fishing and animal husbandry were the main occupations of the inhabitants, but besides providing livelihood, the Danube was often a threat as well. Almost the entire village had to be rebuilt after the flood of 1954.

The river still defines the life of the village today, just as in the past. The only difference is that the village is now benefiting from the tourism opportunities offered by the clean, unique water quality of the Danube. Dunasziget is aptly called the 'Lake Balaton' of Mosonmagyaróvár. Just a few minutes from the town and the M1 motorway, the unique natural environment of Szigetköz awaits visitors. In addition to swimming, fishing and horseback riding, you can also explore the aquatic world through organised boating trips. Created to preserve the wildlife of the Szigetköz region, the Denkpál fish ladder is an interesting attraction. The village offers cultural programmes as well. Regular events include national holidays (15 March, 20 August, and 23 October), the Village Festival, and three Feasts in the respective parts of the village – the St. Stephen's Day Feast in Doborgaz on 20 August, the St. Rosalia's Day Feast in Sérfenyő on 4 September, and the St. Michael's Day Feast in Cikola on 29 September.

The exhibitions and shows of the Ecopark and the Open-air School present the unique wildlife of Szigetköz and the ancient crafts of our ancestors who lived in harmony with nature. You can also visit the gallery of György Varga, the painter of Szigetköz, and the memorial room of Endre Timaffy, the first teacher of the settlement. The belfry and the Székely Gate commemorating the heroes of the 1848 revolution and the World Wars, as well as the obelisk dedicated to the heroes of the First and Second World Wars, are located in the Memorial Park. There is a wide range of accommodation and restaurants awaiting tired tourists, from tents to comfortable rooms in guesthouses, from 'lángos' in a food shack to gourmet dishes offered by a restaurant.

The mayor of the settlement: Benjamin Cseh

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Harangláb; Légifotó Doborgaz-sziget; Jézus Szíve templom; Jézus Szíve templom belső tér; Sérfenyői temető részlet; Kis-zátonyi hétvégi házak; Dunasziget madártávlatból; Emlékpark; Játszóter és Kneip út; Általános Iskola; Hallépcső részlet; Meseházikó - Cikola utca; Zátonyi Duna ág

DUNASZIGET

DUNASZIGET

ÉCS

Écs, Győr-Moson-Sopron vármegye kistelepülése, Győrtől 16 kilométerre, a Sokoró-dombság szívében.

A település ősi magja a Szentmártoninak nevezett völgy peremén húzódó Győr – veszprémi út mellett épült. A hely régen lakott voltáról a kőkorig visszanyúló régészeti leletek tanúskodnak. Találtak a környéken római, kelta és honfoglalás-korabeli tárgyi emlékeket is. Területén a középkorban több kisebb település is volt. A mai Écs Nagyécsfalu és Nagyécshegy egyesítésével alakult meg 1936-ban. Első írásos említését 1172-ből ismerjük. Ekkor az itt letelepült Echu nemzetség után Esu, Echu néven szerepel. Szőlősök és győri várnepek lakhelye volt, ahol nemesek és egyházak birtokoltak földet és szőlőt.

Az első világháborúnak 75 falubeli esett áldozatul. 1921-ben Écsen avatták fel az ország első világháborús emlékművét. Az emlékmű a 82-es főút mellett található a Kis utca keresztezésénél. Ezt a területet a későbbiekben Hősök parkjának nevezték el. Megbízta Albert Andor győri szobrászművészt a szobor elkészítésére. Az emlékművet 1921. augusztus 28-án avatták fel.

A településen fut át a Szent Jakab Zarándokút, mely elhalad a hegyi harangláb mellett. Az Öreg utcából haladva egy gyalogösvényen elérhető a dombtetőn a fából ácsolt harangláb, mellette kegyelet jeléül fakereszt áll. A haranglábót 1922-ben az I. világháború emlékére állították. A harang működőképes, minden nap megszólal. A kereszt az idők során sérült, 2017-ben két helyi család állított új keresztet fém korpuszal.

Római katolikus templomunk Árpád-kori eredetű. A török időkben erősen megrongálódott. 1690 körül részlegesen felújították, a 18. század első harmadában állították helyre. Az épületen a jelentősebb munkálatokat a 19. században kezdték meg. A templomot Szent István király tiszteletére szentelték.

Écs állandó lakosainak száma folyamatosan növekvő tendenciát mutat. Écs szinte már Győr agglomerációjának része, és ez megmutatkozik a gazdasági, és társadalmi fejlettségi szintben is. Ezen a területen nagyobb a népesség, és több a vállalkozások, gazdasági szervezetek száma. A település fejlett infrastruktúrával rendelkezik. Győr közelségének az előnye, hogy a napi munkába ingázás megoldható a 82-es főúton. Szívesen települnek ki ide a városból emiatt, és még az ingatlanárak is kedvezőbbek.

Az elmúlt években energetikai korszerűsítés történt az Orbán László Művelődési házon, és az Önkormányzat épületén pályázatok útján. Sikeres pályázataik útján valósulhatott meg a helyi vállalkozásokat segítő inkubátorház, a 24 férőhelyes bölcsődei telephely kialakítása kiszolgáló egységgel, az ipari park létrehozása, csapadékvíz elvezetés, út- és járda felújítások, valamint épületeik energetikai korszerűsítése.

Büszkék arra, hogy a településen húzódik át az a kerékpárút ami, Győrt Pannonhalmával köti össze. A kerékpárút erősíti a turizmust, kielégíti a helyieknek azt az igényét is, hogy biztonságosan kerékpározhatnak helyben és a települések között. A kerékpárút mellett a Pump Track pálya kivitelezése és a körülötte lévő rendezvény- és szabadidőpark remek kapcsolódási lehetőséget nyújt kicsiknek egy nagyoknak egyaránt.

A település polgármestere: Dr. Szabó Norbert

A small village 16 km from Győr, Écs is located in the heart of Sokoró Hills in Győr-Moson-Sopron County.

The ancient core of the settlement was built on the road from Győr to Veszprém along the valley called Szentmártoni. Archaeological finds dating back to the Stone Age indicate that the area has been inhabited for very long. Roman and Celtic artefacts as well as ones from the Hungarian conquest era have been found in the vicinity. In the Middle Ages, there were several small settlements on the present site of the village. Today's Écs was formed by the merger of Nagyécsfalu and Nagyécshegy in 1936. The first written record of the village dates back to 1172, when it was called Esu or Echu, named after the Echu clan that settled here. It was a settlement of vine-growers and the castle folk of Győr, where nobles and churches owned land and vineyards.

75 villagers died in the First World War. Hungary's first World War memorial was unveiled in Écs in 1921. The memorial site, subsequently named Heroes' Park, is located at the intersection of main road 82 and Kis Street. Andor Albert, a sculptor from Győr, was commissioned to create the statue. The monument was unveiled on 28 August 1921.

The Pilgrim's Way of St. James that crosses the village passes next to the wooden belfry on the hilltop, which is accessible via a footpath from Öreg Street. A wooden cross is located next to it as a mark of reverence. The belfry was erected in 1922 as a memorial to the First World War. The bell is in working order and is rung every day. Since the cross has been damaged over time, two local families put up a new cross with a metal body in 2017.

Our Roman Catholic church, heavily damaged during the Turkish occupation, dates back to the Árpád dynasty. It was partially restored around 1690 and rebuilt in the first third of the 18th century. Major work began on the building in the 19th century. The church was dedicated to King St. Stephen.

The number of permanent residents in Écs has been steadily increasing. The village is almost part of Győr's urban agglomeration, and this is reflected in the level of economic and social development. This region has a larger population as well as more companies and businesses. Écs has a well-developed infrastructure. Its proximity to Győr is an advantage, since main road 82 is suitable for daily commute. For this reason, as well as real estate prices being more affordable, people are willing to relocate from the city.

The Orbán László Cultural Hall and the Municipality building have been upgraded in terms of energy efficiency through tenders in recent years. Successful tenders have enabled the construction of facilities such as a service building to support local businesses, a 24-capacity nursery complete with a service unit, an industrial park, stormwater drainage, road and pavement renovation, as well as energy efficiency upgrades of various buildings.

The people of Écs are proud of the fact that the bicycle path connecting Győr with Pannonhalma runs through the village. The cycle path will boost tourism and also meet the locals' need to cycle safely locally and between settlements. The pump track next to the cycle path and the surrounding event and leisure park provide great recreational opportunities for children and adults alike.

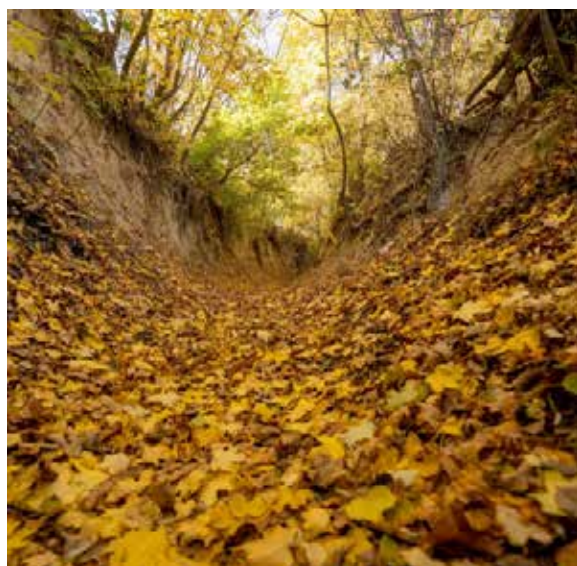
The mayor of the settlement: Dr. Norbert Szabó

Fotók: Tóth Szabolcs

Photos by: Szabolcs Tóth

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Écs madártávlatból; Nádttetős parasztház; Ősz a horgasban; I. világháborús emlékmű; Petőfi Sándor szobor; Templomoltár; Szent István Király szobor; Bölcsőde; Védett növényünk a tavaszi hérics; Templom; Összetartozás fája; Harangláb és kereszt

ÉCS

FARÁD

Farád község Győr-Moson-Sopron vármegyében, a Kisalföldön, a Rábaköz északi részén, a Hanság-medence déli szomszédságában fekszik.

Központján keresztül halad a Győrt Sopronnal összekötő 85-ös főút, déli határszélén pedig az M-85-ös autópályát. A vasútvonalak közül a Győr-Sopron-Ebenfurt vonal érinti. Nevének eredete a Rábaköz északi, a Hanság mocsaraival határos helyzetére utal. A település már az avar korban lakott volt, a régészeti munkálatok során három temető is feltárára került.

Okiratban először 1281-ben említették, 1359-ben pedig már kúriája volt a helyi papnak. Középkori birtokosai az Osl nemzetségből leszármazott, illetve azokkal rokon családok, elsősorban az Ostffyok voltak. A 15. században fontosabb birtokosok: enyingi Török Bálint, majd a Dessewffy, végül a Czíki család voltak. 1570-ben a pestis járvány idején több, mint húsz jobbágyház lakója vesztette életét. 1594-ben a török feldúlta a falut, ami teljesen elpusztult. A túlélők egy része az India-majorba menekült. A 18. század elejétől a hanyi területek lecsapolásával megnövekedett a művelésre bevonható területek nagysága, ezzel növekedésnek indult az állattartás, és a földművelés. A 17. század ötvenes éveiben a már korábban is birtokos Ostffyok mellett a Keszy, Nagy, Hógyész, Megyery és Szilvási családok szereztek birtokot a településen, majd ezt követően Nádasdy Ferenc szerzett birtokadományt, amit később elkoboztak tőle. Ezen elkobzott birtokokat szerezte meg később az Eszterházy család.

Vallási szempontból evangélikus többséggel rendelkezett a falu a 17. században. 1773-ban lett a falu lelkésze Ács Mihály, aki több egyházi énekeskönyvet is írt. Miután az Eszterházy család birtokot szerzett a településen, a katolikus vallás követői lettek többen. A 18. században már 300 lelket számláló zsidó közösség is élt a faluban. Önálló imatermük, iskolájuk volt és külön temetőjük.

Az 1848-49-es szabadságharc idején 31 falubeli harcolt Klapka György seregében, míg Ostffy István farádi őrmester egy rábaközi század parancsnoka volt. 1876-ra megépült a vasútvonal, 1880-ban a falu negyedét tűzvész pusztította el. 1883-ban megalakult az önkéntes tűzoltó egyesület.

Az I. világháborúban 98 farádi katonai vesztette életét, a második nagy háború harcaiban 44 hősi halált halt katonája volt a falunak. A hősi halottak tiszteletére emlékművet állítottak a helyiek. A háborút követő viszontagságos idők Farádot sem kímélték.

1979-ben Csorna városhoz csatolták Farádot. A rendszerváltozás új lehetőségeket hozott, helyi kezdeményezésként 1992-ben ismét önálló község lett.

Farád látványai: az evangélikus templom 1785-ben épült, tornyát 1806-ban emelték. Olaj oltárképe – Krisztus a keresztfán – Schiller József alkotása. A római katolikus templom szintén 1785-ben épült. Különösen szépek a padok oldallapjain a virágos falfaragások. A mennyezet freskóit Samodai József festette. Az evangélikus temetőben régi családi kripták láthatók. A katolikus temetőben a Sarlay-család kápolnája 1855-ben épült. Az izraelita temető a falu északnyugati szögletében található. A település utcáit köztéri szobrok, a világháborús, mészkőből faragott hősi emlékmű és a szintén mészkőből állított Szent Flórián szobra díszíti. A volt klasszicista stílusú Ostffy-kastély ma iskola, a Sarlay-kastély szintén klasszicista stílusban épült, homlokzatát Felsőbüki Nagy Sándor címere díszíti és jobb időkre vár. Farád manapság szépen fejlődő, gyarapodó falu, élénk közösségi élettel. *(Forrás: wikipédia)*

A település polgármestere: Szalai Zoltán

Farád is situated in Kisalföld (Little Plain), in the northern part of Rábaköz, south of the Hanság Basin in Győr-Moson-Sopron County. Main road 85 connecting Győr with Sopron passes through the centre of the village, and the M-85 motorway runs along its southern border. It is served by the Győr-Sopron-Ebenfurt railway line. The origin of Farád's name refers to its location in the northern part of Rábaköz, bordering the marshes of Hanság.

Three cemeteries were uncovered during archaeological excavations indicating that the site was inhabited as early as the Avar period. The first mention of the village in a document dates back to 1281. The local priest had a mansion here in 1359. The village's landowners in the Middle Ages were descendants of the Osl clan or related families, mainly the Ostffys. Bálint Török of Enying, then the Dessewffy and finally the Czíki families were the most important landowners in the 15th century. The inhabitants of more than twenty serf houses lost their lives during the plague in 1570. The village was ransacked by the Turks and completely destroyed in 1594, with some of the survivors fleeing to a place called India Manor. Following the drainage of the marshlands at the beginning of the 18th century, the amount of land available for cultivation increased, allowing livestock breeding and agriculture to grow. In addition to the Ostffys, who had already owned land in the village, the Keszy, Nagy, Hógyész, Megyery and Szilvási families obtained land in the fifties of the 17th century. Ferenc Nádasdy received a land grant later, which was confiscated from him afterwards. These confiscated estates were acquired by the Eszterházy family. In the 17th century, the religious affiliation of the majority of the village was Lutheran. An author of several church hymn books, Mihály Ács became the village's pastor in 1773. After the Eszterházy family acquired land in the area, the Catholic religion became the majority religion. There was even a Jewish community of 300 people in the village by the 18th century, with their own prayer room, school and cemetery.

31 villagers fought in the army of György Klapka, while sergeant István Ostffy of Farád commanded a company from Rábaköz during the War of Independence of 1848-1849. The railway line was completed in 1876. A quarter of the village was destroyed by fire in 1880. The voluntary fire-fighting association was founded in 1883.

98 soldiers from Farád died in the First World War, and the village lost 44 soldiers in the Second World War. A monument was erected by the locals in honour of the heroes. The difficult times that followed the war affected the village as well.

Farád was integrated into the town of Csorna in 1979. The regime change created new opportunities, so Farád decided to become an independent municipality again in 1992.

Attractions: the Lutheran church was built in 1785, and its tower was erected in 1806. An oil painting of Christ on the Cross, its altarpiece is the work of József Schiller. The Roman Catholic church was built in 1785 as well. The floral woodcarvings on the sides of the pews are remarkable. The ceiling frescoes were painted by József Samodai. The Lutheran cemetery contains old family crypts. The chapel of the Sarlay family in the Catholic cemetery was built in 1855. The Jewish cemetery is located in the north-west corner of the village. The streets are decorated with various sculptures, a limestone monument to the heroes of the World Wars and a statue of St. Florian, also in limestone. The former, neoclassical Ostffy Mansion now serves as a school. The – also neoclassical – Sarlay Mansion, with the coat of arms of Sándor Felsőbüki Nagy on its façade, has seen better times. Farád is now a thriving, growing village with a lively community life. *(Source: Wikipedia)*

The mayor of the settlement: Zoltán Szalai

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szt. Flórián-szobor; Tűzoltó szertár; 1848-49-es emlékmű; Mini bölcsőde épülete; Meseerdő óvoda; Orvosi rendelő; Evangélikus templom; 56-os emlékmű; Katolikus templom; Polgármesteri Hivatal; Községi ház; Király Iván általános iskola

FARÁD

FARÁD

FEKETEERDŐ

A község a Mosoni-Duna partján fekszik a Szigetköz északnyugati részén, Mosonmagyaróvártól 8 kilométerre északra, Pozsonytól 35 kilométerre dél-délkeletre. A település főútja az országos közútként 1408-as számozást viselő mellékút, amely Mosonmagyaróvárt köti össze Feketeerdőn és Dunakilitin keresztül Rajkával.

Egy 1274 körüli oklevélben említik először, Fekete Erdeu, Fekethewedeu néven írták le. Várirtokként szerepelnek Hunyadi-kori tulajdonosai: a Szent-györgyi és Bazini grófok. A Mosoni-Duna három oldaláról vette körül a falut, keleti részén pedig az óvári uradalom terület el. A nagy sorscsapásoktól a környezet többször megvédte. Így amikor a törökök az egész vármegyét elpusztították 1683-ban, környezete – a víz – megvédte a települést, így elkerülte a rombolást. Az 1730-as pestisjárvány viszont csaknem teljesen elnéptelenítette.

1796 „*Fekete Erdő. Schwarzer Wald. Elegyes falu Moson Vármegyében, földes Aszszonya Felséges Fő H. A. Krisztina, fekszik Halásztól nem messze, s határja ehez hasonlító, rétjei ugyan jók, de termő földgyével együtt Duna vize elszokta önteni, fája tűzre van, de egyéb javai tsekélyek lévén, harmadik Osztálybéli.*”

A Duna-ágon csak a 20. században épült először fahíd, ami kialakította Feketeerdő kapu-szerépét, a lakosságnak a kereskedelembe való bekapcsolódás tágabb lehetőségeit.

A munkaerő nagy része Dunakiliti és Mosonmagyaróvár, valamint a szlovákok betelepülése nyomán Pozsony munkahelyeire ingázik. Az önkormányzat kultúrház, könyvtár és orvosi rendelő kivételével saját intézményt nem tart fenn.

A 2000-es évek közepétől számos szlovák állampolgár vásárolt telket, házat a településen az alacsony ingatlanárak és Pozsony közelsége (35 km) miatt. Az új lakóparkban az ingatlanok többsége az övék. Feketeerdő közelében halad el az EuroVelo 6 és Sultans Trail nemzetközi kerékpáros túraútvonal, így számos kerékpáros áthalad a településen, útban Németország felől Budapestre.

A település látnivalói: a millennium emléket őrzi a Hétvezér téren 1896-ban ültetett hét tölgyfa. Természetvédelmi értéke: 190,5 hektár a védett erdő- és gyepterület.

A település polgármestere: Novák András

The village is located on the banks of the Mosoni-Danube, in the northwestern part of Szigetköz, 8 kilometers north of Mosonmagyaróvár and 35 kilometers south-southeast of Bratislava. The main road of the settlement is the side road numbered 1408 as a national public road, which connects Mosonmagyaróvár with Rajka via Feketeerdő and Dunakiliti.

It is mentioned for the first time in a charter from around 1274. (It was mentioned by the names of Fekete Erdeu, Fekethewedeu) It was listed as a castle estate during the Hunyadi era, its owners were Counts Szent-györgyi and Bazini. The Mosoni-Danube surrounded the village on three sides, in the eastern part of which lay the Óvár manor. The environment has repeatedly protected it from great misfortunes. When the Turks destroyed the entire county in 1683, its environment – the water – protected the settlement, thus avoiding destruction. However, the plague epidemic of 1730 almost completely depopulated it.

1796 “*Fekete Erdő. Schwarzer Wald. A mixed village in Moson County, owned by Her Highness Krisztina H.A., is located not far from Halászi, and its border is similar to that one, its fields are good, but together with its lands, it is usually flooded by the water of the Danube, its wood is for fire, but its other goods are meager, so is third class.*”

The first wooden bridge was built on the Danube branch only in the 20th century, which created the gateway role of Feketeerdő and the broader opportunities for the population to get involved in trade.

The majority of the workforce commutes to the workplaces of Dunakiliti and Mosonmagyaróvár, as well as Bratislava, due to the settlement of Slovaks. The municipality does not maintain its own institutions, with the exception of a community center, library and doctor's office. Since the mid-2000s, many Slovak citizens bought plots and houses in the settlement due to the low real estate prices and the proximity to Bratislava (35 km). Most of the properties in the new housing estate are owned by them. The EuroVelo 6 and Sultans Trail international cycling routes pass near Feketeerdő, so many cyclists pass through the settlement on their way from Germany to Budapest. Attractions of the settlement: the memory of the Hungarian millennium is preserved by the seven oak trees planted in 1896 on Hét vezér Square. Nature conservation value: 190.5 hectares of protected forest and grassland.

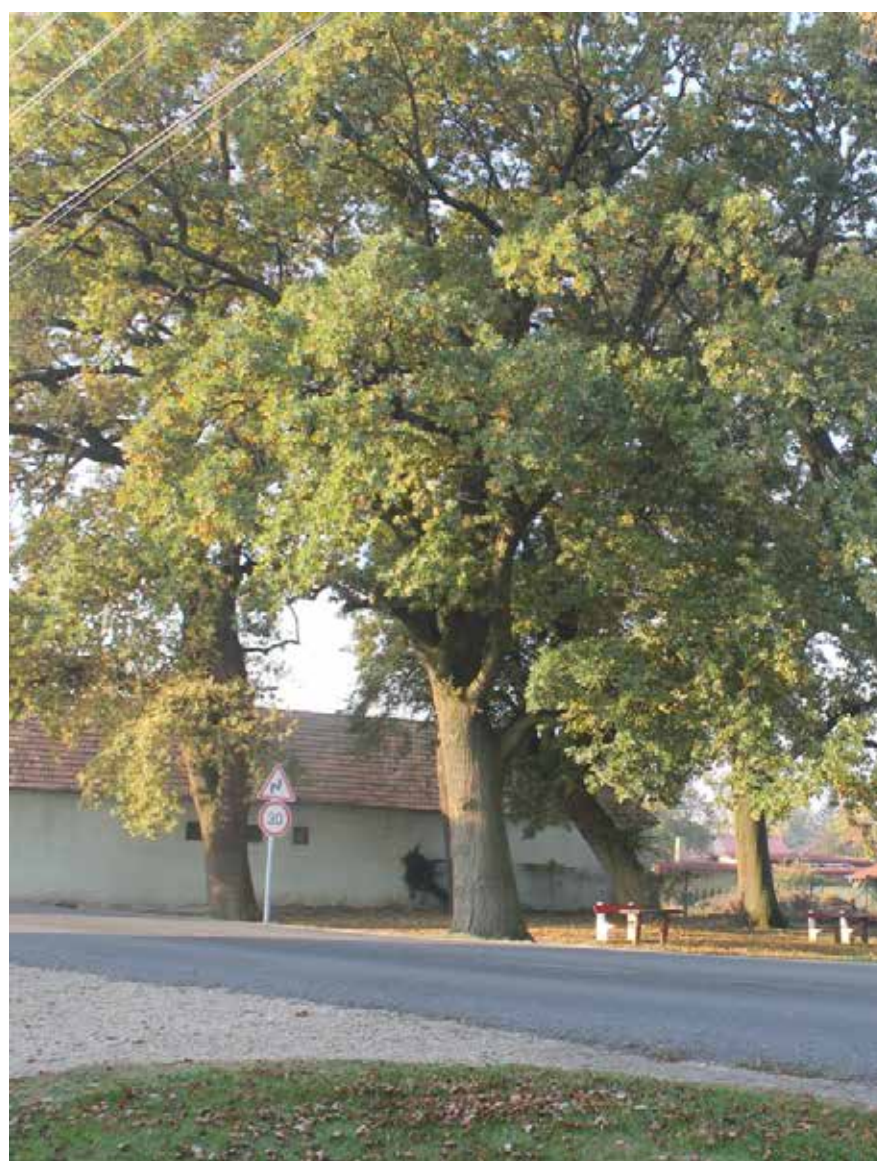
The mayor of the settlement: András Novák

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Római Katolikus templom; Orvosi rendelő; Milleneumi tölgyek; Mosoni-Duna; Kerékpáros pihenő; 48-as kopjafa; Büszkeségpont 56-os emlékmű; Sportpark; Játsszótér

FEKETEERDŐ

FEKETEERDŐ

FERTŐBOZ

Fertőboz a Fertőpart legkisebb és egyben Fertőpart talán legszebb fekvésű községe. A falu törzsét alkotó egy kilométer hosszúságú Fő utca, a Fertő dél-nyugati partján Fertőbozi dombsor és a Fertő tó "ölelésében" helyezkedik el. A Fertőbozi dombokat különböző méretű mély utak szabdalják, illetve csodálatos völgyek tarkítják.

A község nevét több szakember is a bodzával hozza kapcsolatba, lévén, hogy egy 1281-ből származó oklevélben Terra Boziasnak, azaz Boziás Földnek nevezték. Mások a Boz nevet a latin bos (bovis), a szarvasmarha szóból eredeztetik, miután e terület szarvasmarha tenyésztésre volt alkalmas. A régészeti leletek szerint a falu délnyugati részén lévő "Gradina hegy" már a kőkorszakban lakótelepül szolgálta, de a bronzkori és római kori maradványokra is bukkantak a kutatók. Az évszázadok során a falu lakosainak száma rendkívül változatos képet mutat, többnyire 300 fő körül alakult, de szólnak feljegyzések 730 főről is. A 12. századtól Boznak több tulajdonosa volt. 1321-ig Bees László a Bán fia volt a ura. 1366-tól a Kanizsai család birtoka lett. A későbbiek folyamán ők Booz-t elzálogosították, így került 1515-ben a Rozgonyiak kezére, akik később megint visszaadták a kanizsaiaknak.

Ez idő alatt a fő megélhetési lehetőséget három, később négy tevékenység jelentette. Először a halászat, a nádatartás, a fürdő, végül a szőlő és bor. Bár a fürdő a Fertő rendkívül szeszélyes volta miatt (évszázadonként legalább egyszer szinte teljesen kiszáradt) a fürdő csak "Tiszavirág életű" volt, a halászat és a nádatartás a század elejéig, a szőlőtermesztés és a borászat napjainkig megélhetést biztosít a hozzáértő szakembereknek.

A 16. század közepén a Nádasdiak birtokába került a község. 1677-től a Széchenyiek lettek a falu urai, akik az előző urakhoz képest a legtöbbet tettek a településért. 1814-ben Széchenyi Ferenc (Széchenyi István édesapja) felosztotta Sopron megyei birtokait három fia között, melynek eredményeképp Istvánnak jutott: Nagycenk (Kiscenk), Fertőboz, Fertőhomok, Hegykő és Hidegség.

A falu temploma 1732-ben épült, később a templom mellé paplakot, majd iskolát is építettek. A templom az 1903-ban történt első renoválását követően, még ugyanebben az évben leégett egy nagy tűzvészben, amelyben áldozatul esett az iskola és a település nádfüdeles lakóházainak 3/4 része is. 1802-ben készült el a Gloriette kilátó, gróf Széchenyi Ferenc építtette József nádor látogatásának emlékére. A Széchenyieknek más egyéb fejlesztést is köszönhet a falu. Ezek egy része ma is megvan, mint pl. domboldalba vájt hatalmas borospincék. Más részük viszont mára már csak emlék, mint pl. a fürdőtelep és a hajókikötő.

1921-ben a falu lakói hazafiáságból kitűnőre vizsgáltak. Annak ellenére, hogy a lakosság 80 %-a német ajkú volt (a faluban majdnem mindenki németül beszélt) 77,6 % Magyarország mellett szavazott.

A második világháború után a falu 580 németajkú lakosából 464-et kitelepítettek. Bár ez az "eljárás" nem kapcsolható a népszavazáshoz, sokak szerint "ez volt a hála az 1921-es népszavazáskor tanúsított hazafiasságért".

Fertőboz Soprontól 12 km-re fekszik. Lakóinak száma ma mindösszesen 306 fő. A Kisboz utca folytatásaként létesülő 35 házból álló település fejlesztés remélhetőleg a község lélekszámának kedvező növekedéséhez vezet. A Fertő menti településekkel a 8518 számú, Nagycenkkel a 85118 számú országút köti össze. A tó körül kiépített-kijelölt kerékpárút a falut vegyes (gyalogjárda és kerékpárút), illetve kerékpáros nyomvonal formájában szeli át.

A település polgármestere: Kutrucz Gyula

Fertőboz is the smallest and perhaps the most beautiful village on the shore of Lake Fertő. The backbone of the village, the main street is one kilometre long and is situated in the embrace of Lake Fertő and the Fertőboz Hills on the south-western shore of Lake Fertő. The hills of Fertőboz are divided by defiles of various sizes and interspersed with magnificent valleys.

Certain experts associate the name of the village with elderberries, since a document from 1281 called it Terra Bozias, or 'the land of the bozias' (bodza meaning elderberry). Others derive the name Boz from the Latin word bos (bovis), meaning cattle, since the area was suitable for cattle breeding. Archaeological finds indicate that Gradina Hill in the south-west of the village was inhabited as early as the Stone Age, but Bronze Age and Roman remains have also been found. The population of the village has varied greatly over the centuries; it was mostly around 300 inhabitants, but there are also records of 730. From the 12th century onwards, Boz had several landowners. László Bees, son of the Ban, held it until 1321, and then it became the property of the Kanizsai family in 1366. They mortgaged Boz and that was how it passed into the hands of the Rozgonyi family in 1515, who later returned it to the Kanizsai family. During this period, livelihood was mainly based on three, later four, activities: fishing, reed-harvesting, baths, and finally viticulture and winemaking. Although the extremely capricious nature of Lake Fertő (it dried up almost completely at least once a century) meant that baths were short-lived, fishing and reed-harvesting continued to provide a livelihood for skilled professionals until the beginning of the 20th century, while viticulture and winemaking continues to do so until today.

The village became the property of the Nádasdi family in the middle of the 16th century. The Széchenyi family, who, compared to the previous owners, did the most good to the village, became landlords in 1677. Ferenc Széchenyi (father of István Széchenyi) divided his Sopron County estates between his three sons in 1814, as a result of which István received Nagycenk (Kiscenk), Fertőboz, Fertőhomok, Hegykő and Hidegség.

The church of the village was built in 1732, with a parsonage and a school being added next to it later. After the first renovation in 1903, the church burnt down in a big fire in the same year. The fire also destroyed the school and 3/4 of the village's thatched houses. Completed in 1802, the Gloriette Lookout was built by Count Ferenc Széchenyi to commemorate the visit of Joseph, Palatine of Hungary. The Széchenyi family contributed to other developments in the village as well. Some of these still exist today, such as the huge wine cellars carved into the hillside. Others, such as the spa and the boat harbour, are now but a memory.

The villagers passed their patriotism test with flying colours in 1921. Despite 80% of the population being German-speaking (almost everyone in the village spoke German), 77,6% voted for Hungary. After the Second World War, 464 of the 580 German-speaking inhabitants of the village were displaced. Although this 'procedure' cannot be linked to the referendum, many say that it was a 'reward' for the patriotism shown in the 1921 referendum.

Fertőboz is located 12 km from Sopron. Its total population today is 306. Hopefully, the development plans consisting of 35 houses in the continuation of Kisboz Street will lead to a positive increase in the population of the village. Fertőboz is connected to the villages on the Lake Fertő shore by road 8518 and to Nagycenk by road 85118. The designated cycle path built around the lake crosses the village in the form of a mixed (foot and cycle) path and a cycle lane.

The mayor of the settlement: Gyula Kutrucz

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Fő utca keleti vége madárnézetből; Julien-völgy részlet; Templom; Domboldalba vájt pince; A falu első plébánosának sírja; Fertőboz látképe; A keresztdomb nevét adó fesztély; Gloriette-kilátó; Gróf Széchenyi Béla és felesége Erdődy Hanna sírboltja; Szent Apollonia-szobor; Ecce Homo

FERTŐBOZ

FERTŐBOZ

FERTŐHOMOK

Fertőhomok egy dinamikusan fejlődő, hagyományait mégis őrző település a Fertőparton, Soprontól 17, Fertőtől 7 km-re. A mindig gondozott falu a turisták és az otthon keresők számára egyaránt vonzó.

1538-ban a település akkori birtokosa, Nádasdy Tamás egy szlavóniai, Velike melletti mezővárosból horvátokat telepített a községbe, akik a „kaj” nyelvjárást beszélték. Az itt élők és a településen működő kultúrcsoportok (az országos hírű Kajkavci tamburazenekar és táncsoport) azóta is őrzik a régi nyelvet és a horvát hagyományokat, melyek magyar motívumokkal bővültek. A fertőhomoki hagyományörző lakodalmáról filmet is készítettek. Helyi ételkülönlegességek közé tartozik a lakodalmi fonott kalács (kalinko), a madár, valamint a tökökös béles.

A tradíciók megőrzésében fontos szerepe van a fertőhomoki tájháznak, mely több mint 20 éve mutatja be az egykori életmódot, és helyt ad képzőművészeti kiállításoknak, koncerteknek, különböző rendezvényeknek is. Az 1930-as tűzvész után épült védett parasztházat a település önkormányzata vásárolta meg és újjáépítette. A ház 2004-ben az év tájháza elismerésben részesült.

A Tízforrás fesztivál alatt megrendezésre kerülő kézműves táborban helyi alkotók adják át tudásukat kicsiknek és nagyoknak. A tájház múzeumpedagógiai foglalkozásain sok diák megismerkedhet elődei kultúrájával, kipróbálhatja kez ügyességét. A tájházba betérőket szívesen vendégül látják a pajtakocsmában. A kisebbek nagy örömmel fedezhetik fel a kertben található népi ügyességi fajtékokat vagy a kosaras körhintát.

A településen élő gyermekek a tradíciókkal már a Kincses Kultúróvodájukban megismerkedhetnek. Az épület kéménye mellé kihelyezett kamera segítségével nem csak az óvodából, hanem bárhol megfigyelhetők a homoki golyák mindennapjai.

Ma is élő népszokás a pünkösödölés, a karácsonyi és a szilveszteri éneklés. A falu Szent György napján egy fogadott ünneppel csatlakozik az országos rendezvénysorozathoz, mellyel megnyitják a turistaszezont és a tájházat. A szeptemberi Dióünnepen házi diós süteményeket kóstolhatnak a résztvevők. A sokszínű rendezvénnyel a helyi óvodát támogatja a közösség.

A település temploma 1901-ben, Szent Anna tiszteletére épült a homokiak komoly áldozatvállalása révén. Karbantartásáról, megújulásáról azóta is gondoskodik a közösség. Búcsúját július végén tartják, melyhez egy háromnapos Pajtafesztivál is kapcsolódik. A látóközönség közé tartozik a templom előtt álló 18. századi Paduai Szent Antal szobor, és az önkormányzat épülete előtt található Millenniumi emlékmű, mely Kovács György alkotása. Az emlékmű hátoldalán a 2001-ben Fertőhomokon lakók névsora olvasható.

A homokiaknak korábban a mezőgazdaság jelentett megélhetést. Sok település piacára vitték különleges minőségű zöldség- és gyümölcsöket. Napjainkban egyre fontosabb szerepet tölt be a turizmus, mely a Hegykővel közös termálfürdőre és a világörökségi címet nyert Fertő-táj természeti és kulturális értékeire épül. A községen áthaladó kerékpárúton számos turista kerüli meg a Fertő-tavat. A Békakonty tanösvényen a védett láprét élővilágát tanulmányozhatják a kirándulók, az egykori Kampits tó partján pedig Hany Istók szobrával találkozhatnak. A falut átszelő Mária zarándokút az ausztriai Mariazellbe vezet.

Minden látogatót szeretettel várnak Fertőhomokon a Szent Anna fogadóban és a Szentkői sörházban.

A település polgármestere: Radovits Tibor

A dynamically developing, yet traditional village on the Lake Fertő shore, Fertőhomok is located 17 km from Sopron and 7 km from Fertőd. The continually well-kept village attracts tourists and home seekers alike.

Croats, who spoke the Kajkavian dialect, from a Slavonian market town near Velike, were invited to settle into the village by the landowner Tamás Nádasdy in 1538. The village's inhabitants and cultural groups (such as the nationally renowned Kajkavci tamburica orchestra and dance group) are still preserving the old language and Croatian traditions, which have been enriched with Hungarian elements. A film has even been made about the traditional wedding dance of Fertőhomok. Local specialities include the wedding kolach (kalinko), a pastry called 'madár' (bird) and the squash pie. The Fertőhomok folk museum plays an important role in preserving traditions. It has been presenting the traditional lifestyle, as well as hosting art exhibitions, concerts and events for more than 20 years. Built after the fire of 1930, this protected farmhouse was bought and renovated by the village municipality. The house was awarded the title 'Folk Museum of the Year' in 2004. In the arts & crafts camp organised as part of 'Ten Springs Festival', local artists share their skills with children of all ages. Students can learn about the culture of their ancestors and try their hand at the folk museum's educational activities. Visitors of the folk museum are also welcome in the barn pub. Younger children will be delighted to discover the folk-style wooden playground equipment and the wicker basket carousel in the garden. Children of the village start learning about their traditions at the 'Kincses Kultúróvoda' (Treasure Kindergarten). A camera installed next to the building's chimney allows everyone to observe the daily life of a stork nest not only from the kindergarten, but from practically anywhere. Singing at Pentecost, Christmas and New Year's Eve is still a practiced tradition. The village joins the national series of events every year to open the tourist season and the folk museum with a celebration on Saint George's Day. Participants can try homemade walnut pastries at the Walnut Festival in September. This colourful event is a way for the community to support the local kindergarten.

The church of the village was built in 1901 in honour of St. Anne, thanks to the generous sacrifices of the people of Fertőhomok. The community has been taking care of the building's maintenance and renovations ever since. The yearly celebration of the church's patron saint, accompanied by a three-day Barn Festival, takes place at the end of July. Attractions include the 18th century statue of Saint Anthony of Padua in front of the church and the Millennium Monument by György Kovács in front of the municipality building. The back of the monument bears the names of the residents of Fertőhomok in the year 2001.

Agriculture used to be the main source of livelihood for the villagers in the past. Their high quality vegetables were sold on the markets of various settlements. Tourism is becoming increasingly important nowadays. It mostly relies on the thermal spa shared with Hegykő and the natural and cultural values of the Fertő Cultural Landscape, which has been awarded World Heritage status. Many tourists cycle around Lake Fertő on the cycle path that passes through the village. Hikers can study the wildlife of the protected marshland on the 'Békakonty' educational trail. There is a statue of Istók Hany on the shore of the former Kampits Lake. The pilgrim's way of St. Mary crossing the village leads to Mariazell in Austria.

All visitors are welcome at the Szent Anna Inn and the Szentkői beer house in Fertőhomok.

The mayor of the settlement: Tibor Radovits

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Fertőhomoki Tájház; Békakonty tanösvény; Szent Anna templom; Pünkösödölés; Millenniumi szobor; Kajkavci Tamburazenekar; Pajtafesztivál táncháza; Koncert a tájházban; Fertőhomoki lakodalmás; Népi játékok a tájház kertjében; Pajtafesztivál koncert

FERTŐHOMOK

FERTŐHOMOK

FERTŐRÁKOS / KROISBACH

A település már a római korban ismert volt (kőfejtő, Mithras-szentély), de első írásos említése 1199-ből származik, amikor Imre király a győri püspöknek ajándékozta Racus területét. Sopron környékén az egyetlen település, mely nem a város birtoka volt. A település legrégebbi magja a püspöki palota közvetlen közelében volt. A középkor legvégén a helység észak irányában nagy területekkel bővült, a fejlődés e szakasza a védőfalak és a két kapu megépítésével fejeződött be. A mezővárosi ranghoz 1582-ben a király két vásár tartását engedélyezte évente.

A pellengért 1630 körül létesítették, bírói jogszolgáltatás és tömlőc azonban már hosszabb ideje volt a mezővárosban. Győr török megszállása idején a püspökség székhelyét hosszabb időre Rákosra helyezte át. Széchenyi György püspök a soproni országgyűlés alkalmából itt fogadta I. Lipót királyt. Itt állapodtak meg a protestánsok elleni intézkedésben is, melynek végrehajtását a püspök Rákosról irányította. A települést szinte egyetlen évszázadban sem kerülték el a tűzvészek: a 18. században három pusztító tűzvészt is átélte. A mai kinézetét az 1843-as tűzvészt követő újjáépítés során nyerte el. Ez alkalommal nem kevesebb, mint 100 ház vált a lángok martalékává, ezeket a bécsi biztosító társaságok pénzéből építették újjá.

A 19. században a település a várfalakon kívül nagy ütemben fejlődött tovább. A helység északi felénél található a híres kőfejtő, melyben a nagyobb ütemű kőkitermelés 1857-ben indult meg azután, hogy a kőbányát a Bécsi Építőtársaság vette bérbe. Az itt kitermelt kőből épült a Votivskirche, a Városháza, az egyetem épületei, valamint a Szépművészeti - és a Természettudományi Múzeum épületei. A régészeti feltárások bizonyítják, hogy a rákosi követ már a rómaiak is felhasználták.

1946-ban a lakosság közel 90%-át kitelepítették Németországba.

1989. augusztus 19-én a Páneurópai Piknik alkalmából nagy létszámú NDK-s állampolgár menekült át a vasfüggönyön a számukra szabadságot jelentő nyugatra. Itt vette kezdetét Berlin, Németország és Európa újra egyesülése

Nevezetességek: Kőfejtő a Barlang színházzal, a római kori Mithras-szentély, az országban egyetlen eredeti helyén álló pellengér, a városfal maradványok, a püspöki kastély, a templom, vízimalom a napórával, a köztéri szobrok, melyek közül az 1643-ban állított Szt. Donát a legrégebbi, a virágos-majori kápolna, melyben két kőtábla látható, ami arra emlékeztet, hogy a kiszáradt Fertő medrén gyalog zarándokoltak Nagyboldogasszonyba a rákosi hívek, kérve Istent, hogy a tó medre újra teljen fel vízzel, az 1989-es határáttörés helyszíne az emlékparkkal.

A település polgármestere: Palkovits János

Fertőrákos was already known in Roman times (as evidenced by the quarry and the Shrine of Mithras) but its first written record dates back to 1199, when King Imre donated the territory of 'Racus' to the Bishop of Győr. It is the only settlement in the vicinity of Sopron which was never part of the city. The oldest core of the village existed in the immediate neighbourhood of the bishop's palace. The settlement was extended by large stretches of land to the north at the very end of the Middle Ages. This phase of development was completed with the construction of the fortifications and the two gates. The status of market town was granted by the king in 1582 by allowing two markets a year. A pillory was built around 1630, but a judicial court and a dungeon had already existed for some time. During the Turkish occupation of Győr, the seat of the bishopric was moved to Rákos for an extended period. Bishop György Széchenyi received King Leopold I in this village on the occasion of the Diet of Sopron. It was the place where agreement on measures against the Protestants was reached – also, the bishop used Rákos as his headquarters while overseeing the execution of the measures. The village was affected by fires in almost every century and it suffered three devastating fires in the 18th century. It took on its present appearance when it was rebuilt after the fire of 1843, in which no fewer than 100 houses were destroyed in the flames. Rebuilding was made possible with money from Viennese insurance companies. The settlement continued to develop rapidly outside the fortifications in the 19th century. The famous quarry is located in the northern part of the village. Stone quarrying began on a larger scale after the quarry was leased to the Viennese Construction Company in 1857. The stone quarried here was used to build the Votivskirche, the Town Hall, the buildings of the university, the Museum of Fine Arts and the Museum of Natural History. Archaeological excavations prove that stones from the Rákos quarry were used by the ancient Romans as well.

Nearly 90% of the population was deported to Germany in 1946.

On the day of the Pan-European Picnic on 19 August 1989, a large number of GDR citizens fled across the Iron Curtain to the West, which meant freedom for them. That was the beginning of the reunification of Berlin, Germany and Europe.

Attractions: The quarry with the Cave Theatre, the ancient Roman Shrine of Mithras, the only pillory in the country that still stands in its original location, remains of the fortifications, the bishop's castle, the church, the water mill with the sundial. Public sculptures, the oldest of which is St. Donatus, erected in 1643. The chapel of Virágos Manor, with two stone tablets recalling the pilgrimage of the faithful of Rákos to Nagyboldogasszony on foot across the dry lakebed of Lake Fertő, asking God to fill the lakebed with water again. The site of the 1989 border crossing with the memorial park.

The mayor of the settlement: János Palkovits

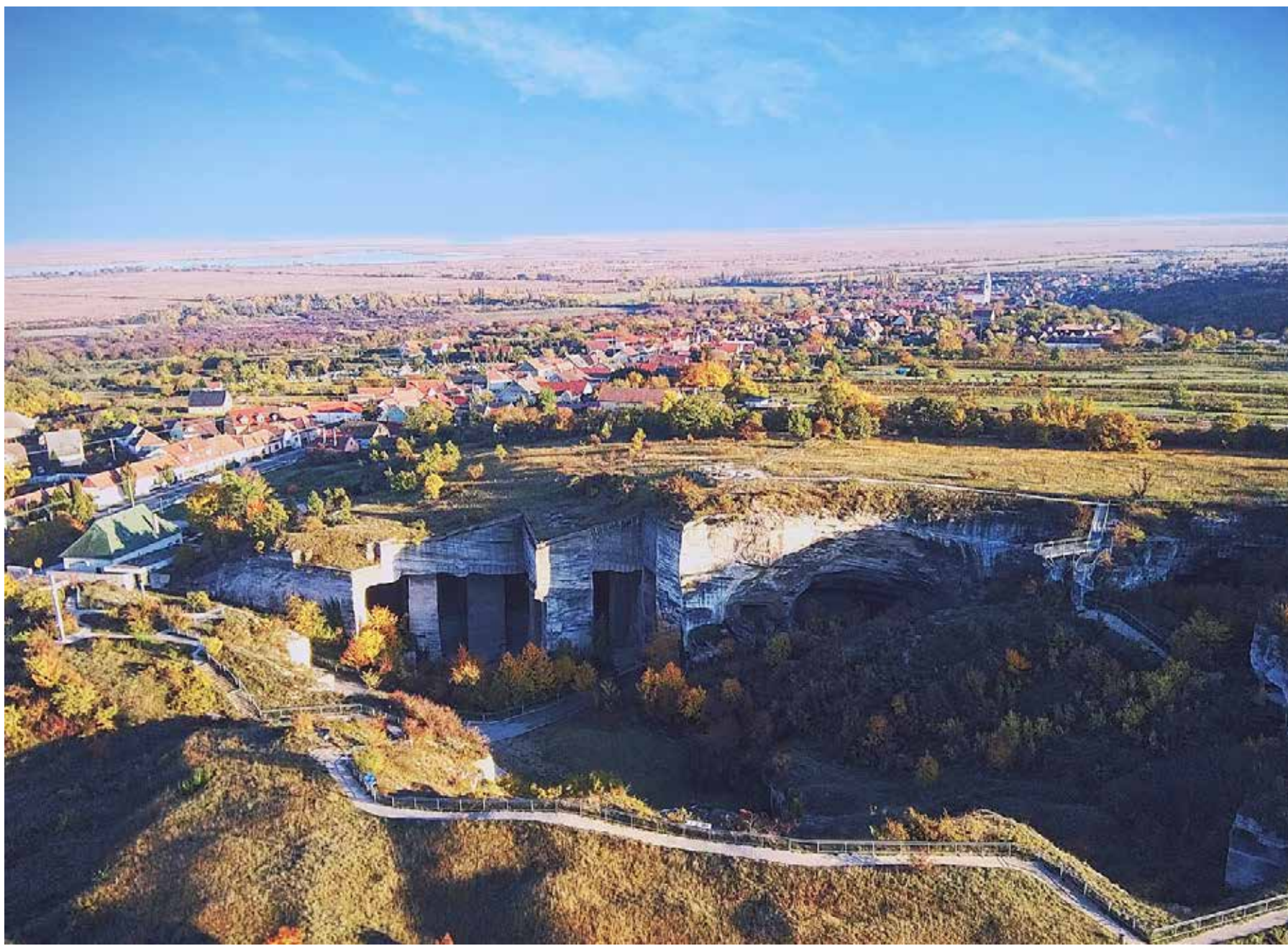
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Fertőrákos / Kroisbach madártávlatból; Kitelepítési emlékmű; Napóra; Mitrász-szentély; Templom; Mitrász-dombormű; Virágosmajori Kápolna; Világvándor szobor; Páneurópai piknik-emlékmű; Kőfejtő; Kastély; Tájház; 7. Pellengér

FERTŐRÁKOS

FERTŐRÁKOS

FERTŐSZENTMIKLÓS

Fertőszentmiklós a Kisalföld északnyugati részén, pontosabban a győri medence peremén, Soprontól 28 km-re a 85-ös főút mentén terül el. A kiváló földrajzi elhelyezkedésének köszönhetően a térség egyik közlekedési, gazdasági és kulturális központja. A település jelentős közlekedési csomópont: Budapest, Sopron irányába vasúti, közúti közlekedéssel, Ausztria irányába vasúti közlekedéssel rendelkezik. A légi közlekedést kisgépes repülőgépek fogadására alkalmas repülőtér szolgálja.

Fertőszentmiklós a 19. század végéig két önálló település volt, melyeket az Ikva választott el. Az Ikvától délre Szentmiklós, nyugatra pedig Szerdahely található. A község a mai nevét 1906-tól használja.

"Címerük klasszikusan egyszerű, heraldikailag helyesen komponált, a megye egyik legszebb jelképe. Nagy erénye, hogy az eredeti pecsétképet idézi, töretlen folytonosságot mutat és megjeleníti nemzeti színeinket." /Hoppál Dezső/

Fertőszentmiklós természeti adottságai, történelmének sokszínűsége, a környező településekkel és vidékkel való kapcsolata adja azt az identitást, ami épületei, közterületei szintjén is kifejeződik. A korábbi kettősség mára csupán a kettős településrész domborzati adottságaiban mutatkozik meg: a szerdahelyi rész sík, ezzel szemben a szentmiklósi oldal dombosabb (Agghegy). A város központjában található a régen élt halászok öröksége, a Szent Miklós védelmére szentelt templom, melyet 1725-ben építettek majd az 1935-ben felszentelt új templomot ezzel építették egybe. Röjtökmuzsaj irányába haladva a szőlősgazdák, szőlőskertek, veteményeskertek, termések és az időjárás patrónusa tiszteletére 1745-ben Szent Donát kápolnát építettek. 1903-ban a zarándokok adományából felépült Szerdahelyen a szeredi kegyesobor neorokokó kápolnája, a Fertő vidék legkedveltebb búcsújáró helye. Búcsúnapja szeptember harmadik vasárnapja - a Fájdalmas Szűzanya ünnepe.

A 2008. július 1-től városi rangot viselő település jelentős fejlődésnek indult. Megújultak a középületei: iskola, óvodák, Polgármesteri Hivatal, Gondozási Központ, Szabadidőközpont és Könyvtár, temetői ravatalozó, megszüpültek az utcák, terek, utak és kerékpárutak épültek. A civil szféra területén az egyesületek működése is új lendületet kapott, számos új egyesület alakult, tevékenységük, működésük a város kulturális és sportéletét gazdagítják.

A környék vonzereje mellett a város helyi turizmust generál, mert gondot fordít a helyi hagyományok ápolására, s új rendezvények elindítására. Kitűnő alkalom erre a szakrális események, jó alap a szőlő és bor, a lovasturizmus, jól illeszkedik a turizmusba a helyi repülőtér. Adottságaira több rendezvény épül. A város vonzó a munkaerőpiac minden szereplője számára. A helyi munkalehetőséget kínáló számtalan vállalkozás mellett elérhető közelségben van Sopron, és az osztrák Burgenland is. Nagy, világhírű cégek is táptalajt találnak vállalkozásuknak Fertőszentmiklóson, jól megférnek a helyi mikro-, kis- és középvállalkozásokkal.

Ahogy egy ház elválaszthatatlan kapcsolatban van szomszédaival, településével, valódi gyümölcse pedig csak annak a kapcsolatnak van, ahol a felek egymást megismerik, szeretik és békében élnek egymással. Így élnek a Fertőszentmiklósiak.

A település polgármestere: Horváth Tibor

Fertőszentmiklós is situated 28 km from Sopron along main road 85, on the edge of the Győr Basin, in the north-western part of the Little Plain. Its excellent geographical location makes it one of the centres of the region in a transit, an economic and a cultural sense. It is an important transport hub, as it has rail and road connections to Budapest and Sopron and rail connections to Austria. Air traffic is served by an airport with a capacity for small aircraft.

Fertőszentmiklós has actually been two settlements separated by the Ikva Stream until the end of the 19th century: Szentmiklós to the south and Szerdahely to the west of the Ikva. The village has had its present name since 1906.

"Its coat of arms is classically simple, correctly composed from a heraldic point of view and is one of the most beautiful symbols in the county. Its great quality is that it is reminiscent of the original seal design, shows unbroken continuity, while displaying our national colours." (Dezső Hoppál)

The natural environment of Fertőszentmiklós, the diversity of its history and its links with the surrounding villages and countryside give it an identity that is expressed through its buildings and public spaces as well. The former division is now only reflected in the topography of the two parts: the Szerdahely part is flat, while the Szentmiklós side is more hilly (Agghegy). Built in 1725, the church dedicated to St. Nicholas, legacy of the fishermen of the past, stands in the centre of the town. The new church, consecrated in 1935, was built right next to it. The chapel of St. Donatus was built in 1745 along the road towards Röjtökmuzsaj in honour of the patron saint of the wine growers, vineyards, vegetable gardens, crops and the weather. The neo-rococo chapel for the Szered Virgin Mary sculpture was built in Szerdahely in 1903 thanks to the donations of pilgrims. It became the most popular pilgrimage destination in the Lake Fertő region. Its feast day is the same as the Feast of Our Lady of Sorrows: the third Sunday of September.

Fertőszentmiklós has undergone significant development after becoming a town on 1 July 2008. The school, the kindergartens, the Mayor's Office, the Care Centre, the Community Centre and Library, as well as the funeral parlour in the cemetery have all been renovated, the streets and squares were redecorated and new roads and cycle paths were built. The activity of NGOs has been revitalised, with the creation of several new associations, whose work enriches the cultural and sporting life of the town.

In addition to the environment's appeal, the city also generates local tourism by taking care to preserve local traditions and launch new events. Religious celebrations, viticulture and wine-making, as well as equestrian tourism are all excellent opportunities for this and the local airport fits really well too. Its potential is the basis for a number of events. The town is attractive to all players in the labour market. In addition to the many local businesses offering employment, Sopron and Burgenland in Austria are within easy reach as well. Multinational companies can also find a platform for their business in Fertőszentmiklós, integrating well with local micro, small and medium-sized enterprises.

Just like houses are inextricably linked to their neighbours and their municipality, benefits only come from relationships where the parties know, love and live in peace with each other. This is the principle that the residents of Fertőszentmiklós live by.

The mayor of the settlement: Tibor Horváth

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Vöröskereszt szoborcsoport; Szeredi-kápolna; Szent Miklós-mellszobor; Petőfi Sándor szobra; Gyermek szoborcsoport; Kilátó; Mária-szobor; Római katolikus templom; Települési látkep; Városháza; Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola alsó tagozat; Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola felső tagozat; Hajós játszótér

FERTŐSZENTMIKLÓS

FERTŐSZENTMIKLÓS

FERTŐSZÉPLAK

„A Fertő-part kincsesdoboz”, így hangzik a település szlogenje. Valóban, Fertőszéplak rendkívül gazdag történelmi és kulturális örökségével, különleges épített emlékeivel kiemelkedik a régió települései közül. Az a település, ahol az elmúlt évtized tudatos fejlesztéseivel harmonikusan ötvözték a tradíciót a 21. századi innovációkkal.

Fertőszéplak, Széchenyi Ferenc szülőhelye. A Széchenyi-örökség alkotja a település épített örökségének ikonikus elemeit. Az elmúlt években megújult a Széchenyi-kastély, ezzel is állítva emléket a Nemzeti Múzeum és Nemzeti Könyvtár megalapítójának. A kastély, mely a fertőszéplaki Templomdombon magasodik a táj fölé, a kelta-római alapokra épült. Szomszédságában látható a Széchenyiek által 1728-ban épített barokk templom a hozzá kapcsolódó kálváriákkal. A templom és a különleges művészeti értéket képviselő kálváriák együttesen alkotják a „Széplaki Hármashalmot”, melyek a hazai barokk építészet remekei. A templomdombon található kerékpáros pihenő és arborétum a helyiek és a kerékpáros turisták kedvelt találkozóhelye. A kastélyban a közösségi termek mellett a Fertő-táj Világörökség értékeit bemutató Peisonia Látogatóközpont üzemel. Érdemes itt kezdeni a táj felfedezését, hiszen a kiállításon metszetet kapnak a látogatók a Fertő-táj Világörökség gazdag épített és kulturális örökségéből, egyedülálló élővilágáról.

A Fertőszéplaki Skanzen öt hagyományos parasztház keretében mutatja be korszakokra bontva a régi fertő-táji életforma eszközeit és környezetét. Különleges látnivaló a Vasúti Lámpamúzeum, amely Európa egyik legnagyobb magángyűjteménye.

Az elmúlt évek fejlesztéseiben különös hangsúlyt kaptak a „zöld” beruházások, melynek keretében megvalósult a település zárt csapadékvíz-elvezető rendszere, amely segítségével egy láprét fenntartását segítik elő. A megújuló energiák felhasználása és az energiatakarékos rendszerek alkalmazása mellett több ezer fa és cserje került telepítésre. Ennek, és a számos környezettudatosságot népszerűsítő programnak is köszönhető, hogy Fertőszéplak intézményei „Zöld” minősítéssel rendelkeznek.

A kastély udvarán a régió amatőr művészeinek alkotásaiból álló, évről-évre megújuló szabadtéri Látkép galéria várja a látogatókat. A település kiemelkedő kulturális rendezvénye a Fertőszéplaki Öröm Útja misztériumjáték, melyet közel 100 amatőr szereplő bevonásával, élő zenével adnak elő minden év augusztusában. A látnivalók megtekintése után vendégeink a több évtizedes családi vállalkozás kereteiben működő Polgármester vendéglőben részesülhetnek kiváló gasztronómiai élményben.

Fertőszéplak dinamikusan fejlődő, fiatalodó település, így nagyon sok olyan program várja a látogatókat, amelyek főleg gyermekes családoknak jelentenek felüdülést. Az aktív civil közösségek kezdeményezései mellett a Fertőszéplaki Falunapok és a minden év októberében megtartandó Tökfesztivál minden korosztálynak, helybelieknek és az ide látogatóknak is jó kikapcsolódást jelent.

Reméljük, minél többen ellátogatnak Fertőszéplakra, hogy megismerjék az itt élő emberek szíves vendégszeretétét!

A település polgármestere: Kóbor Attila

„A gem on the Lake Fertő shore”, says the slogan of the village. Indeed, Fertőszéplak stands out among the settlements of the region for its particularly rich historical and cultural heritage and its unique architectural monuments. Conscious development during the last decade, traditions, and 21st century innovations have harmoniously been combined here. Fertőszéplak is the birthplace of Ferenc Széchenyi. The Széchenyi legacy forms iconic elements of the built heritage of the village. The Széchenyi Mansion has been renovated recently, paying tribute to the founder of the National Museum and the National Library. The mansion, which towers above the landscape on the church hill of Fertőszéplak, was built on a Celtic and Roman foundation. Built by the Széchenyi family in 1728, the baroque church in its neighbourhood is accompanied by a calvary, which represents special artistic value. Together with the church, they're called the 'Széplak Triple Mounds', masterpieces of Hungarian baroque architecture. The bicycle rest spot and arboretum on the church hill is a popular meeting place for locals and cycling tourists. Besides the community rooms, the Peisonia Visitor Centre, showcasing the World Heritage values of the Fertő Cultural Landscape, awaits visitors in the mansion as well. This is a good place to start your trip, as the exhibition offers a cross-section of the rich architectural and cultural heritage, as well as the unique wildlife of the Fertő Cultural Landscape.

The tools and environment of the old way of life in the Fertő region is presented by the Fertőszéplak open-air museum in 5 traditional farmhouses, organised by time periods. The Railway Lantern Museum, one of the largest private collections in Europe, is a special attraction of the village.

Recent years have seen a particular focus on 'green' investments, such as the implementation of a closed stormwater drainage system, helping the preservation of a marshland. In addition to the use of renewable energy and energy-saving systems, thousands of trees and bushes have been planted as well. Thanks to this, and to a number of initiatives promoting environmental awareness, Fertőszéplak's institutions have been awarded the 'green' label.

Renewed every year, the open-air gallery 'Látkép' in the courtyard of the mansion features works by amateur artists from the region. The mystery play called 'The Way of Joy' is a major cultural event in Fertőszéplak, performed with live music by nearly 100 amateur actors every August. After sightseeing, guests can enjoy an excellent gastronomic experience at the Polgármester restaurant, a family-run business that has been around for decades.

Fertőszéplak is a dynamically developing and rejuvenating settlement, so there are many activities that are especially fun for families with children. In addition to the events held by active civil communities, the Fertőszéplak Village Festival, as well as the Pumpkin Festival in October are a source of recreation for all ages, locals and visitors alike.

We hope that more guests will visit Fertőszéplak to experience the warm hospitality of the locals!

The mayor of the settlement: Attila Kóbor

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

*Mindenszentek római katolikus templom; Széchenyi kastély; Piéta; Utcakép; Bölcsöde;
Az Öröm Útja misztériumjáték; Vasúti lámpamúzeum; Tájház; Peisonia*

FERTŐSZÉPLAK

FERTŐSZÉPLAK

GYÓRÓ

Gyórá község Magyarország északnyugati részén helyezkedik el a Dél-Rábaközben. 1241-ből maradt fenn első írásos említése "Villa Gyorou" alakban. A 13. századig a soproni királyi várnak erdőőrrei és katonái lakták. 1401-ben árvíz pusztította el a települést. Az 1683-as török hadjárat során heves harcok dúltak a Répce-hídnál. Valószínűleg ennek az emléket őrzi a Gyórá melletti Tatárföldi major elnevezés.

Felújított komplex Faluház áll a lakosság rendelkezésére, melyben az önkormányzat működik, valamint, orvosi rendelő, posta és a kultúrház. Ezenkívül a Civilek Háza ad helyet a könyvtárnak, illetve a községben működő civil szervezeteknek.

Működő civil szervezetek: Gyórái Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület; Gyóráért Egyesület, melynek keretein belül működik a Kék Nefelejcs Nyugdíjas klub, Gyórái Hagyományőrző Dalkör, Gyórái Férfi Dalárda és a Répceamenti Citerazenekar; Csuka Csaloga-Tó Horgász Egyesület. Tagjai nagy hangsúlyt fektetnek a hagyományok őrzésére, ápolására, illetve a helyi és a nemzeti identitástudat megtartására. Állandó és tevékeny résztvevői a helyi rendezvényeknek.

Kulturális tevékenységeknek két épület ad lehetőséget: A Faluház és az udvarán található fedett színtér, a lábas pajta ad megfelelő helyszínt kulturális rendezvényeink lebonyolítására. Emellett megtalálható a Gombóház és a kültéri kemence. A Civilek Háza épülete és annak nyílt udvara.

Sport- és szabadidős tevékenység eltöltésére a faluban található parkosított zöld övezetben megépített új játszótér, futballpálya és felnőtt sportpark ad lehetőséget.

Templomuk a Nagyboldogasszony műemlék templom. Az evangélikus hitvallású közösségnek a helyi imaház épülete ad helyet, amely 2021-ben került felújításra.

Emlékművek Gyórában: A falu határában és a temető területén katolikus egyházi keresztelők és szobrok találhatók. Az I. és II. világháború hősi halottainak állított márványtáblák a Nagyboldogasszony templom kertjében kaptak helyet. A millenniumi emlékmű a magyar államalapítás ezredik és a kereszténység felvételének kétezredik évének megünneplésére állítatott. Az 1848-49 szabadságharc emlékére kopjafa díszleg a templom mögötti téren, köréje 13 vadkörtefa került elültetésre az Aradon kivégzett honvéd tábornokok emlékére.

A faluban kialakított Emlékmű-park ad helyet az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseinek állított emlékműnek. Itt áll a Hősi emlékmű, amely az I. világháború gyórái áldozatainak emlékét őrzi. 2022-ben az emlékművek mögött hét platánfát ültettek, amely a honfoglaló hét vezért szimbolizálja. Helyi jellegzetesség a Gyórái vízimalom, mely 1806-ban épült. Működése alatt a környékbeli gazdák terményeit dolgozták fel. Jelenleg magántulajdonban van. Kiemelkedő helyi értékek: Gyórái Gombóc, Tündérgert, Gyórái Tagosztály; Állandó helyi rendezvény a Gyórái Gombócfesztivál. A Tündérgertben Nagy-Magyarország egész területéről származó őshonos gyümölcsfajták találhatók. Ezek a fák a helyi születésű gyermekek számára lettek elültetve.

A falu fejlődésében meghatározó szerepet játszik a Magyar Falu Program. Az elmúlt időszakban közel 250 000 000 Ft-ot költöttek a falu és a közösség fejlesztésére. A komplex faluház mellett ebből a forrásból került megvalósításra a fedett színtér, lábas pajta, játszótér, utak, járdák és a civil szervezetek eszköz- és ingatlan beruházása. Jövőbeli célok a Civilek Házának felújítása, teljes járda- és úthálózat felújítása, közösségi színterek infrastruktúrájának fejlesztése, valamint szennyvíz- és vízvezető árkok kiépítése.

A település polgármestere: Zsirai Jenő

Gyórá is located in south Rábaköz, in the north-western part of Hungary. The first written mention of the village as "Villa Gyorou" dates from 1241. It was inhabited by foresters and soldiers of the royal castle of Sopron until the 13th century. The settlement was destroyed by a flood in 1401. During the Turkish campaign of 1683, fierce fighting broke out at the bridge on the River Répce, which is probably the reason for the place name 'Tatárföldi Manor' near Gyórá. The renovated community centre complex housing the local government, as well as a doctor's office, a post office and a cultural centre are available to the local population. The 'House of NGOs' accommodates the library and the NGOs of the village.

Active NGOs: Gyórá Voluntary Fire Brigade and Civil Guard Association; Association for Gyórá, which includes the Forget-me-not Retirement Club, the Gyórá Traditional Choir, the Gyórá Male Choir and the Répce Valley Zither Band; Csuka Csaloga-Tó Anglers' Association. Its members place great emphasis on the preservation and cultivation of traditions and the conservation of local and national identity. They are regular and active participants in local events.

The community centre and the covered stage, the 'barn', in its courtyard provide a suitable venue for our cultural events. There is a 'Gombóház' and an outdoor masonry oven. The 'House of NGOs' building and its open courtyard.

For Sports and Recreation Activities, a new playground, a football pitch and an adult sports park are available in the landscaped green area of the village.

The Nagyboldogasszony church is a historic monument. The Evangelical community is housed in the local prayer house, which was renovated in 2021.

Memorials in Gyórá: There are Catholic crosses and statues in the cemetery and in the outskirts of the village. The marble plaques commemorating the heroes of the First and Second World Wars are located in the garden of the Nagyboldogasszony church. The millennium monument was erected to commemorate the 1,000th anniversary of the foundation of the Hungarian state and the adoption of Christianity. A carved wooden pillar stands in the square behind the church in memory of the 1848-1849 War of Independence. Thirteen wild pear trees have been planted around it in honour of the thirteen generals executed in Arad.

The memorial to the heroes of the 1956 Revolution is located in the village's Monument Park. The Heroes' Monument, which commemorates the victims of the First World War in Gyórá, also stands here. Seven plane trees were planted behind the memorials in 2022, symbolising the seven chieftains of the conquering Hungarian tribes. The Gyórá water mill, built in 1806, was used to process the crops of local farmers. This local attraction is now privately owned. Notable local assets: Gyórá Dumpling, Fairy Garden, 'Gyórái Tagosztály' (song). The Gyórá Dumpling Festival is a regular local event. Native fruit tree varieties from all over Greater Hungary are planted in the Fairy Garden for the benefit of local children.

The Hungarian Village Program plays a key role in Gyórá's growth. Nearly HUF 250 million has been spent on the development of the village and the community recently. In addition to the community centre complex, this money has been used to build the covered stage, the 'barn', a playground, roads and pavements, as well as invested in equipment and property for NGOs. Future goals include the renovation of the House of NGOs, the reconstruction of the complete pavement and road network, the development of infrastructure for community spaces and the construction of sewage and drainage ditches.

The mayor of the settlement: Jenő Zsirai

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Községi faluház; Az 1848-49 szabadságharc emlékére készült kopjafa; Nagyboldogasszony műemlék templom; Gyórái vízimalom; Hősi emlékmű, amely az I. világháború gyórái áldozatainak emlékét őrzi; Tündérgert; Gyórái Férfi Dalárda; Gyórái Gombócfesztivál; 1956-os emlékmű; Gombócfesztivál és falunap

GYÓRÓ

GYŐR

„Győr,

Kelet s nyugat közt állj hazámban, kedves

őr.” (Kosztolányi Dezső - Esti Kornél rímei)

S valóban. Győr, a kisalföldi megyeszékhely, ahogy Kosztolányi Dezső, a 20. századi magyar széppróza és líra egyik legnagyobb alakja is megfogalmazta: már a XVI. században is őrt állt a törökök elleni harcok alatt, védte és oltalmazta hazánkat, Bécsset és a kereszténységet. Kiemelkedő helyét azóta is őrzi a Bécs-Pozsony-Győr aranyháromszögben, lendületes, modern ipari- és kultúrváros, számos természeti, kulturális és építészeti értékével. Egyszerre adja egy pezsgő nagyváros és egy nyugalmat árasztó kisváros élményét. Műemlékekben Magyarország harmadik leggazdagabb városa és kultúrában bővelkedő hely, történelmi nevezetességekkel átszótt, korszerű, lüktető város. Patinás barokk terei és utcái, látványban sem utolsó folyópartjai remek kikapcsolódási lehetőséget biztosítanak a pihenni vágyóknak.

Mi vagyunk a folyók városa. Győrtől észak-nyugatra a Szigetköz, nyugatra a Mosonisíkság és a Hanság, délnyugatra pedig a Marcal-medence békés, zöld tájai terülnek el. Szélesen elterülő síkságot látunk mindenfelé, ez a Kisalföld. Itt, a környező folyók találkozásánál fekszik Győr történelmi belvárosa és a modern nagyváros, immár kicsivel több, mint 130 000 fő lakossággal (2021. január). A folyók városának karakterét meghatározza a Rába, a Rábca, a Marcal és a Mosoni-Duna találkozási pontja. Ez a különleges, stratégiaileg fontos folyómenti fekvés volt az, amely a település kialakulását és fejlődését nagyban elősegítette. A mára gondosan kiépített, romantikus folyóparti sétányokon órákon át andaloghatunk, s élvezhetjük a csodálatos kilátást. Tutajozhatunk a Mosoni-Dunán, részt vehetünk naplementés borhajós túrákon a Rábán.

A város 2021-ben ünnepelte szabad királyi várossá nyilvánításának 750 éves évfordulóját: Győr az államalapítás óta fontos központ volt. Története 1271-ben érkezett el a fordulóponthoz, amikor V. István király kiváltságlevelével egyesítette a győrieket, akik immáron szabadon és önállóan kormányozhatták közösségüket. Történelmi jelentősége ezután tovább növekedett a városnak. Győr a török háborúk idején, Bécs egyik utolsó védőbástyája volt, ezért felbecsülhetetlen katonai jelentőséggel bírt. Ennek fényében a várost az olasz építők, Pietro Ferrabosco és Bernardo Gaballio tervei alapján építették át és bővítették erőddé. A hosszan elhúzódó török háború idején Győr az oszmánok meghódításának áldozatává vált 1594-ben, majd Adolf von Schwarzenberg 1598-ban foglalta vissza. Ezután igazi virágzásnak indult a város. Győr úgy él a köztudatban, mint a barokk építészeti ékszerdoboz, s valóban, a belvárosában található épületek nagy része műemlék vagy műemlék jellegű. A színpompás paloták közül ugyanakkor számos már a következő évszázadok különböző stílusjegyeinek egyikét hordozza magán. Gyakran emlegetik Győrt a sarokerkélyek városaként is, hiszen több mint három tucat látható belőlük a belvárosban, van olyan keresztetű, ahol minden épület sarkára jut egy. A szakrális műemlékeket kedvelők mindig felkeresik a Győrben látható Szent László hermáját, ami Magyarország harmadik legjelentősebb szakrális értéke a Szent Jobb és a Szent Korona után, valamint a Frigyláda-szobrot és a Könnyező Szűzanya-kegyképet. Az Egyházmegyei Kincstár tárlata is impozáns, a Püspökvár Toronykilátójából pedig lenyűgöző látvány nyílik az egész városra. Szintén a Püspökvár ad otthont a mártírhalált halt boldog Apor Vilmos püspök emlékére állított állandó kiállításnak. Ezen kívül a városról sokaknak biztos eszébe jut – a teljesség igénye nélkül – a szódásüveg és a fröccs, meg persze a kuko-

rékoló Vaskakas. A városban kiváló művészek alkotnak, továbbá a Rómer Flóris Művészeti és Történelmi Múzeum tíz kiállítóhelyén színvonalas időszaki és állandó kiállításokat rendeznek.

Mi vagyunk a kultúra városa. Győr a kultúra városa, ahol világszínvonalon elismert társulatok működnek, köztük a Győri Balett, a Győri Filharmonikus Zenekar és a Vaskakas Bábszínház. A Győri Nemzeti Színházban nagyszerű darabokat tekinthet meg a nagydemű.

A 2021-es jubileumi év kiemelkedő eseménye volt Győr városában, a városháza előtti teret díszítő Győr-kereszt felállítása. Győr 1598-as vitézségét számtalan kereszt hirdette szerte Európában. II. Rudolf császár ugyanis rendeletben kötelezte uralma alá tartozó városait: állítsanak keresztet a győri vég visszafoglalásának emlékére. Ma Alsó-Ausztriában 31 „Raaber Kreuz” őrzi a vaskakas kukorékolását, Győrben azonban nem volt egy sem. Ezen változtatott a győri városvezetés és állították fel Lebó Ferenc gyönyörű munkáját, így állítva méltó emléket.

Mi vagyunk a sport városa. A város a sport területén is ismert, hiszen a többszörös Bajnokok Ligája-győztes Győri Audi ETO KC csapata messze földön híressé tette. Azoknak, akik aktív élményekre vágynak, figyelmükbe ajánljuk többek között a Győri Jégsport Központ és az Olimpiai Sportpark adta szabadidős és sportolási lehetőségeket. Városunkban játszik a világ legjobb női kézilabda csapata, úszóink és a szabadvízi sportok képviselői a világ élvonalába tartoznak. Érdemes megnézni a nemzetközi sportrendezvényeket, melyeknek az Aqua Sportközpont ad otthont, vagy kihasználni a folyókat, a világszínvonalú teniszpályákat. Az utánpótlás nevelése is magas színvonalú: a győri egyesületekből évtizedek óta a csapat-sportok és az egyéni sportágak – szárazföldi, vízi és jégsportok – Európa-, világ- és olimpiai bajnokai kerülnek ki. A Rába és a Mosoni-Duna találkozásánál fekvő félszigeten, ahol 2000 méter mélyről tör fel a gyógyvíz, új országosan is egyedülálló vízi- és élménypark épül, mely 2023-tól várja vendégeit.

Mi vagyunk a fesztiválváros. Bármelyik évszakban érkezünk is, a négy évszak fesztivál eseménysorozatai magas színvonalú programokat kínálnak. A repertoár a márciusi Tavasz Fesztivállal kezdődik, számos koncertet, színi előadást, kiállításokat kínál a kultúra szerelmeseinek. Az egész nyarat átíveli rendezvénysorozatunk, mely a Magyar Táncfesztivállal kezdődik, és a Szent László Napokkal, a Győrkecskesztivállal, a Barokk Esküvővel és a Bortörténelmi Napokkal folytatódik. Késő ősszel az ország egyik legnagyobb könyvünnepa a Győri Könyvszalon hívogat, majd a téli időszakban az Advent Győrben és az Öt Templom Advent számos programja várja a látogatókat karácsonyi fényjátékkal, óriáskerékkel, jégpályával és a pompás díszvilágítással a belváros szívében.

Mi vagyunk az innováció városa. Győr kitűnő földrajzi fekvésének köszönheti, hogy történelme során számos nagy gondolkodó és újtó szellemnek adhatott otthont. Gondoljunk csak Jedlik Ányosra és korszakalkotó találmányaira – mint a dinamó, a villanymotor és a szódásüveg – akinek szobra is található a belvárosban (Jedlik-csobogó). Tudomány, technológia és fejlesztés kart karba öltve járnak Győrben ma is. Győr városa ad otthont az Audi magyarországi gyárának, mely egyben a világ legnagyobb motorgyára is. Az Audi és a Széchenyi István Egyetem együttműködése hívta életre a Mobilis Interaktív Kiállítási Központot, illetve az egyetem Járműipari Kutatóközpontjában már a járműirányítás új megoldásainak fejlesztésével is foglalkoznak.

Győr Megyei Jogú Város polgármestere: Prof. Dr. Dézsi Csaba András

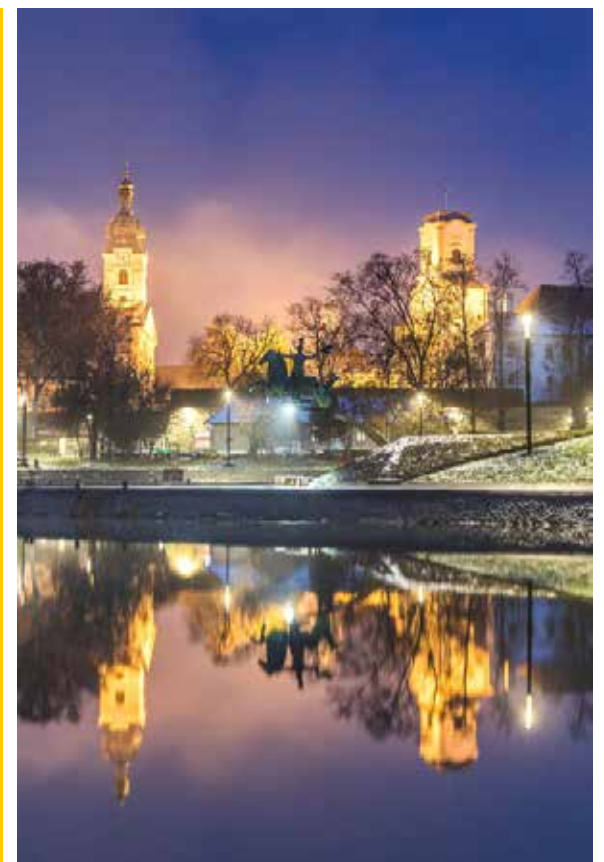
A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Városháza; Kossuth híd; Karmelita templom és rendház; Barokk sarokerkély; Püspökvár; Frigyláda-szobor; Városi panoráma; Mária-szobor a Széchenyi téren; Győr-Kereszt a Városház téren; Esti látkép a Káptalandombbal; Kajakosok a Rábán; Csónakos a Mosoni-Duna folyón; Az Audi ETO KC csapata; Bornapok a Dunakapu téren; Nyári fesztivál; Audi Hungaria Zrt. gyár; Barokk Esküvő; Advent Győrben; Szívügyünk Győr! szobor

GYŐR

GYŐR

GYŐR

GYŐR

“Győr,
stand between East and West in my country,
dear guard.” (*Dezső Kosztolányi – Rhymes by Kornél Esti*)

And indeed, as Dezső Kosztolányi, one of the greatest figures of 20th century Hungarian prose and lyric poetry, put it, Győr, a county seat on the Little Plain, stood guard during the battles against the Turks as early as the 16th century, defending and protecting our homeland, Vienna and Christianity. Since then, it has maintained its prominent position in the golden triangle of Vienna, Bratislava and Győr. It is a dynamic, modern industrial and cultural city with numerous natural, cultural and architectural assets. It offers bustling city and peaceful small town vibes at the same time.

It is Hungary's third richest city in monuments, a modern, vibrant, culturally thriving city with a wealth of historical attractions. Its stately baroque squares and streets as well as its picturesque riversides are a great place for visitors to relax.

We are a city of rivers. Győr is surrounded by Szigetköz to the north-west, the Moson Plain and Hanság to the west, and the peaceful green landscapes of the Marcal Basin to the south-west. A wide plain, the Kisalföld (Little Plain) stretches all around. Here, at the junction of the surrounding rivers, lies the historic and modern city of Győr, now with a population of just over 130,000 (as of January 2021). The character of the city of rivers is defined by the confluence of the Rába, the Rábca, the Marcal and the Mosoni-Duna. This special, strategically important riverside location has been instrumental in the development and growth of the town. Today, the meticulously constructed, romantic riverside promenades offer hours of pleasant walking and wonderful views. You can raft on the Mosoni-Duna, or take a sunset wine boat trip on the Rába.

In 2021, the city celebrated the 750th anniversary of its declaration as a royal free city. Győr has been an important centre since the foundation of the state. Its history reached a turning point in 1271, when King Stephen V united the inhabitants of Győr by a charter of privilege, granting them freedom to govern their community independently. The historical prominence of the city increased further after that. During the Turkish wars, Győr was one of the last bastions of Vienna's defence and was therefore of immense military importance. In recognition of this, the city was rebuilt and expanded into a fortress by Italian architects Pietro Ferrabosco and Bernardo Gaballio. Győr fell to the Ottoman conquest during the prolonged war in 1594 and was retaken by Adolf von Schwarzenberg in 1598, after which the city experienced a real boom. Győr is known by many as a treasure trove of baroque architecture, and most of the buildings in its city centre are indeed listed or protected monuments. Many of these colourful palaces also bear some of the stylistic hallmarks of the following centuries. Győr is often referred to as the city of corner balconies as well, since there are more than three dozen of them in the city centre, and there's even an intersection that has one on each corner.

The reliquary of St. László, Hungary's third most notable sacral relic after the Holy Right and the Holy Crown, should not be missed by those who appreciate sacral relics, and they may wish to visit the statue of the Ark of the Covenant and the crying Virgin Mary painting as well. The exhibition in the Diocesan Treasury is impressive, and the view of the whole city from the Bishop's Castle Tower is stunning. The Bishop's Castle is also home to a permanent exhibition in memory of the martyred Bishop Vilmos Apó the Blessed. Other things that are associated with Győr include soda siphons and spritzers (the method of mass-producing and storing carbonated water in Hungary was invented by Győr resident Ányos Jedlik) and of course the crowing weathercock (traditional story about the recapture of Győr from the Turks). The city is home to a fine selection of artists. Excellent temporary and

permanent exhibitions are held in the ten exhibition spaces of the Rómer Flóris Museum of Art and History.

We are a city of culture. Győr is a city of culture, home to world-class companies including the Győr Ballet, the Győr Philharmonic Orchestra and the Vaskakas Puppet Theatre. The National Theatre of Győr offers outstanding plays.

The installation of the Győr Cross in front of the town hall was a highlight of the jubilee year 2021. Győr's bravery in 1598 is celebrated by countless crosses all over Europe, since Emperor Rudolf II decreed that the towns under his rule should erect crosses to commemorate the recapture of the fortress of Győr. There are 31 'Raaber Kreuz' crosses in Lower Austria preserving the legend of the crowing weathercock, but there hasn't been one in Győr, until the city representatives erected the beautiful work of Ferenc Lebó as a fitting memorial.

We are a city of sports. The town is also known for its sporting achievements, with the multiple Champions League-winning team Győri Audi ETO KC making it famous far and wide. The recreation and sports opportunities offered by the Győr Ice Sports Centre and the Olympic Sports Park, among others, are recommended for those looking for an active experience. Our city is home to the world's best women's handball team. Our swimmers and outdoor aquatic sports athletes are among the world's finest as well. Consider visiting international sporting events hosted by the Aqua Sports Centre, or taking advantage of the rivers and world-class tennis courts. The training of young athletes is also of a high standard: Győr's clubs have produced European, world and Olympic champions in team and individual sports, on land, water and ice, for decades. A new, nationally unique water park is being built on the peninsula where the Rába River meets the Mosoni-Duna, with thermal waters rising from a depth of 2,000 metres. The park will be open to guests from 2023 on.

We are a city of festivals. The line-up of events of the four seasons festival provide high quality entertainment, whatever the time of year. The repertoire starts with the Spring Festival in March, offering a wide range of concerts, theatre performances and exhibitions for culture lovers. Our calendar of events spans the summer, starting with the Hungarian Dance Festival and continuing with Saint László Days, the Győrköc Festival, the Baroque Wedding and the Wine History Days. In late autumn, one of the country's largest book festivals, the Győr Book Salon awaits you. In the winter, 'Advent in Győr' and the 'Five Churches Advent' offer a wide range of activities with a Christmas light show, a Ferris wheel, an ice rink and the magnificent decorative lighting in the heart of the city centre.

We are a city of innovation. Throughout its history, Győr has been home to many great thinkers and innovators, thanks to its excellent geographical location. Consider for example Ányos Jedlik and his ground-breaking inventions, such as the dynamo, the electric motor and the soda siphon, the latter being commemorated by a statue in the city centre (Jedlik's Fountain). Science, technology and development still go hand in hand in Győr today. The Audi factory in Hungary, which is also the world's largest engine factory, is located in the town of Győr. The collaboration between Audi and Széchenyi István University has given birth to the Mobilis Interactive Exhibition Centre, and the university's Automotive Research Centre is developing new solutions for vehicle control.

The mayor of Győr City With County Rights : Prof. Dr. Csaba András Dézsi

GYŐRASSZONYFA

Győrasszonyfa, a hajdani királynéi birtok, alig több mint félezer lelkes kisközség Győr-Moson-Sopron vármegye egyik délkeleti szegletében, Győrtől 27 kilométer távolságra.

Kedvező fekvésű, nyugodt, békés falu, dolgos, összefogó, a lakóhelyükért önzetlenül tenni akaró és tenni is tudó, a közösség ügyei iránt érdeklődő és fogékony, saját sorsukat a faluval együtt felvállalni és alakítani tudó emberekkel.

Megközelíthető a 82-es főútról letérve a 8226-os úton, vonattal pedig a Győr-Veszprém vasútvonalon, mely utóbbinak egy megállási pontja van, itt Győrasszonyfa megállóhely.

A község területén talált legrégebbi régészeti leletek Kr. előtt 5000 évvel ezelőtti időből, az újkőkorszakból valók. Ezt követően a vaskorból és a rómaiak korából kerültek elő értékes leletek. Az ún. Tézslakuti dűlőben épületalapot, faragott köveket találtak.

Az államalapítást követően a község nevének első említése villa Ahchyn néven 1150-ből való. Az évszám azt jelzi, hogy a környék legrégebbi Árpád-kori települése. Neve arra utal, hogy eredetileg a királyné földje volt. 1150-ben egy pannonhalmi ügyben eljáró porosz lakóhelye. 1235-ben Mocskos és Sopron nevű pannonhalmi jobbágyok pereskedtek a királynéi népekkel egy bizonyos föld birtoklása végett, akik a pityordi billogos vezetésével végül is lemondtak a tulajdonlásról.

A 14. század első felében lesz a község neve Asszonyfa, illetve Asszonyfalva. Egy 1387. május 12-én kelt oklevél adatai szerint, a falunak már volt temploma, és Pál volt a plébánosa. A templom helyét illetően Ráth Károly tudós, levéltáros 1861-ben azt írja, hogy a templom ott feküdt, ahol most a keresztény temető van, a falu alatt a keresztnél, a Tápszentmiklósról vivő út kezdeténél. 1516-ban Asszonyfalván Szent Jakab apostol tiszteletére emelt templom és plébánia volt, filiáként pedig Bakony Péterd is idetartozott.

A római katolikus templom 1793-ban épült galántai Sidó István földbirtokos segítségével, az elpusztult borbai templom romjainak a felhasználásával, a helység tágas terének közepén.

A község három országos vásár tartási jogával is rendelkezett, a május 9-ét magában foglaló hét hétfőjén, szeptember 14-én és novemberben, Imre hetében, hétfőn. A településen a II. József féle népszámlálás idején 59 ház, 90 család 394 fővel volt található. 1848 előtt a helység kúriális nemes község volt. A kúriák közül kiemelkedett Sidó Józsefé.

Az 1850-es évek végéig Asszonyfa a községbeli zsidóság fontos központja volt. A falu központjában épült fel a zsinagóga.

Tápszentmiklós, Románd, Sikátor, Győrasszonyfa községek képviselő-testületei 2015. január 1-i hatállyal megállapodtak, hogy az önkormányzatok működésével, valamint a polgármester és a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására közös önkormányzati hivatalt hoznak létre és tartanak fenn.

A település polgármestere: Valiczko Mihály

Győrasszonyfa, the former estate of the queens, is a small village of just over half a thousand souls in a south-eastern corner of Győr-Moson-Sopron County, 27 km from Győr.

A favorably located, calm, peaceful village, with hard-working, cohesive people who want and can do selflessly for their place of residence, who are interested in and receptive to the affairs of the community, who can undertake and shape their own destiny together with that of the village.

It can be reached by turning off highway 82 on to road 8226; and by train on the Győr-Veszprém railway line. The latter has a stop here, the Győrasszonyfa stop.

The oldest archaeological findings found in the area of the village date back to 5000 BC, from the Neolithic period. After that, valuable artifacts from the Iron Age and the Roman era were found. Building foundations and carved stones were found in the so-called Tézslakuti vineyard. After the foundation of the state, the first mention of the village's name dates back to 1150 as Villa Ahchyn. The year indicates that it is the oldest Árpád-era settlement in the area. Its name suggests that it was originally the land of the queen. In 1150, it was the residence of a public witness acting in a case in Pannonhalma. In 1235, serfs from Pannonhalma named Mocskos and Sopron sued the people of the Queen for the possession of a certain piece of land, who finally renounced ownership under the leadership of the public witness of Pityord.

In the first half of the 14th century, the village's name became Asszonyfa or Asszonyfalva. According to the data of a charter dated May 12, 1387, the village already had a church and Pál was its parish priest. Regarding the location of the church, in 1861, scholar and archivist Károly Ráth wrote that the church was located where the Christian cemetery is now, below the village at the cross, at the beginning of the road leading to Tápszentmiklós. In 1516, Asszonyfalva had a church and parish built in honor of St. James the Apostle, and Bakony Péterd was also included as a filial church.

The Roman Catholic church was built in 1793 with the help of landowner István Sidó of Galánta, using the ruins of the destroyed church of Borba in the middle of the village's spacious square.

The village also had the right to hold three national markets on the Monday of the week including May 9, September 14, and the Monday of Imre's week in November. II. At the time of Joseph II's census, there were 59 houses, 90 families with 394 people in the settlement. Before 1848, the settlement was a manorial noble village. József Sidó's stood out among the mansions.

Asszonyfa was an important center of the village's Jews until the end of the 1850s. The synagogue was built in the center of the village.

The representative bodies of the municipalities of Tápszentmiklós, Románd, Sikátor, and Győrasszonyfa agreed with effect from January 1, 2015, that they will establish and maintain a joint municipal office to carry out tasks related to the operation of local governments and the preparation and implementation of matters falling under the duties and responsibilities of the mayor and the notary.

The mayor of the settlement: Mihály Valiczko

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szluha János országgyűlési képviselő sírja; Győrasszonyfa község katolikus temploma; Szluha Pál volt 1948/49 évi honvéd százados és fia sírja; Győrasszonyfa Hangya szövetkezet épülete; Zsidó temető; Egészségház; Orvosi szolgálati lakás; Játsszótér; Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola; Bálint Árpád szobor múzeum; Kálvária

GYÓRASSZONYYA

GYŐRASSZONYFA

GYŐRSÁG

Győrság Győrtől 16,5 km-re délkeletre fekvő község. Győrből a 8222-es számú úton közvetlenül megközelíthető, amelyen Győrság a Győrhöz a legközelebb eső település. A 81-es útról Pér községen keresztül, míg a 82-es útról Pannonhalmán át juthatunk Győrságra. A község a Pannonhalmi-dombság és a Sokoró találkozásánál fekszik. A falu felszíne rendkívül változatos. A dombos-völgyes területeken a szántók mellett gyümölcsösöket és szőlőültetvényeket találhatunk. Győrság címere hűen fejezi ki a szőlő- és borvidékhez való tartozását.

Győrság első írásos említése egy 1153-ból ránk maradt oklevélen található. A korabeli emlékekben még többféleképpen említik a települést, pl.: Kis-Ság, Villa-Ság, Kisfalu, Sűgő-Ság, Új-Ság, Öreg-Ság, Ság Pusztá stb. Egy 1216-ból származó oklevélen már Saag néven szerepel a település. A Győr előnevet pedig 1908-ban kapta.

Közel 100 évvel ezelőtt a falu 260 háza zömmel tömésből készült, s még a jobb módúaké is náddal, ritkán cseréppel fedett volt. A 60-as évek jellegzetes kocka típusú házaiból is sokat találhatunk a településen sétálva. Az elmúlt 10-20 évnek köszönhetően azonban egyre több modern házat is lehet látni. Mára közel 600 lakóingatlanral büszkélkedhet a falu.

A településen élők száma elérte az 1500 főt a folyamatos betelepülések miatt. A falu keleti szélénél új építési telkeket alakítottak ki, ahova egyenletesen építkeznek az ideérkezők, de tervben van a falu területének tovább bővítése is.

A faluban 1990-től Polgármesteri Hivatal működik, mint önálló közigazgatási egység. A településen jól felszerelt iskola, óvoda, bölcsőde és közművelődési intézmény van. Négy templom ad lehetőséget a vallás gyakorlására, melyből kettő katolikus, egy református és egy evangélikus.

Győrság Római katolikus temploma – amely műemlék jellegű – Árpád-kori kápolna romjaira épült 1748-ban. A templom őrzi a megye legrégebbi Szent Flórián szobrát. Figyelmet érdemel még a barokk főoltár, ahol Szűz Mária hársfából faragott, színes faszobra és a díszes keresztelőkút található.

A központi településtől északkeletre található Ságshalomja. A felette emelkedő Ságshalom-domb tetején található az un. Francia kő, melyen a következőt olvashatjuk: “OPERA ASTRON. TRIGNON. 1810” és amelyet az 1809-ben itt járt Napóleon katonái helyeztek el.

Győrság-Halomjára katolikusok 1957-ben Munkás Szent József tiszteletére egy templomot építettek. Az oltárkép is őt ábrázolja a gyermek Jézussal.

Kiemelkedő idegenforgalmi látványosság a Kiáltó-hegyen található, protestánsok által állított harangláb. Itt található a Noszkay-kopjafa is, amit 1987-ben Győrság elhunyt patrónusa emlékére állítottak. Szintén e hely közelében a Pozsonyi csata 1100 évfordulója alkalmából avattak emlékművet, ahonnan tiszta időben ellátni Pozsonyig.

A református templom 1963-ban épült, Békefi Benő püspök szentelte fel. A templomban látható Szecsei János mártírhálalt halt gályarab prédikátor emléktáblája. A templom keleti falán emléktábla, felirata: ”Isten dicsőségére épült 1963-68-ban.”

Kiss Jenő alapította Győrságon az evangélikus egyházközösséget. 1943-ban elkezdődhetett a templom építése, de a háború miatt csak imaház építésére futotta, majd 1950 nyarán hozzáfogtak a nagy építkezéshez.

A falu címere által is hirdetett tradicionális szőlőkultúra bizonyítéka a homokkőbe vájt Uraság-hegyi pincesor és a Kiáltó-hegyi pincesor. Az Uraság-hegyen pedig a millenáris kereszt látható, amelyen megcsillan a lemenő nap fénye.

A település polgármestere: Ferenczi Zsolt

Győrság is a village 16.5 km southeast of Győr. It can be reached directly from Győr on road 8222, on which Győrság is the closest settlement to Győr. The village is accessible via Pér on road 81, and via Pannonhalma on road 82. It is situated at the junction of the Pannonhalmi Hills and the Sokoró Region. The terrain of the village is extremely varied. There are orchards and vineyards in the hilly areas, in addition to farmlands. The coat of arms of Győrság is a faithful expression of its connection to the wine region.

The first written record of the settlement was found in a document dating back to 1153. It was mentioned by various names in other early sources, e.g.: Kis-Ság, Villa-Ság, Kisfalu, Sűgő-Ság, Új-Ság, Öreg-Ság, Ság Pusztá, etc. It was referred to as Saag in a document from 1216. It was given the prefix 'Győr' in 1908.

The 260 houses in the village mostly had wattle and daub walls about 100 years ago, and even the better-off had thatched roofs, rarely tiled. Many of the typical cube-shaped homes of the 1960s can also be seen walking around the village, but more and more modern houses have been built in the last 10-20 years. Today, the village boasts nearly 600 houses.

The number of residents has reached 1,500 due to the constant influx of new settlers. New building plots have been developed on the eastern edge of the village, where newcomers are now building continuously, but there are plans to expand the village even further.

Győrság has been an independent administrative unit with a Mayor's Office since 1990. The village has a well-equipped school, a kindergarten, a nursery and a cultural centre. There are four churches, two of which are Catholic, one Reformed, and one Lutheran.

A listed monument, the Roman Catholic church of Győrság was built in 1748 over the ruins of a chapel from the Árpád period. The church houses the oldest statue of St. Florian in the county. The baroque high altar, with its painted statue of the Virgin Mary carved in lime wood, and the ornate baptismal font are also worthy of note.

Ságshalomja is located to the north-east of the village centre. The so-called French stone can be seen on top of the nearby Ságshalom Hill, reading 'OPERA ASTRON TRIGNON 1810'. It was placed by Napoleon's troops who passed through in 1809.

Catholics built a church in honour of St. Joseph the Worker in Győrság-Halomja in 1957. The altarpiece depicts him with the child Jesus.

The belfry on Kílátó Hill, built by Protestants, is a major tourist attraction. The 'Noszkay' carved wooden pillar, erected in memory of Győrság's late patron in 1987, is also located here. A memorial commemorating the 1100th anniversary of the Battle of Bratislava is nearby as well. From the memorial site, it is possible to see as far as Bratislava in clear weather.

The Reformed church, consecrated by Bishop Benő Békefi, was built in 1963. The church houses the memorial plaque of János Szecsei, who was a galley slave and a martyred preacher. There is a memorial plaque on the eastern wall of the church with the inscription “Built for the glory of God in 1963-1968.”

The Lutheran parish in Győrság was founded by Jenő Kiss. The construction of the Lutheran church started in 1943, but only a prayer house was completed due to the war. Proper construction began during the summer of 1950.

The tradition of viticulture, also expressed in the village's coat of arms, is evidenced by the row of wine cellars carved into the sandstone of Uraság Hill, as well as the cellars on Kílátó Hill. The millennium cross on Uraság Hill reflects the light of the setting sun.

The mayor of the settlement: Zsolt Ferenczi

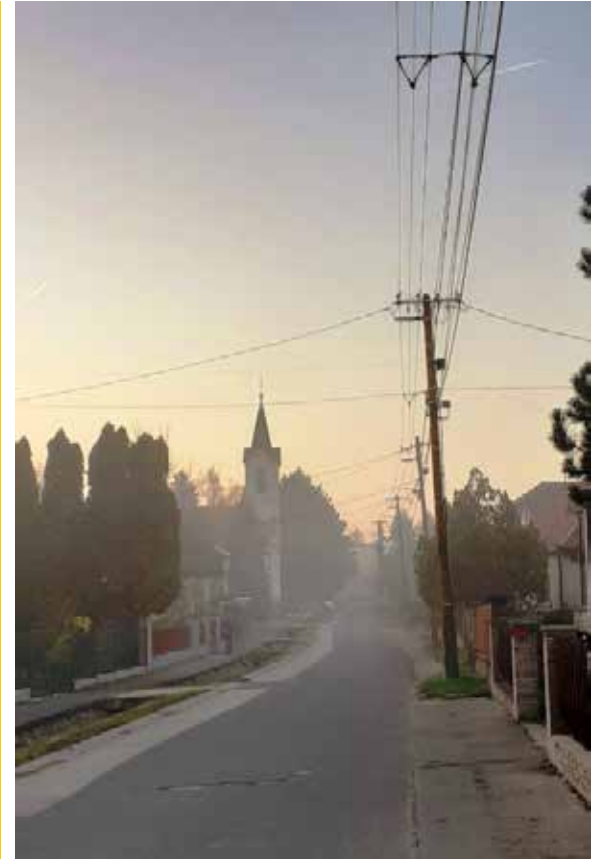
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Ságshalomjai katolikus templom; Református templom; Győrsági katolikus templom; Harangláb; Millenniumi emlékkereszt az Uraság hegyen; Harangláb és kopjafa a Kiáltó hegyen; Homokkőbe vájt pince; Pozsonyi csata emlékmű; Öreg utca; Látkép az Uraság hegyről; I-II. világháborús emlékmű; Szüretinapi gyülekező

GYÓRSÁG

GYÓRSÁG

GYŐRSÖVÉNYHÁZ

Győrsövényház azon kevés hazai település közé tartozik, amelynek címerében egy szív a leghangsúlyosabb elem. Az ábrázolás oka nem ismert, de magyarázhatjuk úgy is: az itt lakók a történelem minden korszakában, a legnagyobb nehézségek közepette is szívvel-lélekkel dolgoztak a község fejlődéséért, megmaradásáért.

Így volt ez akkor, amikor elődeik letelepedtek Győr vármegye vízjárta, Tóköznek nevezett részén. A falu első említése 1396-ból származik Sövényház formában – a név a 15. század végétől változott tartósan Sövényházra –, de minden bizonnyal a középkorban már jóval korábban éltek itt emberek, amit a település határában talált Árpád-kori csatorna-rendszer bizonyít.

A falualapítás úttörő munkájának nehézségeit szimbolizálja a Győrsövényház keletkezéséről szóló helyi monda. Eszerint a Lébény felőli faluvégen valamikor régen megtelepedett egy halász. A vízparthoz közel cölöpöket vert le, azok közé vasszóval körülfonta, majd betapasztotta sárral. Ha a víz megáradt, kimosta a sövényfalánk közéiből az agyagot, és a halász előlről kezdhetette a műveletet. A javítgatásba mégsem fáradt bele, hiszen úgy őrizte meg a szájhagyomány, hogy ez volt a község első lakóépülete, ahonnan a falu a nevét is kapta.

Győrsövényház fennmaradt a következő évszázadokban is, bár ez korántsem volt magától értetődő. A hódoltság idején a helység ugyan a királyi Magyarországhoz tartozott, de rendszeresen feltűntek a térségben prédáló oszmán csapatok, miként a Bécs ellen 1529-ben és 1683-ban felvonuló török hadsereg is végigdúlta a vidéket. A község sorsát mégis majdnem a Rákóczi-szabadságharc pecsételte meg: 1704-ben császári csapatok égették fel, a lakosság pedig elmenekült. A pusztává vált Sövényházra az itt birtokos jezsuita szerzetesek egy évtizeddel később bajországi németeket telepítettek, s a következő csaknem két és fél évszázad már a folyamatos gyarapodásról szólt. Ezt szakította meg a második világháború, amelynek végén, 1946-ban félezernél is több helybeli németet telepítettek ki Németországba.

Győrsövényház azonban e megpróbáltatás után is talpra állt, s az itt maradók, az ide költözők és leszármazottaik munkája révén jelentős fejlődésen ment keresztül, ráadásul úgy, hogy a múltat nem feledve német nemzetiségi önkormányzat is tevékenykedik a településen. A falu háziiorvosi és védőnői székely, emellett három bolt, két vendéglátóhely és egy konyha is működik itt. A fontos intézmények közé tartozik az önkormányzati fenntartású óvoda és az állami, alsó tagozatos, német nemzetiségű általános iskola mellett a nyolc évfolyamos, több tíz kilométeres vonzáskörzetű Walfdorf-iskola és óvoda.

A lélekszám az elmúlt években folyamatosan emelkedett, és már jócskán elhagyta a 800-at. Ebben a legmeghatározóbb tényező a kiváló földrajzi elhelyezkedés, ami sokaknak a munkahely és a biztos megélhetés miatt lényeges. Ugyancsak számít, hogy Győrsövényház szép természeti környezetben – a Rábcához közel, a Fertő–Hanság Nemzeti Park tőszomszédságában – fekszik, miként az is, hogy a vezetékes gáztól a szennyvízcsatornáig valamennyi közmű kiépült.

A múlt és a jelen alapján joggal bízhatunk abban, hogy a szép község következő évtizedei legalább annyira sikeresek lesznek, mint a legutóbbiak voltak.

A település polgármestere: Hokstok Imre

Győrsövényház is one of the few Hungarian municipalities whose coat of arms features a heart as its most prominent element. The reason for this design is unknown, but it could be interpreted as the inhabitants of the village having worked with their heart and soul for the development and survival of the village in every period of its history, even in the face of the greatest difficulties.

This was the case when their ancestors settled in the watery part of Győr County called Tóköz. The first mention of the village, as 'Sövényház', dates back to 1396, but the site was certainly inhabited much earlier in the Middle Ages, as evidenced by the Árpád period canal system found on the outskirts of the settlement. Its name was changed permanently to Sövényház at the end of the 15th century.

The difficulties of the pioneering work of founding a village are reflected in the local myth of Győrsövényház's origins. According to this story, a fisherman settled at the end of the village on the Lébény side a long time ago. He drove stakes into the ground near the water's edge, wove willow sticks around them and then daubed them with mud. During flooding, the water would wash the clay out of the wattle and the fisherman would have to start again. He did not tire of the repair work however, as oral tradition has it that this was the first house, from which the village takes its name.

Győrsövényház survived into the following centuries, although this was by no means a given. During the Turkish occupation, the village was part of royal Hungary, but Ottoman troops still regularly appeared in the region. The Turkish armies that marched against Vienna in 1529 and 1683 also ravaged this land. It was the Rákóczi War of Independence however, that almost sealed the village's fate, as the imperial troops burnt it down in 1704, after which the inhabitants fled. Sövényház became a wasteland, but the Jesuit monks who owned the land here settled Bavarian Germans a decade later. The next almost two and a half centuries were marked by steady growth. This was interrupted by the Second World War, after which more than half a thousand local Germans were deported to Germany in 1946.

However, Győrsövényház recovered from this ordeal. Through the work of those who stayed here and those who moved here, as well as their descendants, it has undergone significant development, and the past lives on, as in the village even has a German nationality government. It has a general practitioner's and health visitor's office, as well as three stores, two restaurants and a kitchen. Other important institutions include a municipal kindergarten and a public, lower grade, German nationality elementary school, as well as an eight-grade Waldorf school and kindergarten which covers the surrounding settlements of several tens of kilometres. The population has risen steadily in recent years and is now well over 800. The excellent geographical location of the village, which is important for the jobs and secure livelihood of many, is the strongest contributing factor to this. The fact that Győrsövényház is located in a beautiful natural environment, close to the Rábca River and in the immediate vicinity of the Fertő–Hanság National Park, is also important, as is the fact that all utilities, from piped gas to sewage, are in place.

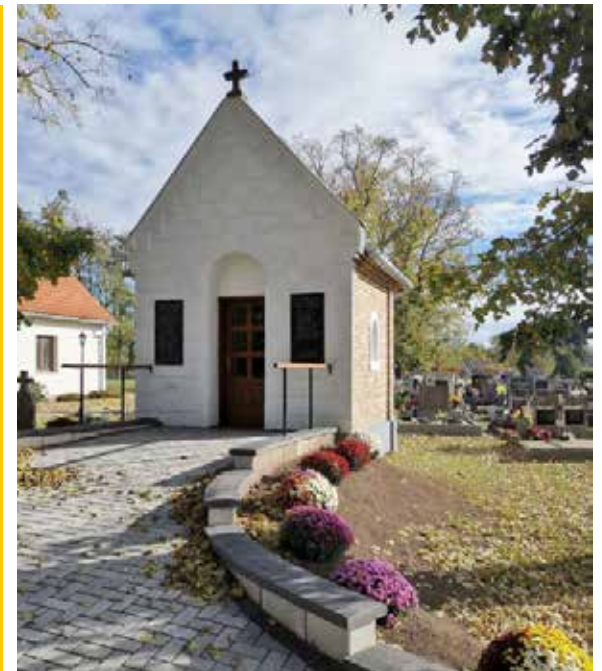
The past and the present give us every reason to hope that the next decades of this beautiful village will at least be as successful as the last.

The mayor of the settlement: Imre Hokstok

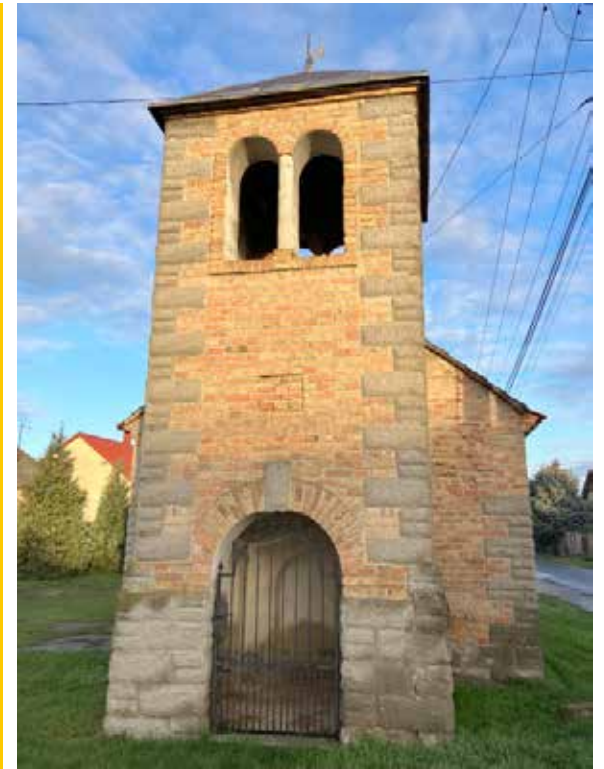
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A 2018-ban restaurált Jó pásztor szobor; A 20. századi vészterhes korszak győrsövényházi áldozatainak emléket állító Emlékkő; Göltl-kereszt; Fricke György-kilátó; Címer; Felújított temetőkápolna; Templombelső; Harangláb; Keresztelő Szent János római katolikus templom; A németek betelepülésének emlékműve; Évszázados, virágzó magnólia az óvodaudvarban; Park a faluközpontban; A 2020-ban felújított iskolaépület (fotó: Szabados Tibor)

GYÖRSÖVÉNYHÁZ

GYŐRSÖVÉNYHÁZ

GYŐRZÁMOLY

KÉT DUNA ÖLELÉSÉBEN

EMBRACED BY TWO BRANCHES OF THE DANUBE

Győrzámoly közigazgatási területe a Mosoni-Dunától a Nagy-Dunáig terjed, területe 2675 hektár. Jelentős külterületét mezőgazdasági, valamint vízgazdálkodási és erdős területek alkotják. Lakossága meghaladja a 3700 főt, népessége 2000 óta folyamatosan növekszik, miután Győr megyei jogú város agglomerációjának kedvelt lakóhelyévé vált.

Első okleveles említése – mint Malomsokkal határos település – 1271-ből való, azonban eddig különleges régészeti lelet nem került elő abból az időből. A 15. század első felében már bizonyosan a Hédervári család birtoka volt a település, amit 1443 és 1548 között nem kevesebb, mint tizenhat oklevélben váltakozva „Zámoly”, „Zamoly” ill. „Zamol” alakban említenek meg. Győrzámoly neve valószínűleg a zámoly szóból származik. Szigetközi tájszólásban a község neve: Zámú, vagy Zámol, más forrás szerint nevét a Hédervári család Sámuel nevű tagjáról kapta. A 15. század végén előbb a Szemerék, majd a Nagylucsei kezén volt a falu, később pedig a Rozgonyiaknak zálogosították el. 1549-ben tulajdonosként ismét a Hédervári család, valamint Bakthy Pétert nevezik meg. A nagyobb részben újonnan benépesített falu a 16. század második felében többször elpusztult, többek között Győr 1594. évi török ostromakor is. Az újjáépülő falu a 17. század elejétől évszázadokon át a Hédervári család – illetve későbbi örökösei – uradalmához tartozott. Egy 1658-ból fennmaradt írás alapján Szent Erzsébet tiszteletére szentelt templomáról tudunk, melyet már romba dőlteként említenek meg. Győrzámoly ma álló, Szent László oltalmába ajánlott temploma 1779-ben épült. A győrzámolyi nép bátor, hazafias kiállásáról az 1809. évi francia hadjárat idejéből maradt fenn egy történet: a Győrzámolyon keresztülvonuló francia csapatoktól elmaradt katonákat a nép megrohanta, és sokakat közülük felkoncolt. Ennek hírére a napóleoni csapatok visszafordultak, a falut felgyújtották, az elfogott zámolyiakat pedig Győrött haditörvényszék elé állították. A halálraítélteket a győri püspök közbenjárása mentette meg, akiknek Narbonne francia tábornok június 30-án megkegyelmezett.

A községet az árvíz és a tűzvész egyaránt sújtotta: 1869-ben a falu egy része – a templommal, a plébániaépülettel és az iskolával együtt – leégett, de hamarosan újjá is épült. A község életében az utolsó nagy pusztítást az 1954. évi árvíz jelentette, amely a falu régi építészeti emlékeit szinte teljes egészében elpusztította. Az 1954. évi árvíz után újjáépült, belterülete megduplázódott.

Az 1960-as évek elején megépült az öt tantermes, szolgálati lakást magába foglaló általános iskola – a „nagyiskola” –, és a „kisiskolát” három tantermes iskolává alakították át. 1976-ban elkészült az óvoda és a klubkönyvtár, 1994-ben pedig a községi tornacsarnok. A nyolcvanas évektől 1998-ig kiépültek a közművek: az ivóvízhálózat 1985-ben, a csatorna 1994-ben, a vezetékes földgáz 1996-ban. Az úthálózat folyamatosan fejlődik, és szilárd burkolatot kapnak az utak. 2009-ben egy csoporttal a bölcsőde is megnyitotta kapuit. Székelyszentkirályal immár harminc éve fennálló testvértelepülési kapcsolatot tart fenn.

A növekedés mértékét mutatja, hogy Győrzámoly hosszu ideig három utcából állt, majd lassan az utcák száma ötre bővült. Napjainkban a községben negyvenkét utca található. A bölcsőde három csoporttal, az óvoda nyolc csoporttal az iskola pedig tizenhárom osztállyal működik. A dinamikus fejlődő alsó-szigetközi település jövője a múltban gyökerezik, és a jelenben épül.

A település polgármestere: Pulai Nikolett

The administrative territory of Győrzámoly extends from the Mosoni-Danube to the Danube, covering an area of 2,675 hectares. Its extensive outskirts are made up of agricultural land, as well as water management and forest areas. It has a population of over 3,700 and has been growing steadily since the year 2000, becoming a popular residential area in the agglomeration of Győr.

Its first mention in a document, as a settlement bordering Malomsok, dates back to 1271, but no archaeological finds have been uncovered from that period. The village was definitely the property of the Hédervári family in the first half of the 15th century, as no fewer than 16 documents mention it, either as 'Zámoly', 'Zamoly' or 'Zamol', between 1443 and 1548. The name Győrzámoly probably derives from the word 'zámoly' (stool). The village is called 'Zámú', or 'Zámol' in the Szigetköz dialect. According to other sources, it was named after Sámuel, a member of the Hédervári family. The village was first in the hands of the Szemere family, then of the Nagylucsei family at the end of the 15th century, before being mortgaged to the Rozgonyi family. The Hédervári family are again listed as owners, as well as Peter Bakthy, in 1549. The village, which was largely newly settled, was destroyed several times in the second half of the 16th century, including during the Turkish siege of Győr in 1594. From the beginning of the 17th century onwards, the rebuilt village belonged to the Hédervári family and their heirs for centuries. A document from 1658 tells us about a church dedicated to St. Elizabeth, mentioned as having fallen into ruins. The present church of Győrzámoly, dedicated to Saint László, was built in 1779. A story about the brave, patriotic defiance of Győrzámoly residents has been preserved from the French campaign of 1809: the people attacked and killed many soldiers who had fallen behind the French troops marching through the village. On hearing this, the french troops turned back, set the village on fire and the captured Zámoly people were court-martialled in Győr. The prisoners sentenced to death were saved by the intercession of the Bishop of Győr, and were pardoned by the French General Narbonne on 30 June.

Győrzámoly suffered both flood and fire; part of the village including the church, the parish and the school burnt down in 1869, but was soon rebuilt. The flood of 1954 was the last great disaster in the life of the village, destroying its old architectural monuments almost completely. The settlement was rebuilt and its internal area doubled after the 1954 flood.

After an elementary school with five classrooms and staff accommodation – the 'big school' – was built in the early 1960s, the 'small school' was converted into a three-classroom school. The kindergarten and the club library were completed in 1976, and the sports hall was built in 1994. The installation of public utilities was completed between the 1980s and 1998: running water in 1985, sewerage in 1994 and piped natural gas in 1996. The constantly expanding road network is being improved gradually. A small nursery opened in 2009.

Győrzámoly has maintained twin town relations with Székelyszentkirály for thirty years.

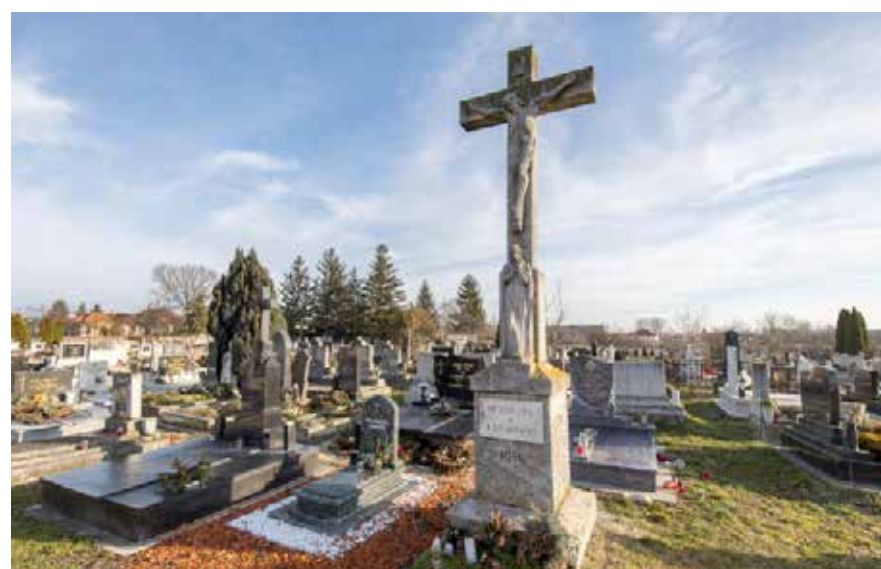
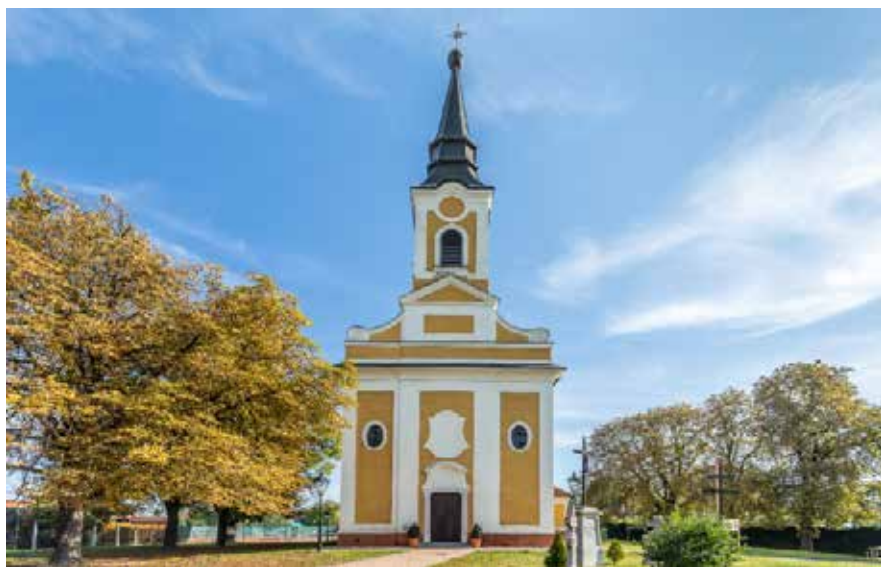
The extent of the growth is shown by the fact that the village consisted of three streets for a long time, then the number of streets increased to five slowly, while Győrzámoly has forty-two streets today. The nursery now houses 3 groups of children, the kindergarten has 8, and the school consists of 13 classes. The future of this dynamically developing municipality in Alsó-Szigetköz is rooted in the past and built in the present.

The mayor of the settlement: Nikolett Pulai

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Templom; Templombelső; Hősi emlékművek; Temető; Patkányosi szivattyútelep és szivornya; Zsilip – Zámolyi csatorna; Iskola; Szent Flórián szobor – Tűzoltószertár; Remencei vadkörtefa; Óvoda; Tölös puszta; Mosoni-Duna

GYÓRZÁMOLY

GYŐRZÁMOLY

HEGYKŐ

Hegykő a Fertő-tó mellett fekszik, első középkori írásos említése 1262-ből származik Villa Igku néven. Az elnevezés egy, a térségben fellelt – talán – meteorit kődarabról eredhet, amelyet az itt lakó pogányok áldozati oltárnak használhattak. A település lakosai a 15-16. században halászáttal foglalkoztak, később a földművelés került előtérbe. Az 1900-as évek végéig a zöldségtermesztés volt a jellemző, napjainkban gyógyvizet termálfürdőjéről híres a falu. Hegykő idegenforgalmi vonzerejét a szép környezet, a nyugodt vidék, a tiszta levegő és a kedvező földrajzi elhelyezkedés biztosítja.

A hegykői Sá-Ra Termálfürdő festői természeti környezetben fekszik. A föld mélyéből feltörő 56 fokos termálvizet 2004-ben gyógyvízzé minősítették. Az alkáli-hidrogénkarbonátos gyógyvíz rendkívül magas (11 g/l) oldott ásványi anyag tartalmának köszönhetően kiemelkedik a hazai termálvizek közül. Immunrendszer erősítő hatása mellett bevált mozgásszervi megbetegedések, bőrgyógyászati (psoriasis)-, nőgyógyászati- és urológiai idült gyulladások kezelésére. A fürdő területén öt kültéri és két beltéri medencét alakítottak ki. A termálfürdő és a hozzá kapcsolódó kemping egész évben nyitva tart.

2022-ben nyílt meg a termálfürdőre történő közvetlen átjárási lehetőséggel a térség első négycsillagos szállodája, a Hotel HEGIQ. A név Hegykő középkori, mezővárosi elnevezésére (Oppidum Hegiku) utal. A 28 kétszobás, felnőttbarát szálloda saját wellness részleggel is rendelkezik.

A község része a Fertő-Hanság Nemzeti Parknak és a 2001-ben világörökségi listára felvett Fertő/Neusiedlersee kultúrtájnak. A gyógy-, a kerékpáros-, és az ökoturizmusnak, továbbá a rendszeres kulturális rendezvényeknek köszönhetően (melyek közül kiemelendő a Tízforrás Fesztivál), Hegykőn évente több, mint százezer vendégéjszakát töltenek el a turisták.

A neorómán Szent Mihály-templom Schiller János építész tervei alapján készült 1904-ben. A Szent Mihály-templom melletti Csipkeházban Szigethy Istvánné, a Népművészet Mestere saját gyűjteményét tekinthetjük meg. A bölcsőtől a koporsóig, az élet minden jelentősebb állomásához fűződik munkája.

Az 1 Csepp Pálinkaház Magyarország egyetlen nemzeti parki természetvédelmi területen elhelyezkedő pálinkafőzdéje. A Masinaház felújításával létrehozott látvány-pálinkafőzde 2014-ben megkapta a Fertő-táj legszebb háza elismerést. Pálinkáik nemcsak az igényes regionális vendéglőkben található meg, hanem hírneves budapesti éttermekben, bárókban is.

A Szent Mihály-templom mellett, a Fertő utca végétől, az úsztatótól indul a Nádak útja tanösvény, melyen két madármegfigyelő torony is áll. A Nádak útja tanösvényen végig haladva érzük el Hegykő határában a Vasfüggöny Emlékelyet. Az eredeti helyén, nagyrészt korabeli anyagok felhasználásával visszaépített vasfüggöny mellett tájékoztató táblák mutatják be az egykori műszaki zár három korszakának történetét. A községtől egy kilométer távolságra található a hat hektáros tó, amely a horgászok hegykői paradicsoma.

Hegykőn halad át a Fertő-tavat megkerülő B10-es kerékpárút. A Fertő tó kör 117 km, de ha a kerékpárokat hajóra rakjuk, 60 km-es „kiskör” is teljesíthető. Hegykő kiválóan alkalmas nem csak a Fertő-kerülés, hanem a környék bebarangolására csillagtúrák kiinduló pontjaként is.

A település polgármestere: Szigethi István

Hegykő is situated next to Lake Fertő. Its first written medieval mention as 'Villa Igku' dates back to 1262. Its name may have been derived from a stone fragment found in the area, possibly a meteorite, used as a sacrificial altar by the local pagan communities. The inhabitants were mainly engaged in fishing in the 15th and 16th centuries, which was replaced by farming later. Vegetable growing was the dominant activity until the late 1900s, but today the village is famous for its thermal spa. The pleasant surroundings, the peaceful countryside, clean air and the favourable geographical location all contribute to Hegykő's tourist appeal.

The Hegykő Spa is situated in a picturesque natural environment. The 56°C thermal water rising from the depths was certified as medicinal water in 2004, which means that it has a chemical composition with scientifically proven healing properties. The thermal water is used to treat chronic musculoskeletal disorders and as a rehabilitation spa for the treatment of healed broken bones, sprains and pulled muscles. The spa has 5 outdoor and 2 indoor pools. The thermal baths and the adjacent campsite are open all year round.

The village is part of the Fertő-Hanság National Park and the Fertő/Neusiedlersee Cultural Landscape, which was included in the World Heritage List in 2001. Thanks to spa, cycling and eco-tourism, as well as regular cultural events, Hegykő hosts more than 100,000 overnight stays every year.

Hotel HEGIQ, the first four-star hotel in the region, was opened on the grounds of SÁ-RA Thermal Spa in 2022. The name refers to Hegykő's ancient name. The 28-room hotel, which has its own wellness section, is adult-friendly and only accepts guests over the age of 14, so that your stay here will truly be a relaxing experience. The 'Lace House' next to St. Michael's Church is home to the collection of Istvánné Szigethy, who received the Master of Folk Art award. Her work addresses every significant stage of life from the cradle to the grave. The '1 Drop of Pálinka' House is Hungary's only pálinka house located in a nature reserve. Created in a characteristic setting of the Lake Fertő shore, this show distillery was awarded the title of the most beautiful house in the Fertő Landscape in 2014. It combines the traditions of pálinka distillation with modern technology in a family atmosphere.

A part of the former Iron Curtain still stands at its original site in the outskirts of Hegykő. A path starting from St. Michael's Church leads to the Iron Curtain Memorial Site, which was built using materials mostly from the period. Information panels at the site tell the story of the Iron Curtain. 3 periods of the border barrier are displayed here.

The 'Path of Reeds' educational trail is named after the reed, a typical plant of Lake Fertő. The trail leading to Hegykő's main canal is accessible from the path that starts near St. Michael's Church. You can admire the flora and fauna of the pond from a birdwatching tower at the entrance to the main canal. The pond, a paradise for anglers, is located 1 km from the village over an area of 6 hectares. All species of fish that live in the lake are allowed to be caught in a pleasant, quiet environment.

The neo-Romanesque church of St. Michael was built in 1904 according to the plans of the architect János Schiller.

The B10 cycle path around Lake Fertő passes through Hegykő as well. Along its 117 km length, the path alternates between wild reed beds, the mysterious hideaway of Istók Hany and modern, sunny towns. Hegykő is an excellent starting point for a hike, with a variety of accommodation and restaurants to choose from.

The mayor of the settlement: István Szigethi

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Falu távolról; Templom belső; 1 Csepp Pálinkaház; Szentkő; Csipkeház-nagyterem; Horgásztó; Parasztház; Mariska Néni Háza; Templom; Kacsaszatató; Kerékpárút; Fürdő; Hotel HegiQ

HEGYKŐ

HEGYKŐ

HÖVEJ

Hövej határában az ember megtelepedésének első nyomai a csiszolt kőkorból származnak. A középkor folyamán Hövejt első ízben IV. Béla 1257-ben kelt oklevele említi „Chalad” néven. A 15. században a falut a Nagymartoni családból származó Fraknoi Vilmos és neje, Dorottya asszony bírta, akik 1445-ben itteni birtokukat a csornai premontrei prépostságnak adományozták. A 300 személy befogadására alkalmas templom oltára a 18. század 60-as éveiből való, az oltárkép a Szentháromságot, a lunettakép Szent Mihály arkangyalt ábrázolja. Pócza Ernő, az utolsó höveji plébános az ismert festőművésszel, Závory Zoltánnal restauráltatta a kegytárgyakat és az oltárt, s újabb falképekkel díszítette a templomot 1982-ben. A templom mellett található a Fájdalmas Szűzanya kápolna. Hövej fogadalmi ünnepe a nagyböjt negyedik péntekje, fájdalmas péntek. A fogadalom tárgyi emléke az ember nagyságú festett kő Piéta-szobor. A fennmaradó legenda szerint, a követ a víz hozta falunkba. A templomtól kicsit távolabb álló Lourdes-i kápolna 1886-ban, romantikus stílusban épült.

Az aktív pihenésre vágyó látogatóknak ideális választás a Berek-horgászpark, melynek természetközeli faházai a horgásztó partján épültek. A Tópark és mellette a Berek csodálatos fákkal, ligetekkel, rétekkel tarkított környezetben nyújt pihenést a sétára, vadászatra, horgászatra vágyó vendégek részére, és számos kirándulási programot kínál a környéken. Az elmúlt években a faluban folyamatosan megújultak az utak, a járdák és játszóterek. Fontos, hogy szép és élhető környezetet alakítsunk ki.

A szervezetek összeföveteleinek, a kluboknak, alkotó szakköröknek a Faluház ad otthont. A településen nagyon aktív civil élet folyik. A falu legrégebbi szervezete az 1885-ben alakult Höveji Önkéntes Tűzoltó Egylet. A Höveji Csapke Egyesület, valamint a Höveji Csapkevarrók Köre a hímzés köré szerveződött. A Höveji Nyakleves a gasztronómia területén munkálkodik, a Höveji Gyermekekért Egyesület a gyermekek, családok számára kínál szabadidős tevékenységeket. A Montázs Kézműhely Egyesület tagjai között megtalálhatóak a kézművesek, a sportemberek és egyéb szakterületek képviselői, akik rendezvényeket szerveznek, alkotó- és sportfoglalkozásokat tartanak nemcsak helyben, hanem az ország több településén is.

Az év minden napján szeretettel várják a látogatókat a Höveji Csapke Múzeumba.

Ennek a kanyargós országutakon megközelíthető, erdőkkel körülvett, szántóföldekkel szegélyezett falucskának nem csak a természeti környezete gyönyörű, hanem egy olyan népművészeti kincsrel is rendelkezik, amely egyedülálló a maga nemében. Az ügyes kezű asszonyok generációi 150 év alatt fejlesztették ki, anyáról leányra hagyományozva a hímzéstechnikát. A höveji hímzés története körül legendák alakultak ki, melyek szájhagyomány útján terjedtek.

2010-től a Magyar Szabadalmi Hivatal határozata alapján Földrajzi Árujelző Oltalom alatt áll, 2013-ban Győr-Moson-Sopron Megyei Értéktárban az első megerikum volt, 2014-től Kiemelkedő Nemzeti értéket képvisel. 2017. szeptember 15-én a Höveji csipkevarrás élő hagyománya felkerült az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére. A csipkevarrás megőrzése kiemelkedő fontosságú, mely egediséget, minőségével kiemelt nemzeti értéket képvisel.

A falu legnagyobb rendezvénye a Nyárzáró Vidéki Gasztroprogram és Csapketalálkozó, amelyre augusztus utolsó hétvégéjén az ország minden tájáról érkeznek a csipkekészítő, alkotó közösségek.

A település polgármestere: Vargáné Molnár Zsuzsanna

The first traces of human habitation in the Hövej area date back to the Neolithic. Hövej's first mention in the Middle Ages, under the name of 'Chalad', was by King Béla IV in 1257. The village was owned by Vilmos Fraknoi of the Nagymartoni family and his wife Dorottya in the 15th century. They donated their estate to the Premonstratensian parish of Csorna in 1445. The church can seat 300 people. Its altar dates back to the 60s of the 18th century, with the altarpiece depicting the Holy Trinity and the lunette painting depicting Archangel Michael. The last parish priest of Hövej, Ernő Pócza had the relics and the altarpieces restored with the help of the well-known painter Zoltán Závory, and the church was decorated with new murals in 1982. The Chapel of Our Lady of Sorrows stands next to the church. The feast of the vow of Hövej is the fourth Friday of Lent, the Friday of Sorrows. A life-size painted stone Pietà sculpture is a tangible reminder of the vow. According to legend, the stone was brought to our village by water. The Chapel of Lourdes, a little further away from the church, was built in 1886 in romantic style.

The Berek Fishing Park is an ideal choice for visitors who seek active recreation, with wood cabins close to nature on the shores of the fishing lake. The Lake Park and the adjacent Berek, surrounded by lovely trees, groves and meadows, offer relaxation for guests who like to walk, hunt or fish, as well as a wide range of hiking opportunities in the vicinity. The village has seen a continuous renewal of its roads, pavements and playgrounds in recent years. It is important to create a tidy and liveable environment.

The Village Hall hosts meetings of organisations, clubs and creative workshops. NGOs are very active in the village. Founded in 1885, the Hövej Voluntary Fire Brigade Association is the oldest organisation in the village. The Hövej Lace Association and the Hövej Lace Embroiderers' Circle are based around embroidery. The 'Hövej Nyakleves' is active in the field of gastronomy, and the Association for Hövej's Children offers recreational activities for children and families. The members of the Montázs Crafts Association include craftsmen, sportsmen and other professionals who organise events, creative and sports activities not only locally but also in several municipalities in the country.

Visitors are welcome in the Hövej Lace Museum all year round.

This village, surrounded by forests and farmland and accessible by winding roads, not only lies in a beautiful natural environment, but also possesses a unique treasure of folk art. Generations of skilled women have developed the embroidery technique over 150 years, handing it down from mother to daughter. Myths have grown up around the history of the Hövej embroidery, spread by word of mouth.

It has been under geographical indication protection since 2010 by decision of the Hungarian Patent Office, it was the first county-related heritage asset in the Győr-Moson-Sopron County Register of Values in 2013, and it has been an Outstanding National Value since 2014. The living tradition of lace embroidery in Hövej was inscribed on the national list of the UNESCO Intangible Cultural Heritage on 15 September 2017. The uniqueness and high quality of lace embroidering make it a valuable national treasure, therefore its preservation is of particular importance.

The Rural Summer's End Gastronomic Event and Lace Festival, which brings together lace-making and creative communities from all over the country on the last weekend of August, is the largest event in the village.

The mayor of the settlement: Zsuzsanna Vargáné Molnár

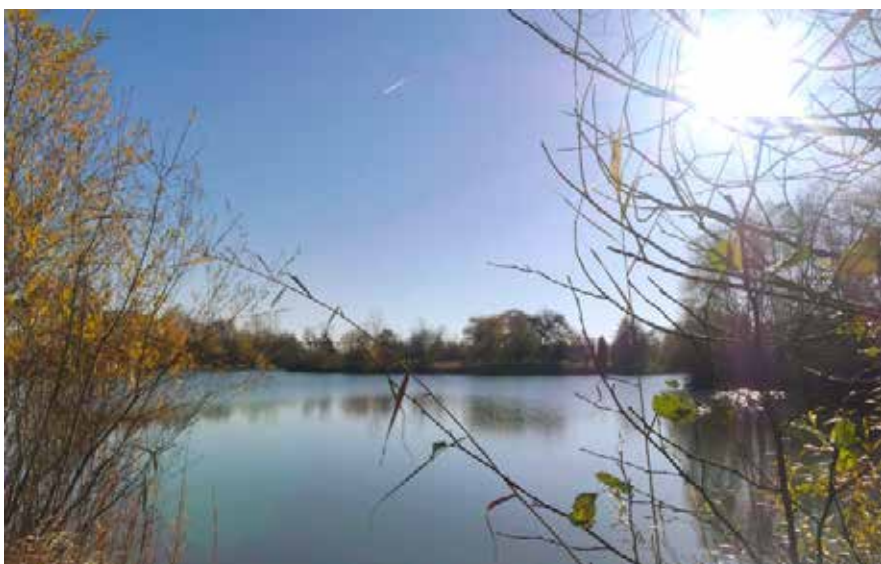
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Höveji Csapkék; Kovács Galavics Józsefné népi iparművész; Címer; Régi fénykép; Csapke Múzeum; Csapke Múzeum belső; Katolikus templom belső az oltárral; Katolikus templom; Katolikus templom belső; természeti környezet; Falutábla

HÖVEJ

HÖVEJ

JÁNOSOMORJA

ERŐS KÖZÖSSÉG A HANSÁG SZÉLÉN

Jánossomorja a Mosoni-síkság és a Hanság találkozásánál, az osztrák határ mentén fekvő, több, mint hatezer fős kisváros, amely a térség egyik meghatározó települése. Három község nőtt itt egybe, Mosonszentpéter, Mosonszentjános és Pusztasomorja, amelyek 1970-ben egyesültek Jánossomorja néven. Történelme is meghatározza az itt élőket. 1946-ban az itt élő, jelentős számú, németajkú lakosságot Németországba telepítették ki, helyükre felvidéki elűzöttek, illetve matyóföldi, és az ország számos más pontjáról érkező magyarok költöztek, kényszerű véréátömlesztésként. 1956-ban tízezrek menekültek erre, az utolsó nyugati kaput jelentő andai híd felé, a Hanságon át. Hol taposóaknákkal, hol nyomásával, kutyás, lovas vagy helikopteres járőrökkel megerősített vasfüggöny a település határában húzódott, de az országban az elsők között Jánossomorján kezdték felszámolni azt 1989-ben. A település mára előnyt kovácsolt mind határszéli fekvéséből, mind abból, hogy változatos lakossága erős közösségé érett az idők során, értékeremtő kohó lett. Napjainkra figyelemre méltó helyi civil élet alakult ki. A sok lokálpatrióta, a civil életben aktív lakó több, mintegy 30 civil szervezetet, társaságot működtet, a város programjaival együtt évente átlagosan 150 rendezvénnyel. A város számára az osztrák határ közelsége és az erős ipari szféra meghatározó. Itt működik Közép-Európa legnagyobb betonépítőanyag-üzeme a Leier, de olyan kultikus élelmiszeripari üzemek is, mint a Hipp, a PEZ, a Dr. Oetker, avagy épp a Multi-Cikória.

A város fontos célja, hogy összekötő láncszeme legyen a Fertő-tó körüli, illetve a Győrtől Pozsonyig tartó szigetközi kerékpáros turistaútvonalaknak. Az ország egyik fontos szélcsatornája vág itt át a Kisalföldön, a szélcsendes napok száma évente Jánossomorján alig 15 körül van. Ez a remények szerint a város számára is lehetőségeket kínál a szélenergia hasznosítása terén a jövőben. A város számos fontos projektje közül kiemelkedő a fiatal, kisgyermekes családok támogatása, amivel segíteni szeretnék a fiatalok helyben maradását. Ezt a bölcsődék, óvodák, iskolák fejlesztése, az újszülöttek és családjaik különböző támogatása mellett új utcák nyitásával, a helyi fiataloknak féláron kínált építési telkekkel igyekszik elérni az önkormányzat. A siker első jele, hogy az elmúlt két évben már emelkedett a születések száma a városban.

Jánossomorja modern kisváros a határszélen, amely felelősen igyekszik kihasználni lehetőségeit, és terv szerinti fejlesztési programokat vitt sikerre az elmúlt években. A város főbb rendezvényei a helyi közösség erősítését szolgálják, ilyen a tavaszi Városi Majális vagy az őszi Városnapok. De a vendégek is találhatnak itt érdekességeket. Az egyik ilyen a meyerikumnak számító pusztasomorjai mákos rétes, amely egy több évszázados múltra visszatekintő, helyi ünnepi édesség. Szintén érdekesség a város egyik kultikus épülete, a több mint százéves egykori hengermalom, melyet minden év őszi minőségi kulturális programokkal tölt meg az Omlás Virágai Malomfesztivál. Emblematikus alakjai a városnak a Jánossomorja Rascals baseball- illetve softball játékosai. Jánossomorja az ország egyik legkisebb olyan települése, amely több magyar bajnoki címet és kupagyőzelmet is magáénak tudható baseball csapattal rendelkezik. Nemrég avatták fel az ország egyik legnagyobb extrém bringapályáját, a Jánossomorja Bringaparkot, amely nemcsak a megyéből, de a szomszédos osztrák területekről is vonzza a kerekeseket.

A település polgármestere: Lőrincz György

Fotók: JTV, Bartus Róbert, Rózsa Richard.

A STRONG COMMUNITY AT THE EDGE OF HANSÁG

Jánossomorja is a town of more than 6,000 inhabitants at the junction of the Moson Plain and Hanság, next to the Austrian border. It's one of the most important settlements in the region. Three villages, Mosonszentpéter, Mosonszentjános and Pusztasomorja, were merged here in 1970 under the name Jánossomorja. The minds of the locals have been shaped by the town's history. The sizeable German-speaking population was deported to Germany in 1946, and replaced by refugees from Slovakia and by Hungarians from the 'Matyófold' region, as well as other parts of the country, as a sort of forced 'blood transfusion'. Tens of thousands of people fled this way, across the marshes of Hanság towards the Andau Bridge, the last gateway to the west, in 1956. The iron curtain, reinforced with landmines, sand strips, patrols with dogs, mounted patrols and helicopters, stretched along the border of the settlement, but Jánossomorja was one of the first in the country to begin dismantling it in 1989. The town can now take advantage of both its location on the border and the fact that its diverse population has matured into a strong community over time. It has become a value-creating melting pot. The local NGO activity is remarkable. More than 30 NGOs and associations are run by our many patriotic and active residents, with an average of 150 events organised a year, including municipal events. The proximity of the Austrian border and the strong industrial sector are decisive factors for the town. Leier, the largest precast concrete factory in Central Europe, as well as the plants of prominent food companies such as Hipp, PEZ, Dr. Oetker, and Multi-Cikória, are located in Jánossomorja. An important goal of the town is to act as a link between the cycle route around Lake Fertő and the Szigetköz cycle route from Győr to Bratislava. One of the country's most important wind routes crosses the Little Plain here, with the number of windless days in Jánossomorja being just around 15 per year. Hopefully, this will provide the town with opportunities for wind energy in the future. Among the municipality's many important projects, the support for young families with children, in order to help them stay, is a prominent initiative. The municipality is trying to achieve this by developing nurseries, kindergartens, schools, providing various forms of support for newborns and their families, as well as by offering building plots at half price to local young people in newly opened streets. The first sign of success is that the number of births in the town has already risen in the last two years. Jánossomorja is a modern small town near the border trying to realise its potential responsibly. It has successfully implemented planned development programmes in recent years. Important local events, such as the Town Fair in spring or the Town Days in autumn, are aimed at strengthening the local community. There are a number of attractions that may be of interest to visitors as well. The Pusztasomorja poppy seed strudel, a local festive dessert with a centuries-old history, is listed as a county-related heritage asset. Over 100 years old, the former mill, one of the town's iconic buildings, hosts high quality cultural events every autumn during the 'Omlás Virágai' Mill Festival. The baseball and softball players of the Jánossomorja Rascals are emblematic figures of the town. Jánossomorja is one of the smallest municipalities in the country with a baseball team that has won several Hungarian championships and cup titles. One of Hungary's largest extreme bicycle tracks, the recently opened Jánossomorja Bringapark attracts cyclists from the county as well as from neighbouring Austria.

The mayor of the settlement: György Lőrincz

Photos by: JTV, Róbert Bartus, Richard Rózsa.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Városcsopont madártávlatból; Városháza; Belváros; Somorjai mákos rétes és megőrzője, Rozs Gyuláné Fáni néni; Fűvelés Dr. Nagy Istvánnal; Útátadás; Jánossomorja Bringapark; Levélgyűjtés civil program; Softball bajnokcsapat

JÁNOSMORJA

JÁNOSMORJA

KAPUVÁR

Kapuvár a Hanság, vagy ahogy helyben hívják a „Hany” kapujának tízezres települése. A városka határainkon túl is ismert hagyományai és a gazdaságát meghatározó 21. századi technológiák kettősségében él. Kapuvár az osztrák határ szomszédságában virágos parkjaival, gyógyfürdőjével, kiemelkedő közbiztonságával Nyugat-Magyarország legélhetőbb kisvárosainak egyike.

Kapu várának évezredek történelme a nyugati végek gyepejének védelmével kezdődött. A kisváros gartai városrészében telepedtek le a vár vonalat védő katonák. Később a törököknek és labancoknak is meggyűlt a baja a kapuvári védőkkel. Több hagyományörző egyesület is őrzi az egykori névtelen hősök emlékét, közülük is kiemelkednek a Hanyi Íjászok és a Gartai Muskétások. Júniusoként háromnapos várjátékokon, a Kapu Vára Fesztiválon idézik meg a régi csaták emlékét a korhű ruhákba öltözött harcosok.

Jókai – A névtelen vár című – regényében állít emléket Hany Istóknak, akit halászok a Hanság lápjáiban találtak és békákkal és halakkal táplálkozott. Szerencsére a városka mára nagyhírű gasztronómiai hagyománya ennél későbbi, konkrétan az 50-60 éves gyökerekre tekint vissza, mikor az egész országból jöttek a vendégek a kapuvári Gulyás Csárdába egy jó böllérmájra, velős pacalra, vagy kapuvári bicskás szeletre. Februáronként tízezres látogatószámú, többnapos gasztro-showja a városnak a Böllérmáj Fesztivál, amelynek legfőbb életetői a Kapuvári Ízvadászok.

A város büszke 56-os múltjára. A Kapuvár „fölköti” Andau hídon kétszázezren hagyták el a szabadságharc idején az országot, akiknek az új hazába indulását a helybeliek segítették.

A Kapuvári Verbunk dallama még azok számára is ismerősnek tűnhet, akik nem hallgatnak népzene. Kapuváron ezt és a kapuvári népdalokat játssza a toronyóra is a Szent Anna templom tornyában. A kapuvári néptáncos hagyományokat száznál is többen őrzik immár évtizedek óta, a néptáncgyűttes országos hírű, a rábaközi és kapuvári táncok autentikus átadói, a 4-5 évesektől a 60-70 évesekig.

A város gyógyászata a főként mozgásszervi panaszokat enyhítő gyógyvizes fürdő és az érbeteg-rehabilitáció során hatékony, Európa-szerte is egyedülálló szénsavgáz-fürdőre alapozott kúra után elismert. A város fürdőjének teljes körű felújítása most is zajlik.

Kapuvár minden utcája aszfaltozott, minden közintézményén és most már a magánházak jó részén is napelemek szolgáltatják az elektromosságot. A város határában az ország legnagyobb napelemparkja működik. A helyiek környezettudatosságát jellemzi, hogy a nagy zöld parkok közül is kiemelkedik a Hany Istók Játzópark, ami országosan is a legnagyobbak közé tartozik és aktív időtöltést kínál a legfiatalabbaknak. A gazdaság meghatározó üzemei európai piacvezető márkák képviselői, illetve beszállítói. Az elmúlt évtizedben az ipari park gyártókapacitását megduplázta, itt készülnek a brit kórházak FFP2-es maszkjai, a német nyelvterület piacvezető Laurastar vasalói, VW-kbe, BMW-kbe, Porsche-kba kerülő gépjármű-alkatrészek. A munkalehetőségek kínálata tehát széles.

Februártól októberig nincs olyan hétvége, hogy Kapuvár ne fesztiválozna. A teljesség igénye nélkül: kolbász- és burgonyafesztivál, Házhelyi Vigasságok és Gartai Napok, Mazsorettfesztivál, a legendás Kapuvári Lovasnapok és Búcsú, a város jelenben híres előadóit hazahívó Kapuvár, Szeretlek Fesztivál... és a szeptemberi KapuvárRun futóverseny, amely már első megrendezése alkalmával az ország egyik legnagyobb díjazású közösségi maratonjává nőtte ki magát.

A település polgármestere: Hámori György

Kapuvár is a town of 10,000 people at the gateway to Hanság – or 'Hany', as it is known locally. This town is characterised by the contrast between its traditions, which are known beyond its borders, and the 21st century technologies that define its economy. One of the most livable small towns in Western Hungary, Kapuvár is right next to the Austrian border, with its flower gardens, spa and outstanding public safety. The millennia-old history of Kapuvár began with the defence of the western frontier. Soldiers defending the fortifications settled in the town's Garta district. Both the Turks and the 'Labanc' (troops loyal to the Habsburgs) had their share of trouble with the defenders of Kapuvár. The memory of anonymous heroes of the past is preserved by several folklore associations, most notably the Hany Archers and the Garta Musketeers. A three-day event organised in June each year, the Kapu Castle Festival includes a castle play evoking the memory of old battles with warriors dressed in period costumes. Istók Hany, a feral child feeding on raw frogs and fish, found by fishermen in the marshes of Hanság was mentioned by Mór Jókai in his novel 'The Nameless Castle'. Fortunately, Kapuvár's now famous gastronomic tradition dates back to a much later period, about 50-60 years ago, when guests from all over the country visited the 'Gulyás Csárda' inn to try 'böllérmáj' (butcher's liver), 'velős pacal' (tripe with marrow) or 'bicskás szelet' (beef and pork tenderloin). Böllérmáj Festival, a gastronomic event mainly promoted by the 'Kapuvári Ízvadászok' association, attracts around ten thousand visitors every February. The town is proud of its role in the 1956 revolution, when the locals helped 200,000 people leave the country via the Andau Bridge north of Kapuvár. The melody of the Kapuvár Verbunk may sound familiar even to those who seldom listen to folk music. The clock in the tower of St. Anne's Church plays it, as well as other folk songs from Kapuvár. Our folk dance traditions have been preserved for decades by more than a hundred people. The nationally renowned folk dance ensemble consists of authentic performers of dances from the Rábaköz and Kapuvár regions, with groups ranging from 4-5 years old to 60-70 years old.

The town's spa is recognised for its medicinal water baths, which mainly relieve musculoskeletal complaints, and for a treatment, unique in Europe, based on dry carbon springs, that is effective in the rehabilitation of vascular diseases. A complete renovation of the spa is underway. The entire road network of Kapuvár is paved. All public buildings, as well as a significant number of private houses are powered by solar panels. The largest solar farm in the country is located on the outskirts of the town. The Hany Istók Playground and Park, a sign of the environmental awareness of the locals, stands out among our large green parks. It is one of the largest parks in Hungary offering active recreation for the youngest children. The businesses defining the town's economy are representatives or suppliers of leading European brands. The industrial park has doubled its manufacturing capacity in the last decade, producing FFP2 masks for British hospitals, Laurastar irons for the German-speaking world's market leader, as well as automotive parts for VWs, BMWs and Porsches. So there is a wide range of job opportunities. Between February and October, no weekend goes by without a festival in Kapuvár. To name but a few: Sausage and Potato Festival, Házhely Festivities and Garta Days, Majorette Festival, the iconic Kapuvár Horse Riding Days and Feast, the 'I love Kapuvár' Festival, which brings the city's currently famous performers home. The 'KapuvárRun' race, held in September, has been one of Hungary's highest-awarded community marathons since its first edition.

The mayor of the settlement: György Hámori

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Laurastar avató; Napelem; Szent István-park; „Kapuvár 50” ünnepség; Kenyér szegő szobra; Kenyérjobb; Böllér kimérés; Nyilasok; Kapu Vára Fesztivál; Veteránmotor felvonulás; KapuvárRun

KAPUVÁR

KAPUVÁR

KÁROLYHÁZA

Károlyháza Magyarország északnyugati csücskében, Győr-Moson-Sopron vármegye északi részén fekszik. A település lélekszáma 583 fő, területe 11 km². Károlyháza a Budapest-Győr-Bécs közlekedési folyosóra esik. A falu az M1 jelű Budapest-Hegyeshalom autópályáról, illetve az 1. számú Budapest-Hegyeshalom főútvonalról közelíthető meg. A legközelebbi városi rangú település – Mosonmagyaróvár – 12, a megyeszékhely Győr pedig 29 kilométerre található. A szomszédos Ausztria a hegyeshalmi határátkelőn keresztül 24, Szlovákia a rajkai határátkelőn át 29 kilométer távolságra esik.

Károlyháza rendelkezik vasútállomással, mivel területét kettészeli az 1. számú Budapest-Hegyeshalom európai törzshálózati vasúti fővonal. A Kisalföldön fekvő település természeti adottságai, a sík felszín ameddig a szem ellát, és az állandó széljárás. A falu két tájegység, a Hanság és a Szigetköz között terül el, s két védett terület, a Szigetközi Tájvédelmi Körzet és a Fertő-Hanság Nemzeti Park öleli körül.

A terület már a honfoglalás előtt lakott hely volt. A közeli Novák első említése 1210-ből származik, de Horvátkimle és Magyarokimle is biztosan létezett már a 15. század elején. Mégis, csak az 1872-73-ból származó III. katonai felmérés az első forrás, amelyben szerepel a későbbi Károlyháza. A térkép az akkor Moson mezőváros területéhez tartozó uradalmi majorságot még Winter néven tünteti fel. A Károlyháza elnevezéssel először az 1898-as helységnévtárban találkozhatunk. Ettől kezdve az 1900-as években Károlyháza pusztá, Károlyháza majorként szerepel a helységnévtárakban. Nevét feltehetően a 19. század közepén élt Károly főhercegről, a magyaróvári uradalom tulajdonosáról kapta. Moson 1904-es kataszteri térképe a mai település helyén mindössze a felvételi épületet, valamint a majort ábrázolja. 1933-ban Károlyháza majorban már 75 fő, a mellette fekvő – a mai Károlyházához tartozó – Rábl-majorban pedig 65 fő élt.

A Rábl-major 1886-ban szerepel először a forrásokban. A II. világháború után a birtokot államosították, s megalakult a Károlyházi Állami Gazdaság. 1956-ban Károlyháza még Mosonmagyaróvár tartozéka volt. Három évvel később, 1959-ben a majort Horvátkimléhez csatolták.

1966. szeptember 30-án Magyarokimle és Horvátkimle egyesült, s ettől kezdve önállóságáig Károlyháza Kimle külterületi lakott részét képezte. 2002. október 20-án az említett településrészek Károlyháza néven önálló településsé váltak.

Az utóbbi években a település lendületes fejlődésnek indult. Az elmúlt időszakban felújították a községházát. Könyvtárat létesítettek. Idősek klubját, citerazzenekart hoztak létre, polgárőrséget alapítottak.

Nevezetességei: Károlyháza határában található a Fertő-Hanság Nemzeti Park egy része. A vasútállomás mellett működik az E-ON Rt. transzformátorállomása, amelynek érdekessége, hogy az első vasúti nagyfeszültségű villamosvezetékét Budapest és Horvátkimle állomás között építették ki. Nevezetessége a Winter major-intézői kúria és a védett parkja is. Sajnos a kúriából már nem sok maradt, nagy részét elbontották és magánkézbe került. A park az önkormányzat területe, amit rendben tartanak. Nevezetesség még a volt kúriához tartozó magtár épületből kialakított Főnix Túramotoros Egyesület klubháza és a szomszédságában kialakított Rendezvénytér.

Károlyházán önálló sportklub működik férfi teke- és focicsapattal.

A település polgármestere: Barna Péter

Károlyháza is located in the northern part of Győr-Moson-Sopron County, in the north-western corner of Hungary. It covers an area of 11 km² with a population of 583. The village lies on the Budapest-Győr-Vienna transport corridor. It can be accessed via the M1 motorway or via main road 1 connecting Budapest and Hegyeshalom. Distance to the nearest town, Mosonmagyaróvár, is 12 km, and 29 km to the county seat, Győr. The Austrian border via Hegyeshalom is 24 km away, while distance to the Slovakian border via Rajka is 29 km. Károlyháza has a railway station, as railway line No 1. between Budapest and Hegyeshalom, part of the Trans-European core network, crosses the village. The natural features of this settlement on the Little Plain include constant winds and a flat landscape as far as the eye can see. The village is situated between the Hanság and the Szigetköz regions and is surrounded by two protected areas, the Szigetköz Landscape Park and the Fertő-Hanság National Park. The area has been inhabited since before the conquest of Hungary. The first record of the nearby Novák dates back to 1210. Horvátkimle and Magyarokimle certainly existed in the early 15th century as well. However, the settlement, which later became known as Károlyháza, is first mentioned in the 3rd military survey dated 1872-1873. This manorial estate, which belonged to the market town Moson, was indicated as 'Winter' on the military map. The name Károlyháza is first listed in the 1898 gazetteer. From that time on, gazetteers referred to it as either 'Károlyháza Pusztá' or 'Károlyháza Manor' in the 1900s. The village was probably named after Archduke Károly, owner of the Magyaróvár estate, who lived in the middle of the 19th century. Only the station building and the manor are indicated on the present settlement's site by the cadastral map of Moson, dated 1904. The population of Károlyháza Manor was 75, while the population of the adjacent Rábl Manor, now part of Károlyháza, was 65 in 1933.

Rábl Manor was not mentioned until 1886. The estate was nationalised and the Károlyháza state-owned farm was established after the Second World War. Károlyháza was still a part of Mosonmagyaróvár in 1956. The manor was merged with Horvátkimle three years later, in 1959. Magyarokimle and Horvátkimle were merged on 30 September 1966, and from then on, Károlyháza was part of Kimle's outskirts until it became independent. The above-mentioned parts became an independent municipality under the name Károlyháza on 20 October 2002.

The village has been developing rapidly in recent years. The community hall has recently been renovated. A library has been created. A club for the elderly has been established, the civil guard has been founded, and a zither band has been formed. Károlyháza has an independent sports club with a men's football team.

Sights in the village: Part of the Fertő-Hanság National Park is located on the outskirts of Károlyháza. Electricity company E.ON Ltd's transformer station is next to the railway station. Its significance is that Hungary's first high-voltage railway power line was built between Budapest and Horvátkimle stations. The mansion of Winter Manor, as well as its protected park, is also a noteworthy site. Unfortunately, not much remains of the mansion, most of it has been demolished and today it is privately owned. The park, being the property of the municipality, is kept neat and tidy. Converted from the mansion's former granary building, the clubhouse of the 'Főnix' Touring Motorcycle Association is another attraction, along with the adjacent Event Space. Károlyháza has an independent sports club with a men's bowling team and a men's football team.

The mayor of the settlement: Péter Barna

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Károlyháza madártávlatból; Székelykapu; Polgármesteri hivatal; Rendezvény tér; Park; Vasútállomás; Légifelvétel; Kúria-park; Téli hangulat

KÁROLYHÁZA

KÁROLYHÁZA

KIMLE

Kimle egy 2340 fős település, mely korábban három falu volt. Az itt élők összesodródtak, mint a kavicsok, melyeket a folyó hoz magával évtizedeken keresztül távoli helyekről. Mindegyiknek más a színe, a formája, a története. Így élnek itt együtt magyarok, horvátok és németek a Szigetköz, a Hanság és a Mosoni-sík találkozásánál évszázadok óta, mint a kövek a vízparton: olykor egymásnak ütközve, ám egymást csiszolva és fényesítve.

Kimle (Kimling, Kemlja) a mai elnevezése a falunak, de korábban volt Kemene, Külső és Belső Kemlye, Kis- és Nagykemlye is. A név lehet, hogy szláv eredetű, és a jelentése kő, vagy a gypűvonalon az ellenséget kémlelő Kémles szóból származik (Kimleső, Kimlő, Kémelő változatokban), vagy éppen a gémekekkel teli folyópart Gémye - Kémlye elnevezéséből ered. Ki tudja...

A római korban a limes része volt a terület több őrtoronnyal. A honfoglaló magyarok utódai templomot építettek a 13. század elején, ennek néhány részlete ma is látható. A horvátok a török elől menekültek ide 1534-ben Burgenlandon keresztül, a németeket pedig Mária-Terézia hívta a török pusztítása után elnéptelenedett területekre. A külön életet élő, és egymással nem éppen felhőtlenül jó viszonyt ápoló két település – Horvátkimle és Magyar-kimle – valamint Novákpuszta és Károlyháza – az új híd átadását követően 1966-ban egyesült. (Károlyháza 2002-ben önállósult). A régi fahíd 1923-ban épült.

A Mosoni-Duna jelenléte meghatározó, 7 km hosszú karéja körbe öleli a falut, kék szalagja elválasztja az összefüzi a településrészeket. A híd a falu egyik szimbóluma. Nyaranta egyre élénkebb a vízi turizmus, de érkeznek ide kerékpáron vagy gyalogosan is a Szent Jakab-, vagy a Márton-utat járó zarándokok. A felújított csónakház ad helyet a vízisport egyesületnek, mely sárkányhajó és kajak szakosztállyal is rendelkezik, az épület padlásterében pedig turistaszállót alakítottak ki. Az „Evezd körbe Kimlét!” rendezvény a Dunán, a horgászversenyek pedig a tavon várják a víz szerelmeseit. A sportpálya körül futókör, mellette fitness eszközök és játszótér található. A látogatóközpont a helyi gyűjteményen túl az itt élt papok szellemi hagyatékát és az Európában egyedülálló borbálázás népszokást is bemutatja.

A gazdag éves programnaptár a januári Kolbásztöltő Fesztivál és Fogópálinka Versennyel nyit, horvát- és német rendezvények, a húsvéti locsolóbál, Majális a Kertbarát Kör nagyszabású termény- és virágkiállítás nyújt színes látnivalót, a Szent Iván-éji tűzgyújtás és a kertmozik, zenés programok, a Márton-napi töksütés és tűzgyújtás hívják a hangulatos Duna-partra az érdeklődőket.

2007 óta Kimle a központja a Szigetköz-Mosoni-sík LEADER Egyesületnek, a térségben, így Kimlén is fejlesztések, programok, kiadványok jelzik az egyesület munkáját. A Szigetközi Natúrpark Egyesület és 2020 óta a Magyar Natúrpark Szövetség székhelye is itt található.

Testvértelepülésük 1994 óta az olaszországi Cartigliano, 2001-től a szlovákiai Bős város, illetve kulturális kapcsolatot ápolnak 1984 óta a horvátországi Pleternica településsel.

Érdemes felkeresni az egyedülálló természeti értékekkel bíró település emlékhelyeit, épületeit, lakóik által emeltetett szobrait, virágos parkjait, az árnyas Duna-partot és hagyni, hogy elvarázsolja a látogatót a hely, az évszázadok óta lakott település szelleme!

A település polgármestere: Eller Gizella

A settlement with a population of 2,300, Kimle consists of three, originally separate, villages. They have gathered together like pebbles carried by water from distant places over the years, each with a different colour, shape and history. Here, at the junction of Szigetköz, Hanság and the Moson Plain, Hungarians, Croats and Germans have lived together for centuries like pebbles on the shore – colliding sometimes, but also polishing and refining each other. The present name of this village of 2,300 inhabitants is Kimle (or Kimling, Kemlja), but it was called Kemene, Külső Kemlye and Belső Kemlye, Kiskemlye and Nagykemlye, too, in the past. The name may be of Slavic origin, meaning stone, or it may have been derived from the word 'Kémles' (with variants Kimleső, Kimlő, Kémelő), which means watching the enemy on the frontiers. It may even have come from the name 'Gémlye' or 'Kémlye', meaning a river bank with herons. Who knows?

The area was part of the Limes with several watchtowers in ancient Roman times. The descendants of the conquering Hungarians built a church here in the early 13th century, the remains of which are still visible today. The Croats fled here from the Turks in 1534 via Burgenland, and the Germans were invited by Maria Theresa to the areas depopulated after the Turkish raids. Horvátkimle and Magyar-kimle, which had led separate lives and had not exactly been on good terms with each other, were united with Novákpuszta and Károlyháza in 1966 after the new bridge was built. Károlyháza then became independent in 2002.

The Mosoni-Danube dominates the landscape. Its 7 km long curve encircles the village, separating and connecting the different parts of the settlement. The bridge is a symbol of the village. Aquatic tourism is increasingly popular in the summer, and pilgrims visit here as well, on foot or by bicycle, following the Way of St. James or the Way of St. Martin. The renovated boathouse is home to the water sports association, which has a dragon boat and a kayak department. A hostel has been created in the attic of the building. Regular aquatic events include 'Paddle around Kimle' on the Danube and fishing contests on the lake. There is a running track around the sports field, in addition to fitness equipment and a playground. A collection of local historic relics as well as the spiritual heritage of the local priests are displayed in the visitor centre. The rich calendar of events opens with the Sausage Festival and 'Fogópálinka' Competition in January, followed by Croatian and German events, the Easter Ball, the Mayfest, and the large-scale produce and flower exhibition of the Gardeners' Club. On Midsummer's Eve, a bonfire, outdoor cinema and live music, while on St. Martin's Day a pumpkin bake and bonfire await visitors on the pleasant bank of the Danube.

Kimle has been the centre of the LEADER Association in the Szigetköz and Moson Plain region since 2007. The work of the association is reflected in development, events and publications in Kimle. The headquarters of the Szigetköz Nature Park Association and, since 2020, the seat of the Hungarian Nature Park Association are also located here.

Cartigliano in Italy has been our twin town since 1994, as well as the town of Bős in Slovakia since 2001, and we have had cultural links with Pleternica in Croatia since 1984.

Kimle has a unique natural heritage. Come and visit its monuments, buildings, statues erected by locals, blooming parks, as well as the shady banks of the Danube and let yourself be enchanted by the spirit of this centuries-old village.

The mayor of the settlement: Gizella Eller

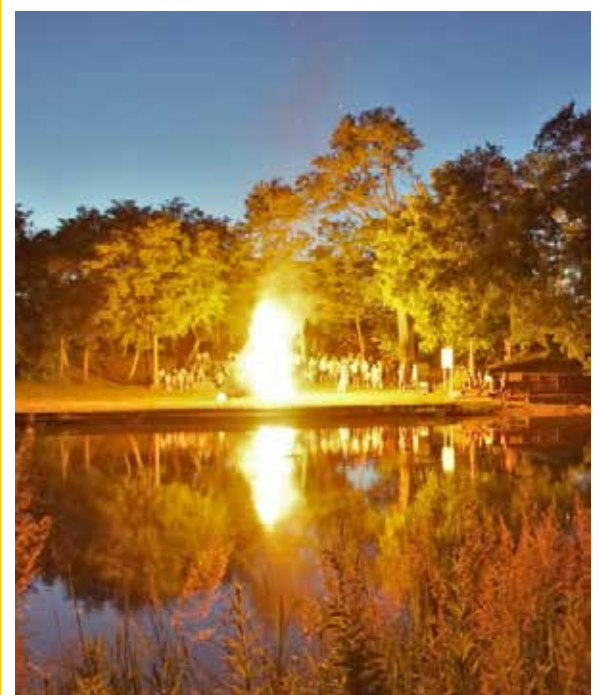
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kimle a Mosoni-Duna ölelésében; Nepomuki Szent János-szobor – a legrégebbi szobrunk (1785); A 130 éves hársfa és a Szentháromság szobor a templom mellett található; A 13. századi Sarlós Boldogasszony templom; A felújított csónakház tetőterében turistaszálló van; A felújított Faluház épülete (benne az önkormányzati hivatal és a kultúrház 250 fős nagyteremmel); Hősök útja – a gesztenyefákat az I. Világháborúban elhunyt katonák emlékére ültették. Köztük a fából faragott stációk kaptak helyet; Hidak – a régi híd pillérére a Trianon keresztül; Őszi hangulat a horgásztónál; Terménykiállítás; Sárkányhajó verseny a Dunán; Szent Iván-éji tűzgyújtás a parton

KIMLE

KIMLE

KISBAJCS

Minden település történetében léteznek kevésbé ismert, vagy elfeledett epizódok. A Szigetköz keleti végének településein, Kisbajcson és Szőgyén bizonyosan több olyan jellegzetes épület, illetve tájrészlet van, amit az itt élők észre sem vesznek, de az ide látogató turista előbb rácsodálkozik a gyönyörű környezetre, mint akik évtizedek óta itt élnek.

Évszázadokon át pusztító dunai árvizek sok mindent maguk alá temettek: építkezési stílust, ősi mesterségeket, hagyományokat. Elsősorban építészeti emlékek tűntek el az 1954-es nagy árvízben, amikor a település épületeinek 70 százaléka elpusztult, sokat veszítve így a régi Szigetköz arculatából.

Kisbajcs és Szőgye településrész a megye északkeleti részén, Győrtől mintegy két kilométerre északkeleti irányban fekszik.

Kisbajcsot az írott források először 1252-ben említették Baych alakban. Az 1357-ben keletkezett oklevél szerint a falu már a győri püspökség birtoka volt. A Bajcsi család 1458-ban a püspöki részen a kisbajcsiaknak birtokrészeket adott el. Alig egy évtized múltán, 1466-ban Kisbajcsot curialis nemesi községként említik, amelynek birtokosai egyházi nemesek, akik a győri püspöknek a fegyvertartási és vízhalászati jogért adót fizettek. A 18-19. század a viszonylagosan gyors gazdasági fejlődés jegyében telt el.

Elsősorban a dunai malmok, de a halászat is jelentős kereseti lehetőséget biztosított. A falu lélekszáma is egyenletesen növekedett, 1866-ban már 267 katolikus magyar ember lakta. A 20. század első felében a község jelentősége nagymértékben megnőtt. 1927-ben Kisbajcsot és Szőgyét közigazgatásilag egyesítették, így egy viszonylag nagyobb falu keletkezett a Szigetközben. 1929-ben már körjegyzőségi székhelyé vált (1938-ban 447 lakosa volt).

A háború után a többi helységhez hasonlóan itt is hozzáálltak a földosztáshoz és a tsz-alakításhoz. A második világháború utáni időszak legfontosabb, de egyben letragikusabb esztendeje a község számára 1954 volt. A nagy szigetközi árvíz Kisbajcsot is elérte, s a lakóházak 70 százaléka elpusztult.

Kisbajcs lakóinak lélekszáma 751 főre emelkedett 2003-ra. Győr közelsége és a csendes környezet a fiatal népességre vonzást gyakorol. Az elmúlt években került kialakításra közel 50 új építési telek, melyeken ma már több családi ház épült. A gyermekek gondozását a 2022. szeptemberében átadott 14 férőhelyes bölcsőde, nevelését pedig a 2010-ben épült korszerű óvoda biztosítja. A falu körzeti általános iskolájában a helybelieken kívül a nagybajcsi, véneki, vámoszabadi és győri 1-8 osztályos diákok tanulnak. Kisbajcsnak korszerű körzeti orvosi rendelője van.

A rendszerváltás óta dinamikus fejlődik a település, új lakóövezet és ipari park került kialakításra, ami a falu lakosságának gyarapodását és helybelieknek munkalehetőséget is biztosít. A 2022. január 1-i lakossági létszám 970 fő.

A település vezetői igyekeznek vonzóvá, élhetővé tenni lakóhelyünket és helyben tartani a fiatalokat. További ipari park és építési telek kialakítását tervezik. Kisbajcson és Szőgye településrészen is folynak a fejlesztő beruházások (utak aszfaltozása, csapadékvíz elvezető árkok felújítása, közösségi terek építése, meglévő önkormányzati tulajdonban lévő épületek állagmegóvása, oktatási és szociális intézményeink bővítése). Az önkormányzat külön gondot fordít közterületeinek rendben tartására.

A település polgármestere: Kamocsai Sándor

There are aspects that are less known or even forgotten in every settlement's history. Several distinctive buildings and landscapes are found in Kisbajcs and Szőgye, villages at the eastern end of the Szigetköz region, that go unnoticed by the locals. Tourists visiting the area are more likely to be struck by the beautiful scenery than those who have lived here for decades. Floods on the Danube, ravaging the area for centuries, have buried many things – building styles, ancient crafts and traditions. Mainly architectural monuments were lost in the great flood of 1954, which destroyed 70 percent of the buildings in the village, taking much of Szigetköz's old character with it.

Kisbajcs and Szőgye (a part of Kisbajcs) are located about 2 km north-east of Győr in the north-eastern part of the county.

The first written mention of Kisbajcs, as 'Baych', dates back to 1252. According to a document from 1357, the village was the property of the bishopric of Győr. The Bajcsi family sold parts of the bishopric's land to the people of Kisbajcs in 1458. Kisbajcs was mentioned as a village of manorial nobles less than a decade later, in 1466. These landowners were nobles of the church, who paid taxes to the Bishop of Győr for the right to keep arms and the right to fish. The 18th and 19th centuries were marked by relatively rapid economic development. Mills on the Danube, in particular, as well as fishing, provided a significant source of income. The population of the village grew steadily, too – 267 Catholic Hungarians lived here in 1866. The importance of the settlement increased considerably in the first half of the 20th century. Kisbajcs and Szőgye were administratively merged in 1927, creating a relatively large village in the Szigetköz region. It became a seat of district administration in 1929. It had 447 inhabitants in 1938. Like with other settlements, land distribution and the formation of an agricultural cooperative started after the Second World War.

During the period after the war, 1954 was the most important, but also the most tragic year for the village. The great Szigetköz flood hit Kisbajcs, destroying 70% of the houses. The population of Kisbajcs increased to 751 by 2003. The proximity of Győr, coupled with the quiet environment, attracts a young population.

Nearly 50 new plots have been developed in recent years, with new houses already built on several of them. A nursery serving 14 children was opened in September 2022, and a modern kindergarten was built in 2010. In addition to local students, the district elementary school of the village is attended by children in grades 1 to 8 from Nagybaics, Vének, Vámoszabadi and Győr as well. Kisbajcs has a modern doctor's office. The village has been developing dynamically since the change of regime, with a new residential zone and an industrial park, which means population growth, as well as local employment opportunities. The population was 970 on 1 January 2022. Leaders of the village are working to make it an attractive and liveable place and to encourage young people to stay. They are planning to develop an additional industrial park, as well as more housing plots. There are ongoing development projects (paving the roads, renovating stormwater drainage ditches, building community spaces, preserving the existing municipally owned buildings, expanding our educational and social facilities) in both Kisbajcs and Szőgye. The municipality is taking special care to keep its public spaces neat and tidy.

The mayor of the settlement: Sándor Kamocsai

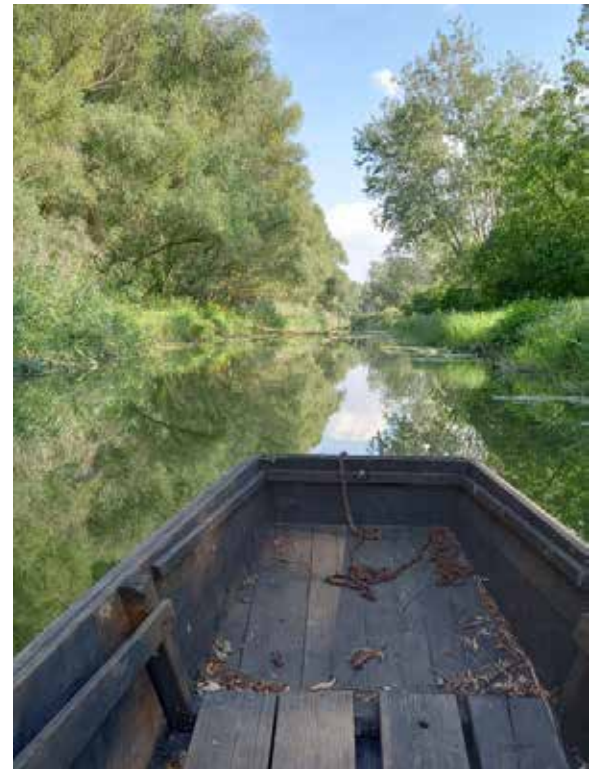
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Községháza; Markos Sándor emlékpark; Kisbajcsi Nefelejcs Óvoda; Kisbajcsi Nefelejcs Bölcsőde; Kisbajcs látképe; Szőgyei Szent II. János Pál pápa templom; Kisbajcsi Rózsafüzér Királynéja templom; Szavai-csatorna; Az egyetlen fennmaradt parasztkorok lakóház; Mária kép; Szavai-csatorna

KISBAJCS

KISBAJCS

KISBODAK

Kisbodak varázslatos falucska a Duna partján, a Szigetköz középső harmadában. Zsákfalu, háborítatlan természeti környezetben, a folyóvizek és galériaerdők ölelésében.

A száj hagyomány szerint a Duna ágai között, az „Ezer-szigetek” egyik magaslatán épült Bodak nevű halásztelep. Elnevezése származhat a szláv eredetű „bodok” szóból, ami ingo-ványos, mocsaras helyet jelentett, mások szerint a „bot” szó többes számára vezethető vissza a településnév. Ez utóbbit erősíti a község jelmondata: „Lebotolják, újra kihajt!” A falu címerében is olvasható szöveg egyrészt a botlófűzre emlékeztet. A fűz vízkedvelő, gyorsan növő fa: a hajtások újra sarjadtak, hamar új ágakat növesztettek, biztosítva a téli tüzelőnek valót. A jelmondat másrészt az itt élő ember állhatóságára is utal: a helyi ember mindig együtt élt a Duna szeszélyeivel. A település arculatát napjainkban is a folyóvizek és tavak sokasága határozza meg. A 20. század közepéig a Szigetközben szinte minden faluban voltak állandó vízborítású területek, tavak, így Kisbodakon is. Ezután úgynevezett feltöltődési folyamat indult meg, majd a medrek a Duna 1992. októberi elterelését követően végül teljesen kiszáradtak. A település képét korábban meghatározó vizes jelleg megszűnt. Kisbodak lakói részéről időközben igényként merült fel a kiszáradt tórendszer újra „élővé” tétele. A rehabilitálás megvalósult, aminek eredményeképpen a tavacsák újra meghatározói Kisbodak arculatának. E jellegzetes szigetközi faluképet megőrző és bemutató kisbodaki tavak a Szigetközi Tájegységi Értéktárban kaptak védelmet.

A központban magasodó harangláb és elődje minden időben a község legmegbecsültebb építménye volt. A parkban álló kőkeresztet Khuen Mária grófné állíttatta 1817-ben. A legenda szerint templomot akart építeni a falunak, azonban az előljárók ellenkeztek – Nem bírjuk mi azt fönn tartani! – mondogatták. Templom építésére 1993-ig kellett várni. A Szent Balázs és Szent László tiszteletére felszentelt, modern római katolikus templom a falu meghatározó épülete. A rendezett utcáknak és a virágos köztereknek köszönhetően napjainkban a falu a Szigetköz egyik gyöngyszeme. Hagyomány és megújulás egyaránt jellemzi: a kisbodakiak ápolják a népszokásokat, de élen járnak a környezettudatos gondolkodás terén is. Az Aprószentek-járás és a legényavatás napjainkban is meghatározó esemény a fiúk életében. Uniós és nemzeti támogatások felhasználásával, az energiatakarékosság jegyében újult meg a közösségi ház és az önkormányzat épülete. A régi, elhagyott gátórházból jött létre az innovatív vízi kultúrház, ahol mini konferenciák, kiállítások, természeti ismeretterjesztő programok várják az érdeklődőket. A faluszéli közös boglyakemencék a 20. század közepéig szolgálták a kisbodaki családokat. A 2015-ben újraépített kemencesor nemcsak turisztikai látványosság, hanem hangulatos használati eszköz is, az évente megtartott Kemence-nap főszereplője. A kisbodaki boglyakemencék 2022-ben kerültek a Szigetközi Tájegységi Értéktár „épített örökség” szekciójába. A falu a Virágos Magyarországért versenyben többször nyert díjat. A kis utcai tavak és a Duna a horgászat, a folyó vadregényes ágrendszere a vízitúrák, a galériaerdők a vadászat, az erdei és mezei utak a gyalogos- és kerékpáros turizmus szerelmeseinek nyújtanak kitűnő kikapcsolódási lehetőséget. A Szent Kristóf-hídnál emelt emlékmű felirata ekképpen tanít:

„Szent Kristóf példájára
Verj hidat, ne éket,
Emberek, népek,
Ég és Föld közel!”

A település polgármestere: Timár Gábor

Kisbodak is a charming village next to the Danube, in the middle third of the Szigetköz region. It's a dead-end village in an unspoilt natural setting, surrounded by rivers and gallery forests. According to oral tradition, the fishing village called Bodak was built between the branches of the Danube, on one of the high points of 'Ezer-szigetek'. Its name may have been derived from the Slavic word 'bodok', meaning a marshy place, while others believe that the origin of the name might be the plural of the word 'bot' (stick). The latter is confirmed by the village's motto, "If its sticks are pruned, it will sprout again!" On one hand, this saying, featured on the village's coat of arms, refers to willow trees that have been pruned. Willows are water-loving, fast-growing trees – they sprout again, growing new branches quickly, providing firewood for winter. On the other hand, the motto also alludes to the perseverance of the local people, who have always coped with the whims of the Danube. The variety of rivers and ponds still define the character of the village today. Almost every village in the Szigetköz region, including Kisbodak, had had ponds and permanent bodies of water until the middle of the 20th century, when these started gradually filling up. After the diversion of the Danube in October 1992, the beds finally dried up completely. The wetland character, that had previously dominated the settlement's appearance, was gone. However, the inhabitants of Kisbodak have expressed a desire to bring the dried-up pond system back to life. Rehabilitation has been successful and as a result, the ponds are once again a defining feature of Kisbodak's image. These ponds have been listed in the Szigetköz Regional Register of Values. Just like its predecessor, the belfry standing in the centre has always been the village's most respected building. The stone cross in the park was commissioned by Countess Mária Khuen in 1817. According to tradition, she wanted to build a church for the village, but the leaders objected. "We can't afford to maintain it", they said. It took until 1993 for a church to be built. Dedicated to Saint Blaise and Saint László, the modern Roman Catholic church is a dominant building in the village. Thanks to its tidy streets and flower-filled public spaces, Kisbodak is now one of the jewels of the Szigetköz region. Tradition and innovation are both present – the locals cherish folk traditions, but they are also at the forefront of environmental thinking. The Innocents' Day tradition, as well as the initiation are still major events in boys' lives. The community centre and the municipal administration building have been renovated with energy efficiency in mind, with the help of national and EU grants. The old, abandoned dam keeper's house has been converted into an innovative waterside cultural centre, which now hosts mini-conferences, exhibitions and environmental education events. The community masonry ovens at the edge of the village served the families of Kisbodak until the mid-20th century. Rebuilt in 2015, the row of masonry ovens is not only a tourist attraction but also a stylish utility, as well as the main focus of the annual Masonry Oven Day. The masonry ovens of Kisbodak were listed in the 'built heritage' section of the Szigetköz Regional Register of Values in 2022. The village has won several awards in the Entente Florale Hungary competition. The small ponds and the Danube River are great for fishing, while the wild river branches are ideal for boating trips. Hunting enthusiasts might enjoy the gallery forests. The trails in the woods and meadows offer recreation for hikers on foot or on bikes. The inscription on the monument near St. Christopher's Bridge reads:

*“By the example of St. Christopher, Between people, nations,
Build a bridge, not a wedge Heaven and Earth.”*

The mayor of the settlement: Gábor Timár

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szent Kristóf emlékmű; Khuen Mária-féle kőkereszt; Harangláb; Tavacska a faluban (Vecsei Virág munkája); Szent Kristóf-híd; Evezés oktatás a kisbodaki Duna-ágon; Ladik a kikötőben; Köszöntőtábla; Finomságok; Kemenceavató; '54-es szakítási emlék; Templom; Templom belső; Ártéren; Moson vármegye első körforgalma

KISBODAK

KISBODAK

KISFALUD

Kisfalud jellegzetes rábaközi település. A Kis-Rába folyó kettészeli, majd elágazva szigetbe zárja a falu egy részét. Első írásos említése 1237-ből maradt fenn Kázmér néven. Középkori birtokosai a Csák nemzetségből leszármazott Kisfaludy család. Kisfalud a 16. században igen szegény település volt, pedig a kisfaludi jobbágság – különösen a 17. század folyamán – nagy szorgalommal irtotta az erdőt és a falu használatlan földjén, a kiirtott erdők helyén gyümölcsöskerteket alakítottak ki. A földesurak azonban a terjeszkedésnek ezt az egyetlen módját is tiltották. 1588-ban az adóterhek miatt 23 jobbágy- és zsellércsalád vonult ki a faluból, hogy adómentes, szabad földön építkezzen. Napjainkban is jellemző a gyümölcsstermesztés, különösen az alma, amely nagyon közkedvelt a térségben. Az 1594. évi török pusztítás Kisfaludot sem kímélte, 1604-ben egyetlen lakott jobbágházat találtak benne.

1777-ben építették a ma is álló katolikus templomot, melynek elődje a korábbi feljegyzések alapján nádfedeles, fából készült épület volt. Udvarán található a masszív talapzaton álló Mária szobor, jobb karjában a gyermek Jézussal. A kisdud fején anyjához hasonló bizánci stílusú korona, bal karjában törött jogar látható. A templom bejáratától jobbra láthatjuk a Fő téri keresztet, melyet 1816-ban állíttatott Molnár Ferenc fiaival. Nem messze innen a szép kivitelű Szentháromság- emlékmű fogadja a látogatót. 1848-ban építik fel az evangélikus hívek a haranglábat, ami eredetileg templomnak készült, de a szabadságharc kirobbanása miatt az építkezés abbamaradt. 1997-ben került sor a templom megépítésére.

1965-ben megépült a falu Művelődési Háza, amely 2018-ban teljes körű felújításon esett át, és rendszeres helyszíne a település rendezvényeinek. 1973-ban a települést egyesítették a szomszédos Mihályival, majd az 1989-es népszavazás eredményeként Kisfalud visszanyerte önállóságát, 1990. január 1-jétől ismét önálló település. A föld mélyében a falu alatt jelentős mennyiségű szén-dioxid van, ezt gázkút termeli ki és továbbítja Répcelakra. A kiaknázott kutakban termálvizet, gyógyvizet és kristályvizet találtak.

A Kossuth utcában álló Gólyafészek Óvoda épülete eredetileg „Néptanoda” céljára épült. Ezt a funkcióját az épület homlokzatán olvasható felirat mellett két évszám, 1798 és 1884 is megerősíti.

2017 októberében nyílt meg a Kisfaludi Tájház, mely a mestergerendára feljegyzett dátum alapján 1826. évben épült. 1929-től 1988-ig a helyi cipésmester, Németh István tulajdonában volt, aki ott készítette a lábbeliket. Az épület nádfedeles, nyitott kéményes ház, mely két szobából és egy konyhából áll. A berendezést a helyi, illetve környékbeli lakosság segítségével sikerült összegyűjteni. Az első szoba korhűen berendezett bútorokkal lett kialakítva, a konyhában is a kor stílusának megfelelően kerültek elrendezésre a bútorok, használati tárgyak. A hátsó szobában a régi bútorok mellett a cipész mesterséghez használt eszközök, szerszámok is helyet kaptak. A Kisfaludi Tájház tagja az országos Tájházszevetségnek, minden évben a Tájházak Napján hagyományörző programokkal várja az érdeklődőket.

A településen több civil szervezet is működik, sokféle kikapcsolódási lehetőség adott, többek között a Kisegeri Horgászegyesület csodálatos környezetben, igényesen kialakított taván horgászhatnak az arra vágók. A Kisfaludi Vadasparkban közismert és különleges állatokkal ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

A település polgármestere: Ódorné Árvai Margit

Kisfalud is a typical settlement of the Rábaköz region. The Kis-Rába River branches off to form an island while crossing the village. The first written record of the settlement dates back to 1237, under the name 'Kázmér'. Its medieval landowners were the Kisfaludy family, descended from the Csák clan. Although, especially during in the 17th century, the local serfs were diligent in felling trees and planting orchards on unused land as well as in the place of the cleared forests, Kisfalud was a very poor village in the 16th century. This sole way of expansion was then forbidden by the landlords. 23 families of serfs left the village due to high taxes in 1588 to build on other, tax-free land. Fruit growing is still typical of the region, especially apples are very popular. The Turkish raids of 1594 did not spare Kisfalud. The 1604 census listed only one inhabited serf house.

Built in 1777, the Catholic church still stands today. According to historical records, its predecessor was a thatched-roofed wooden building. A statue of Mary with the infant Jesus on her right arm stands on a large pedestal in the church courtyard. There is a Byzantine-style crown, similar to his mother's, on the infant's head, and a broken sceptre in his left hand. The cross on Fő (main) Square, to the right of the church entrance, was erected by Ferenc Molnár and his sons in 1816. The beautiful Trinity Monument is not far from there. Lutheran residents built the belfry in 1848. It was originally intended as a church, but the construction was stopped due to the outbreak of the War of Independence. The church was finally built in 1997.

The Cultural Hall, built in 1965, underwent a complete renovation in 2018 and is now a regular venue for village events. Kisfalud was merged with neighbouring Mihályi in 1973, but regained its independence, as a result of the 1989 referendum, on 1 January 1990. The ground beneath the village contains a significant amount of carbon dioxide, which is extracted by a gas well and transported to Répcelak. The depleted wells have yielded thermal, medicinal and mineral water.

The building of the 'Gólyafészek' kindergarten on Kossuth Street was originally built as a public school. The two dates, 1798 and 1884, as well as the inscription 'Néptanoda' on the building's façade confirm this designation.

The Kisfalud Folk Museum was opened in October 2017. According to the date inscribed on its principal beam, it was built in 1826. István Németh, the local shoemaker owned it and used it as a workshop between 1929 and 1988. It is a thatched-roof house with an open chimney, consisting of two rooms and a kitchen. The furnishings were collected with the help of local residents and people from nearby villages. The front room is decorated with period furniture and the items in the kitchen are also arranged in the style of the period. In the back room, tools and implements used for shoemaking are displayed besides old furniture. Being a member of the national Folk Museum Association, the Kisfalud Folk Museum organises traditional folk events on Folk Museum Day each year.

Several NGOs are active in the village and there are a wide range of recreational opportunities available. Fishing enthusiasts may use the Kiseger Angler Association's lovely pond, which lies in a scenic environment. Visitors can observe both common and special animals in the Kisfalud Wildlife Park.

The mayor of the settlement: Margit Ódorné Árvai

Fotókat készítette: Németh Levente

Photos by: Levente Németh

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Evangélikus templom; Római katolikus templom; Községháza; Szentháromság-szobor; Alma; Gólyafészek Óvoda; Tájház; Horgásztó

KISFALUD

KISFALUD

KUNSZIGET

Kunsziget község ősidők óta lakott település. A Mosoni-Duna jobb partján fekszik, Győrtől 17 kilométerre nyugatra. A lakosság száma 2022. január 1-jén 1380 fő volt. A falut körülöleli a Fertő-Hanság Nemzeti Park, amelynek 100 hektár nagyságú fokozottan védett területe Kunsziget külterületén található.

Egykor itt húzódott a Római Birodalom határvonala, a dunai limes, amely őrtornyának maradványai a falu határában, a Mosoni-Duna partján ma is láthatók. A néphit úgy tartja, a kőhalom helyén egykor tündérek lakta vár állt. Kunsziget római katolikus temploma klasszicista stílusban épült 1844-ben. Védőszentje Szent Lőrinc. A templom szomszédságában áll a plébánia, amely 1910-ben épült korának friss, élvonalbeli stílusában, a Koós Károly és Szeghalmi Bálint nevével fémjelzett magyar, elsősorban torockói építészeti hagyományokon alapuló építészeti stílusban. Udvari épületeiben egyedülálló módon megmaradt a 18. századi nyitott, füstös konyha, és az állattartáshoz kapcsolódó épületek is találhatóak. Az elmúlt évtizedben a templomot és a plébániát is felújították.

A vallási hagyományokban gazdag falu egyik legfontosabb ünnepe a húsvét vasárnap hajnali Jézuskeresés. A hívek hajnali fél ötkor indulnak a templomtól, és a „fölső körösztig” mennek, miközben előnékes vezetésével énekelnek, imádkoznak. Napkeltekor érnek vissza a temetőbe, hogy megvigyék az ott nyugvóknak a feltámadás hírét.

A Győri úton álló Szent Antal kápolna elődjét az 1800-as évek elején állították, majd 1901-ben újjáépítették. Szent Antal napján a vasárnapi szentmisét itt tartják, a misére a Győri út asszonyai díszítik fel a kápolnát. A kápolna mellett 2021-ben zsindeyes haranglábat állítottak. A kápolna melletti területen kerékpáros zarándok-pihenőhelyet alakítottak ki. A vallási hagyományokat a szakrális-kulturális közösségi téren, a templom előtt található tablókat mutatják be részletesen.

A Mosoni-Duna mellett fekvő település életét évszázadokig a mezőgazdaság és az állattenyésztés határozta meg, a lakosság magángazdálkodásból élt. A kiváló adottságok kedveztek a növénytermesztésnek, kiváltképp a petrezselyemnek.

1990-től az önkormányzati rendszer bevezetése számos változást hozott Kunsziget életében is, a szomszédos Öttevénytől való függés a helyi döntéshozás szintjén megszűnt.

Az önállóság megteremtése azonban nem állt meg itt. A cél az volt, hogy a település fennmaradását, fejlődését biztosítsa. A képviselő-testület a falu lakosságával lépésről lépésre teremtette meg a fenntartható és fejlődő, magas színvonalú szolgáltatásokat biztosító település alapjait. Kunsziget első polgármestere Tilai Lajos volt, aki 1996-ban elhunyt, munkáját azóta Lendvai Ivánné folytatja. A falumegújítás érdekében végzett munkát 2012-ben Európai Falumegújítási díjjal ismerték el. Zöldmezős beruházással ipari üzemek telepedtek le Kunszigeten. A folyamatos bővítések, fejlesztések hatására 2017-re már többen dolgoztak a kunszigeti ipari üzemekben, mint ahányan a faluban akkor éltek. Az alapfokú oktatást két tanítási nyelvű (angol-magyar), egész napos iskola biztosítja Kunszigeten.

A faluban több ütemben alakítottak ki építési telkeket, amellyel a fiatalok helyben maradását, letelepedését segítette az önkormányzat. A sport és a szabadidő hasznos eltöltésének tárgyi feltételeit sportcsarnok, felújított és bővített sportpálya, öltöző, műfüves pályarendszer, tekepálya, tenispálya, az extrém park és a játszótér mellett a kerékpárutak, valamint a Mosoni-Duna nyújtotta lehetőségek biztosítják.

A település polgármestere: Lendvai Ivánné

Kunsziget has been inhabited since ancient times. It lies 17 kilometres west of Győr, on the right bank of the Mosoni-Danube. As of 1 January 2022, it has a population of 1380. The village is surrounded by the Fertő-Hanság National Park, which includes a 100-hectare area under special protection on the outskirts of Kunsziget. This site was once the 'Limes' along the Danube, which was the border of the Roman Empire. The remains of a watchtower can still be seen on the bank of the Mosoni-Danube, at the edge of the village. Folklore has it that the stone mound was once the site of a castle inhabited by fairies.

Built in 1844 in neoclassical style, the Roman Catholic church of Kunsziget is dedicated to St. Lawrence. The building of the parish, next to the church, was built in 1910 in the fresh, cutting-edge style of its time, namely the style of Károly Koós and Bálint Szeghalmi, based on the architectural traditions of Hungary, mainly Torockó. Its courtyard has uniquely preserved buildings, including the 18th century chimneyless open kitchen, as well as buildings associated with animal husbandry. Both the church and the parish have been renovated in the last decade.

The village has a wealth of religious traditions. The 'Search for Jesus' at the dawn of Easter Sunday is one of the most important events. Starting from the church at 4:30 am, parishioners walk to the 'upper cross'. Led by a precentor, they sing and pray on their way up. They arrive back at the cemetery at sunrise to bring the news of the resurrection to those who are laid to rest. The predecessor of St. Anthony's Chapel on Győri Street was built in the early 1800s and rebuilt in 1901. For the St. Anthony's Day Sunday mass, the chapel is decorated by the women of Győri Street. A shingled belfry was erected next to the chapel in 2021. A rest spot for pilgrims on bicycles has been set up in the vicinity. On the square in front of the church, which is a sacral cultural community space, there are display panels describing religious traditions in detail.

The life of this village near the Mosoni-Danube was dominated by agriculture and animal husbandry for centuries, with the population making a living from private farming. The excellent conditions favoured the cultivation of crops, especially of parsley.

The introduction of the local government system in 1990, removing dependence on the neighbouring Öttevény for local decision-making, brought many changes to Kunsziget's life.

However, there was more to the process of establishing independence. The aim was to ensure the survival and development of the village. The foundations for a sustainable and developing settlement with high quality services were laid step by step by the body of representatives, in cooperation with the residents. Lajos Tilai was the first mayor of Kunsziget. Since his passing in 1996, his work has been continued by Ivánné Lendvai. Village improvement work was recognised with the European Village Renewal Award in 2012.

Industrial plants have been established here by means of greenfield investment. As a result of continuous expansion and development, more people worked in these industrial plants by 2017 than the entire population of the village at the time.

Primary education in Kunsziget is provided by a full-time bilingual (English-Hungarian) school. A number of extra plots to build on have been established gradually by the municipality to help young people to stay and settle.

Sports and leisure activities are facilitated by a sports hall, a renovated and extended sports field, locker rooms, an artificial turf system, a bowling alley, a tennis court, an 'extreme park', a playground, cycle paths, as well as the opportunities provided by the Mosoni-Danube.

The mayor of the settlement: Ivánné Lendvai

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Páduai Szent Antal-kápolna; Szent Lőrinc-templom és iskola; Plébánia; A plébánia felújított udvara; Extrém park; Tündérkert Bölcsőde; Kultúrház; Bolgányi híd; Tündérvár Óvoda; Ipari üzemek

KUNSZIGET

KUNSZIGET

LÁZI

Lázi község Győr-Moson-Sopron vármegyében, a Pannonhalmi járásban található. A Bakony északkeleti, lankás dombokká szelídült lábainál fekszik. A község megközelítési útvonala a 82-es főút felől egy alsóbbrendű út, a Kisbért a 82-essel összekötő 8218-as úton lehetséges. A Tatabánya–Pápa vasútvonal átmenő forgalomként megszűnt 2007-ben, melynek vasúti csatlakozási lehetősége volt a Győr–Veszprém-vasútvonalhoz.

Neve az ismert és használt láz szóból származik, amely szláv eredetű, és az írásos adatok több, mint 900 évesek. A település – kis megszakításokkal – mindig a pannonhalmi apátság birtoka volt. 1240 körül jelentős településsé fejlődött. A faluban mintegy 147 ház állott, ami igen tekintélyesnek számított ebben az időben. A jobbágyokon, szolgákon kívül nem kevés iparos mesterember lakott Láziban.

1542-ben a falu összes lakója elmenekült a török elől, akik a falut fölégették, földúlták, a vetések és a szőlők elvadtak. Ezután még kétszer tarolta le a török sereg, majd építette újjá a visszatérő lakosság. A növénytermesztés és az állattartás mellett egyre erőteljesebb fejlődésnek indult a szőlő- és gyümölcsstermesztés az 1700-as években. Ekkor a házak még "sárgott sővényfalas, nádas ház"-ként említhetők. 1787 körül már megjelenik a "házmozgótti föld" fogalma (ma háztáji) és van cseréppel fedett vendégfogadója is. Tetőfedő anyagként ekkor a nád és a zsup volt a jellemző. Ezért is történhetett, hogy 1874-ben szinte az egész falu leégett, ami elszegényedéshez vezetett.

A rég eltűnt népviseletből már csak a női ruháknál lehet fel néhány szép hagyományos motívum.

Népszokásaik közül – a környező falvakra is jellemző – lucázás, karácsonyi pásztor-köszöntés, betlehemezés és a tavaszi ünnepkör hagyományai érdemelnek említést. A gazdasági év kezdetének évszázadok óta Szent György napját (április 24.) tartották. A szokás része az ünnepélyes állatkihajtás volt, amit mágikus cselekedetek kísérték. Lázi lakóinak népszokásai egyaránt kötődnek a Bakony, illetve a Kisalföld térségének szokásaihoz, mintegy átmenetet, összekötő kapcsot jelentve a kettő között.

A 20. század közepén még a lakosok száma 1250-re tehető. A nagyobb városok iparosodása a megélhetés miatt vonzotta a lakosságot. Manapság 500 fölötti a település lélekszáma. Az itt lakók fő foglalkozásuk mellett hobbiként szőlőtermesztéssel ápolják a régi hagyományokat. Érdemes megkóstolni a kiváló fehér és vörös bort. Kellemes sétára ad lehetőséget a "pincesor" felé vezető út. Itt található a még 1800-as évek végén épült két préház. Igazán talál az elnevezés: "LÁZI a nyugalom szigete".

A település polgármestere: Kajtár József

Lázi is a village in the Pannonhalma district in Győr-Moson-Sopron County. It lies near the gentle slopes of the north-eastern foothills of Bakony. The settlement can be reached via road 8218, a minor road connecting Kisbér with main road 82. The Tatabánya-Pápa railway line crossing the village, which had a connection to the Győr-Veszprém railway line, was closed in 2007.

Lázi's name derives from the commonly used word 'láz' (fever), which is of Slavic origin. Written records date back more than 900 years. The settlement has always been the property of the Abbey of Pannonhalma, with some brief interruptions. It developed into a significant village of about 147 houses, which was quite substantial at the time, around the year 1240. In addition to serfs and servants, there were also a number of craftsmen living there.

All the inhabitants fled from the Turks in 1542, who razed and burned the village. The abandoned fields and vineyards became overgrown. The settlement was then again ravaged by the Turkish army and rebuilt by the returning locals two more times. In addition to farming and animal husbandry, vines and fruit cultivation began to develop more vigorously in the 1700s. The houses were still built of wattle and daub with thatched roofs at the time. Dwellings started having cultivated backyards and the village already had an inn with a tiled roof around 1787. Reed or straw was used as a roofing material. This may be why almost the whole village burnt down in 1874, leading to impoverishment.

Only women's clothes still retain some beautiful traditional design elements from the long disappeared folk costumes of the region.

Notable folk customs, which are also typical of neighbouring villages, are Luca's Day chanting, the shepherd's welcome and nativity play at Christmas, as well as the traditions of the spring festive cycle. St. George's Day (24 April) has been regarded as the beginning of the agricultural year for centuries. The ceremonial herding of livestock out to the pastures, accompanied by magical acts, was part of St. George's Day traditions. Lázi folk traditions are linked both to the Bakony and the Kisalföld regions, forming a transition and link between the two.

The population was still estimated at 1250 in the middle of the 20th century. The industrialisation of larger towns drew people away for the sake of livelihood. Today the population is over 500. Besides their main occupation, the locals preserve the old traditions by cultivating vines as a hobby. Their excellent white and red wines are worth tasting. You can take a pleasant walk by following the path to the row of wine cellars, where two wine presses built in the late 1800s are also located. We have a fitting motto; "LÁZI is an oasis of tranquillity".

The mayor of the settlement: József Kajtár

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Lázi látkép; Mária szobor és a templom; Őszi díszítés a buszfordulóban; Templom belső – főoltár és szószék; Lázi látkép a pincesorról; Kőkereszt az iskola mellett; Új pince – szőlősor – 100 éves pince; Lázi főutca a múlt század elejéről; Régi tanári lakás és templom; Elemi népiskola; Hősök-tere és a templom; Rákóczi Ferenc utcai házak

LÁZI

LEVÉL

Levél Győr-Moson-Sopron vármegyében, a Mosoni-síkon, Mosonmagyaróvár és Hegyeshalom között helyezkedik el. A települést övező táj és környezet meghatározó elemei a megművelt szántóföldek és a számtalan szélatorny. A Kisalföld és benne a Mosoni-sík az ország legtermékenyebb területei közé tartoznak.

A mezőgazdaságból és állattenyésztésből élő szorgalmas, dolgozó lakosság a 19. századra egy virágzó mezővárosi hangulatú települést épített ki, amely a mai napig Levél meghatározó településképét adja. Levél első írásos említése a pozsonyi káptalani levéltárból 1410-ből származik. A törökök 1529-es ostromakor a környék elnéptelenedett. I. Miksa császár 1570 körül württembergi szászokat, német nyelvű katolikus etnikumot telepített le. Levél fejlődése a békés korok beköszöntével vett nagyobb lendületet. A lakosság száma nőtt, intenzíven fejlődött a földművelés és az állattenyésztés. 1852-ben katolikus iskola épült. 1864-ben épült meg a Pestet Béccsel összekötő vasútvonala, ezáltal a falu is bekapcsolódott a vasúti forgalomba. Az addigi kisközség 1899-ben nagyközség lett. Lakossága a századfordulóra elérte a másfélezres lélekszámot. Sorban alakultak a különféle társadalmi szervezetek.

1899-ben a honfoglalás ezeréves évfordulója alkalmából a Fő utcán gesztenyefákat és hársfákat ültettek megemlékezéséül. Az I. világháborúban elesettek emlékéül hársfapark őrzi a mai Május 1. ligetben. Az elesett katolikus hősök emlékéül 1942-ben épült a hősök emlékoszlopa a katolikus templom előtti téren. Az evangélikus hősök emlékéül az evangélikus templomban elhelyezett márványtábla őrzi. A II. világháború után a német lakosság döntő részét - egyes adatok szerint 1151 főt - kitelepítették.

A kitelepítettek helyére már 1945-ben megkezdődött a betelepítés Borsod, Somogy és Szabolcs megyéből, Erdélyből és Csehszlovákiából. A kitelepítettek emlékéül őrzi a Rieger Tibor Kossuth-díjas szobrászművész által készített emlékmű a falu főterén.

Az 1956-os forradalmat követően Gulyás Lajos református lelkész is a megtorlás áldozata lett, sírja a levéli temetőben van. Az Újhelyi téren lévő református imaházban személyes tárgyaiból, bútoraikból kis gyűjtemény őrzi emlékéül.

A községben 1995 óta Német Nemzetiségi Önkormányzat is működik, az iskolánkban nemzetiségi oktatás folyik és a német emlékeket a Sváb tájházban őrzik.

A település fejlődése az ezredfordulót követően tovább folytatódott. 2007-ben Levél határában létesült Magyarország első szélerőmű parkja. 2012-ben adták át az Ausztriát Mosonmagyaróvárral összekötő kerékpárutat, mely Levél község gesztorságával valósult meg. Az elmúlt évtizedben Európai Unió pályázati forrásból újult meg a Kultúrház, az Óvoda, a Polgármesteri Hivatal és az Általános Iskola épülete. Napjainkban fejeződött be a temető, valamint a település fő tere, az Újhelyi Imre tér teljes körű rekonstrukciója és 2021-től bölcsődei ellátás is igénybe vehető a településen.

Büszkék aktív és rendkívül sokoldalú civil szervezeteikre. A 2023-ban 100 éves sportegyesület keretén belül öt szakosztály tevékenykedik. A község éves rendezvénytervének kiemelkedő eseménye a hagyományörző töpörtyűsütés, disznóvágás és aratás, az őszi színes levelek programsorozat a civiliadéval és a nyári Veterán Traktor Találkozó és Családi Nap, mely a vármegye legszínvonalasabb falusi rendezvényéül vált.

A község vezetése szeretné, ha a fejlődés a következő évtizedekben is hasonló dinamizmussal, a kor igényeinek, elvárásainak megfelelően folytatódna tovább.

A település polgármester: Kiss Béla

Levél is located between Mosonmagyaróvár and Hegyeshalom on the Moson Plain, in Győr-Moson-Sopron County. The surrounding landscape is dominated by cultivated fields and numerous wind turbines. The Moson Plain part in Kisalföld (Little Plain) is among the most fertile regions of the country. By the 19th century, the diligent, hard-working population, who made their living from farming and livestock, had built a thriving settlement with the atmosphere of a market town, which still influences Levél's distinctive character today. The first written record of the village dates back to 1410 in the Bratislava Chapter archives. The area was abandoned after the Turkish invasion of 1529. Saxons from Württemberg, a German-speaking Catholic ethnic group, were invited to settle by Emperor Maximilian II around 1570. The development of Levél gained momentum in peaceful times. Population increased while agriculture and animal husbandry developed rapidly. A Catholic school was built in 1852. The railway line connecting Pest with Vienna was built in 1864, enabling the village to join the railway network. Levél gained the status of major village in 1899. Its population reached one and a half thousand inhabitants by the turn of the century. A variety of social organisations were formed, one after the other.

To commemorate the thousand-year anniversary of the Hungarian conquest, chestnut and lime trees were planted in Fő (main) Street in 1899. A grove of lime trees in 'Május 1' Park commemorates those who died in World War I. In memory of the fallen Catholic heroes, a memorial column was erected in the square in front of the Catholic church in 1942, while the Lutheran heroes are commemorated by a marble plaque in the Lutheran church. The majority of the German population, 1,151 people according to certain estimates, were deported after the Second World War. The displaced people were replaced as early as in 1945 by settlers from Borsod, Somogy and Szabolcs counties, Transylvania and Czechoslovakia. The memorial in the main square, made by Kossuth Prize-winning sculptor Tibor Rieger, commemorates the deportees. The grave of Reformed pastor Lajos Gulyás, a victim of the reprisals following the 1956 revolution, is in the Levél cemetery. His memory is preserved by a small collection of his personal belongings and furniture displayed in the Reformed prayer house in Újhelyi Imre Square. The village has had a German nationality government since 1995 and our school is a German nationality school. The Swabian folk museum displays our German heritage.

The development of the village continued after the turn of the millennium. Hungary's first wind farm was established on the outskirts of Levél in 2007. The bicycle path connecting Mosonmagyaróvár with Austria, completed with the involvement of the municipality of Levél, was opened in 2012. The Cultural Hall, the Kindergarten, the Mayor's Office and the Elementary School were renovated with EU funding in the last decade. The cemetery, as well as our main square, Újhelyi Imre Square, have been fully reconstructed recently. The village has been able to provide nursery facilities since 2021.

The locals are proud of their active and highly diverse NGOs. Our 100-year-old sports club has 5 departments as of 2023. Highlights of the village's annual calendar of events include the traditional pork rind frying, pig slaughter and harvest, the 'Autumn's Colourful Leaves' programme with the 'Civiliadé', as well as the Veteran Tractor Meeting and Family Day in the summer, which has become the most prestigious village event in the county.

The village administration would like to see a similar momentum in development in the coming decades, in line with the needs and expectations of our times.

The mayor of the settlement: Béla Kiss

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Címer; Légifotó szélkerekekkel; Községháza; Gulyás Lajos emlékszoba; Sváb-tájház; Római katolikus templom; Akikre büszkék vagyunk - Levél díszpolgárai; Bölcsőde; Kiss Béla polgármester a horgásztónál; Újhelyi Imre tér - Kitelepítési emlékmű; Hagyományörző aratás; Evangélikus templom

LEVÉL

LÖVŐ

Időszámításunk előtt 34 évvel rómaiak vetették meg a lábukat a mai Dunántúl területén, melyet ők a régi lakosságról Pannóniának neveztek el. Az utak mentén a rómaiak őrállomásokat helyeztek el. Ilyen őrállomása volt a rómaiaknak Lövőn is. Bizonyíték van arra, hogy, ha előbb nem is, de 105-141 között, Antonius Pius római császár uralkodása idején már voltak rómaiak Lövőn. A római birodalom bukása után egész Pannónia a "népek országútja" lett. 568-tól a Dunántúlt avarok népesítik be. Nagy Károly ötvenévi kemény harc során (788-793) a Tiszaig terjeszti ki a birodalma határait. Ekkor német telepések özönlik el Nyugat-Magyarország területeit. A honfoglalás idején is találkozhatunk falunk említésével: 950-ben a német krónikások "ad Lova" (magyarul: Lövő) melletti csatákat említenek. Szent István idején Lövő határvédő szerepe megmarad.

A tatárjárás a falu történetében hatalmas fordulópontra volt, óriási pusztítást okoztak a tatárok. IV. Béla a tatárjárást követően bajor telepésekkel tölti fel a térséget. A következő emlék 1317-ből való, amikor Károly Róbert oklevelet ad ki Lövő kiváltságainak igazolására. 1454-1514 között Lövő mezővárosi rangra emelkedik. 1532-ben a vonuló török sereg hatalmas pusztítást okoz a faluban. 1705-ben Lövő és Völcséj között a kurucok vereséget mérnek az osztrák erőkre. 1848-ban Lövőt horvátok támadták meg. A lövői katonák a környék faluinak férfembereivel egyetemben alkották a soproni nemzetőrség 2. zászlóaljának 14. századát.

A Bach-korszaknak két nagy eredménye is volt Lövőn:

- 1851. április 1. Postahivatal működésbe lép.

- Zsandárállomás megszervezése Lövőn

1865. szeptember 20. A "Déli vasút" megindulása. Lövő a Sopron-Kanizsa útvonalon, mint állomás szerepelt. A vasút jelentős gazdasági növekedést hozott a falunak.

1873. A legnagyobb tűzvész Lövő történelme során.

1914-1918. Az I. világháborúban 250 lövői katona vesz részt, amelyből 70-en nem térnek haza. 55 emberről tudjuk biztosan, hogy elhunyt.

1924. dr. Horváth Ferenc megalapítja a "késgyárat". Ennek a cégnek lett az utóda a Roto Elzett-Certa kft., amely a környék egyik legnagyobb munkaadója, nagyjából 650-700 embert foglalkoztat.

A település gazdag távoli múlttal, és még gazdagabb jövőbeli elképzelésekkel rendelkezik. Lövő Győr-Moson-Sopron vármegye déli részén fekszik az osztrák határ mellett Sopron és Szombathely között félúton. Lakosságszáma 1417 fő. Lövő Község Önkormányzata a tulajdonosa a Szolgáltató és Kulturális Központnak (SZKK), amely számos eseménynek ad otthont, vagy helyszínt. Innen indul a „Bringás Vándor” eseménysorozat, amely az Alpokalja Kistérség településeit és természeti csodáit fedezi fel, illetve az SZKK magán énekcsoportja évenként ad koncerteket és előadásokat, amelyek a térségben elismerést vívtak ki. A településen van bölcsőde, óvoda, iskola, védőnői szolgálat, fogorvos, és háziorvos is. Több szobor és emlékmű őrzi a múltat. Rengeteg civil szervezet tevékenykedik a településen, van a Vörös keresztnek helyi alapszervezete, vannak faluszéplők, sportkör több szakosztállyal, önkéntes tűzoltók és polgárőrség is. A település a polgárőrséggel együttműködésben Polgárőr Község címet vehetett át Pintér Sándor belügyminisztertől 2016-ban. 2011-ben Lövő Magyarország legvirágosabb települése címet kapott, így Hollandiában, nemzetközi szinten is megméretette magát, ahol ezüst minősítést szerzett. Hagyományai közé tartozik a falu újkori születésnapjának a megünneplése augusztus 20-án, illetve a közös adventi várakozás.

A település polgármestere: Hollósi Gábor

In 34 BC, the Romans set foot in the area of today's Transdanubia, which they named Pannonia after the ancient population. The Romans established guard stations along the roads. They also had such a guard station in Lövő. There is evidence that, if not before, but between 105 and 141, during the reign of the Roman Emperor Antonius Pius, there were already Romans in Lövő. After the fall of the Roman Empire, the whole of Pannonia became a "highway of peoples". Transdanubia was populated by the Avars from 568. During five years of hard fighting (788-793), Charlemagne extended the borders of his empire to the Tisza River. At that time, German settlers flooded the territories of Western Hungary. We can also find mention of our village during the Hungarian conquest: in 950, the German chroniclers mention the battles near "ad Lova" (in Hungarian, next to Lövő). During the time of Saint Stephen, Lövő's role as a border guard remains. The Mongol invasion was a huge turning point in the history of the village. They caused enormous destruction. After the Mongol campaign, King Béla IV resettled the region with Bavarian settlers. The next mention is from 1317. Charles of Hungary issued a charter certifying Lövő's privileges. Between 1454-1514, Lövő rose to the rank of market town. In 1532, the advancing Turkish army caused enormous destruction in the village. In 1705, between Lövő and Völcséj, the Kurucs defeated the German forces. In 1848, Lövő was attacked by Croats. The soldiers from Lövő, together with the men from the surrounding villages formed the 14th company of the 2nd battalion of the Sopron National Guard. The Bach era also had 2 great achievements in Lövő: April 1, 1851. The post office begins operation; Organization of a gendarme station in Lövő.

September 20, 1865. The start of the "Southern Railway". Lövő was listed as a station on the Sopron-Kanizsa route. The railway brought significant economic growth to the village; 1873. The biggest fire in the history of Lövő; 1914-1918. 250 soldiers from Lövő took part in World War I, of which 70 did not return home. We know for sure that 55 people have died; 1924. dr. Ferenc Horváth founds the "knife factory". This company was succeeded by Roto Elzett-Certa KFT, which is one of the largest employers in the area, employing roughly 650-700 people. The settlement has a rich distant past and even richer visions for the future.

Lövő is located in the southern part of Győr-Moson-Sopron County, next to the Austrian border, halfway between Sopron and Szombathely. Its population is 1417 people.

The Municipality of Lövő is the owner of the Service and Cultural Center (SZKK), which hosts many events or venues. The "Bringás Vándor" event series starts from here, which explores the settlements and natural wonders of the Alpokalja Subregion, and the private singing group of the SZKK gives concerts and performances every year, which have won recognition in the region. The settlement has a nursery, a kindergarten, a school, a nanny service, a dentist and a family doctor. Several statues and monuments preserve the past. There are numerous NGOs active in the settlement, the Red Cross has a local base organization, and there are the village beautifiers, a sports circle with several departments, volunteer firefighters and civil guards. In cooperation with the Civil Guard, the settlement received the title of Civil Guard Municipality from the Minister of the Interior Sándor Pintér in 2016.

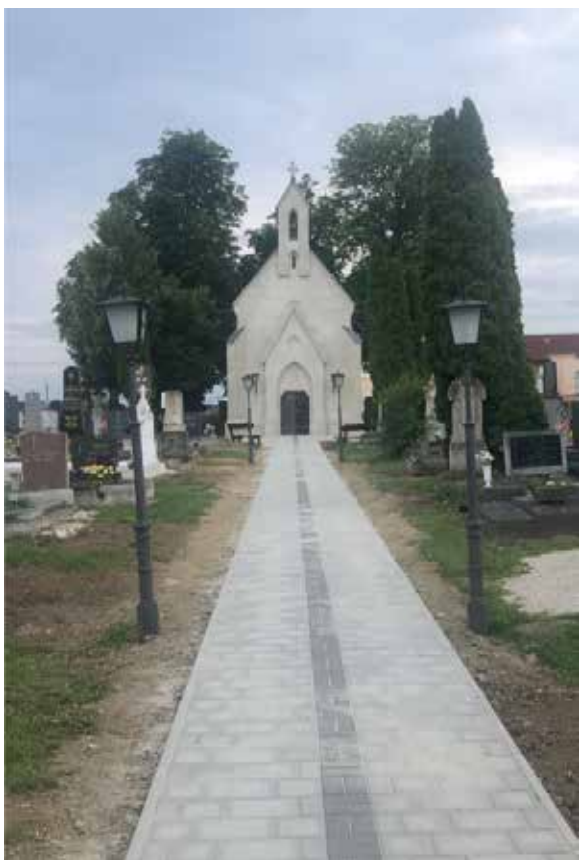
In 2011, Lövő was awarded the title of the most flowery settlement in Hungary, so it was also able to measure itself at the international level in the Netherlands, where it obtained a silver rating. Among its traditions is the celebration of the village's modern day birthday on the 20th of August, and the common waiting for Advent.

The mayor of the settlement: Gábor Hollósi

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

*Büszkeségeink; Címer; Temető kápolna; Községháza;
Rendezvényeink; Roto Elzett gyár*

LÖVŐ

MÁRIAKÁLNOK

Máriakálnok közel 2200 lelkes község Győr-Moson-Sopron vármegyében. A Szigetköz középső részén található település a Mosoni-Duna bal partján fekszik. Közúton a vele szomszédos Mosonmagyaróvár irányából célszerű megközelíteni az 1-es számú főútról vagy az M1-es autópályáról letérve.

Első írásos említése 1264-ből származik. Nevét vagy az egyik első birtokosa után kapta vagy egy szláv szóból ered, melynek jelentése vizenyős, sáros hely. A 14. század második felétől Gahling néven tűnik fel okiratainkban. Ekkortól lakóinak többsége német nemzetiségű. A középkor folyamán köznemesi családok birtokolták területét. A török időkben a hadak járta vidék sokat szenvedett. A 18-19. században a nagyrészt mezőgazdaságból élő települést többször sújtották járványok, tűzvészek és árvizek. A korszak legemlékezetesebb árvizei 1829-ben és 1876-ban pusztítottak. A Máriakálnok nevet az 1900-as évek elején kapta a település a folyamatosan élő Mária kultuszról.

1945 őszén a németajkú község lakóinak 85 százalékát kitelepítették Németországba, helyükre a Csallóközből és Szigetközből érkeztek magyar családok. Máriakálnok élete ezer szállal összefonódott a környező településekével. Halászival és Püskivel közös önkormányzati hivatalt üzemeltet. Sokan a közeli városba járnak dolgozni. Egyre többen választják lakóhelyül a csodálatos környezetben fekvő községet. Máriakálnok közigazgatási területéhez tartozó, a Mosoni-Duna partján fekvő Malomdűlőben új településrész alakult ki az elmúlt két évtizedben. A község fejlett infrastruktúrájával és folyamatosan megújuló intézményeivel szolgálja az itt élőket. A település legfontosabb nevezetessége a Sarlós Boldogasszony kegykápolna. Már a középkorban is ismert egyik legenda szerint sebesült katonáknak segített a gyógyulásban. Ettől kezdve csodatévő helyként tisztelték, zarándokok látogatják a mai napig. A kút fölél 1663-ban épített kápolna 1873-ban leégett. Újjáépítése nem váratott sokáig, 1874-ben már állt a ma is látható neoromán épület. Nagybúcsúját szeptember 8-át követő vasárnapon tartják. A község barokk stílusú római katolikus temploma a 17. század közepén már állt, toronyórája 1781-ből származik. A község északi részén található az 1935-ben épült Marsowszky-kastély, ma magántulajdonban van. A Falumúzeum kiállításán a község néprajzi emlékeivel ismerkedhetünk meg, közelében a Kápolna téren lett kialakítva a 3600 tőből álló Rozárium. Itt található az I. világháborús emlékmű is.

A vízi sportok szerelmeseit a Mosoni-Duna és a Kálnoki Duna-ág kínálja élmények várják, a lovaglás kedvelőit lovardák fogadják.

Látnivalók, nevezetességek: római katolikus templom, Sarlós Boldogasszony kegykápolna, I. világháborús emlékmű, Kitelepítési Emlékmű, Falumúzeum, Községi Ház (régii iskola épülete /játszóter), Rozárium-rózsakert.

Rendszeres rendezvények: Falunap – augusztus első szombatja, Kegykápolna búcsúja - szeptember 8-át követő vasárnap.

Közüntézmények: önkormányzati hivatal, római katolikus plébánia.

Egészségügy, szociális ellátás: házi orvos.

Művelődés, oktatás: kultúrház, általános iskola, óvoda.

Sport, szabadidő: sportpálya, Ádám Zoltán Díjlovagló és Kiképző Központ, Canton Lovasklub.

Szolgáltatás: posta, gyógyszertár, Duna Takarékbank. *Közlekedés:* autóbussz megállók.

A település polgármestere: Dr. Tóásóné Gáspár Emma

Máriakálnok is a village of nearly 2,200 souls in Győr-Moson-Sopron County. The settlement is located in the central part of Szigetköz, on the left bank of the Mosoni-Danube. It is best to approach it by road, from the direction of neighboring Mosonmagyaróvár, by turning off the main road number 1 or the M1 highway. Its first written mention dates from 1264. It got its name either after one of its first owners or from a Slavic word meaning a wet, muddy place. From the second half of the 14th century, it appeared in our documents under the name Gahling. At that time, the majority of its inhabitants were of German ethnicity. During the Middle Ages, noble families owned its territory. During the Turkish times, the war-torn region suffered a lot. The 18th-19th centuries, the settlement, which mainly lived on agriculture, was repeatedly hit by epidemics, fires and floods. The most memorable floods of the era devastated the area in 1829 and 1876. The name Máriakálnok was given to the settlement in the early 1900s, after the ever-living cult of Mary.

In the fall of 1945, 85% of the inhabitants of the German-speaking village were resettled to Germany, and were replaced by Hungarian families from Csallóköz and Szigetköz. The life of Máriakálnok was intertwined with the surrounding settlements by a thousand threads. He runs a joint municipal office with Halászi and Püski. Many people go to work in the nearby town. More and more people are choose to live in this village with a wonderful environment. In the last two decades, a new settlement has been formed in Malomdűlő on the banks of the Mosoni-Danube, which belongs to the administrative area of Máriakálnok. The village serves its residents with its advanced infrastructure and continuously renewed institutions.

The most important landmark of the settlement is the Chapel of the Visitation. According to a legend already known in the Middle Ages, it helped wounded soldiers recover. Ever since then, it has been revered as a miracle-working place, and is visited by pilgrims to this day. The chapel built over the well in 1663 burned down in 1873. Its reconstruction did not take long, by 1874 the neo-Romanesque building still visible today was already standing. Its indulgence is held on the Sunday following September 8. The village's Baroque-style Roman Catholic church was already standing in the middle of the 17th century, and its tower clock dates from 1781. The Marsowszky Mansion, built in 1935, is located in the northern part of the village and is now privately owned. At the exhibition of the Village Museum, we can learn about the ethnographic history of the village, nearby, the Rosary consisting of 3,600 flowers was created on Kápolna Square. The World War I memorial is also located here.

Lovers of water sports can enjoy the experiences offered by the Mosoni-Danube and the Kálnok Danube Branch, while horse-riding enthusiasts are welcomed by stables. *Sights and landmarks:* Roman Catholic Church, Chapel of the Visitation, First World War Memorial, Forced Displacement Memorial, Village Museum, Community Hall (Old School Building/Playground), Rosary – rose garden. *Regular events:* Village day – the first Saturday of August, Indulgence of the chapel – the Sunday after September 8.

Public institutions: Municipal Office, Rome. cat. parish. *Health care, social care:* General practitioner.

Culture, education: House of Culture, Primary School, Kindergarten. *Sports, free time:* Sports track, Ádám Zoltán Dressage and Training Center, Canton Riding Club.

Services: Post Office, Pharmacy, Duna Savings Bank. *Transportation:* Bus stops.

Mayor of the settlement: Dr. Gáspár Emma Tóásóné

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Sarlós Boldogasszony kegykápolna; Szent Flórián oszlop; Templom; Kultúrház; Önkormányzati Hivatal; Óvoda; Tűzoltószertár; Rozárium; Kitelepítési Emlékmű átadásán; I. világháborús emlékmű; Emlékpark; Iskola; Falumúzeum

MÁRIAKÁLNIK

MÁRIAKÁLNOK

MEZŐÖRS

Mezőörs község Győr-Moson-Sopron vármegye délkeleti csücskében, Győrtől 24 km távolságra, Pannonhalmától pedig keleti irányban 12 km-re található. A falut átszeli a 81-es számú főút vonal. A falu még ma is őrzi ősi mezősegi jellegét.

Mezőörs község neve a mező és az őr szavakból tevődik össze. A történétírók szerint, az avarok által Győr körül épített védelmi gyűrű egyik külső őrállomása volt. A falu népességszáma kb. 1000 fő. Mezőörs folyamatosan fejlődő település, amit a fejlődő infrastruktúra bizonyít. A községben az utóbbi években számos beruházás valósult meg. Megújult a közúthálózat, a település minden utcája aszfaltos úttal rendelkezik, valamint járdaszakaszok építése és felújítása is megtörtént. A megújult Egészségházban orvosi-, fogorvosi-, védőnői-, gyógyszerügyi szolgáltatások működnek. Aktív sportélet zajlik a településen, melyet a Mezőörs Községi Sport és Kulturális Egyesület irányít. A Mezőörsi Sportpályán található sportlétesítmények modern környezetet biztosítanak a sportolni vágyók számára.

Az önkormányzat mellett a református és katolikus közösségek jelentős szerepet vállalnak a közfeladatok ellátásában. A református egyházközség fenntartásában lévő Ujvári János Református Szeretetotthon bentlakásos időotthoni ellátást, házi segítségnyújtást, szociális étkeztetést biztosít évtizedek óta a település idősei számára. Nagy beruházásokra került sor a Mezőörsi Református Egyházközségben a 2022-es évben. Elkészült a Talentum Református Óvoda-Bölcsőde új épületegyüttese, ahol 21. századi körülmények között történik a település kisgyermekének keresztyén és nemzeti értékrend alapján való nevelése. Az óvoda-bölcsőde épületének kivitelezésével párhuzamosan megépült a Mezőörsi Református Temetőben a község új ravatalozója. A helyi katolikus közösség által létrehozott Magyar Műhely Alapítvány működteti a Magyar Műhely Általános Művelődési Központot, amely oktatási feladatokat lát el a településen. A mezőörsi és a környék településeiről érkező gyermekek nevelése-oktatása a magyar hagyományokon keresztül keresztény, nemzeti értékek mentén történik. Az Alapítvány a Lakitelek Népfőiskola Alapítvány értékrendi együttműködésével megalapította a Gróf Széchenyi István Népfőiskolát 2021-ben.

Látnivalók a településen:

Római katolikus templom – eredetileg barokk (1791) –, átépítése után (1831) klasszicizáló, késő barokk stílusú templom. A bal mellékoltár 1780 körül készült, a vörös márvány keresztelőkút 1800 körüli alkotás. A templom előtt feszület áll. Az ion oszlopfő, csiga alakú díszítéssel, címeres talapzaton áll. A gazdag díszítés egy kőből faragott, a kereszt lábánál térdeplő Máriával.

Református templom – A templomot a reformátusok klasszicista stílusban építették fel 1789-ben. 1856-ban a templom falait két méterrel megemelték, a korábbi fazsindelyt cserépre cserélték, a főbejáratot építették a tornyot, aminek hagymakupolás toronysisakját 1958-ban cserélték le a jelenlegi, csúcsíves födémmre. A templomot pályázati forrásokból és közadakozásból 2011-ben kívül és belül felújították, valamint a templom főbejárata elé elkészült a gályarab lelkipásztoroknak emléket állító emlékmű. Az Egyházközség iparművészeti remekei az ezüstből készült aranyozott díszítésű úrvacsorai kehely és kenyérszító tányér 1641-ből.

A település vezetésének hosszú távú elképzelése egy olyan község – közösség kialakítása, amely megtartja a település fiataljait és vonzó az újonnan letelepülni vágyók számára.

A település polgármestere: Szőke Barnabás

The village of Mezőörs is located in the southeastern tip of Győr-Moson-Sopron County, 24 km from Győr and 12 km east from Pannonhalma. The village is crossed by highway number 81. The village still preserves its ancient agricultural character. The name of the Mezőörs village is made up of the words mező (field) and őr (guard). According to historians, it was one of the outer guard stations of the defense ring built by the Avars around Győr.

The population of the village is about 1000 people. Mezőörs is a constantly developing settlement, as evidenced by the developing infrastructure. Many investments have been made in the village in recent years. The public road network has been renewed, all streets in the settlement have paved roads, and sections of the sidewalk have been constructed and renovated. Medical, dental, nurse, and pharmacy services operate in the renewed Health Center. Active sports life takes place in the settlement, which is managed by the Mezőörs Municipal Sports and Cultural Association. The sports facilities on the Mezőörs Sports Field provide a modern environment for those who want to do sports. In addition to the local government, the Calvinist and Catholic communities assume a significant role in the performance of public duties. The Ujvári János Calvinist Retirement Home, which is maintained by the parish, has been providing residential nursing home care, home assistance, and social meals for the elderly of the settlement for decades. Major investments took place in the Mezőörs Calvinist Parish in 2022. The new building complex of the Talentum Reformed Kindergarten-Nursery has been completed, where the small children of the settlement are educated in 21st century conditions based on Christian and national values. Parallel to the construction of the kindergarten-nursery building, the new funeral home of the village was built in the Mezőörs Calvinist Cemetery. The Magyar Műhely Foundation, established by the local Catholic community, operates the Magyar Műhely General Education Center, which carries out educational tasks in the settlement. The upbringing and education of the children of Mezőörs and the surrounding settlements takes place in accordance with Christian and national values through Hungarian traditions. The Foundation founded the Count István Széchenyi Folk College in 2021 in cooperation with the values of the Lakitelek Folk College Foundation.

Sights in the settlement:

Roman Catholic church – originally Baroque (1791), after its reconstruction (1831) a classicizing, late Baroque style church. The left side altar was made around 1780, the red marble baptismal font is from around 1800. There is a crucifix in front of the church. The capital of the Ionic column, with spiral decoration, stands on a pedestal with a coat of arms. The rich decoration is carved from a stone with Mary kneeling at the foot of the cross.

Calvinist church – The church was built by the Calvinists in classicist style in 1789. In 1856, the walls of the church were raised by two meters, the former wooden shingles were replaced with tiles, and the tower was built near the main entrance, the onion-domed tower helmet of which was replaced in 1958 with the current arched slab. The church was renovated inside and out in 2011 with tender resources and public donations, and a monument commemorating the galley slave pastors was completed in front of the main entrance of the church. Masterpieces of applied art of the parish are the silver gilded communion chalice and bread-sharing plate from 1641. The long-term vision of the management of the settlement is to create a village - community that retains the young people of the settlement and is attractive to those who want to settle down.

The mayor of the settlement: Barnabás Szőke

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Római katolikus templom és plébánia; Református templom, parókia és emlékmű (reformációi és ellenreformációi); Faluközpont; Magyar Műhely Általános Művelődési Központ; Feszület; Ujvári János Református Szeretetotthon; Református parókia; Egészségház; Talentum Református Óvoda-Bölcsőde; Utcakép; Sport-és közösségi ház

MEZŐÖRS

MEZŐÖRS

MIHÁLYI

Mihályi község a Rábaközben található, és mikro-központi szerepet tölt be a két város, Kapuvár és Beled között.

A falu Árpád-kori település. Kezdetben királyi várbirtok, amely fontos szerepet játszott a nyugati határvédelemben, a Rábaközi gyeptől Kapuvárhoz tartozó megerősített helyeként. Első okleveles említése 1198-ból származik. 1440 nyarán itt talált menedéket Erzsébet királyné és a Visegrádról ellopott korona. 1567-ben castellumként, azaz erődített udvarházként említik. A 19. században a Dóry család birtokába kerül.

A község gazdag természeti és kulturális értékekben, a településre jellemző az óriási zöld környezet és itt található a Dóry-kastély épületegyüttese is. A falu látnivalói közül kiemelkedik a Dóry-kastély. Valószínűleg az 1560-as évek elején Ládonyi Demeter építtette a korábbi udvarház helyére. A 18. század elején tűzvész pusztította, utána tulajdonosai részben állították helyre. A század második felében alakítják ki a kastélyt övező parkot. Az 1860-as években Dóry Miklós neogót stílusban alakíttatta át az épületet. Az egyemeletes, két saroktoronyos kastélyt 1969 és 1974 között állították helyre. Szálloda és oktatási központ működött az épületben. 2006-tól a Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. tulajdonában van. Pihenésre, kikapcsolódásra nyújt lehetőséget a Kis-Rába által kettészelt kéthektáros, védett park.

A római katolikus templom műemlék jellegű, háromhajós, melyet 1712-ben építettek. 1854-ben bővítették ki a mellékhajókkal. A fő- és mellékoltárok az 1750-es, 60-as években készültek. 1764-ben készült a húsvéti gyertyatartó, amelynek domborművén Krisztus feltámadása látható. Érdekesek a falu útmenti szobrai, a templomkertben a barokk Mária Immaculata szobor (1780), a Kis-Rába hídján Nepomuki Szent János szobor (1738), valamint a Szentháromság oszlop három domborművel (1691).

Mihályiban mini-bölcsőde, többcsoporthoz óvoda, nyolc évfolyamos általános iskola, alapfokú táncművészeti iskola, háziorvosi és fogorvosi szolgálat, posta és gyógyszertár is működik. Mihályi község életét a gazdag kulturális és civil élet teszi teljessé. A településen sportegyesület, nyugdíjasklub, dalkör, faluszépítő egyesület, néptáncsoport, hagyományörző egyesület és népfőiskola is működik. Messze földön híres, az immár megyerikumok sorába is felkerült Mihályi Bohócjárás szokása, melyet minden év húshagyókeddjén üznek a legények.

A település polgármestere: Csitéi Gábor

Fotók: Pintér András

Located in the Rábaköz region, Mihályi acts as a micro-regional district centre between two towns, Kapuvár and Beled. The village was founded in the Árpád Era. It was originally a royal estate, playing an important role in the defence of the western border as a fortification of the Rábaköz frontier belonging to Kapuvár. The earliest record of the village dates back to 1198. Elizabeth of Luxembourg and the crown stolen from Visegrád found refuge in the village in the summer of 1440. It was mentioned as a 'castellum', i.e. fortified manor in 1567. The Dóry family gained ownership in the 19th century.

Rich in natural and cultural values, the village has a vast green environment and is home to the building complex of the Dóry Mansion. The Dóry Mansion stands out among the attractions. It was probably built in the early 1560s by Demeter Ládonyi on the site of the former mansion. It was damaged by fire at the beginning of the 18th century, and then restored in parts by its owners. The park surrounding it was created in the second half of the 18th century. Miklós Dóry had the building remodelled in gothic revival style in the 1860s. The mansion, renovated between 1969 and 1974, has two storeys and two corner towers. It was used as a hotel and educational centre. It has been under the ownership of the Hungarian National Asset Management Inc. since 2006. Divided by the Little Rába River, the 2-hectare protected park offers recreation and relaxation. The Roman Catholic church, a historical monument built in 1712, has three naves. It was enlarged in 1854 with the addition of side naves. The high altar and side altars date from the 1750s and 1760s. The Easter candelabrum, with a relief depicting the Resurrection of Christ, dates from 1764. The roadside sculptures in the village are noteworthy – the baroque statue of Mary Immaculate in the churchyard (1780), the statue of St. John of Nepomuk on the bridge over the Little Rába (1738), and the Trinity Column with 3 reliefs (1691). Mihályi has a small nursery, a kindergarten, an eight-grade elementary school, a basic school of dance, a doctor's and dentist's office, a post office and a pharmacy. The life of Mihályi is enhanced by a rich cultural scene and NGO activity. There is a sports club, a pensioners' club, a choir, a village improvement association, a folk dance group, a heritage preservation association and a folk high school. The Mihályi 'Bohócjárás' (clown procession), now listed as a county-related heritage asset, is a famous tradition practised by the men of the village on Shrove Tuesday each year.

The mayor of the settlement: Gábor Csitéi

Photos by: András Pintér

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

MIHÁLYI

MOSONMAGYARÓVÁR

A VÁROS, AHOL A FOLYÓN CSÚSZDÁZNI IS LEHET

THE CITY WHERE YOU CAN SLIDE DOWN THE RIVER

Mosonmagyaróvár izgalmas úticél az aktív és a családi pihenésre vágyók számára. A történelmi belváros sétáló utcáin, a Lajta-parti teraszokon, vendéglátóhelyeken leülhetnek egy csésze finom kávéra, könnyű ebédre, ízletes vacsorára. A magyaróvári belvárosban egyházi és muzeális emlékeket is felfedezhetnek. A Szent Gotthárd r.k. plébániatemplom Habsburg-kriptájában érckoporsókba zárva aluszza örök álmát Frigyes főherceg és felesége. A templomban kerültek elhelyezésre, a pápai ajándékként idekerült katakombaszentek üvegkoporsóban. A Mosonvármegyei Múzeum a város és Moson vármegye történelmét idézi meg, a Cselley-házban pedig Gyurkovics Tibor író emlékszobájába pillanthatnak be, valamint megtekinthetik a Gyurkovich-gyűjteményt. Őshonos fák díszítik a Wittmann Parkot, közelében a felújított magyaróvári Várral. Itt kapott helyet az épület és a több, mint 200 éves múltra visszatekintő egyetemi kar történetét bemutató kiállítás. Romantikus sétára hív a Vár-tó és a Várkert, mely kedvelt szabadidős és fesztiválhelyszín.

A legjelentősebb kerékpárútszakasz az EuroVelo 6, keresztülhalad Mosonmagyaróváron, de a város sok lehetőséget kínál a vízi turisták számára is. Belvárosán a több ágra szakadt Lajta folyó közel 4 km hosszan kanyarog át, majd egyesül a sűrűn lakott városrészek közelében folyó Mosoni-Dunával. A teljes szakasz kenuval is bejárható. A vadregényes vízi kirándulást 5 méter szintkülönbséget áthidalva az egykori főhercegi Malom alatti két vízcúszda teszi igazán izgalmassá. A Mosoni-Duna partján két szabadstrand áll a fürdőzők rendelkezésére játszótérrel, röplabdapályával. Az átívelő, hangulatos kishidakkal magával ragadó Rudolf ligetben található a Szigetköz kalandpark, ahol a bátrabbak magas fák között egyensúlyozhatnak, átcúszhatnak a Mosoni-Duna felett kifeszített kötélpályán. A város határában, a Hétvezér parkban gördeszka park várja a legügyesebbeket. A Báger tó körüli rekortán pályán a fiatalok, sportolók futhatnak, míg az idősek, kisgyermekes családok sétálhatnak a nádas mellett. Az UFM Aréna koncertek, sportesemények, nagyszabású kiállítások – mint a Moson Model Show Nemzetközi Makettkiállítás – helyszínéül szolgál. A létesítmény mellett elhaladva a Malom-ági Lajta vízellátását biztosító zsiliphez lehet eljutni. Itt, a Hallépcsőnél a 10-30 cm magasan váltakozó kis „zuhatagok” között a halak könnyedén átúszhatnak vagy megpihenhetnek.

A város szívében található Flexum Thermál & Spa Gyógyfürdőt a 2000 méter mélyről feltörő, Európa öt legjobb összetételű gyógyvizének egyike táplálja. A termálfürdőben minden igényt kielégítő, különböző víz hőfokú medencék, szaunavilág biztosítják a wellness-élményt, a gyógyulást, a pihenést és a sportolás feltételeit. A fürdő minden évszakban vegyszermentesen üzemelő hét medencéje összesen 2.300 m² vízfelülettel és a medencék körül kényelmes pihenőágyakkal berendezett fedett-nyitott pihenők, társalgók, étterem várják a vendégeket. A FUTURA Élmenyközpont Magyarország legnagyobb tudományos játszóháza. Négy szinten a négy őselem, a Víz, Föld, Levegő és a Tűz jegyében az állandó kiállítás mintegy 100 interaktív játéka minden érzékszervet próbára tesz. A természeti törvényszerűségek megismerésén kívül olyan élményekben lehet része az érdeklődőknek, mint a Tesla küldetés nyomozós játék, az 5D mozi, a Pániklabor szabadulószoja.

www.szigetkozportal.hu

A település polgármestere: Dr. Árvay István

Mosonmagyaróvár is an exciting destination for active and family vacationers. You can sit down on the pedestrian streets of the historic city center, on the terraces along the Lajta River, and in restaurants for a cup of delicious coffee, a light lunch, or a tasty dinner. You can discover church and museum monuments in the downtown of Magyaróvár. Archduke Friedrich and his wife sleep their eternal sleep locked in ore coffins in the Habsburg crypt of the Roman Catholic St. Gotthard parish church. The catacomb saints were papal gifts and were placed in the church in a glass coffin. The Mosonvár County Museum recalls the history of the town and Moson County, and in the Cselley House you can take a look into the memorial room of the writer Tibor Gyurkovics. You can also see the Gyurkovich collection. Native trees decorate the Wittmann Park, near the renovated Magyaróvár Castle. This is where the exhibition presenting the history of the building and the university faculty, which goes back more than 200 years, is located. The Castle Lake and the Castle Garden, a popular leisure and festival location, invite you to take a romantic walk. The most significant cycling route is EuroVelo 6, which passes through Mosonmagyaróvár. The city also offers many opportunities for water tourists. The Lajta River, which is divided into several branches, meanders through its city center for nearly 4 kilometers, then merges with the Mosoni-Danube, which flows near the densely populated parts of the city. The entire section can also be covered by canoe. The two water slides under the former Archduke's Mill that bridge a 5-meter difference in level make the wild water excursion really exciting. On the banks of the Mosoni-Danube, two free beaches with a playground and a volleyball court are available to bathers. The Szigetköz adventure park which is captivating with its charming small bridges is located in Rudolf Liget, where the bravest can balance between tall trees and slide across the rope course stretched over the Mosoni-Danube. At the edge of the city, in the Hétvezér park, a skateboard park awaits the most skilled. Young people and athletes can run on the tartan track around Lake Báger, while the elderly and families with small children can walk along the reeds. The UFM Arena serves as a venue for concerts, sports events, and large-scale exhibitions, such as the Moson Model Show International Model Exhibition. Passing by the facility, you can reach the sluice that provides the water supply to the Malom-ági Lajta. Here, at the Fish Ladder, the fish can easily swim through or rest between the alternating small 10-30 cm high "waterfalls". Flexum Thermál & Spa, located in the heart of the city, is fed by one of the 5 best-composed therapeutic waters in Europe, emerging from a depth of 2,000 m. In the thermal spa, pools with different water temperatures and a sauna area that satisfy all needs provide the conditions for a wellness experience, healing, relaxation and sports. The spa's 7 pools, which operate chemical-free in all seasons, have a total water surface area of 2,300 m², and indoor and outdoor rest areas, lounges, and a restaurant are waiting for guests around the pools. The FUTURA Experience Center, Hungary's largest scientific playhouse. On four levels, around 100 interactive games of the permanent exhibition in the spirit of the four primal elements, Water, Earth, Air and Fire, put all the senses to the test. In addition to learning about the laws of nature, those interested can enjoy experiences such as the Tesla mission detective game, the 5D cinema, and the Panic Lab escape room. www.szigetkozportal.hu

The mayor of the settlement: Dr. István Árvay

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kápolna tér – Piac; Városháza; Magyaróvári Vár; A várkapu Fekete István szobrával; Szent László tér; Városkapu tér; Vár tó; Mosonvármegyei Múzeum; Cselley-ház; Malomszer; Lajta-cúszda; Forrás szökőkút (R. Kiss Lenke alkotása); FUTURA Élmenyközpont; Flexum Thermal & Spa

MOSONMAGYARÓVÁR

MOSONMAGYARÓVÁR

MOSONSZOLNOK

Mosonszolnok a Mosoni-sík -a Heideboden- meghatározó települése volt évszázadokon át. A település a Kisalföldön, a Mosoni-síkság és a Fertő-Hanság medence találkozásánál a nyugati határ szélén fekszik Mosonmagyaróvártól 10, a hegyeshalmi határátkelőtől 15 kilométerre.

A falu első okleveles említése 1399-ből való Szolnok néven. 1450-től német néven Czanig-ként, majd Zanegg-ként jegyezték évszázadokon át az Óvári uradalomhoz tartozó községet. 1707-ben Balog Ádám kurucrai rajtaütöttek a Szolnokon állomásozó császári csapatokon és a lezajlott események a „Szolnoki Kutsenrummel”-ként vonultak be a történelembe. A 18-19. század évei viszonylagos békességben teltek el, az 1831-es kolerajárványt és az 1858-as nagy tűzvészt kivéve, amelynek örök emlékét őrzi a Fogadalmi Anna kápolna.

1908-tól a település neve: Mosonszolnok. Az 1914-ben kitört I. világháborúba 570-en indultak el a távoli frontokra a községből, akik közül több mint 130-an soha nem tértek vissza.

A háborús események ellenére a németajkú lakosság szorgalmának köszönhetően tovább gyarapodott a község. Ezt a gyarapodást és fejlődést törte derékba a II. világháború, majd az azt követő potsdami egyezmény keretében végrehajtott kitelepítés. 1945 októberében itt alakították ki a környék német ajkú lakosságának gettóját, ahonnan 1946 áprilisában sor került a kitelepítésekre. A községből 478 családra, szinte a falu teljes lakosságára ez a sors várt.

1947 után a Felvidékről elűzött magyarajkúak betelepítése sokáig hatással volt a község életére. A település életébe a következő nagy változást az 1990-es évek hozták. 1993-ban megkezdte működését a német tulajdonú SAMA Bt. -ma BOS Bt.- járműalkatrészeket gyártó üzem, melyet 1995-ben újabb követett, SAPU Bt. néven, amely ma SMR Automotive Hungary-Motherson néven működik.

Az elmúlt két évtized során az Önkormányzat több lépcsőben építési telkeket alakított ki, s egyre több fiatal telepedett le a községben, így nem csak megállt a népesség csökkenése, de folyamatos növekedés figyelhető meg. Jelenleg községünk lakossága 1856 fő.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő két horgászto és több gondozott kisebb park a község területén lehetőséget ad a nyugodt kikapcsolódásra. A falu több közterületén játszótérteret alakított ki az Önkormányzat. Több civil szervezet is aktívan működik, lehetőségeket, programokat kínálva az itt élőknek. Az aktív kikapcsolódást keresőknek nyújt sportolási lehetőséget a 2004-ben átadott többfunkciós Sportcsarnok és a Sportpálya. A község intézményrendszere és alapszolgáltatásokkal való ellátottsága megfelelő: a Mosonszolnoki Napsugár Óvoda és Bölcsőde, az Általános Iskola, Háziorvosi Szolgálat, Védőnő, Fogorvosi Szolgálat, Közös Önkormányzati Hivatal, gyógyszertár, posta, temető mind megtalálható.

Látnivalók Mosonszolnokon: *Római katolikus templom*, mely a 12. században épült, román stílusban. A templom a sorozatos átalakítások után teljesen barokká vált. *Anna kápolna*: Az 1831-es kolerajárvány és az 1858-as nagy tűzvész emlékét őrzi a Fogadalmi Anna kápolna. *Hősi emlékmű*: Mosonszolnok 1923-ban állíttatta az I. világháború áldozatainak emlékművét, melyen 132 név olvasható. *Tájház*: az épület felújítására, a tájház kialakítására 2015-ben került sor. *További emlékművek, szobrok*: Szent Család és Szentháromság szobrok, Lourdes-i szobor, a templom melletti „Mária hét fájdalma” szobor, mely a meghurcoltaknak állít emléket, valamint az újonnan emelt Trianon Emlékmű.

A település polgármestere: Török Sándor

Mosonszolnok was the determinative settlement of the Mosoni Plain - the Heideboden - for centuries. The settlement is located on the Little Hungarian Plain, at the junction of the Mosoni Plain and the Fertő-Hanság Basin, on the edge of the western border, 10 km from Mosonmagyaróvár and 15 km from the Hegyeshalom border crossing. The first documented mention of the village dates from 1399 under the name Szolnok. From 1450, the village belonging to the Óvár manor was recorded for centuries in its German name of Czanig and then Zanegg. In 1707, the Kurucs of Ádám Balog raided the imperial troops stationed in Szolnok and the events that took place went down in history as the "Szolnok Kutsenrummel".

The years of the 18th-19th century passed in relative peace, except for the cholera epidemic of 1831 and the great fire of 1858, the eternal memory of which is preserved in the Chapel of Saint Anne. Since 1908, the name of the settlement has been Mosonszolnok. In World War I, which broke out in 1914, 570 people from the village went to distant fronts, of which more than 130 never returned. Despite the events of the war, thanks to the diligence of the German-speaking population, the village continued to grow. This growth and development was interrupted by World War II. and the resettlement carried out according to the framework of the Potsdam Agreement that followed the war. In October 1945, the ghetto of the German-speaking population of the area was established here, from where the resettlement took place in April 1946. This fate awaited 478 families from the village, almost the entire population of the village. In the following years, the several waves of ill-considered resettlement divided the people living here for a long time. The next big change in the life of the settlement came in the 1990s. In 1993, the German-owned SAMA Bt. – now BOS Bt. vehicle parts manufacturing plant began operations, which was followed in 1995 by another one, called SAPU Bt., which today operates under the name SMR Automotive Hungary - Motherson. Over the past two decades, the local government has developed residential plots in several stages, and more and more young people have settled in the village, so not only has the population decreased, but a continuous growth can be observed. Currently, the population of our village is 1,856 people. Two fishing ponds owned by the Municipality and several well-kept smaller parks in the village area provide opportunities for peaceful relaxation. The municipality has created playgrounds in several public areas of the village. Several civil organizations operate actively, offering opportunities and programs to the locals. The multi-functional Sports Hall and the Sports Track, opened in 2004, offer sporting opportunities to those looking for active relaxation. The institutional system and provision of basic services of the village are adequate: Mosonszolnok Napsugár Kindergarten, Primary School, GP Service, Nurse's Office, Dental Service, Joint Municipality Office, pharmacy, post office, and cemetery are all available. Sights in Mosonszolnok: *Roman Catholic church*, built in the 12th century, in Romanesque style. After a series of renovations, the church became completely baroque. *Anne's Chapel*: The Anne's Chapel of the Pledge preserves the memory of the cholera epidemic of 1831 and the great fire of 1858. *Heroic monument*: In 1923, Mosonszolnok erected a monument to the victims of World War I, on which 132 names can be read. *Folk museum house*: the renovation of the building and the opening of the folk museum house took place in 2015. *Additional monuments and statues*: Holy Family and Holy Trinity statues, Lourdes statue, "Mary's seven pains" statue next to the church, which commemorates the martyrs, and the newly erected Trianon Memorial.

The mayor of the settlement: Sándor Török

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Hősök szobra; Templom; Sportcsarnok; Községháza; Lourdes-i szobor; Mária Hét Fájdalma-szobor; Óvoda; Látkép; Trianon Emlékmű; Plébánia; Nagybánya-tó; Művelődési ház

MOSONSZOLNOK

MOSONSZOLNOK

NAGYBAJCS

Nagybajcs Győrtől mintegy 10 kilométerre fekszik, a Szigetköz déli csücskében, közvetlenül a Nagy-Duna mellett. Valamikor ezt a területet élő- és holtágak szelték át, melyek szigeteket alkottak, ezeken telepedtek le a község őslakosai. A folyószabályozás miatt ezek a szigetek mára eltűntek, de helyüket még mindig jelölik a településrészek és az utcák nevei.

Az első település egy kis halászfalu lehetett, amelyet először egy 1252-ben kiadott adománylevélben említenek „villa Boych” néven, mint nemesi birtokot. Egy 1484-es okmányon a község már Nagbaych néven szerepel.

Nagybajcs korábban az egyház birtoka volt. A nemesi önkormányzat a 18. század közepére szilárdult meg. Egy 1647-ben, Pozsonyban kelt levél a kis- és nagybajcsi nemeseket megerősítette jogaikban. A falu 1720-ban vált teljes jogú nemesi községgé. A határozat szerint Nagybajcs községet a végzett hadiszolgálati miatt mindenféle tized- és földbér fizetése alól felmentették. Nagybajcs első bíráját 1795 körül választották meg. A közgyűléseket Szent György napján tartották.

A 17. században jelentek meg a faluban a dunai vízimalmok. Tavasztól késő őszig őröltek a molnárok, majd hajóikat ökrökkel bevontatták a védett mellékágakba. Télen minden jeges napon egy erős harangfűrésszel körbe kellett fűrészelni a jeget a malmok mellett, hogy a hajótest össze ne roppanjon. A molnárbúcsú Úrnapkor volt, ahol a molnárok zászlaját hét ember vitte. A molnárzászló a templomban ma is látható. Az utolsó nagybajcsi hajómalmok már vízi erővel hajtott hengermalmok voltak, amelyeket a II. világháború végén a visszavonuló német csapatok felgyújtottak. Sajnos egyet sem sikerült megmenteni az utókor számára, így ma csak képekről és az idősek elbeszéléseiből ismerjük a vízimalmok működését.

A község temploma 1869-ben épült, s benne egy rendkívüli, nagy művészi értékű, 17. századi Piéta-szobor található. Említést érdemel még a templom oldalán található Mária-szobor, valamint a Templom téren elhelyezkedő Szent György szobor, amelyet a község védőszentjéről mintáztak.

Az évszázadok folyamán a lakosság egy részének a földművelés nyújtotta a megélhetését, mások halászattal, aranymosással foglalkoztak. A település töretlenül fejlődött egészen az I. világháború kirobbanásáig. Ekkor a férfiakat besorozták, így nem volt, aki betakarítsa a termést, majd a következő évben elvesse a gabonát. Mindez megismétlődött a II. világháború alatt is. Hamarosan újabb csapás sújtotta a községet, az 1954-es árvízben közel száz lakóház rongálódott meg teljesen, és a többiben is maradandó kár keletkezett.

A térség közlekedési rendszere jelentősen javult az elmúlt évtizedekben, Győr közelsége pedig munkahelyet biztosít az itt élőknek. A községnek általános iskolája nincs, a szomszédos Kisbajcsra járnak át a diákok tanulni. A kisebb gyermekek ellátására óvoda és bölcsőde üzemel. A kulturális élet központja a faluház, a sportéleté egy színvonalas sportcentrum. A településen a Belügyminisztérium által kiírt és a Magyar Falu Program pályázatok segítségével 2020 és 2022 között megújultak az önkormányzat épületei, így a ravatalozó, az orvosi rendelő és az önkormányzati hivatal, amelyben helyet kap a Posta is. A Faluház külső homlokzatszigetelésen és fűtéskorszerűsítésen esett át. Megvalósult a Napsugár Óvoda és Bölcsőde külső és belső felújítása, megújult csoportszobák és új udvari játékok fogadják a gyerekeket. Új orvosi eszközök kerültek beszerzésre, valamint megvalósult a falu újonnan beépített lakórészén egy játszótér.

A település polgármestere: Teilinger Imre

Nagybajcs is located about 10 km from Győr, at the southern tip of the Szigetköz region, right next to the River Danube. This area was once intersected by various backwaters, forming islands, which were settled by the original inhabitants of the village. These islands have disappeared by now due to river regulation, but their locations are still reflected in the names of village sections and streets.

What may have been a small fishing village was first mentioned as a landowner's property in a grant under the name 'Villa Boych' in 1252. The village was mentioned as 'Nagbaych' in a document from 1484. Nagybajcs was formerly the property of the Church. Nobility administration was consolidated in the middle of the 18th century. The rights of Kisbajcs and Nagybajcs nobles were confirmed by a document issued in Bratislava in 1647. The village became a proper noble municipality in 1720. According to the decree, Nagybajcs was exempted from paying any tithes and property taxes for the military services it had performed. The first judge of Nagybajcs was elected around 1795. The public meetings were held on St. George's Day.

Water mills started operating on the Danube in the 17th century. The millers worked from spring to late autumn, and then towed their boats into the protected backwaters with oxen. Two-man saws had to be used to cut the ice around the mill on every freezing winter day to prevent the hull from collapsing. During the millers' feast, held on the day of the Feast of Corpus Christi, seven men carried the millers' banner. The millers' banner is still on display in the church. The last boat mills in Nagybajcs were water-powered roller mills, which were burnt down by retreating German troops at the end of the Second World War. Unfortunately, none of the mills were saved for posterity, so today, old pictures, or stories told by the elderly, are the only ways to learn how they worked. Built in 1869, the church contains an extraordinary 17th century Pietà sculpture of great artistic value. Other noteworthy landmarks include the statue of Mary on the side of the church and the statue of St. George, patron saint of the village, in the Church Square. Throughout the centuries, some of the population made their living from agriculture, while others practised fishing or gold panning. The village continued to develop until the outbreak of the First World War. The men were conscripted, so there was no one to harvest crops and then sow the seeds the following year. The same happened again during the Second World War. The village was soon dealt another blow, with nearly 100 houses completely destroyed in the 1954 floods, and others suffering permanent damage.

The transport system of the region has improved considerably in recent decades, and proximity to Győr provides jobs for the local population. The village does not have an elementary school, so students attend the school of the neighbouring Kisbajcs. There is a kindergarten and a nursery for younger children. Our community hall is the centre of cultural life, while sports activities are supported by a first-rate sports centre.

With the help of the Hungarian Village Programme tendered by the Ministry of the Interior, the buildings of the municipality were renovated between 2020 and 2022, including the funeral home, the doctor's office and the municipal office, which also houses the post office. The community hall has undergone external insulation and the modernisation of the heating system. The interior and exterior of 'Napsugár' Kindergarten and Nursery have been renovated, providing redecorated rooms and new playground equipment for children. New medical instruments have been purchased and a new playground has been created in the newly built residential part of the village.

The mayor of the settlement: Imre Teilinger

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Faluház; Óvoda és bölcsőde; Római katolikus templom; Ravatalozó; Önkormányzati hivatal és orvosi rendelő; Pietà-szobor; Karácsonyi fények; Nagybajcsi Molnár Társulat zászlója 1920.; Duna-part

NAGYBAJCS

NAGYCENK

„Széchenyi faluja”

A település Széchenyi István, a „legnagyobb magyar” faluja. Büszkék nagy elődükre, egyben igyekeznek méltó módon őrizni emlékét, szellemiségét. Nagy hangsúlyt fektetnek rá, hogy a falu, közössége, szellemisége hű legyen Széchenyi Istvánhoz.

A Nagycenkre érkező látogatóknak megannyi lehetőségük van, hogy megismerjék és átjárja őket a település szelleme. Ennek egyik legnagyobb lehetősége a Széchenyi-kastély meglátogatása. A toszkánoszlopos erkéllyel és a család címerével díszített kastély visszafogottsága ellenére az egyik legszebb vidéki kastély, melyet 2016-ban az Országgyűlés törvénnyel Nemzeti Emlékhellyé nyilvánított. A kastély meglátogatása után, rögtön lehetőség nyílik egy kellemes sétára, hiszen a kastély bejáratával szemben indul a 20 méter széles 2,6 kilométer hosszú hársfasor. Széchenyi Antal gróf és felesége, Barkóczy Zsuzsanna 1754-ben ültette a kettős fasort. A Széchenyi emlékhelyek összképét a Hársfasor végén található piros gránitból készült Széchenyi Béla és Erdődy Hanna síremléke teszi teljessé.

Nagycenk két területével is része a Világörökségnek. A bírálók az épített környezet egysége és harmóniája vizsgálatánál a nagycenki Széchenyi-kastélyt és az azt körülvevő parkot, valamint a Fertő-tájjal összekötő kapcsolatot jelentő Hársfasort és környékét találták alkalmasnak arra, hogy bevonják a világörökség védelme alá, a Fertő-táj Világörökség részeként. A Hársfasor közvetlen közelében érdemes meglátogatni a Szoborparkot, a Remetekápolnát, a Múzeum vasutat és a Skanzen. A Széchenyi tér Nagycenk kulturális, történelmi és vallási központja. A felújított tér méltó helyszínt biztosít a községi ünnepek és rendezvények megtartásához. A tér felújítására az 1921-es Népszavazás 100. évfordulója alkalmából került sor. Az itt található Hűség-kút jelkép és szimbólum, emléket állít az elődeinknek, akik 100 évvel ezelőtt úgy határoztak, hogy ez a föld magyar maradjon.

A Széchenyi teret a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István teljes alakos bronzszobra uralja. A magas kőtalapzatot a család címere díszíti, alatta Széchenyi híres mondása: "Magyarország nem volt, hanem lesz". Az egyik leghitelesebb köztéri Széchenyi-szobor alkotója Stróbl Alajos szobrászművész. A Széchenyi tér délnyugati magaslátán áll a Szent Istvánról elnevezett, háromhajós román stílushoz igazodó romantikus plébániatemplom.

A Széchenyi-család sírhelye a Széchenyi Mauzóleum, a magyarság kegyeletének egyik legszentebb zarándokhelye. A nagycenki Római Katolikus temető kimagasló nemzeti emlékhely, kulturális örökség, a Nemzeti Sírkert része.

Nagycenk a 2010-es években rendkívül dinamikus fejlődésen ment keresztül, két új lakóparkban 300 építési telek lett kialakítva, ezek folyamatos beépítésével a lélekszám 2500 fölé emelkedett. Felújításra kerültek a községi intézmények épületei, új közösségi terek épültek, a civil szervezetek a közösségi életet változatossá, színessé tették. Nagycenk közösségi élete aktív, hála az önkormányzatnak, az intézményeknek és a civil szervezeteknek. Az év folyamán rengeteg kulturális rendezvény van a faluban pl.: kiállítások, koncertek, megemlékező ünnepek, bálók, sportesemények, búcsú- és adventi programok, valamint a település legnagyobb eseménye minden év szeptemberében a Nagycenki Szüreti Napok.

Az M85-ös autót út építésével és a nagycenki csatlakozási csomóponttal a település bekerült az európai közlekedés vérkeringésébe.

Nagycenk meleg szívvel hívja és várja az idelátogatókat!

A település polgármestere: Csorba János

„Széchenyi's Village”

The settlement is the village of István Széchenyi, the "greatest Hungarian". They are proud of our great predecessor, and at the same time they try to preserve his memory and spirit in a dignified way. Great emphasis is placed on ensuring that the village, its community, and its spirit are loyal to István Széchenyi.

Visitors to Nagycenk have many opportunities to get to know it, and be permeated by the spirit of the settlement. Despite its modesty, the Széchenyi Mansion, decorated with a balcony with Tuscan columns and the family coat of arms, is one of the most beautiful countryside mansions. In 2016, the Parliament declared the Széchenyi Mansion a National Monument. After visiting the mansion, the opportunity opens up to take a pleasant walk, as the 20-meter wide 2.6 km long line of linden trees starts opposite the entrance of the mansion. Count Antal Széchenyi and his wife Zsuzsanna Barkóczy planted the double row of trees in 1754. The overall picture of the Széchenyi memorial sites is completed by the red granite tomb of Béla Széchenyi and Hanna Erdődy. Nagycenk is part of the World Heritage with two areas. When examining the unity and harmony of the built environment, the judges found the Széchenyi Mansion in Nagycenk and the park surrounding it, as well as linden trees and their surroundings, which are the link to the Fertő landscape, suitable for inclusion under the protection of the world heritage, as part of the Fertő Landscape World Heritage Site. The Sculpture Park, the Hermitage Chapel, the Museum Railway and the open air museum are worth visiting in the immediate vicinity of the row of linden trees. Széchenyi Square is the cultural, historical and religious center of Nagycenk. The renovated square provides a worthy venue the village's celebrations and events. The renovation of the square took place on the occasion of the 100th anniversary of the 1921 Referendum. The Fidelity Well located here, an emblem and a symbol that commemorates our ancestors, who 100 years ago decided that this land would remain Hungarian. Széchenyi Square is dominated by the life size bronze statue of Count István Széchenyi, the Greatest Hungarian. The high stone plinth is decorated with the family's coat of arms, below which is Széchenyi's famous saying: "Hungary was not, but will be". The creator of one of the most authentic public Széchenyi statues is sculptor Alajos Stróbl. The romantic three-nave Romanesque parish church named after Saint Stephen stands on the southwest elevation of Széchenyi Square. The Széchenyi Mausoleum, the burial place of the Széchenyi family, is one of the holiest places of pilgrimage for Hungarians. The Roman Catholic cemetery in Nagycenk is a national monument, cultural heritage, part of the National Cemetery.

Nagycenk underwent extremely dynamic development in the 2010s, 300 building plots were created in two new residential parks, and with their continuous construction, the population rose to over 2,500. The buildings of the village institutions were renovated, new community spaces were built, and the civil organizations made community life diverse and colorful. Nagycenk's community life is active, thanks to the local government, institutions and civil organizations. Throughout the year, there are many cultural events in the village, e.g.: exhibitions, concerts, commemorative celebrations, balls, sports events, indulgence programs, Advent programs, and the biggest event of the settlement is the Nagycenk Harvest Days in September of each year. With the construction of the M85 motorway and the Nagycenk junction, the settlement entered the circulation of European traffic.

Nagycenk welcomes and welcomes visitors with a warm heart!

The mayor of the settlement: János Csorba

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szent István-templom oltára; Szent István-templom; Széchenyi-kastély; Mauzóleum; Széchenyi-szobor; Széchenyi Béla és Erdődy Hanna síremléke; Széchenyi tér; Szoborpark és remete kápolna; Hársfasor; Skanzen; Múzeumvasút

NAGYCENK

NAGYCENK

NAGYSZENTJÁNOS

Nagyszentjános közigazgatási határa északon a Duna szlovák partjainál kezdődik, ahol egy titokzatos, vadregényes vízvilágot ölel magába – az Erebe-szigeteket – amely a vármezei értéktár része is. A nemzetközi folyami forgalom közelében, ugyanakkor érintetlen környezetben fészkel a hatalmas réti sas és a ritka fekete gólya, számos más védett madárfajjal együtt. Nyugatról természetes határ a Cuhai-Bakony-ér, mely itt siet a Dunába sűrű erdők közepette, hatalmas medret vájva és kavicszátonyokat építve. A 2022-ben átadott Eurovelo 6 nemzetközi kerékpárút vándorai rövid letérőkkel gyönyörködhetnek e mini-Szigetköz csodáiban. A közelben bronzkori leletek tanúskodnak az első ismert letelepülőkről. A római kort idézi az egykor limes őrtorony régészeti lelőhelye. Déli irányban az Erdőszél Lakópark, Nagyszentjános legújabb településrésze mellett haladunk el a 8152. számú közúton. A faluba érkezve a második világháború után kialakult településszerkezet fogad, de a határban a középkorból is találtak leleteket, majd később az Esterházyak virágzó mezőgazdasága és kertészete határozta meg Nagyszentjános arculatát.

A Bécs-Budapest vasútvonal megépítése a 19. század végén óriási lendületet adott a mezőgazdaságnak, szeszgyár épült, ahol még villamosáramot is fejlesztettek, és világítás is működött az uradalmi kastélyban, illetve a gazdasági épületekben a századfordulón Nagyszentjánoson. Az impozáns, millenniumi időket idéző vasútállomás máig meghatározó épülete a falunak csakúgy, mint az 1997-ben épült templom. Az ország tejtermelésének egyik jelentős szereplője a 100 százaléban magyar tulajdonú, nagyszentjánosi székhelyű Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt., így az állattenyésztéshez tartozó istállók és a takarmány termesztését szolgáló szántóföldek jellemzik a tájat. A tejtermelésen és a korszerű állattartáson túl a fenntartható mezőgazdaság vívmánya a tulajdonukban működő biogáz üzem, a bővülő öntözéses gazdálkodás és a biokertészet is. Szintén a déli határ része a Farm-Tojás Kft. leányvállalata, a Biolla Kft. által működtetett, biotojást termelő baromfitelep.

A közműellátottság teljeskörű, a vasút-, közút-, és kerékpárút-hálózatokhoz kapcsolódás tekintetében kiemelkedően jó adottságokkal rendelkezik Nagyszentjános. Minőségi köz- és alapszolgáltatások működnek; nyolcosztályos iskola, óvoda és bölcsőde, szociális intézmény házi segítségnyújtással, családsegítéssel és családpszichológussal áll a családok és elesettek rendelkezésére, van községi főzőkonyha, könyvtár és sportpálya öltözőépülettel, valamint szabadtéri rendezvényekre alkalmas közösségi térrel. A közterületek tervszerű kialakítással emelik a helyi életminőséget; sportparkot, játszótereket, tematikus parkokat és pihenőhelyeket alakítottak ki az utóbbi évtizedben.

Civil szervezetek színesítik a település életét, akik felelős társadalmi szerepvállalással járulnak hozzá az élénk helyi közélethez. Gazdag a rendezvények választéka, hagyományőrző programok, tematikus események sora teszi Nagyszentjánost még vonzóbbá. Romániában és Szlovákiában, Erdélyben és Felvidéken is testvértelepülési kapcsolatokat ápol. A falu nyitott, az új betelepülőket természetességgel fogadják, a Duna közelsége és a közlekedési adottságok pedig a befektetők számára kiváló lehetőséget kínálnak, ugyanakkor a faluvezetés elkötelezett a fenntartható gazdaság és életformák mellett, a település élhetősége a legfontosabb szempont. Ezt szolgálja egy, a községre méretezett vásárcsarnok és közösségi tér is.

A település polgármestere: Friderics Cecília

The administrative border of Nagyszentjános begins in the north at the Slovak banks of the Danube, where it embraces a mysterious, wild water world – the Erebe Islands – which are also part of the county repository of values. Close to international river traffic, yet in a pristine environment, the great white-tailed eagle and the rare black stork nest, along with many other protected bird species. From the west, the natural border is the Cuhai-Bakony brook, here it rushes into the Danube, in the middle of dense forests, digging a huge bed and building gravel reefs. The wanderers of the Eurovelo 6 international cycle route, completed in 2022, can enjoy the wonders of this mini Szigetköz with little detours. Nearby, Bronze Age finds bear witness to the first known settlers. The limes watchtower is a hallmark of the Roman era. In the southern direction, we pass the Erdőszél Residential Park, the newest settlement part of Nagyszentjános, on public road No. 8152. Arriving in the village, you will be greeted by a settlement structure that was formed after the Second World War, but artifacts from the Middle Ages were also found in the area, and later the flourishing agriculture and horticulture of the Esterházy defined the image of Nagyszentjános.

The construction of the Vienna - Budapest railway line in the late 19th century gave a huge boost to agriculture, a distillery was built, where electricity was also developed and lighting was used in the manor's mansion and farm buildings at the turn of the century in Nagyszentjános. The impressive railway station, reminiscent of millennial times, is still a defining building of the village, as is the church built in 1997. One of the major players in the country's milk production is the 100% Hungarian-owned Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt., headquartered in Nagyszentjános, so the landscape is characterized by livestock barns and fields for growing fodder. In addition to milk production and modern animal husbandry, the achievement of sustainable agriculture is the biogas plant operating under their ownership, the expanding irrigation farming and organic gardening. Also part of the southern outskirts is a poultry farm producing organic eggs operated by Biolla Kft., a subsidiary of Farm-Tojás Kft.

The utilities are comprehensive, Nagyszentjános has excellent connections to the railway, public road and bicycle path networks. Quality public and basic services operate; an eight-grade school, a kindergarten and a nursery school, a social institution with domestic assistance, family assistance and a family psychologist are available to families and the unfortunate. There is a community kitchen, a library and a sports field with a changing room, as well as a community space suitable for outdoor events. Planned design of public spaces increases the local quality of life; a sports park, playgrounds, theme parks and rest areas have been developed in the last decade. Civil organizations add color to the life of the settlement, who contribute to the vibrant local public life through responsible social engagement. A rich selection of events, traditional programs and thematic events make Nagyszentjános even more attractive. In Romania and Slovakia, in Transylvania and Felvidék it maintains sister settlement relations. The village is open; the new settlers are naturally welcomed, and the proximity of the Danube and the transport facilities offer an excellent opportunity for investors, at the same time, the village leadership is committed to a sustainable economy and ways of life, the livability of the settlement is the most important aspect. This is also served by a market hall and community space sized for the village.

The mayor of the settlement: Cecília Friderics

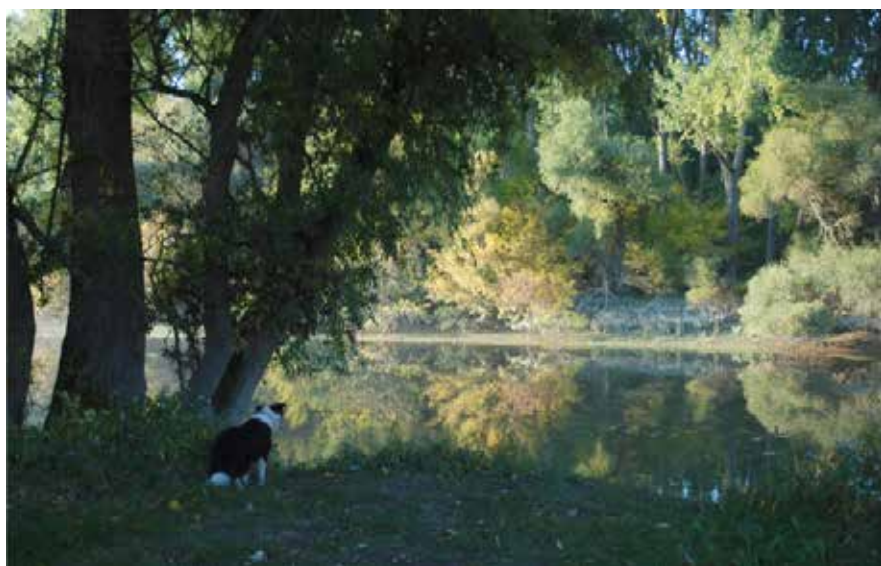
A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Az Erebe-szigetek részlete madártávlatból (Fotó: Friderics Cecília); Szántóföld a Bakony-ér határában (fotó: Kok Anna); A vasútállomás és a levendulás sétány; Címer; A Szent János és Liboriusról nevezett római katolikus templom; Hagyományörző rendezvény a Nagyszentjános Nagy Antal Fogathajtó Emlékverseny; Park a korábbi személtlerakó helyén; Hármastestvértelepülési találkozó erdélyi és felvidéki barátokkal; Mellékágrendszer az Erebe-szigetekenél (Fotó: Friderics Cecília); Napnyugta a déli határban (fotó: Kok Anna)

NAGYSZENTJÁNOS

NAGYSZENTJÁNOS

NYÚL

A térségben ezeréves múlttal rendelkező települések írásos nyomait találjuk meg a feljegyzésekben, köztük szerepel Nulu, Nuul, vagy ahogy ma ismerjük Nyúl község. Kiváló adottságok miatt éltek itt a Honfoglalás előtt illírek, kelták, rómaiak, avarok, frankok vagy éppen morva törzsek. A feljegyzések szerint Mária Terézia is járt egykor Nyúlon, az 1777-ben felszentelt barokk templom máig őrzi különleges ajándékát, Krisztus keresztjének egy darabját ereklyetartóba zárva. Dorfmeister István, a kor egyik legismertebb festőjének freskói, a főoltár és a szószék kiváló állapotban tekinthetők meg a főtéren magasodó templomban. A magyarországi Szent Jakab zarándokúton haladók évente rendszeresen ellátogatnak Nyúlra is. A régi korokban szőlő- és gyümölcsstermesztés biztosította az itt élők megélhetését, mára a településre látogatók a kézműves borok kiváló helyi ízeivel idézhetik fel egykori ősök hagyományait.

A Pannonhalmi borvidék szívében a hagyományos löszfalba vájt pincék mellett a mai kor modern üzemei is gasztronómiai utazásra várják a látogatókat. Az országosan is egyedül pincesor felé sétálva gondozott túraútvonalak állnak az utazók rendelkezésére, legyen az természeti vagy vallási zarándoklat. A helyi panziók és éttermek különleges hangulattal és a térségre jellemző ételekkel várják vendégeiket. A túrázók körében a 11 kilométeres Kőköröscsin-körút mellett a 13 kilométer hosszú Nyúli Keresztút állomásai is közkedvelt útvonalak, akár csak a Lila-hegyi kilátó, ahol páratlan panoráma fogadja a látogatót a Sokorói-dombság legmagasabb pontján, 313 méteren. Tiszta időben a 70 kilométeres látótávolságot meghaladóan a Bakony vonulatai, a Vértes és a Gerecse ormai, a Csallóköz síkja, a Soproni-hegységen túl akár az Alpokalja is megcsodálható. Különleges látványt ad minden évszakban a Sárkánylyuk-vízmosásrendszer, ami Közép-Európa egyik legnagyobb természetes vízmosása, melyből legjelentősebb a Szurdik a maga közel 600 méteres hosszával és helyenként 20-30 méter magas partfalaival. Védett lepkefajok, több vadon élő orchidea faj, kosborok és további 54 ritka növényfaj is fellelhető a túrautak menti mezőkön. A löszfalakban színpompás gyurgyalagok élnek. A természeti értékek és a nyúliak vendégszeretete mellett a település büszke rá, hogy gyermeknevelési és oktatási intézményei a megye legjobban felszerelt és legszínvonalasabb intézményei közé tartoznak. Az itt élők aktívan ápolják hagyományait rendezvényeiken és civil egyesületeik működésében. A falunap kulturális és gasztronómiai kínálata mellett az elmúlt években szabadtéri filmvetítések és színes nyári, zenés programok várták a lakosokat és a községbe érkezőket. A Nyúlon működő művészeti csoportok rendszeres fellépői a környék eseményeinek és versenyeknek. Falukórus, Borbarát Dalkör és a fiatal generációkat is közösségbe szólító Nyúli Sporttwerking és Mazsorett Egyesület, valamint a Nyúl SE sportolói egyaránt a közel 5000 lélekszámú község jóhírért viszik a régióban és a határon túli testvértelepülésre, a szlovákiai Ekecsre is. A Győr és Pannonhalma között található település manapság közkedvelt kirándulási célpont a kerékpárral vagy gyalogosan érkezőknek egyaránt. A különleges hangulatú Győr-Veszprém vasútvonala is áthalad a településen, és a Budapest-Bécs-Pozsony nagyvárosok eléréséhez használható M1 autópálya lehajtója is Nyúl határában található. A betelepülő fiatal családok új lendületet adnak a településnek, a helyben működő vállalkozások pedig innovatív fejlesztéseikkel munkahelyeket biztosítanak a helyieknek.

A település polgármestere: Schmiéd Henrik

We find written traces of settlements with a thousand-year history in the region in the records, among them Nulu, Nuul, or the village of Nyúl, as we know it today. Illyrians, Celts, Romans, Avars, Franks or even Moravian tribes lived here before the Hungarian conquest because of its excellent features. According to the records, Maria Theresa once visited Nyúl, and the baroque church consecrated in 1777 still keeps her special gift, a piece of Christ's cross, locked in a reliquary. The frescoes of István Dorfmeister, one of the best-known painters of the time can be seen in excellent condition on the high altar and the pulpit of the church on the main square. Pilgrims on the St. James pilgrimage route in Hungary regularly visit Nyúl every year. In ancient times, grape and fruit cultivation ensured the livelihood of the people living here, today visitors to the settlement can recall the traditions of the ancestors with the excellent local flavors of the artisanal wines. In the heart of the Pannonhalma wine region, in addition to the traditional cellars carved into the loess wall, the modern factories of today also await visitors on a gastronomic journey. Walking towards the nationally unique row of cellars, well-maintained hiking trails are available to travelers, be it is a natural or religious pilgrimage. The local guesthouses and restaurants await their guests with a special atmosphere and dishes typical of the region. In addition to the 11 km long Kőköröscsin circuit trail, the stations of the 13 km long Nyúl Cross Road are also popular routes among hikers, as is the Lila Mountain lookout, where visitors are greeted by an unparalleled panorama at the highest point of the Sokorói Hills at 313 meters. In clear weather, the ranges of the Bakony, the Vértes and Gerecse valleys, the Csallóköz plain, the Soproni mountains and even Alpokalja can be admired beyond 70 kilometers. The Sárkánylyuk ravine system, which is one of the largest natural ravines in Central Europe, offers a special sight in every season, the most significant of which is the Szurdik with its nearly 600 m length and 20-30 m high walls in some places. Protected species of butterflies, several species of wild orchids, orchis and another 54 rare plant species can be found in the fields along the hiking trails, and the loess walls are home to colorful bee-eaters. In addition to the natural values and the hospitality of the Nyúl residents, the settlement is proud that its childcare and educational institutions are among the best-equipped and of highest-quality institutions in the county. The locals actively nurture their traditions at their events and in the works of their civic associations. In addition to the cultural and gastronomic offer of the village day, in recent years outdoor film screenings and colorful summer music programs have been waiting for residents and visitors to the village. Art groups based in Nyúl are regular performers at local events and competitions. The Village Choir, the Wine Friend Song Circle, the Nyúl Sporttwerking and Majorette Association, which also invites young generations to join the community, as well as the athletes of Nyúl SE all spread the good reputation of the village of nearly 5,000 people to the region and to its sister settlement across the border, Ekecs in Slovakia. The settlement located between Győr and Pannonhalma is nowadays a popular excursion destination for those arriving by bicycle or on foot. The Győr-Veszprém railway line with its special atmosphere also passes through the settlement, and the offramp of the M1 highway, which can be used to reach the big cities of Budapest-Vienna-Bratislava, is also located at the border of Nyúl. Young families settling in give new momentum to the settlement, and local businesses provide jobs for the locals with their innovative developments.

The mayor of the settlement: Henrik Schmiéd

Fotók: Bata László, Horváth Attila, Lankesz Ervin, Tóth Attila, Tóth Tibor, Szaradics Norbert.

Photos by: László Bata, Attila Horváth, Ervin Lankesz, Attila Tóth, Tibor Tóth, Norbert Szaradics.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Nyúl látképe; Szent Donát-kápolna; Katolikus templom; Szőlősorok; Gyurgyalag; Nyári zenés esték; Leánykőköröscsin (*Pulsatilla grandis*); Felsőrigosi fesztivál; Pincesor; Lila-hegyi kilátó

NYÚL

OSLI

Osli, mely nevét a besenyő eredetű Osl nemzetségtől kapta, a Rábaköz legősibb Mária-búcsújáró helye, a Hanság déli peremén fekszik.

Első oklevéli említése 1230-ból maradt fenn, s 1390-ben már állt a Mária tiszteletére emelt első kápolnája is. Ennek többszöri pusztulása sem apasztotta el a hívők lelkierejét, romjaiból újra és újra felépítették, majd 1748-tól templommá bővítették, mely ma is a környék leglátogatottabb zarándokhelye, látványában is igazi ékszerdoboz. A település az osliak áldozatos munkája révén a többszöri pusztulást (kolera, himlő) és pusztítást (török) követően is talpra állt, 1694-től pedig megindult a folyamatos fejlődés, gyarapodás a házak és a lakosok számában, a gazdaságban és kulturális területen egyaránt.

A történelem elmúlt évszázadainak eseményei természetesen Osli történetében is meghagyták különböző előjelű lenyomatukat. Az 1990-ben megalakult helyi önkormányzat ezeket is figyelembe véve, a nemes hagyományokra és a pozitívumokra építve nyitott új utat Osli faluközösségének gyarapítása terén. A község az elmúlt évtizedben óriási fejlődésnek indult, többek között a Magyar Falu Program nyertes pályázatainak és a kormány támogatásának köszönhetően. Az elmúlt évben megújult a község fő közlekedési útvonala, valamint a Rábaköz egyik legismertebb Mária-kegyhelye az Osli Nagyboldogasszony Templom kívülről teljes renováláson esett át. A kultúrotthon is felújításra került, valamint az óvoda épülete is kívül-belül megújult. Az Osli Községi Önkormányzat egy modern, teljeskörűen felújított hivatali környezetben várja az ügyfeleit.

Az elmúlt években út- és járdafelújítások történtek, melyek remélhetőleg a jövőben is folytatódni fognak. A községben jól működő óvoda és iskola gondoskodik a gyermekek neveléséről, oktatásáról. Az óvodában folyamatosan bővülő gyermeklétszám is arról tanúskodik, hogy egyre több fiatal család választja lakóhelyéül a települést.

Osliban nagy múltra visszatekintő hagyománya van a csuhéfonásnak. Az 1930-as évektől kezdve a papucsfonás vált népszerűvé a községben. Az idősebb korosztály körében a mai napig ápolott hagyományról van szó.

A község bővelkedik kulturális programokban. Az évente megrendezésre kerülő falunap, gyermeknap, idősök napi ünnepség, karácsonyi-adventi programsorozat sok-sok érdeklődőt vonz és népszerű a lakosság körében. A településen jelenleg két civil szervezet működik. Az 1889 óta működő Önkéntes Tűzoltó Egyesület és az Osli Sportegyesület. A mai napig nagy érdeklődés övezi az egyesület labdarúgó mérkőzéseit a sportbarátok körében. A községben működő „Gyermekeinkért” Alapítvány célja a legjobb eredményt elérő tanulók jutalmazása, valamint a hátrányos szociális helyzetű tanulók tanulmányi kirándulásokon történő részvételének anyagi támogatása. A falu délkeleti szélén, a Lökös-patak folytatásaként terül el a 10 hektáros Osli Tópark, mely kiváló helyszín esküvők, családi rendezvények, horgászversenyek lebonyolítására. A Hanság közelsége számos túraútvonallal kecsget az ide látogató turistáknak. Oslin található az egyik legrégebbi hazai búcsújáró Mária-kegyhely, ahol 1930 óta sok csodás gyógyulás történt.

A környék látnivalói közé tartozik a kerékpárral is jól megközelíthető Esterházy Madárvárta a Hany Istók Tanösvénnyel, mely elvezet a Csíkos Égererdőn át a Király-tóig. Kapuvár felől a Hanság-főcsatornán átvezető Andaui-híd egy 15 kilométer hosszú kerékpáros úton közelíthető meg.

2021-ben Osli is csatlakozott a Sacra Velo kerékpáros zarándokút-hálózatához.

A település polgármestere: Fodor József

Osli, which got its name from the Osl clan of Pecheneg origin, is the oldest place of worship for Mary in the Rábaköz, on the southern edge of the Hanság region.

Its first mention in a charter dates back to 1230, and in 1390 the first chapel built in honor of Mary was already standing. Even its repeated destruction did not dampen the spirits of the believers, they rebuilt it again and again from its ruins, and then in 1748 it was expanded into a church, which is still the most visited place of pilgrimage in the area today, and a true jewel box in its sight. Thanks to the self-sacrificing work of the people of Osli, the settlement got back on its feet after repeated destruction (cholera, smallpox) and devastation (by the Turks). Its continuous development, growth in the number of houses and residents, as well as in the economic and in the cultural area began in 1694.

Of course, the events of the past centuries of history left their mark in the history of Osli in different ways. The local government established in 1990 also took these into account, building on noble traditions and positives, and opened a new path in the development of the village community of Osli. In the last decade, the village started to develop enormously, thanks, among other things, to the winning tenders of the Hungarian Village Program and the support of the government. In recent years, the main traffic route of the village was renovated, and one of Rábaköz's best-known Mary shrines, the Church of Our Lady of Osli, underwent a complete renovation on the outside. The cultural center was also renovated, and the kindergarten building was renewed inside and out. The Osli Municipal Office awaits its customers in a modern, fully renovated office environment. In recent years, road and sidewalk renovations have taken place, which will hopefully continue in the future. The well-functioning kindergarten and school in the village take care of the upbringing and education of the children. The constantly growing number of children in the kindergarten also testifies to the fact that more and more young families are choosing Osli as their place of residence.

Osli has a long-standing tradition of cornhusk weaving. From the 1930s, slipper weaving became popular in the village. This tradition is still cherished among the older age group.

The village is rich in cultural programs. The annual village day, children's day, elderly people's day celebration, Christmas Advent program series attract many interested people and are popular among the residents. There are currently two civil organizations operating in the settlement. The Voluntary Fire Brigade operating since 1889 and the Osli Sports Association. To this day, there is great interest in the football matches of the association among sports fans. The purpose of the "For Our Children" Foundation, which operates in the village, is to reward the students who achieve the best results, as well as to financially support the participation of socially disadvantaged students in school trips. On the south-eastern edge of the village, as a continuation of the Lökös stream, the 10-hectare Osli Lake Park is an excellent venue for weddings, family events and fishing competitions.

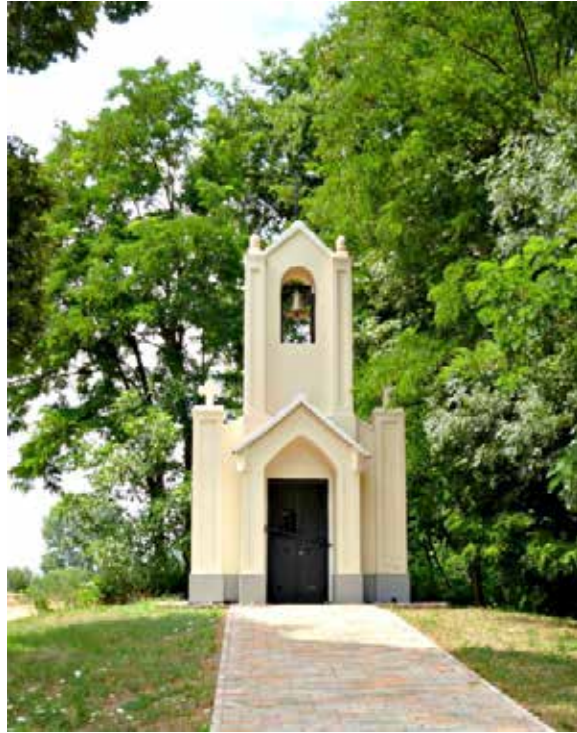
The proximity of Hanság promises many hiking trails for tourists visiting here. Osli is home to one of the oldest Mary pilgrimage shrines in Hungary, where many miraculous healings have taken place since 1930. Among the attractions of the area easily accessible by bicycle is the Esterházy Madárvárta with the Hany Istók Educational Trail, which leads through the Csíkos Alder Forest to Király Lake. From Kapuvár, the Andau bridge crossing the Hanság Main Canal can be approached via a 15 km long bicycle path.

In 2021, Osli also joined the Sacra Velo bicycle pilgrimage route network.

The mayor of the settlement: József Fodor

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Hősi emlékmű; Szent Vendel-kápolna; Templom; Óvoda; Orvosi rendelő; Polgármesteri Hivatal; Kerékpáros pihenő; Mosolygó Madonna; 56-os emlékmű; Tűzoltókocsi; Virágosítás; Milleneumi emlékmű; Temető

ÖTTEVÉNY

Öttevény község a Dunántúlon, a Mosoni határ közelében fekszik. Már a római uralom idején lakott volt. A településen látható egy római mérföldkő, melyek felállítását a községen áthaladó limes úthoz köthetjük. Öttevény nevét is a rajta áthaladó római útról kaphatta.

A falu léte, élete, fejlődése folyamatosan összekapcsolódik a rajta áthaladó úttal, a mai 1-es főúttal. Itt közlekedtek a Bécs és Buda között működő első postakocsi járatok az Öttevényi postaállomáson, mint lóváltó-állomáson keresztül.

Legrégebbi okleveles említése 1321-ből származik, amikor „Villa Wetewjn” néven szerepel. 1379-ben már a Tóköz és a Szigetköz legnagyobb birtokos családjának, a Héderváryaknak a birtoka. A következő évszázadokban cserélődtek a település földesurai. 1862-től a Földváry család tulajdona lett. Báró Földváry Miklós, a környék egyik legnagyobb földbirtokosa 1870-ben építtetett egy "szép úri lakot", melyet később kastéllyá bővített. Ha már a Földváryakról esik szó, meg kell emlékezni Földváry Tiborról, aki Öttevényen született. A korcsolya hazai úttörőjének gyermekkorát a dualista Magyarország dunántúli kis falujában, Öttevényen telt el. Innen indult el hódító útjára, melynek során az egész világ megismerte a nevét.

Öttevény gazdag történelme és feledhetetlen hangulata érezhető a kastély minden zugában. Római katolikus temploma 1720 körül épült, más források 1786-ra teszik az építés dátumát, kegyura gróf Khun-Héderváry Károly.

A Római Katolikus templom talán legértékesebb emléke a Szent László ereklye, amelyben Szent László királyunk koponyacsontjának darabjait őrizzük. Ezeket hosszú évszázadokon keresztül a plébánián őrizték, majd a 2017-es Szent László év keretében foglalta el méltó helyét egy ereklyetartóban a templomban. A reformáció hajnalán hosszú időn át önálló, nagy evangélikus gyülekezet volt Öttevényen. 1634-ben erőszakkal vették el a templomot. Ezt követően az ötteenyiek a „szent maradvány”, ők tartották ki egyedül. Több évszázados vágy lobogott bennük, egészen 1929. augusztus 25-ig, ugyanis ekkor került sor Öttevényen az új evangélikus templom felszentelésére.

További értékei közé sorolhatjuk hősök emlékművét, a millenniumi keresztet, a Szűz Mária szobrot, Kőkeresztet, a Kálvária emlékkeresztet és a Haranglábat. Ugyan a település egyike azon győri agglomerációs településeknek, amelyeket egyszerre sújt és éltet a dinamikus fejlődő iparváros, Győr közelsége.

A 19. és a 20. századi időszakokat megidézve, amikor is a kastélyban számos találkozó zajlott, már a faluban is jelentős volt a társasági, közösségi élet. A falu napjainkban is törekszik a falusias értékeket megőrző, a falu kínálta vidéki életmód korszerű megjelenítésére. Így az ötteenyiek játszótere szép természeti környezetben a Csiszlótól a Gulitáig terjed.

Ezzel a falusias képpel összefüggésben évről-évre megrendezésre kerül az Öttevényi Csiripiszli Fesztivál. Ez nem egy klasszikus értelemben vett falunap vagy egy hagyományos falusi búcsú, hanem egy kicsit más, egy picit modernebb, miközben mégis megtartja a másik két eseményből azokat a formulákat, amit otthonosnak, ismerősnek érzünk egy zenében, ételekben és számos a kicsik és a nagyok érdeklődését egyaránt felkeltő programokkal teli rendezvényt. Tehát a nyugodt, gyönyörű természeti környezetben elhelyezkedő, azonban a nyüzsgő várostól nem messze található településre méltán érdemes ellátogatni, akár a természeti, az épített vagy a szakrális emlékek miatt, de a fesztiválozás is érdeklődésre adhat okot.

A település polgármestere: Dr. Bider Zsolt

Öttevény is located near the Moson border in the Transdanubian region. It has been inhabited since Roman times, as evidenced by the ancient Roman milestone, associated with the Limes road that passed through the village. Öttevény may have been named after this Roman road. The existence, life and development of the village are closely tied to the road crossing it – today's main road 1. The first stagecoach services between Vienna and Buda used this route, changing horses at the staging post in Öttevény.

The earliest record of the village, mentioned as 'Villa Wetewjn', dates back to 1321. It was the property of the Héderváry family, the largest landowning family in the Tóköz and Szigetköz regions, by 1379. The settlement changed hands several times during the following centuries. It became the property of the Földváry family in 1862. Baron Miklós Földváry, one of the largest landowners in the area, built an 'elegant manor house' in 1870, extending it into a mansion later. Speaking of the Földváry family, it is only right to mention Tibor Földváry, who was born in Öttevény. The pioneer of figure skating in Hungary spent his childhood in this small village in the Dual Monarchy's Transdanubian region. This is where he started his career, which made him known to the entire world.

The rich history and unforgettable atmosphere of Öttevény can be felt in every corner of the mansion. The Roman Catholic church was built around 1720 (or 1786, according to other sources), with the patronage of Count Károly Khun-Héderváry. The relic of St. László, which contains pieces of King St. László's skull, is perhaps the most precious artefact in the Roman Catholic church. It was kept in the parish for centuries, but it finally took its rightful place in the church's reliquary in 2017, the Year of St. László.

For a long while, Öttevény was home to a large, independent Lutheran congregation at the dawn of the Reformation. Their church was seized in 1634, but the people of Öttevény, 'the holy remaining', held fast. They had to wait for centuries, until 25 August 1929, when the new Lutheran church was finally consecrated.

Other treasures of the village include the Heroes' Monument, the Millennium Cross, the statue of the Virgin Mary, the Stone Cross, the Calvary Memorial Cross and the Belfry.

Öttevény is one of the settlements in the urban agglomeration of Győr that are both afflicted and stimulated by the proximity of the fast-growing city. In the 19th and 20th centuries, when the mansion hosted numerous gatherings, the village had a significant social and community life. Today, it still aims to reflect the rural lifestyle in a contemporary way, preserving its traditional values. The locals' territory extends from 'Csiszló' to 'Gulita' in a scenic natural setting.

The Öttevény 'Csiripiszli' Festival is held in the spirit of this rural character each year. It's not a classic village festival, nor a traditional Feast, but an event rich in music, food and a variety of activities that will interest young and old alike. This festival is a little different and more modern, while retaining the elements of the other two event types that give it a cosy and familiar feel.

Located in a peaceful and picturesque natural setting, but not far from the bustle of the city, this village is well worth a visit for its natural, architectural and sacred monuments, as well as for the festival.

The mayor of the settlement: Dr. Zsolt Bider

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kastély télen; Sportcsarnok; Kastély nyáron; Szűz Mária-szobor; Általános iskola a római kilométerkövel; Szent László-ereklye; Evangélikus templom; Római katolikus templom; Horgásztó; Légi felvétel; Gulita; Mosoni-Duna

ÖTTEVÉNY

ÖTTEVÉNY

PÉR

A település a Kisalföld délkeleti részében, a Bakony-ér völgyében fekszik, Győrtől 15 kilométerre délkeletre. Legfontosabb közúti megközelítési útvonala a Székesfehérvárt Győrrel összekötő 81-es főút.

Bizonyítottnak régóta lakott hely, erre utalnak a kőkorszaki, valamint kelta származású leletek. A Pér elnevezés a fehér névből alakult ki, s eredetileg a települést feltehetőleg Peernek nevezték. Valószínűleg a legközelebb a valósághoz az áll, hogy a község a nevét a pér halfajtáról nyerte. A második világháború előtti utolsó békeévben (1938-ban) Pér nagyközség lett a Pusztai járásban. Népessége 2019-es adatok alapján 2577 fő, és folyamatosan növekszik.

Nevezetességei:

Kálvária: A 19. század elejéig csak egyetlen fakereszt állt a dombon, ahol ma a kápolna található. Pér legmagasabb dombjára 1844. október 17-én három keresztet állítottak, valamint hét stációt építettek. Adományozta Keserű Jánosné, született Sárközi Zsuzsanna. Az alapkövet Csizmazia János péri plébános rakta le. Felszentelésük 1846. október 9-én történt. 1866-ban kápolna épült a fakeresztek mögött, ezek helyét később kőkeresztek vették át. A kápolnát 1867. szeptember 8-án szentelték fel. A kálvária kápolnájának 12 méter magas tornyába helyezték el azt a 31 kilogrammos, Győrben öntött harangot, amit az első világháború idején elvittek.

Hősi emlékmű: Az emlékművet a két világháború és az 1956-os forradalom hősi halottainak emlékére emelték.

Református templom: A templom 1828-ban, a hozzá tartozó torony 1881-ben épült. A bejárat felett emléktábla van elhelyezve, amelynek felirata: "E szent ház megújított 1888-dik évben." Az úrasztala kovácsoltvas lábán írás nélküli márványlap van. A vörös márványból készült keresztelőmedencén nincs felirat. Kisharangjukat a töltéstava szórványnak ajándékozták 2000-ban. 1916. augusztus 20-án elvitték a templom harangját, mely helyett a gyülekezet újakat öntetett 1935-ben. A 247 és 99 kilogramm súlyú harangokat Seltenhofer Frigyes öntötte Sopronban. A nagyobbik felirata: "Tebenned bízunk eleitől fogva. A péri leányegyházközösség öntette az Úrnak 1935. esztendejében." A kisebbik felirata: "Jöjjetek, hajoljunk meg, boruljunk le, essünk térdre az Úr előtt, a mi alkotónk előtt. A péri gyülekezet öntette 1926-ban." A templomot villámcsapás érte 1982-ben, és leégett a torony.

Katolikus temploma: Jelentős műemlék a Groll Adolf győri püspök által 1735-ben felépített barokk katolikus templom. A település első, középkori temploma a török uralom alatt pusztult el a faluval együtt. Zichy Ferenc püspök az új templomhoz 1762-ben tornyot építtetett, Zalka János győri püspök 1875-ben megnagyobbíttatta. 1935-ben felújították. Az oldalajtónál meglévő kő szenteltvíztartó a templom építésének idejéből való. A templom értékei között tartják számon többek között a barokk főoltárt két szent és két angyal szobrával, a Jézus születése oltárt, az 1715-ből származó barokk ezüst kelyhet, a rokokó réz ereklyetartót, valamint az olajfestményeket. Egyedülálló barokk alkotás a Királyok imádása oltár, mely a három király betlehemi látogatását ábrázolja.

Péri csárda: A térség legöregebb épülete a nevezetes péri csárda, ami az 1600-as években téglából épült. Nemrégiben egy részét felújították és helytörténeti múzeumként várja a látogatókat. Az elmúlt századokban a péri csárda a Győrt Székesfehérvárral összekötő kereskedelmi útvonal egyik fontos megállóhelye volt. Történetét néhány éve egy péri gyilkosságballadához kötődő kutatás kapcsán Lanczendorfer Zsuzsanna néprajzkutató dolgozta fel.

A település polgármestere: Biliczki József

The settlement is located in the southeastern part of the Little Hungarian Plain, in the Bakony-brook valley, 15 kilometers southeast of Győr. Its most important road access route is main road 81 connecting Székesfehérvár with Győr. It is proven that it's been inhabited for a long time, as evidenced by finds of Stone Age and Celtic origin. The name Pér was formed from the name white, and originally the settlement was probably called Peer. Probably the closest to the truth is that the village got its name from the pér type of fish. In the last year of peace before the Second World War (1938), Pér became a large village in the Puszt District.

Based on 2019 data, its population is 2,577 people, and it is constantly growing.

Attractions:

- **Calvary.** Until the beginning of the 19th century, there was only one wooden cross on the hill where the chapel is located today. On October 17, 1844, three crosses were erected on the highest hill of Pér, and 7 stations were built. Donated by Jánosné Keserű, née Zsuzsanna Sárközi. The foundation stone was laid by parish priest János Csizmazia. They were consecrated on October 9, 1846. In 1866, a chapel was built behind the wooden crosses, which were later replaced by stone crosses. The chapel was consecrated on September 8, 1867. The 31 kg bell cast in Győr, which was taken during the First World War, was placed in the 12-meter-high tower of the Calvary chapel.

- **Heroic monument.** The monument was erected in memory of the heroic dead of the two world wars and the 1956 revolution.

- **Protestant Church.** The church was built in 1828, and the tower belonging to it in 1881. There is a plaque above the entrance with the inscription: "This holy house was renovated in 1888." On the wrought iron legs of the communion table is an uninscribed marble slab. The red marble baptismal font has no inscription. In 2000, they gave their small bell to the Töltéstava diaspora. On August 20, 1916, the church bell was taken away, and the congregation cast new ones to replace it in 1935. The bells weighing 247 and 99 kg were cast by Frigyes Seltenhofer in Sopron. The bigger one reads: "We trust you from the beginning. It was cast by the Pér filial church community in the year of the Lord 1935." The smaller one's inscription: "Come, let us bow down, fall down, kneel before the Lord, before our creator. It was cast by the parish congregation in 1926." The church was struck by lightning in 1982 and the tower burned down.

The Catholic church. The Baroque Catholic church built in 1735 by Győr Bishop Groll Adolf is a significant monument. The settlement's first medieval church was destroyed together with the village during the Turkish rule. Bishop Ferenc Zichy had a tower built for the new church in 1762, and Bishop János Zalka of Győr enlarged it in 1875. It was renovated in 1935. The stone holy water container at the side door dates from the time of the construction of the church. Among the valuables of the church are the baroque high altar with statues of two saints and two angels, the Nativity of Jesus altar, the baroque silver chalice from 1715, the rococo copper reliquary, and the oil paintings. The Adoration of the Kings altar is a unique baroque work, which depicts the visit of the three kings to Bethlehem.

Pér tavern. The oldest building in the area is the notable Pér tavern, which was built of brick in the 1600s. A part of it has been renovated and it awaits visitors as a local history museum. In past centuries, Pér tavern was one of the important stops on the trade route connecting Győr with Székesfehérvár. Its history was written a few years ago by ethnographer Zsuzsanna Lanczendorfer in connection with a research related to the Pér murder ballad.

The mayor of the settlement: József Biliczki

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Református templom; Címer; Nagybaldogasszony katolikus templom; Kálvária; Katolikus templom belső; Kálvária; Emlékmű; Csárda; Légifelvétel

PÉR

PETŐHÁZA

Petőháza a Sopron-Fertőd Kistérség dinamikusan fejlődő települése, melynek múltja szorosan kapcsolódik a cukorgyártáshoz. Az egykor nagy hírű cukorgyár emlékét őrzi a Községi Ház emeletén kialakított „Cukormúzeum”, ahol a cukorgyártás mellett helytörténeti bemutató is fogadja a látogatókat. A múzeumlátogatáshoz bejelentkezés szükséges a 20/572-48-59-es telefonszámon.

A rendezett utcákon, tereken sétálva, gyalogosan is könnyen felfedezhető a település legfontosabb látnivalói. A Millenniumi Emlékpark, illetve a régi temető helyén kialakított Kegyeleti Park padjai kis megállóra hívogatják az arra járókat.

A legkisebbek számára játszótérek nyújtanak szórakozási lehetőséget. A Községi Ház mellett kialakított fitness-park, valamint a tekepálya az aktív kikapcsolódás lehetőségét teremti meg. A tekepálya bérlésével kapcsolatban a 20/232-32-07-es telefonszámon kérhető további információ. Horgásztavaink kellemes, zöld környezete a horgászok mellett a piknikezők és sétálók számára is vonzó célpontul szolgálnak.

Idegenforgalmi szempontból kiemelt jelentőségű a strandfürdő, ahol a gyermekeket fűtött gyermekmedence, az úszni vágyókat 33 méter hosszú úszómedence, a gyógyulni vágyókat bevizsgált gyógyvíz várja.

Petőháza legrégebbi utcájában áll az 1902-1903-ban épült templom. Tervezője - Schiller János - neoromán stílusban, a tornyot neogót formában képzelte el. Elkészülte után 1903. szeptember 3-án szentelték fel a Szentháromság tiszteletére. Azóta több alkalommal restaurálták, mai köntösét 2003-ban kapta, a templom fennállásának 100. évfordulójára. A 30 méter magas tornyot egy elektronikus vezérlésű toronyóra díszíti, éjszakai megvilágítással. E toronyban van elhelyezve az a 4,2 mázsa súlyú nagyharang, amelyet az 1900-as párizsi világkiállításon nagydíjjal jutalmaztak.

Korszerű intézmények, gondozott utcák, közterek, hangulatos horgásztavak és családi strand teszik Petőházát igazán vonzó településsé.

Nevezetességek:

- Szentháromság templom
- Cukoripari és Helytörténeti Múzeum
- Strandfürdő
- Millenniumi Emlékpark
- Kegyeleti park
- Horgásztavak

Köztéri szobrok:

- Községi Ház melletti park: I. világháborús hősi emlékmű
- Templomkert: Szentháromság szoborcsoport, kőkereszt
- Kegyeleti park: kőkereszt
- Dózsa György utca közepén Mária szobor angyalokkal
- Temető: Kőkereszt Máriával, Szent Jánossal

A település polgármestere: Lévainé Soós Klára

A dynamically developing village of the Sopron-Fertőd Sub-Region, Petőháza's past is closely linked to sugar production. The once famous sugar factory is commemorated by the 'Sugar Museum' on the first floor of the Community House, where visitors can learn about sugar production and local history. To visit the museum, please make an appointment by calling 20/572-48-59.

You can easily discover the main attractions of the town by walking through the well-ordered streets and squares. The benches of the Millennium Memorial Park and the Kegyeleti Park ('Reverence Park') created on the site of the old cemetery invite passers-by to take a breather.

Playgrounds provide entertainment for the youngest ones. An outdoor gym next to the Community Centre and a bowling alley offer active recreation. For more information on renting the bowling alley, please call 20/232-32-07. The pleasant green surroundings of our fishing lakes are an attractive destination for anglers, picnickers and walkers.

Of particular tourist interest is the spa that offers a heated pool for children, a 33 m long swimming pool for those who want to swim, and certified medicinal water for those seeking healing.

Built in 1902-1903, the church stands in the oldest street of Petőháza. Its designer, János Schiller, envisioned the building in neo-romanesque style, with a gothic revival tower. The church was consecrated to the Holy Trinity on 3 September 1903. It was restored to its present form in 2003, on the occasion of the 100th anniversary of its foundation. The 30-metre high tower is adorned with an electronically controlled clock tower with night lighting. The tower houses a large bell weighing 4.2 q, which was awarded the Grand Prix at the 1900 Paris World Exhibition.

Its modern institutions, well-maintained streets, public squares, charming fishing lakes and a family-friendly spa make Petőháza a truly attractive village.

Attractions:

- Holy Trinity Church
- Sugar Industry and Local History Museum
- Spa
- Millennium Memorial Park
- Kegyeleti Park ('Reverence Park')
- Fishing Lakes

Public sculptures:

- Park next to the Community Centre: Memorial to the heroes of World War I
- Churchyard: Holy Trinity statue group and stone cross
- Kegyeleti Park ('Reverence Park'): stone cross
- Statue of Mary with angels in the middle of Dózsa György Street
- Cemetery: Stone cross also depicting Mary and Saint John

The mayor of the settlement: Klára Lévainé Soós

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szentháromság templom; Dózsa utca; Millenniumi park; Kegyeleti park; Játszóter; Fitnesspark; Cukoripari Helytörténeti Gyűjtemény; Strand; Belső tó; Arborétum tó

PETŐHÁZA

PETŐHÁZA

PÜSKI

Püski a Szigetköz 640 fős kistelepülése, Győr-Moson-Sopron vármegyében, a mosonmagyaróvári járásban. 1397-ben Piski, majd 1488-ban már Pysky néven került említésre oklevelekben. A Szigetközben jellemző árvizek miatt a település többször is változtatta helyét, ezért nincsenek régi épületek. A község legidősebb épülete a helyi templom, mely 1774-től 1779-ig épült. Az I. során 72 püski fiatal került behívásra frontszolgálatra, akik közül mindössze 48-an tértek haza. 24 helyi fiatal lelte halálát a harcokban, mely egy Püski méretű, kis létszámú település esetében hatalmas veszteségnek számít. A II. világháború kitörését követően rengeteg lengyel menekült Püskire, ahol a helyi laktanya nyújtott ideiglenes otthont számukra. Emléküket a helyi temető lengyel keresztje és néhány síremlék őrzi, valamint a Fekete Madonnát (csesztahovai Madonna) ábrázoló miseruha.

A Szent György római katolikus templom a 18. században, barokk stílusban épült, nevezetessége a több, mint 470 éves műemlék harang, mely nemzeti örökség. Országos szinten egyedülállóan számító Hétlábú oltár található benne, lábain rovásírással a hét vezér neve. A felújított orgona több mint 120 éves.

A templom előtt áll a Szent Flórián szobor. Itt található a Világháborús emlékmű is, amelyet a Püski Önkormányzat 2000-ben készíttetett az I. és II. világháborúban elhunytak tiszteletére.

1996-ban az 1100 éves Magyarország emlékére kopjafát állítottak, amelynek faragását a néhai Makai Lajos végezte. A királyi emlékmű 1996-ban készült, néhai Weibl Lipót plébános megrendelésére. A püski plébános 70. születésnapjára osztrák barátaitól egy Szent Lipót szobrot kapott ajándékba. Az osztrákok első királya mellé elkészíttette az utolsó magyar király IV. Károly szobrát, és egy fülkébe állíttatta őket a két nép barátságának jeléül. A Millenniumi kettős kereszt az ezredforduló emlékére készült. A keresztre 2012-ben az önkormányzat fából kifaragatta a régi Magyarország térképét az elcsatolt területekkel. Az emléktábla íj. Szent István helyi faragó munkája.

A községben több szakrális emlék is található. Képoszlopok: Nepomuki Szent János, Szent Flórián. Keresztek: Francia kereszt, Gondár kereszt, Lang kereszt, Rákóczy kereszt, Remetei kereszt, Rigó kereszt, Temetői kereszt, Templomi kereszt. Szobrok: Mária szobor, Szent Flórián szobor.

A község rendelkezik óvodával, könyvtárral, közösségi házzal és régiséggyűjteménnyel is. Az óvoda és a játszóudvar a Magyar Falu Program keretében került felújításra.

A Püski Faluház év közben különböző rendezvények helyszíne. Kiemelkedő közülük a már hagyományossá vált: újévi koncert, sportbál, nőnap, falunap, nyugdíjas találkozó, nyuszi simogató, családi és gyereknap, falumikulás, hagyományörző disznóvágás, karácsonyi műsor. Szabadidős tevékenységek: zumba, senior tánc, baba-mamaklub. A Faluház épületében található a közel 6000 kötetes Könyvtár, amely minikönyv-gyűjteménnyel, több száz fotó-gyűjteménnyel rendelkezik, és a KSZR keretein belül működik.

A község a sikeres pályázatoknak köszönhetően gyarapodik, fejlődik, szépül. Műfüves pálya épült, utak újultak meg, új járdák készültek, az óvoda és az orvosi rendelő is fel lett újítva. Egyre több fiatal költözik a faluba, és az új rózsza lakóparkban szebbnél szebb házak épülnek. És a legfontosabb, hogy egyre több gyermek születik a községbe.

A település polgármestere: Makai Jenő

Fotók: Mészáros Mihály

Püski is a small settlement of 640 people in Szigetköz, Mosonmagyaróvár district, Győr-Moson-Sopron County. In 1397, it was mentioned as Piski, and then in 1488 as Pysky in charters. Due to the typical floods in Szigetköz, the settlement changed its location several times, which is why there are no old buildings. The oldest building in the village is the local church, which was built from 1774 to 1779. During the First World War, 72 young people from Püski were drafted for front-line service, of which only 48 returned home. 24 local youths died in the fighting, which constitutes a huge loss for a settlement the size of Püski with a small population. After the outbreak of the Second World War, many Poles fled to Püski, where the local barracks provided them with a temporary home. Their memory is preserved by the Polish cross and some tombstones of the local cemetery, as well as the mass vestment depicting the Black Madonna (Madonna of Czesztahova).

The Roman Catholic Church of St. George was built in the 18th century in the Baroque style, and is notable for its more than 470-year-old monument bell, which is a national heritage. It contains a seven-legged altar, considered unique at the national level, with the names of the seven Hungarian tribe leaders written in runes on the legs. The restored organ is more than 120 years old. The statue of St. Florian stands in front of the church. The World War monument is also located here, which was commissioned by the Püski Municipality in 2000 to honor the fallen of the First and Second World Wars. In 1996, a headstone was erected to commemorate the 1,100-year-old Hungary, which was carved by the late Lajos Makai. The royal monument was made in 1996 by commission of the late vicar Lipót Weibl. For his 70th birthday, the parish priest of Püski received a statue of St. Leopold as a gift from his Austrian friends. Next to the first king of the Austrians he had the statue of the last Hungarian king, Charles IV made, and placed them both in a booth as a sign of the friendship between the two peoples. The Millennium Double Cross was created to commemorate the turn of the millennium. In 2012, the local government carved a wooden map of old Hungary with the ceded territories. The plaque is the work of local woodcarver István Szentés Jr. There are several sacred monuments in the village. Image columns: Saint John of Nepomuk, Saint Florian. Crosses: French cross, Gondár cross, Lang cross, Rákóczy cross, Hermit cross, Rigó cross, Cemetery cross, Church cross. *Statues*: Statue of Mary, Saint Florian statue.

The village has a kindergarten, a library, a community house and a collection of antiques. The kindergarten and playground were renovated within the framework of the Hungarian Village Program. The Püski Village House is the venue for various events throughout the year. Prominent among them are the now traditional New Year's concert, sports ball, women's day, village day, pensioners' meeting, bunny petting, family and children's day, village Santa Claus, traditional pig slaughtering, Christmas show. Leisure activities - zumba, senior dance, baby-mommy club. The Village Hall building houses the library with nearly 6,000 volumes, which has a mini-book collection and hundreds of photo collections and operates within the framework of the Library Supply Service System. Thanks to the successful tenders, the village grows, develops and beautifies. An artificial turf field was built, roads were renovated, new sidewalks were made; the kindergarten and the doctor's office were also renovated. More and more young people are moving to the village and more and more beautiful houses are being built in the new Rózsza residential park. And most importantly, more and more children are being born in the village.

The mayor of the settlement: Jenő Makai

Photos by: Mihály Mészáros

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Világháborús emlékmű; Templom előtti tér; Címer; Miseruhán található felirat; Szent György Római katolikus templom és a kopjafa; Millenniumi kettős kereszt; Laktanya; Lengyel - magyar eméknap; Önkormányzat épülete; Faluház; Régiséggyűjtemény; Szüreti felvonulás; Szivattyúház

PÜSKI

PŪSKI

RÁBACSECSÉNY

A holtágakkal övezett 600 fős település a Rábaköz peremén, a Hanság és a Marcal-medence találkozásánál fekszik. A megyeszékhely két irányból is jól megközelíthető.

Csécsey első ismert írásos említése 1258-ból való. Az 1600-as években a törökök a falut többször lerohanták, felgyújtották, évekig elnéptelenedett, majd lassan újra benépesült.

A Sibrik család neves személyiségeket adott a falunak: Sibrik Antal, aki többször volt Győr megye alispánja. Leánya Sibrik Erzsébet, Deák Ferenc édesanyja, Csécseyben született. A község lakói az 1848-49-es szabadságharcban is részt vettek, Szabó János huszárszázados Ménfőn van eltemetve. A csécseyi temetőben nyugszik Vajda Ferenc 1848-as honvéd alezredes. Az 1800-as évek végétől a Szalacs család rendelkezett a legnagyobb birtokkal a faluban.

A Rába áradásai sok veszélyt jelentettek a lakosság számára, így 1885-től végre megkezdődhetett a folyó szabályozása, kanyarulatának levágása, a híd építése. 1907-ben a falu részét tűzvész pusztította el. 1908-tól körjegyzőségi központ volt, a Csécsey név 1909-től változott Rábacsécseyre. Az első és második világháború áldozatainak emlékére a templom falán tábla őrzik. Az 1925-ben épült hidat a németek 1945-ben felrobbantották, újjáépítésére 1947-ben került sor.

A falu több neves személyiséget adott a magyar kultúrának, tudománynak:

Csécsey szülötte Molnár János, a magyar nyelvű tudományos élet úttörő személyisége, a jezsuita szerzetes, az első magyar nyelven megjelent fizika tankönyv írója. Halálának 200. évfordulóján, a templom falán emléktáblát állítottak és utcatábla is őrzik nevét.

Svastics Ignác történész, Hérics Márton ászári iskolaépítő plébános, és Georgievich György festőművész említendő még. Dr. Sólymos László Szilveszter bencés tanár emlékére a róla elnevezett kultúrotthon és a templomban a Bencés Diákszövetség táblája is őrzik.

Jelentős az egyesületi élet: A Molnár János Egyesület a faluért tevékenykedőket, az Ágota Nyugdíjas Klub az idősebbeket, a sportegyesület pedig a fiatalabbakat fogja össze. Korábban a Rábagyöngye Kultúrcsoport, mostanában pedig a Sibrik Erzsébet Kamarakórus és a kis citerások aktív szereplői a községi rendezvényeknek. Rendszerint falufarsang, Március 15. megünneplése a honvéd alezredes sírjánál, búcsú, falunap, Mikulás-járás, adventi gyertyagyújtás, falukarácsony, szilveszteri koccintás színesíti a falu életét.

Családi bölcsőde, óvoda, nyolcosztályos általános iskola (1698 óta folyamatosan van tanító itt), alapfokú művészetoktatási intézmény, házi segítségnyújtás, orvosi rendelő, gyógyszertár, könyvtár, e.Magyarország, kultúrház, és a Multifunkciós ház jelentik a falu legfontosabb intézményeit.

Főbb látnivalók a faluban: az 1800-as évek elején épült katolikus templom, a középkorból származó Ágota-szobor, 1911-ből a Szűz Mária-oszlop az amerikai magyarok adományaiból, a rábaközi motívumokkal díszített multifunkciós közösségi ház, a Deák Ferenc emlékére 2003-ban állított dombormű, a 2021-ben a Trianonra és a koronavírussal küzdőkre emlékező kőképek, és 2022-ben készült az orvosi rendelő előtti virágóra.

Az utóbbi években folyamatosan újultak meg a belterületi utak, a járdák, a falun átvezető műút, a közintézmények modernizálódtak, a játszótér, a sportpark, a sportpálya.

A település polgármestere: Kovács Teodóra

Surrounded by backwaters, the settlement of 600 people is located on the edge of Rábaköz, at the junction of the Hanság and Marcal basins. The county seat is easily accessible from two directions. The first known written mention of Csécsey dates from 1258. In the 1600s, the Turks raided the village several times, set it on fire, it was depopulated for years, and then slowly repopulated. The Sibrik family gave the village famous people: Antal Sibrik was several times the vice comes of Győr County. His daughter Erzsébet Sibrik, mother of Ferenc Deák, was born in Csécsey. The inhabitants of the village also participated in the 1848-49 war of independence, Hussar captain János Szabó is buried in Ménfő. Ferenc Vajda, 1848 lieutenant colonel of the army, is buried in the Csécsey cemetery. From the end of the 1800s, the Szalacs family owned the largest estate in the village. The floods of the Rába posed many dangers to the population, from 1885 the regulation of the river, the cutting of its bends, and the construction of the bridge could finally begin. In 1907, most of the village was destroyed by fire. From 1908, it was a district notary center, the name Csécsey changed to Rábacsécsey in 1909. A plaque on the wall of the church preserves the memory of the victims of the First and Second World Wars. The bridge, built in 1925, was blown up by the Germans in 1945, and was rebuilt in 1947. The village gave several famous people to Hungarian culture and science: János Molnár, a native of Csécsey, a pioneering figure in Hungarian-language scientific life, is a Jesuit monk and the author of the first physics textbook published in Hungarian. Historian Ignác Svastics, Márton Hérics, parish priest who built the school of Ászár, and painter György Georgievich should also be mentioned. The memory of the Benedictine teacher Dr. László Szilveszter Sólymos is preserved in the cultural center named after him and by the plaque of the Benedictine Student Association in the church.

Association life is significant: The János Molnár Association brings together those who work for the village, the Ágota Pensioners' Club brings together the older people, and the sports club brings together the younger ones. The Rábagyöngye Cultural Group used to be, and now the Erzsébet Sibrik Chamber Choir and the small zither players are active participants in village events. As a rule, the village carnival, the celebration of March 15 at the lieutenant colonel's grave, fair, village day, Santa's visit, Advent candle lighting, village Christmas party, and New Year's Eve toast color the life of the village.

The most important institutions of the village are the family crèche, kindergarten, eight-grade elementary school (since 1698 there has been a teacher here), basic art education institution, domestic help, doctor's office, pharmacy, a library, e.Hungary, a cultural center, and a multi-functional house. Main sights in the village: the Catholic church built in the early 1800s, the Agatha statue dating from the Middle Ages, the Virgin Mary column donated by the American Hungarians from 1911, the multifunctional community center decorated with Rábaköz motifs, the relief erected in 2003 in memory of Ferenc Deák, the stone statue commemorating Trianon and those fighting the coronavirus in 2021, the flower clock in front of the doctor's office was made in 2022. In recent years, internal roads, sidewalks, the causeway through the village have been continuously renewed, public institutions, the playground, the sports park, the sports field have been modernized.

The mayor of the settlement: Teodóra Kovács

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Mária-oszlop 1911., Amerikába kivándorolt csécseyiek állították; 12. Temetőnkben nyugszik Vajda Ferenc 1848-as honvéd alezredes, sírját 2019-ben újítottuk fel; Trianon 101. évfordulóján a koronavírussal küzdőkre, a falu történelmére is emléket állított kőképek; Rábacsécsey első ismert írásos emlékét őrző emlékmű a 750 éves évfordulóra készült 2008-ban; Templomunk madártávtáblából; A faluba nyár időben érkezett fogadó tábla; Rábacsécsey látképe; Nemrég felújított (325 éve működő) iskolánk a három tölgy védelmében; Deák emlékmű, Deák édesanyja, Sibrik Erzsébet Rábacsécsey szülötte; A Rába folyónk télen; Multifunkciós közösségi házunk rábaközi mintákkal; A felújított orvosi rendelő elé kőbe foglalt virágórát készítettünk

RÁBACSECSÉNY

RÁBACSECSÉNY

RÁBASEBES

Rábasebes a Rábaköz egyik legkisebb települése, kicsi zsákfalu a Rába bal partján, Győr-Moson-Sopron vármegye déli határán. A Szany-Vág összekötő útról közelíthető meg, a délről határos Kemenesszentpétertől a folyó választja el, ebben az irányban közvetlen közúti összeköttetése nincs. Gyakran idézik az tréfás népi mondást: "Hol Szentpéter Vág, ott Sebes".

A község területének jelentős része árterület volt a szabályozások előtt. A 19. század végén a folyó egy nagy kanyarulatát vágták át, a régi meder nyomvonalán keletkezett holtágak idillikus hangulatú tájat varázsoltak, de ez a vízimalmok működésének végét jelentette. Bár a falu első írásos említése 1263-ban történt, egyes adatok szerint a vidék már a római korban lakott volt. A község egyházi birtok volt, 1263-ban a Pannonhalmi Apátságé, 1363-tól pedig a pápóci pálos perjelség tulajdonába került. 1403 augusztus elején az Anjou dinasztia koronáért folytatott küzdelme során a Zsigmond király híveiből verbuválódott csapatok a sebesi ütközetben mértek döntő csapást Nápolyi László csapataira, Stibor vajda vezetésével. Az 1594-es török dúlás néptelenné tette a falut, amely még 1620-ban is lakatlan, puszta hely volt. A 17. század közepén néhány család meglepedett, a protestáns Vág leányegyháza lévén evangélikussá lett. A kurucvilág újabb csapást mért Sebesre, pestis pusztította ki a lakosság nagy részét, a túlélők a Vas megyei Szentpéterfára menekültek. 1726-ban történt meg a sebesiek visszatelepítése a pápóci perjelség által. Ettől az időponttól számítható a község fejlődése. 1780-ban II. József a soproni társakptalannak adományozta a községet. 1780-tól indult meg a későbarokk Nepomuki Szent János templom építése, tornya 1811-ben készült el.

A falu fő látványossága az 1901-ben épült neobarokk vadászkastély, gróf Széchenyi Jenő számára építtette Zichy Ferenc győri püspök. Több tulajdonosváltást követően a kastély 1945-ig báró Wildburg tulajdonában volt.

A két világháború megtizedelte a község lakosságát, emléküket a templomkertben levő hősi emlékmű őrzi. A községhez tartozó termékeny földek adtak megélhetést a lakosoknak. A termelőszüvetkezeti időszakban a lakosság száma 371 volt. A kastélyban működött a községi tanács és a tsz-iroda. A tsz-összevonás és privatizáció időszaka óta a lakosság száma 100 alá csökkent.

A település egyre inkább üdülőfalujellegű. Mezőgazdasági termelésből csak néhány személy él. A kastély rövid ideig szállóként működött a rendszerváltás után, jelenleg magántulajdonban van funkció nélkül. A kastélypark négyhektáros területe tölgy-kóris-szil ligeterdő megritkításával kialakított, angol stílusú park. 150-200 éves kocsányos tölgyek, platánok, valamint lágyszárú növények -medvehagyma, hóvirág, gyöngyvirág, odvas keltike-nyújtanak szemet gyönyörködtető látványt.

Az elmúlt két évben számos fejlesztést végzett az új önkormányzat a Magyar Falu Program segítségével: megújult a bekötőút, a különleges vadásztrófeákkal díszített közösségi ház, egy elvadult telek helyén játszótér épült. A falut a kastéllyal új járda köti össze, egy régi parasztház felújításával vendégek fogadására is alkalmas, parkkal körülvett közösségi célú épület készült, és kisbolt is nyílt.

A Nepomuki Szent János templom felújítása is megkezdődött közadakozással és a Szombat-helyi Püspökség támogatásával.

A csendes, idillikus környezetben fekvő falu negyedéves rendszerességgel szervez társasági programokat, koncertektől kezdve, evezőstúrán át az őszi csülökfesztiválig.

A település polgármestere: Dr. Gasztonyi Zoltán

Rábasebes is one of the smallest settlements in the Rábaköz, a small dead-end village on the left bank of the Rába, on the southern border of Győr-Moson-Sopron County. It can be approached from the Szany-Vág connecting road, it is separated from Kemenesszentpéter on the south by the river, and there is no direct road connection in this direction. The humorous folk saying is often quoted: "Where Szentpéter's Vág, there is Sebes". A significant part of the village's territory was flood plain before the regulations. At the end of the 19th century, a large bend in the river was cut, the backwaters created along the path of the old riverbed created an idyllic landscape, but this meant the end of the operation of the water mills. Although the village's first written record is from 1263, according to some data, the region was already inhabited in the Roman era. The village was a church property, in 1263 it belonged to the Abbey of Pannonhalma, and from 1363 it became the property of the Pauline prior of Pápóc. At the beginning of August 1403, during the Anjou dynasty's struggle for the crown, the troops recruited from King Sigismund's supporters dealt a decisive blow to the troops of Ladislaus of Naples, led by voivode Stibor, in the Battle of Sebes. The Turkish invasion of 1594 depopulated the village, which was still an uninhabited and desolate place in 1620. In the middle of the 17th century, a few families settled there, being the filial church of the Protestant Vág, it became Lutheran. The Kuruc world dealt another blow to Sebes, plague destroyed most of the population, the survivors fled to Szentpéterfa in Vas County. In 1726, the inhabitants of Sebes were resettled by the prior of Pápóc. The development of the village started from this date. In 1780 Joseph II donated the village to the co-chapter of Sopron. The construction of the late Baroque Church of Saint John of Nepomuk began in 1780, and its tower was completed in 1811. The main attraction of the village is the neo-baroque hunting mansion built in 1901 by the bishop of Győr, Ferenc Zichy, for Count Jenő Széchenyi. After several changes of ownership, the castle was owned by Baron Wildburg until 1945. The two world wars decimated the population of the village, their memory is preserved by the heroic monument in the church garden. The fertile lands belonging to the village provided the livelihood for the population. During the times of collective farming the population numbered 371. The village council and the farmers' cooperative office operated in the mansion. Since the period of the cooperative merger and privatization, the population has dropped below 100. The village is more and more like a holiday village. Only a few people make a living from agricultural production. The mansion operated as a hostel for a short time after the regime change, and is currently privately owned without any function. The 4-hectare area of the castle park is an English-style park created by thinning the oak-ash-elm groves. 150-200-year-old English oaks, sycamores, and herbaceous plants – wild garlic, snowdrops, lily of the valley, corydalis cava – offer an eye-pleasing sight. In the past two years, the new municipality has carried out many improvements with the help of the Hungarian Village Program: the access road and the community center decorated with special hunting trophies were renewed, and a playground has been built on the site of a neglected plot. The village is connected to the mansion by a new sidewalk, an old farmhouse has been renovated to create a communal building surrounded by a park, suitable for receiving guests, and a small shop has also been opened. The renovation of the St. John's Church in Nepomuk also began with public donations and the support of the Bishopric of Szombathely. The village, located in a quiet, idyllic environment, organizes social programs on a quarterly basis – from concerts to rowing tours and the autumn hock festival.

The mayor of the settlement: Dr. Zoltán Gasztonyi

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Rábasebes légifelvételről; Vízszabályozási térkép, 1802.; Rábasebes kikötő; Kis-sebesi kereszt; Nepomuki Szent János templom; Évente megrendezett sebesi kenu túra; Vendégház; Széchenyi Jenő vadászkastély; Sebesi közösségi tér, állandó trófeakiállítás; Széchenyi utca; játszótér

RÁBASEBES

RÁBASEBES

RÁBASZENTANDRÁS

Rábaszentandrás a Kisalföld déli peremterületén, Győr-Moson-Sopron vármegye déli részén, Csorna és Pápa között félúton, közvetlenül Szany nagyközség tőszomszédságában található.

Az 1896-ban épült, majd 2022-ben teljeskörűen felújított Szany-Rábaszentandrás vasútállomáson a vonatról leszállva, a síneken keresztülhaladva jutunk be a településre, mely jelenleg közel 500 lelket számlál. A falu keletkezését homály fedi, legrégebbi lakói egyes történelmi emlékek szerint szláv népek lehetnek. A Szentandrás nevet 1438 körül kapta Szent András apostolról a település. A középkorban Mórichidaiak, Thurzó Elek, Török Bálint voltak a falu földbirtokosai. A 16. században a települést a törökök feldúlták, lakói majd csak évtizedekkel később térhettek vissza.

A reformációt követően a lakosság evangélikus hitre tért át. II. József türelmi rendelete után belekezdtek a templomépítésbe, de amíg a templom felépül, addig is hallgatni akarták a hívek Isten igéjét. Így Gancs János pajtájában 1783. december 19-én kezdték meg az istentiszteletek tartását, ennek emlékét is emléktábla őrzi a Gáncs ház falán. Tovább haladva a Kossuth utca 25. szám alatt emléktábla őrzi a falu híres szülöttjét, Kis János evangélikus lelkész, költő, fordító, akadémikus, a Dunántúli Egyházkerület püspöke, MTA tagjának emlékét.

1785-ben épült a település evangélikus temploma, egyhajós, késő barokk stílusban. 1870-ben neogótikus homlokzattal és toronnyal bővült, 1871-ben készült el az oltárkép, melyen Jézust az Olajfák hegyén ábrázolják. A templom jelenleg teljeskörű felújításra vár. Az evangélikus templom tornya alatt látható az 1926-ban állított, gályarabságon vértanúhalált halt Borhidai Miklós lelkész emléktáblája. A templom mögött a 2020-ban átadott gyülekezeti terem foglal helyet. A templom közvetlen szomszédságában a korábban ágostai hitvallású iskolát találjuk, amely ma a Szanyi Szent Anna Katolikus Általános Iskola és Óvoda tagiskolájaként működik. A templom előtti téren látható a hősi emlékmű, amely az első- és a második világháborúban meghalt katonáknak állít tiszteletet. Az utca végén csodálhatjuk meg az 1760-ban, barokk stílusban épült egyhajós római katolikus templomot. Oltárképén Szent András apostol faragott domborműve látható. A templom felújítása 2022-ben egy állami pályázatnak köszönhetően kezdődött meg. A 2022-es év gyümölcsöző volt a falu számára, a katolikus templom mellett a falu óvodája is megszépülhetett. A temetőben három 1848-49-es honvédsírt találunk, melyeket március 15-én a falu apraja-nagyja megkoszorúz.

Az óvodától felújított út visz el egészen a faluházig, mely 2021-ben esett át egy külső és egy részleges belső felújításon. Itt található az iroda, könyvtár, orvosi rendelő. A korábbi postaépület a felújítás során klubhelyiségként üzemel, családi ünnepekre is igénybe vehető. Mindemellett a faluházban lévő nagyterem a különböző nagyünnepeknek, rendezvényeknek, testületi üléseknek ad otthont. Az épület mögötti parkosított zöld területen találjuk a 2000-ban állított Millenniumi emlékművet.

2020-ban a focipálya mellett több játékkal is bővült a játszótér. Hinták, ping-pong asztal, kosárpáncs, mászóka és csúszdák állnak rendelkezésre. Hétfévente focimeccsek, vala-mint a falunapi rendezvények nyújtanak kikapcsolódást az itt lakók számára. A Vadvirág Énekkar és Nefejejs Hagyományörző Egyesület aktívan részt vállal a falu életében, ezzel is hozzásegítve településünket a hagyományok ápolásában.

A település polgármestere: Gasztonyi György

Rábaszentandrás is located on the southern edge of the Kisalföld region, in the southern part of Győr-Moson-Sopron county, halfway between Csorna and Pápa, in the immediate vicinity of the large municipality of Szany. Getting off the train and crossing the tracks at Szany-Rábaszentandrás railway station, built in 1896 and fully renovated in 2022, you'll enter the village, which currently has a population of nearly 500. The origins of the village are obscure. According to some historical records, its earliest inhabitants may have been Slavs. The village was named Szentandrás around 1438, after the Apostle St Andrew. In the Middle Ages, the village was the landed property of the Mórichidai family, Chamberlain Elek Thurzó and later Ban Bálint Török. In the 16th century, the village was raided by the Turks, and the villagers could only return decades later. After the Reformation, the population converted to Lutheranism. II. After the Patent of Toleration by Emperor Joseph II had come into force, the people of Rábaszentandrás began building a church, but while the construction was under way, the faithful still wanted to hear the word of God. So on 19 December 1783, they began to hold services in the barn of János Gancs. A plaque on the wall of Gancs' house commemorates this. Continuing on, at 25 Kossuth Street, a memorial plaque commemorates János Kis, a famous native of the village, Lutheran pastor, poet, translator, academician, bishop of the Transdanubian Diocese, member of the Hungarian Academy of Sciences. The Lutheran church of the village was built in 1785, in late Baroque style, with one nave. In 1870, a neo-Gothic façade and tower were added, and the altarpiece depicting Jesus on the Mount of Olives was completed in 1871. The church is currently undergoing a complete renovation. Erected in 1926, a memorial plaque commemorating galley slave martyr Pastor Miklós Borhidai, is displayed below the tower of the Lutheran church. Behind the church is the congregation hall, which was opened in 2020. In the immediate vicinity of the church is the former Augsburg Confession school, which is now a member school of Manyi St. Anna Catholic Primary School and Kindergarten. Located in the square in front of the church, the Heroes' Memorial commemorates soldiers who died in the First and Second World Wars. At the end of the street stands the single-nave Roman Catholic church, built in Baroque style in 1760. Its altarpiece features a carved relief of St Andrew the Apostle. Thanks to a public tender, the restoration of the church began in 2022. The year 2022 was fruitful for the village, because in addition to the Catholic church, the village kindergarten was also renewed. In the cemetery there are the graves of three soldiers from the 1848-49 War of Independence, which are wreathed by villagers of all ages on 15 March each year.

From the nursery school, a renovated road leads to the community hall, which underwent an external and partial internal renovation in 2021. It houses the local government's office, the library and doctor's office. The renovated former post office now serves as a banquet hall, which can also be used for family celebrations. The large community hall is used for various festivals, events and board meetings. Behind the building is a landscaped green area with the Millennium Monument, erected in 2000. In addition to the football pitch, new equipment was added to the playground in 2020, including swings, a ping pong table, basketball hoop, climbing frame and slides. Weekend football matches and village festivals provide recreation for residents. The Wildflower Choir and the Nefejejs ('Forget-me-not') Folklore Association take an active part in the social life of the village, helping to preserve local traditions.

The mayor of the settlement: György Gsztonyi

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Ősök tere – Hősi emlékmű és evangélikus templom látható; Római katolikus templom – 1760-ban épült; 1848-49-es szabadságharcban résztvevők emlékművei; Kis János püspök emléktábla a szülőház helyén; Első evangélikus Istentisztelet helyszíne; Rábaszentandrás Faluház; Rábaszentandrás Katolikus Egyház Tagóvoda; 1878-ban épült parasztház Varga Árpád és családja jóvoltából eredeti állapotban; 2020-ban átadott Játszóter; 2022-ben felújított Szany-Rábaszentandrás Vasútállomás

RÁBASZENTANDRÁS

RÁBASZENTANDRÁS

RAJKA

A település Magyarország, Ausztria és Szlovákia hármashatárának találkozásánál fekszik a szomszédos fővárosok közelében. A község első írásos említése egy 1208-as oklevélben fordul elő „villa Royka” néven. A tatárjárást követően a ritkán lakott területre német telepesek érkeztek Bajorországból és Elzász-Lotharingiából. A leírások alapján 1313-ban magyarok lakták, és Rákfalvának hívták, a Duna ágrendszerében rákászattal foglalkozó lakosságra utalva. Ekkor építették fel első templomát. 1650 körül evangélikus templomot is építettek. 1685-ben I. Lipót király azok számára, akik a török ellen hősiességgel harcoltak, 22 rajkai telket osztott ki. A 18. században, mint német többségű települést tartották számon, amelyet 24 nemes is lakott. Mária Terézia újabb német családokat telepített le a környező területek művelésére. A jómódú gazdálkodó lakosság marha- és juhtenyésztéssel foglalkozott, a Modrovich-féle kertészeten országos híre volt, megemlítendő a kőműves és gyümölcsösök is.

Trianon után a település fejlődése megtorpant, a járási székhelyhez tartozó települések többségét Ausztriához csatolták, közigazgatási szerepét Rajka elvesztette. 1944-ben a II. világháború alatt több száz zsidó lakost kényszerítettek munkatáborokba, szállítottak gettóba. 1945-ben a visszavonuló német csapatok felrobbantották a Mosoni-Duna hidját. A világháborút követően 1946-ban a német ajkú lakosság nagyobb részét kitelepítették. Az 50-es években megépített műszaki zár, és a megerősített határvédelem elzárta a települést. Az 1956-os forradalmi események után sok magyar hagyta el az országot a település nyugati határszakaszán.

A település történelmi múltját őrzi a gazdag épített- és szellemi, kulturális örökség. Ezek a település központjában található, helyi védelem alatt álló főúri kastélyok, nemesi kúriák, zárt sorú beépítéssel épült Heidebauer-házak, a műemlékvédelem alatt álló templomok, valamint a település több pontján lévő szobrok, szakrális emlékek és emlékművek. A Mosoni-Duna szabályozását szolgálta az ipari emlékként megőrzött Trianon-zsilip. Külön értéket képvisel a hármashatáron található szoborpark. A település kulturális örökségét gazdagítják az évszázadok során megőrzött német szokások és hagyományok. Az utóbbi évtizedekben beköltöző nagyszámú, szlovák nemzetiségű lakosság letelepedésével tovább színesedik a kulturális élet. A Rajkai Napközti Otthonos Óvodában és a Békefi Ernő Általános Iskolában folytatott német nemzetiségi nyelvoktatáson és zenei-művészeti oktatáson keresztül őrzik a kulturális és nyelvi emlékeket. A Rajkai Német Önkormányzat egy helytörténeti gyűjtemény (Heimat Museum) kialakítását kezdte meg a tárgyi és írott emlékek megőrzésére.

A Rajka a Szigetköz Natúrpark része. A településtől nyugatra eső Mosoni-sík területe (Heideboden) a fokozottan védett tűzok fészkelő helye, a keletre eső Duna-ágakkal szabdalta szigetvilág a Szigetközi Tájvédelmi Körzet része. Az épített és természeti környezet, valamint a természetes vizek vonzó látogatók részére. A településen áthalad az EuroVelo kerékpárút, illetve mellékút-hálózatán keresztül kerékpárral is könnyen elérhető a Fertő-tó és Pozsony környéke. Az érkező vendégeket több étterem, vendégház, és az Aranykárász kemping várja, ahol a Mosoni-Duna vízi túraút kiinduló pontja található.

Rajka az utóbbi évek során jelentős fejlődésen esett át, a betelepülő lakosok részére új lakóterületek létesültek, a régi lakóházak megújultak, a település intézményeit felújították, új köztereket alakítottak ki. Az önkormányzat 2014-ben elnyerte a Virágos Magyarország környezetépítő verseny fődíját, 2017-ben az Év települése díjat, 2019-ben a belügyminiszter különdíját, 2021-ben az Arany Rózsa díjat.

A település polgármestere: Kiss Vince

The settlement is located at the junction of the triple border of Hungary, Austria and Slovakia, near the neighboring capitals. The first written mention of the village occurs in a charter dated 1208 under the name "villa Royka". After the Mongol invasion, German settlers from Bavaria and Alsace-Lorraine arrived in the sparsely populated area. It was inhabited by Hungarians in 1313 and was called Rákfalva, referring to the residents engaged in catching crayfish in the tributaries of the Danube. It was then that its first church was built. Around 1650, they also built a Lutheran church. In 1685, King Leopold I allocated 22 plots of land in Rajka to those who fought heroically against the Turks. In the 18th century, it was considered a settlement with a German majority, which was also inhabited by 24 nobles. Maria Theresa settled more German families to cultivate the surrounding areas. The rich farming population engaged in cattle and sheep breeding, Modrovich's horticulture had a national reputation, and its forestry and orchards should also be mentioned. After Trianon, the development of the settlement came to a halt, most of the settlements belonging to the district seat were ceded to Austria, and Rajka lost its administrative role. In 1944, during the Second World War, hundreds of Jewish residents were forced into labor camps and sent to ghettos. In 1945, retreating German troops blew up the Mosoni-Danube bridge. After the World War, in 1946, the majority of the German-speaking population was displaced. In the 1950s the iron curtain and the reinforced border protection closed off the settlement. After the revolutionary events of 1956, many Hungarians left the country on the western section of the border of the settlement. The historical past of the settlement is preserved by the rich built and intellectual cultural heritage. These are the lordly mansions under local protection in the center of the settlement, noble manors, Heidebauer-houses built in closed rows, churches under monument protection, as well as statues, sacred monuments in several parts of the settlement. The Trianon sluice (industrial monument), was used to control the Mosoni-Danube. The sculpture park on the triple border represents a special value. The cultural heritage of the settlement is enriched by German customs and traditions preserved over the centuries. With the large number of Slovak nationals who have moved in in recent decades, the cultural scene has become more colorful. Cultural and linguistic memories are preserved through German language education and musical arts education at the Rajka Kindergarten and Daycare Center and the Békefi Ernő Primary School. The German Self-Government of Rajka has started the creation of a local history collection (Heimat Museum). Rajka is part of the Szigetköz Nature Park. The area of the Mosoni plain to the west of the settlement is the nesting place of the highly protected buzzards, and the islands to the east are part of the Szigetköz Landscape Protection District. The built and natural environment, as well as the natural waters, are attractive to visitors. The EuroVelo cycle path passes through the settlement, so Lake Fertő and Bratislava are easily accessible by bicycle via a network of side roads. Several restaurants, guest houses, and the Aranykárász camping await arriving guests, where the starting point of the Mosoni-Danube water tour is located. Rajka has undergone significant development in recent years. New living areas were created for the residents who moved in, the old residential buildings were renovated, the institutions of the settlement were renovated, and new public spaces were created. In 2014, the municipality won the main prize of the Flowery Hungary environmental beautification competition, in 2017 the Settlement of the Year award, in 2019 the special prize of the Minister of the Interior, and in 2021 the Golden Rose prize.

The mayor of the settlement: Vince Kiss

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Település központ; Egészségház; Címer; Hármashatár szoborpark; Árpád-szobor; Evangélikus templom; Szent Márton római katolikus templom; Nemzetiségi nap; Ragendorf néptáncsoport; Tűzok; Trianoni zsilip; Kenu túra; Falunap

RAJKA

RAJKA

RAVAZD

Ravazd a Sokorói-dombság erdőkkel ölelt bölcsőjében fekszik. Már a római korból található feljegyzések a településsel kapcsolatban. Az északi részen fekvő Packalló-völgyet a rómaiak üdülőterületnek használták. A környező vidékkel együtt Szent László király adományként került a Pannonhalmi Bencés Apátság birtokába. A 20. századig használt Szent Villebald templom feltárt alapja mai is látható a Solymos Szilveszter Kilátó mellett. Európa legkeletibb, Magyarország egyetlen Villebald emlékhelye.

A falut Veszprém felé elhagyva találjuk a Béla-kutat. A forrásról IV. Béla király oklevele is említést tesz. A legenda szerint a király a tatárjárás idején itt pihent meg seregével, leszúrta kardját, és annak helyén tört fel a ma is csörgedező víz.

A forrás vize páratlan kincs a térségben. A Pannonhalmi Főapátság és a helyi önkormányzat közös erővel építette fel a Bencés Ásványvíz Palackozó Üzemet, mely prémium minőségű vizet palackoz. 1827-ben épült a falu közepén a jelenlegi templom, melynek Szent Márton a védőszentje. A közel negyedévszázados templom a Szent Jakab út része. 2022-ben készült el a Csíksomlyói Segítő Szűzanyának szentelt kegyhely, melynek közepén az eredeti szobor másolata áll.

A történelem során a falut szőlőművelők és kádármesterek lakták. A szőlőhegy pincéiben ma is vendégszerető borosgazdák – kellemes hangulatban, kedves történetek kíséretében – kóstoltatják finom boraikat, főként a tájra jellemző vörösbor, a híres otellót. A bástyaként magasodó erdők alatt, több száz hektárnyi gyümölcs ültetvény – főként meggy – virágzik április közepétől.

A lakóövezet korábban a település völgyének peremvidékén állt, a korábbi tavas vidéket övezve. A száraz időjárás és a lecsapolás következtében a völgy benépesült, a lakosság a dombvidék lábához költözött. A külterületek jelentős részén – közel 17,08 km²-n – erdőgazdálkodás folyik. Az erdők jelentős része állami tulajdonban van, a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. kezelésében. Az Erdőgazdaság és a Győri Széchenyi István Egyetem Apáczai-Csere János Tanítóképző Főiskola együttműködésében alapították meg az ezredfordulón a Ravazdi Erdei Iskolát. Az intézménnyel egyidejűleg került berendezésre a helyi Erdészeti Múzeum, melyet 2019-ben egy „Méhes Ház” kialakítása követett, ahol régi méhészeti értékeket mutatnak be. A Helyi Értéktár Bizottság helyi értéké nyilvánította a Béla-kutat és később a „Méhes Házat” is. Ravazd a történelmi emlékeken túl természeti értékekben – erdőkben, vizekben – is gazdag település. A kirándulni vágyók kiépített gyalogos és kerékpáros útvonalon barangolhatják be a falut körülölelő erdőt. A turisztikai vonzerőt fokozza az Erdészeti horgászút, a lovarda és a falu határában kialakított korszerű lőtér.

2020-ban elkészült a Trianoni-emlékmű.

A település infrastruktúrája megfelelő, rendelkeznek működő óvodával, alsó tagozatos iskolával, és egészségügyi ellátással. Jelenleg folyamatban van a bölcsőde építése.

A település nyugati peremén emelkedő kertekből pompás panoráma nyílik a Világörökség részét képező Pannonhalmi Apátságára.

A falusias jelleg és a természeti értékek megtartása az önkormányzat célja. A község egyre közelebb van ahhoz, hogy Győr agglomerációjába kerüljön. A nyugodt, csendes, összetartó és egymásra figyelő közösség megóvása és az új lakosok beintegrálása nagy, de fontos feladat számukra.

A település polgármestere: Hadaricsné Balogh Krisztina

Ravazd lies in the forested cradle of the Sokoró Hills. Records of the settlement date back to Roman times. Packalló Valley in the north was used as a holiday resort by ancient Romans. The village came into the possession of the Pannonhalma Benedictine Abbey, together with the surrounding countryside, as a gift from King St. László. The excavated foundations of the church of St. Villebald, used until the 19th century, can still be seen today next to the Solymos Szilveszter Lookout Tower. It's the easternmost Villebald memorial in Europe and the only one in Hungary. Mentioned in a charter issued by King Béla IV, Béla-kút is a spring just outside the village, along the road towards Veszprém. Legend has it that the king rested there with his army during the Mongol invasion. Driving his sword into the ground caused water to burst forth, which still trickles today.

The spring water is a treasure unparalleled in the region. The Archabbey of Pannonhalma and the local municipality have joined forces to build the Benedictine Mineral Water Bottling Plant, which bottles premium quality water. The church in the centre of the village, built in 1827, was dedicated to Saint Martin. The church, which is nearly two centuries old, is part of the Way of St. James. The shrine dedicated to Our Lady of Csíksomlyó was completed in 2022, with a replica of the original statue in the centre. Throughout its history, the village was inhabited by vine-growers and coopers. The cellars of the vineyards are still used today by hospitable wine-makers, who, while telling charming stories in a friendly atmosphere, offer their fine wines for tasting, especially the famous Othello, a red wine characteristic of the region. Hundreds of hectares of fruit orchards, mainly sour cherries, start blooming in mid-April beneath the towering woods. The residential area used to occupy the periphery of the valley, surrounding the former bodies of water. As a result of dry weather and drainage, the valley has become populated, stretching up to the foot of the hills. A significant part of the outskirts, almost 1708 km², is under forest cultivation. Most of the forests are state-owned and managed by Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. The Ravazd Open-air School was founded at the turn of the millennium through the cooperation of Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. and the Győr-based Széchenyi István University's Apáczai-Csere János Department of Teacher Education. The local Forestry Museum was established at the same time, followed by the creation of a 'Bee House' in 2019, displaying old beekeeping exhibits. Béla-kút Spring, and later, the 'Bee House' have been listed as local values by the Local Values Committee.

Ravazd is a settlement rich not only in historical monuments but also in natural assets, such as woods and bodies of water. Hikers can explore the forest surrounding the village by following a well-maintained hiking and cycling trail. Other attractions include the 'Erdészet' fishing pond, riding stables and a modern shooting range at the edge of the village. The Trianon memorial was completed in 2020. The village has a good infrastructure, as well as a functioning kindergarten, an elementary school and health care facilities. The construction of a nursery is currently under way. The sloping gardens on Ravazd's western edge offer a magnificent view of the World Heritage-listed Pannonhalma Abbey.

The municipality's goal is to preserve the rural character and natural assets of the village. Ravazd is getting closer and closer to becoming part of the urban agglomeration of Győr. Preserving a calm, quiet, cohesive and caring community as well as involving new residents is a huge but important task.

The mayor of the settlement: Krisztina Hadaricsné Balogh

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A templom és a falu madártávlatból; IV. Béla Király Kútja; Csíksomlyói Segítő Szűzanyának szentelt kegyhely; Szent Márton Plébánia Templom főoltára; Trianoni emlékmű; Emlékkereszt Szent Willebald romtemplománál, háttérben a Solymos Szilveszter kilátó; Ravazd télen; Ravazdi erdei iskola; Ravazdi szőlők; Meggyvirágzás; Erdő; Erdészeti horgászút

RAVAZD

RÉPCESZEMERE

Halasy György plébános 1867-ben, a kiegyezés évében vetette papírra a következő sorokat: „Répceszemeréről ellehet mondani, hogy szép község, csinos és művelt nép lakja, mely közbirtokosokból és iparosokból áll. Az ipart emeli a tavasszal és ősszel tartatni szokott híres országos vásár.”

Répceszemere, az egykori mezőváros, vásáros hely mára egy titkos kincské vált. Ma a település a zsákutcák községe, mert a Fő utcáról és Vasúti sorról leágazó kis utcácskák majdnem mind zsákutcák. Ugyanakkor inkább olyanok ezek az utcák, amelyek arra csábítják az embert, hogy az autójából kiszállva gyalogosan kezdje meg a település környezetének felfedezését. A falu közepén, a Vásártér utca és a Lécsi sor között található egy helyi természeti védettséget élvező nádas tó. Távolodva a központtól, a Lécsi sor folytatásában egy fás legelő (Natura 2000), a Temető utcánál egy fiatal tölgyes, a Vasút sor és Szent Imre utca végénél az erdőterület, és a Fő utca végén a Répce hullámtere is mind-mind helyi értékeink közé tartoznak, felfedezésre váró területek. Szép, koros, ezüst juharokkal, Csáfordjánosfa felé gyönyörű kőrissel szegélyezett az út, a település együtt él a természeti környezetével. A Répce völgyét ligeterdők borították, a kevés fennmaradtak egyike a közelben lévő híres csáfordi Tőzikés-erdő. Répceszemere a Répce-sík kistáj területén, a Kapuvári járásban található, mintegy 300 lakosú kistelepülés. A község határa egyúttal a történelmi Sopron és Vas megyék határa is. A templom falába befalazott sírkő tanúsága szerint a környék már a római korban is lakott volt. A község nevét a határában folyó Répce folyóról és egy ősi, honfoglaláskori családról kapta. A 18. század elejére mezővárosi rangra emelkedett a település, évente két országos vására volt.

Fényes Elek 1851-es Magyarország Geográfiai Szótárában az alábbiakkal jellemezte a települést: „Répce-Szemere, magyar mezőváros Sopron vármegyében, a Répce mellett, Sopronhoz 6 mérföldnyire, 800 római katolikus, 300 evangélikus 30 zsidó lakos, katolikus parochia templommal, több új lakházzal.” A Település Arculati Kézikönyv alkotói véleménye 2018-ban: „Egy átlagos magyar településhez képest a házak sokkal rendezettebb képet mutatnak, és az utak is viszonylag jó állapotban vannak. Építészeti emlékeit tekintve nagyon gazdag település. Az egykori mezőváros, a nemes vármegye nemes községe, az iparosok és földművesek virágzó településének emlékét hordozza épített örökségében ma is.”

A településen minden közintézmény felújított, ezzel az önkormányzat, mint a jó gazda, példát mutat a helyi lakosoknak. A faluban két műemléki védettség alatt álló épület található. A római katolikus templom a falu Fő utcájának északi végén, egy Y-alakú elágazás csúcspontjában, az utca tengelyében helyezkedik el. Az evangélikus harangtorony a kiszélesedő Fő utca keleti oldalán, a házak homlokzata előtt áll.

Mára a felújított középületek némelyike a Községi Szintér része. Az egykori „Dionizianum Katolikus Szeretetház” ma ifjúsági szállásként működik. A „Római Katolikus Népiskola” már Havasi Liliom Vendégházként várja az ide látogatókat. A volt „Evangélikus Népiskola” ma Könyvtár és Községi Térként működik. Az egykori „Evangélikus Imaház”, ma, mint Művészetek Háza kiállításoknak és zenei előadásoknak ad helyet. A Szintér része a felújított Kultúrház is. Ez az öt épület több, mint egy hektár közös udvarral szolgálja használóit, várja a kapcsolódásra, feltöltődésre vágyókat.

A település polgármestere: Radics László

A fotókat ifjabb Horváth Miklós készítette.

The parish priest György Halasy wrote the following words in 1867, the year of the Austro-Hungarian Compromise: “It is safe to say that Répceszemere is a beautiful village, inhabited by a charming and cultivated people, consisting of landowners and craftsmen. The industry is supported by the famous national market held in the spring and autumn each year.”

Once a market town, Répceszemere is now a secret treasure. It is a village of dead end streets, as the small streets leading off from Fő (main) Street and Vasúti Row are almost all dead ends. These streets, however, tempt you to get out of your car and start exploring the neighbourhood on foot. There is a locally protected reed pond between Vásártér Street and Lécsi Row, in the centre of the village. Other spots of local interest you can discover further away from the centre include a wooded pasture at the end of Lécsi Row (a Natura 2000 site), a young oak grove near Temető Street, a wooded area near the end of Vasúti Row and Szent Imre Street, and the floodplain of the River Répce at the end of Fő Street. Roads are lined with lovely mature silver maples, and there are even beautiful ash trees along the road towards Csáfordjánosfa. The village lives in harmony with its natural environment. The famous 'Tőzikés' grove near Csáfordjánosfa is one of the few remaining groves that once dominated the valley of the Répce River. Répceszemere is a small village of about 300 inhabitants, located in the Répce Plain in the Kapuvár district. It's situated on the border of the historical Sopron and Vas counties. The site was inhabited as early as Roman times, as evidenced by a tombstone embedded in the wall of the church. Répceszemere takes its name from the Répce River, which flows next to it, and from an ancient family of the time of the conquest of Hungary. The village had gained the status of a market town by the beginning of the 18th century, with two national markets a year. In his work, Geographical Dictionary of Hungary in 1851, Elek Fényes described the settlement as follows: “Répce-Szemere is a Hungarian market town in Sopron County, near the River Répce, 6 miles from Sopron. It has 800 Roman Catholic, 300 Lutheran and 30 Jew inhabitants, a Catholic parish with a church, and several new dwellings.” The authors of the Settlement Landscape Manual in 2018 comment as follows: “The houses are much tidier and the roads are in relatively good condition compared to an average Hungarian settlement. It is a very rich village in terms of architectural monuments. This noble village of the noble county, a former market town, still bears in its built heritage the memory of a thriving settlement of craftsmen and farmers.”

All public buildings have been renovated by the municipality, setting an example of good stewardship to the local population. There are two listed buildings in the village. The Roman Catholic church is located at the apex of a Y-shaped junction at the northern end of Fő Street. The Lutheran bell tower stands in front of the houses on the east side of the widening Fő Street. Some of the renovated public buildings are part of our Community Space today. The former 'Dionizianum Catholic Old People's Home' is now a Youth Hostel. The 'Roman Catholic Public School' was turned into a guest house named 'Carniolan Lily'. The former 'Lutheran Public School' functions as a Library and Community Space. The former 'Lutheran House of Worship' is now a Hall of Arts hosting exhibitions and music performances. The renovated Cultural Hall is also a part of our Community Space. These five buildings, with the addition of more than a hectare of common courtyard, offer our residents opportunities for unwinding and recreation.

The mayor of the settlement: László Radics

Photography by Miklós Horváth jr.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Múltunk emlékműve 2015.; Ravatalozó; Buszváró könyvekkel; Evangélikus harangtorony; Kultúrház; Evangélikus Imaház – Művészetek Háza; Evangélikus Népiskola – Könyvtár és Községi Ház; Idősek Otthona; Dionizianum Katolikus Szeretetház – Ifjúsági szállás; Római Katolikus Népiskola – Havasi Liliom Vendégház; Tornyok; Római katolikus templom; Látkép

RÉPCESZEMERE

RÉPCESZEMERE

SARRÓD

Sarród kis falu nagy értékekkel a nyugati határszélen. A Fertő tó régen a kertek aljáig ért. Rév, átkelő- és kereskedelmi hely volt egyben, ahol a lakosok háziipari termékekkel nagy forgalmat bonyolítottak le. Volt is nagy keletjük a kézi munkával, a Fertőről aratott nádból, sásból készített használati tárgyakkal. A szorgalmas lakosság megteremtette magának a biztonságos élethez szükséges alapot, ezért is nevezték a települést Kisbécsnek. Mára a tó visszahúzódott, a háziipart felváltották az üzletekben kapható berendezések, de emléküket hűen őrzi a Tájház. A Tájházzal szemben a temető bejáratánál kétoldalt egy-egy középkori urna állja az idő vasfogat. A temetővel szemben áll a Szent István Vértanú templom, mely az év során többször hangversenyek színhelye is. Az előtte kialakított templomteret uralja a nemrég felállított üvegkereszt, mely égbék színeivel erősíti a terület szakrális kisugárzását. Ugyancsak szépséges a német testvérfalutól, Sarrodtól kapott Mária-szobor. A templomot a temetővel összekötő részen, a „kedves vég”-en, az iskola épülete előtt látható a Tanítóink Emlékfája, melyen az 1850-ig visszamenően itt dolgozott kedves tanítóink nevei olvashatóak.

A templom zárja a falu Fő utcáját, mely hosszú, egyenes, ahogy a mindenkori szalagfaluk, az út két oldalán épült házsorokkal, előttük régen árkokkal. A Fő utca közepén látható az 1741-ben emelt hálaadó Szent Rozália-szobor. Az 1714-es évektől nagy pusztítást végzett a pestisjárvány, mely az imákat követően Szent Rozália napján ért véget. Ennek emlékét őrzi ez a szobor, rajta a felirat, magyar fordításban: „Ezt a szobrot azért emeltük, hogy istenünk irgalmat gyakoroljon velünk szemben, és boldoggá tegyen bennünket 1741. évében.” Ifj. Eisenkölbl Lőrinc soproni kőfaragó alkotása. A Fő utcát egy másik szobor zárja, a 18. századi Dallos-piéta, melyet a faluban élt jómódú Dallos család állíttatott. Sarród nagyon régi település, bronzkori és római leletek bizonyítják ezt, majd besenyőket telepítettek be a 9. században. Ezeket idézik a Fő utca még megmaradt kis fehér, korábban nádtető, vagy kontyos házai. A modern, új házak mellett még őrzik az utca lelkületét. Szerencsére lakóik óvják is a házak állagát, sőt, sok új építésű lakóhely az utcafronton a korábbi házikók látványát idézi.

Több, ma már nevezetessé vált rendezvény erősíti Sarród jó hírét: az évenként megrendezett Ferenczi József Nemzetközi Alkotó- és Művészklub programjai, kiállításai, a Tájház hagyomány- és értékőrző foglalkozásai, templomi koncertek. A Fertő-Hanság Nemzeti Park kínálata, egész évi rendezvény-sorozata, a Makovecz Imre által megálmodott Kócsagvárban, a Lászlómajori Bemutató Majorság büszkeségünk, és a 2001-ben elnyert Fertő-táj Világörökség címünk! Elkészült a Fertő-partot körbe ölelő kerékpárút több pihenőhellyel, mint az Assisi Szent Ferenc kápolna és környéke, valamint a falura jellemző több hálaadó szobor.

Végül egy kedves invitálás Fekete József sarródi költőnkől:

„*Ismerősen cseng a neve sok ember fülében,
Azoknak, kik jártak már a Fertő közelében,
Vagy, akik az Eszterházy kastélyt látogatták,
Hogy hol fekszik szülőfalum, azt is megtudhatták.
Nem nagy falu, csak kis község, de neve jól ismert,
Hú lakóit dicséri a sok virágos kiskert.
Sakinek a kastélyt látni ezután lesz módja,
Ne sajnálja fáradságát, nézzen át Sarródra.*”

A település polgármestere: Papp Gyula

Az anyagot: Rujavecné Ferenczi Katalin, Papp Gyula készítették, a képeket Rochus Gratzfeld készítette.

Sarród is a small village of great values near the western border. The shore of Lake Fertő used to touch locals' backyards, and its ferry was both a crossing point and a trading spot, where the locals traded lots of homemade products. There was a great demand for handicraft items made from reeds and sedge harvested from Lake Fertő. The hard-working population created a secure basis for their lifestyle, which is why the settlement was nicknamed Kisbécs ('Little Vienna'). By now, the lake has receded. Hand-crafting has been replaced by equipment sold in shops, but its memory is still alive in the Folk Museum. On either side of the cemetery entrance, there are two medieval urns. The church of St. Stephen hosts concerts several times a year. The square in front of the church is dominated by a recently installed glass cross, enhancing the sacred ambience of the site with its sky-blue colours. A gift from our sister village of Sarrod in Germany, the statue of Mary is also remarkable. The Teachers' Memorial Pole, listing the names of our dear teachers who have worked here since 1850, stands in front of the school, in the street section between the church and the cemetery, nicknamed "the lovely part". The long and straight Fő (main) Street is a typical feature of certain village types of the past, consisting of long and narrow plots, and ditches in front of the houses on both sides of the street. The statue of St. Rosalia, erected in gratitude in 1741, is located in the middle of Fő Street. The plague, which had begun in 1714, finally ended on St. Rosalia's Day, after a lot of praying. The statue commemorates the event, with the inscription, "We erected this statue so that our God may have mercy on us and make us joyful in the year 1741." It was made by Lőrinc Eisenkölbl jr., a stone carver from Sopron. The 18th century Pietà sculpture, erected by the local Dallos family, marks the other end of Fő Street. Sarród is a very old settlement, as evidenced by Bronze Age and Roman finds. It was settled by Pechenegs in the 9th century. This is reflected in some remaining small white houses on Fő Street, which used to have thatched or gabled roofs. The houses still standing retain the spirit of the street, and fortunately their inhabitants preserve them carefully. Several events, that have become well-known, strengthen the reputation of Sarród: the programmes and exhibitions of the annual Ferenczi József International Artists' and Creators' Camp, the traditional heritage preservation workshops in the Folk Museum, as well as concerts in the church. Year-round events offered by the Fertő-Hanság National Park in the Kócsagvár, designed by Imre Makovecz, the show estate in Lászlómajor, and our pride and joy, the Fertő Cultural Landscape, which was awarded World Heritage status in 2001. The cycle path around Lake Fertő has been completed, including several rest spots, such as the Chapel of St. Francis of Assisi and its surroundings, as well as several statues of gratitude that are typical of the village.

Finally, a kind invitation from our poet, József Fekete from Sarród:

“*The name rings familiar in the ears of many people,
Those who have been near Lake Fertő,
Or who have visited the Eszterházy Castle,
May have learned where my village lies.
It is but a small village, though its name is well known,
Where many flower gardens are the handiwork of faithful locals.
And if you plan to see the castle in the future,
Don't spare the effort, come to Sarród.*”

The mayor of the settlement: Gyula Papp

Compiled by Katalin Rujavecné Ferenczi and Gyula Papp. Photography by Rochus Gratzfeld.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Assisi Szent Ferenc-kápolna; Rozáli (Pestis) szobor; Fő utca Parasztház; Harangláb Nyárliget; Isten Kertje Fertőújlakon; Fertő-Hanság Nemzeti Park Központja; A Kócsagvár jellegzetes kapuja; Sarród Fő utca részlet; Szent István Vértanú Templom; Madonna Szobor

SARRÓD

SARRÓD

SOKORÓPÁTKA

Sokorópátka Győrtől déli irányban 28 kilométerre, szelíd dombok között, hosszan elnyúló völgyben található. Természeti szépségét a falu határát körülölelő erdők biztosítják. A község legfontosabb közúti megközelítési útvonala a 8309-es út, ezen érhető el Győr felől, illetve déli irányból, a 832-es főútról Gicnél letérve. Ravazd irányába 1986-ban erdei aszfaltozott út épült. A lakosság lélekszáma 1102 fő. A település első írásos említése 1258-ból való Pátka néven. Az 1898. évi IV. törvénycikkkel megállapított neve Sokorópátka.

A község közintézményei jó állapotban vannak. A művelődési házat 1932-ben, a községházát 1934-ben, az orvosi rendelőt 1992-ben építették. 1980-ban 50 férőhelyes napköziotthonos óvoda létesült, 100 adagos konyhával. A napköziotthonos óvoda tagóvodája a gici és a bakonytamási is. Az intézmény bölcsődeként is működik. Az általános iskola önálló, a gici és a bakonytamási gyermekek is ide járnak. Az iskolában egy, a 20. század iskolatörténetét bemutató gyűjtemény látható, a közösségi házban pedig néprajzi kiállítás látogatható. A közelmúltban valamennyi intézményt felújították.

Az 1913-ban épült római katolikus templomot az Öreg utca 65. szám alatt találjuk. A Szent Lászlót ábrázoló oltárszobor ritkaságnak számít. A templom előtti parkban első világháborús hősi emlékmű és Mária-szoborfülke látható. A hét kilométer hosszú falu központjában a községháza előtti kis ligetben millenniumi emlékmű és kereszt bizonyítja a falu lakóinak múlthoz való kötődését. 2006-ban kialakították az 56-os parkot és a Kutassy Parkot. Utóbbi az 1848-49-es helyi hősöknek állít emléket. 2021-ben a Honfoglalási parkban felavatták Sokorópátkai Szabó István (1878-1938) volt kisközgazdasági miniszter szobrát, mely Gábor Emese alkotása. A hagyomány tiszteletét kifejezik a Bassák István által szépen felújított útszéli keresztek. Az Öreg utca tengelyében igényesen gondozott utcakút található, mely kuriózumnak számít. Az Öreg utca 6. szám alatt az 1900-as évek elején épült nádas ház tekinthető meg.

A községtől nyugatra magasodik a Harangozó-hegy. A népmonda szerint itt állt egykor a vörös barátok, azaz a templomos lovagok vára. A barátok egykori kolostorához minden évben a nemzetközi tájnapon, október harmadik szombatján, több száz résztvevővel kísértetjárta túrát szerveznek, augusztusban pedig a Vörös Barátok Napját tartják. A településen található a vörös barátokról elnevezett öpróbahely. A Harangozó egyben a Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet része, számos védett növény (tavaszi csillagvirág, erdei ciklámen) és állat (feketegőlya, vadmacska) fordul elő.

A Nemzeti Összetartozás Napján, 2021. június 4-én a Kőhányáson Vajda Péter, a Sokorói Tájegységi Egyesülés elnökének kezdeményezésére – adományból – Trianon Emlékművet avattak, melyet Horváth László faragó művész készített. Hagyománnyá vált minden év október második szombatján a zarándokmise tartása. Minden év október harmadik szombatján kísértetjárta túrát szervez a Sokorópátkai Nőegylet.

A színvonalas programok és ünnepi műsorok felelőse Vass-Odor Melinda művelődésszervező és az óvoda vezetője Horváthné Fekete Edit. A településen a jól működő civil szervezetek mindent megtesznek a falu összképének javításáért, és színes programokat szerveznek.

Sokorópátka testvértelepülése az erdélyi Görgényüvegcsűr.

A legtöbb munkahelyet biztosító, jelentős vállalkozás a Pedró Pékség és a Sokorói Fogadó. Az utóbbiban szállás is igényelhető. A faluban posta, gyógyszerértár, kettő vegyesbolt és kettő vendéglő működik.

A település polgármestere: Bassák Attila

Sokorópátka is located 28 kilometers south of Győr, in a long valley between gentle hills. Its natural beauty is ensured by the forests surrounding the outskirts of the village. The most important road access to the village is road number 8309, which can be reached from Győr and from the south, turning off from main road 832 at Gic. In 1986, a paved forest road was built in the direction of Ravazd. The population is 1102 people. The first written mention of the settlement dates from 1258 under the name Pátka. According to article IV of law 1898 its name was established as Sokorópátka. The public institutions of the village are in good condition. The community center was built in 1932, the village hall in 1934, and the GP's office in 1992. In 1980, a 50-bed daycare center with a 100-serving kitchen was established. The kindergartens of Gic and Bakonytamás are members of the local kindergarten with homely daycare center. The institution also functions as a nursery school. The elementary school is independent, and children from Gic and Bakonytamás also go here. In the school, you can see a collection showing the school history of the 20th century, and in the cultural center you can visit an ethnographic exhibition. All institutions have recently been renovated. The Roman Catholic church, built in 1913, can be found at 65 Öreg Street. The altar statue depicting Saint Ladislaus is considered a rarity. In the park in front of the church, you can see the World War One heroes' monument and the statue of Mary in a booth. In the center of the seven-kilometer-long village, in the small park in front of the village hall, a millennium monument and a cross prove the village's residents' attachment to the past. The '56 Park and Kutassy Park were created in 2006. The latter commemorates the local heroes of 1848-49. In 2021, the statue of István Szabó of Sokorópátka (1878-1938), the former minister of small economy, was inaugurated in Honfoglalási Park. It is the work of Emese Gábor. The respect for tradition is expressed by the roadside crosses beautifully renovated by István Bassák. In the axis of Öreg Street, there is a meticulously maintained street fountain, which is considered a curiosity. A reed house built in the early 1900s can be seen at 6 Öreg Street. Harangozó Hill rises at the west of the village. According to folklore, the castle of the Red Friars, i.e. the Knights Templar, once stood here. A haunted tour with hundreds of participants is organized every year on International Landscape Day, the third Saturday of October, to the former monastery of the Friars, and Red Friars Day is held in August. There is the pentathlon site named after the red friars in the settlement. Harangozó is also part of the Pannonhalma Landscape Protection District, where many protected plants (Two-leaf squill, purple cyclamen) and animals (black stilt, wild cat) occur. On the National Day of Unity, June 4, 2021, a Trianon Memorial was inaugurated from donations in Kőhányás at the initiative of Péter Vajda, the president of the Sokorói Landscape Association, and it was created by woodcarving artist László Horváth. It has become a tradition to hold a pilgrimage mass every year on the second Saturday of October. Every year on the third Saturday of October, the Sokorópátka Women's Association organizes a haunted tour. Cultural organizer and head of the kindergarten, Melinda Vas-Odor is responsible for high-quality programs and festive shows. Well-functioning civil organizations do their best to improve the overall image of the village and organize colorful programs in the settlement. Sokorópátka's sister settlement is Görgényüvegcsűr in Transylvania. The major enterprises that provide the most jobs are Pedró Bakery and Sokorói Inn. Accommodation can be requested in the latter. There is a post office, pharmacy, three general stores and three restaurants in the village.

The mayor of the settlement: Attila Bassák

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

SOKORÓPÁTKA

SOKORÓPÁTKA

SOPRON

Egy helyen ezer csoda. Sopronról az utazóknak – legyen az honfitársunk vagy akár külföldi – más és más jut eszébe. Van, aki a hűség és szabadság városaként ismeri, mások páratlan természeti környezetéért és a világörökség részét képező Fertő-tájért keresik fel. Akad, aki a gyógyulásért szeretne itt eltölteni néhány napot a Lőverekben, Magyarország ismert klimatikus gyógyhelyén, a fiatalok a színes zenei programokért, az ínyencek gasztronómiájáért és a híres borai miatt keresik fel a várost. Sopronról a fiatalság is eszébe jut a az ide látogatóknak, hiszen évszázadok óta iskolaváros és több mint száz éve egyetemi város, a Soproni Egyetem központja.

A Sopronba látogatóknak az sem mellékes szempont, hogy Bécs és Pozsony elérhető közelségben van, érdemes akár csak néhány órára ellátogatni Burgenlandba is.

Sopron a hűség városa. Egy Európát észak-déli irányban átszelő kereskedelmi út szomszédságában a Soproni-medence már évezredek óta fontos csomópont volt. A mai belváros a Borostyánkő út mentén a római kortól, Scarbantia megalapításával telik meg élettel. Szent István király korától kezdve ispánsági központ jön létre, és a 13. század második felében a város, mint a Magyar Királyság nyugati kapuja, nagy jelentőségre tesz szert. A magyar királlyal, IV. Kun Lászlóval szemben tanúsított hűségének jutalma lesz 1277-ben a szabad királyi városi cím elnyerése, és ezzel a legjelentősebb középkori városok, az ún. tárnoki városok közé emelkedik Sopron. A török hódoltság idején a Királyi Magyarországon Pozsony mellett a legjelentősebb központ lesz, a hármas középkori falai által védett város jelentős gazdasági, kulturális fejlődésen megy keresztül, és mint országgyűlések, király- és királyné koronázások helyszíne fontos közigazgatási központtá is válik. Az első világháborút lezáró békek során, Nyugat-Magyarország központjaként Ausztriának ítélik, de a nyugat-magyarországi felkelésnek köszönhetően az 1921-es soproni népszavazás során, a térség sokszínű nemzetiségi összetételű lakossága szavazataikkal hűségüket fejezi ki Magyarországra. Ennek köszönhetően 1922-ben Sopron elnyerte a „Civitas Fidelissima” azaz „a leghűségesebb város címet. A II. világháború utáni hidegháború évtizedeiben a település az Európát kettéosztó vasfüggöny árnyékában élte életét, de 1989-ben a Sopron melletti Páneurópai Piknik esemény során történt határnyitással bizonyította hűségét a szabadsághoz, az egységes Európa eszméjéhez.

Sopron a múzeumok városa. Sopron műemlékekben az ország leggazdagabb vidéki városa, Budapest után pedig az első az egész Kárpát-medencében. Városmagja már a 4. századtól fallal volt körülvéve, és a római városfal romjaira épült ellipszis alakú középkori városfalhoz igazodnak a belváros kanyargós utcái. A városfalon belül sétálva középkori eredetű épületek homlokzatainak stíluskavalkádja fogadja a látogatót. Kiemelkednek közülük a Fő tér történelmi épületei: az országgyűlések, király- és királynékoronázások helyszínéként szolgáló Kecse-templom és a Múzeumnegyed felújított épületegyüttese, mely három épület, a Storno-ház, a Tábornok-ház és a Fabricius-ház összekapcsolásával került kialakításra a Tűztorony árnyékában. A Tűztorony Sopron városának szimbóluma, barokk hagymakupolájával 58 méter magasba emelkedik. A rajta át vezető Hűségkapu pedig keretbe foglalja a belváros 2000 éves történelmét, Scarbantia alapításától az 1921-es soproni népszavazásig. Nem csupán a történelmi belváros kínál csodálatos múzeumi élményeket. A Soproni Múzeum

különleges kiállítóhelye, a Deák téren található Lenck-villa, megelevenítve a 19. század végi Sopron mozgalmas polgári életét. A német ajkú borosgazdákról elnevezett poncichter-negyedben pedig Magyarország második legnagyobb gótikus temploma, a Szent Mihály-templom látogatóközpontként várja Sopron kimagasló szakrális emlékeiért érdeklődőket. A várost szinte körül ölelő erdők rejtekében megbúvó ökoturisztikai központok: a Károly-magaslati Ökoturisztikai Látogatóközpont és az Erdő Háza kiállításai hozzák közel a látogatókhoz a természetet, hiszen Sopronban a természet karnyújtásnyira van.

Gasztronómia. Sopron és környéke egyike a gazdag gasztronómiai kultúrával rendelkező tájainknak. Mindez köszönhető étel- és ital sokszínűségének, valamint a történelmi borvidék gazdag vörös- és fehérbor választékának. Sopronban járva ételről és italtól említést tenni anélkül nem lehet, hogy szót ne ejtenénk a poncichterekről. A kifejezés a német Bohnenzüchter szóból ered, utalva a szorgos bortermelő szőlősgazdákra, kik a szőlőtőkék között babot is termeltek, amelyből remek fogások születtek.

A kékfrankos fővárosa. A 14. századtól Magyarország legjelentősebb borvidékei között tartották számon, melynek kereskedelmi kapcsolatai messze túlnyúltak az ország határain, hiszen Közép-Európában közkedvelt soproni borok alapozták meg a középkori város gazdagságát. Sopron vörösborairól – elsősorban kékfrankosáról – híres, de éppen az adja a borvidék egyik különlegességét, hogy a fehérszőlő is minőséget terem, s a belőle készült borok egyre ismertebbek itthon és külföldön is.

Mindig történik valami... Színházi bemutatók, koncertek, zenei kurzusok, kiállítások váltják egymást Sopronban minden évben. A SopronFest, a Tündérfesztivál, a Soproni Borünnep, a Soproni Szüreti Napok, a Fertőrákosi Barlangszínház fantasztikus előadásai, Haydn és Liszt kultusza jelentős kulturális vonzerőt jelentenek itthon és külföldön egyaránt.

Aktív és sportturizmus. A Fertő tavat 1979-ben az UNESCO bioszféra-rezervátumként nyilvánította, majd 2001-ben a Világörökség Bizottság a Fertő-táj 10 települését is felvette az UNESCO Világörökségi listára, mint egyedülálló kultúrtájat. A régió jól kiépített kerékpárút hálózata halad keresztül a Fertő-táj látnivalókban bővelkedő településein, amely összekapcsolódva Sopronnal és az Alpokaljával a kerékpáros turizmus kedvelt helyszínévé teszi hazánkban. Az ország egyik legszebb parkerdejében és a Lőverekben közel 400 kilométer hosszú turistaútvonal hálózat, erdei tornapálya, kalandpark, ökoturisztikai látogatóközpontok és számos kilátó teszik változatosabbá az aktív pihenést. A vendégek egyik legkedvesebb pihenőhelye a Lővér körút mellett elterülő fürdő, melyet a fenyvesekkel övezett táj tesz még vonzóbbá. 2021-től nemzetközi versenyek megrendezésére is alkalmas új Lővér Uszoda várja az úszás szerelmeseit. Sopront a „Nemzet Sportvárosa” címhez méltóan igen sokrétű sportélet jellemzi. Sopron legnépszerűbb csapatsportága a kosárlabda, mind a férfi és a női csapat az élvonalban szerepel, melyek közül a Sopron Basket női csapata 2022-ben a női Euroliga győzteseként a magyar kosárlabdásport történetének egyik legkiemelkedőbb eredményéért érte el.

A város polgármestere: dr. Farkas Ciprián

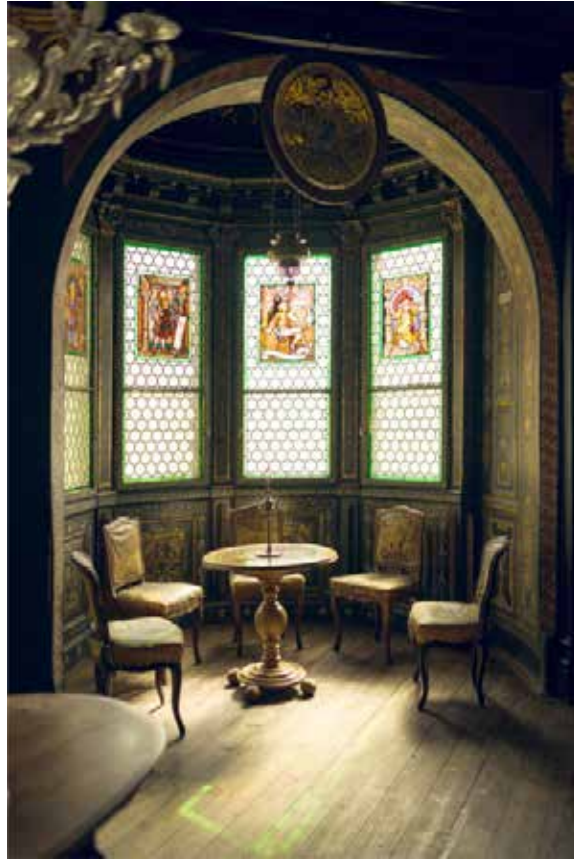
A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Fő tér; Tűztorony; Múzeumnegyed udvara (Tábornok-ház); Storno-gyűjtemény; Kolostor utca; Scarbantia Fóruma; Eggenberg-ház (Macskakő Gyermekmúzeum); Központi Bányászati Múzeum (Esterházy-palota); Széchenyi tér; Károly-magaslati Ökoturisztikai Látogatóközpont; Lenck-villa; Várkerület; Buschenschank; Károly-kilátó, Fehér úti tó

SOPRON

SOPRON

SOPRON

SOPRON

SOPRON

A Thousand Miracles in One Place

For travelers, whether compatriots or foreigners, different things come to mind about Sopron. Some people know it as the city of loyalty and freedom, others visit it for its unique natural environment and the Fertő landscape, which forms part of the world heritage. There are those who want to spend a few days here in Lőverek, Hungary's well-known climatic health resort, to recover. Young people visit the city for the colorful music programs, gourmet gastronomy and famous wines. Visitors remember youth about Sopron, as it has been a school town for centuries and a university town for more than a hundred years, the center of the University of Sopron.

For visitors to Sopron, the fact that Vienna and Bratislava are within easy reach is also an important consideration, Burgenland is also worth a visit for just a few hours.

Sopron the City of Loyalty

Along a trade route crossing Europe in a north-south direction, the Sopron basin has been an important junction for thousands of years. Today's city center along the Amber Road has been alive since Roman times, with the founding of Scarbantia. From the time of King St. Stephen, a county center was established, and in the second half of the 13th century, the city gained great importance as the western gate of the Kingdom of Hungary. Its loyalty to the king of Hungary, Ladislaus IV the Cuman was rewarded by the title of free royal city in 1277, and thus Sopron rose among the most important medieval cities, the so-called tárnok towns. During the Turkish subjugation, it became the most important center in Royal Hungary next to Bratislava. The city, protected by its triple medieval walls, underwent significant economic and cultural development, and as the location of parliaments and coronations of kings and queens, it also became an important administrative center. During the peace that ended the First World War, as center of Western Hungary, it was awarded to Austria, but thanks to the uprising in Western Hungary, during the Sopron referendum in 1921, the region's diverse population of nationalities expressed their loyalty to Hungary with their votes, thanks to which Sopron won the title "Civitas Fidelissima", meaning "the most loyal city".

During the Cold War decades after the Second World War, Sopron lived its life in the shadow of the Iron Curtain that divided Europe, but in 1989 it proved its loyalty to freedom and the idea of a united Europe by opening its borders during the Pan-European Picnic event near Sopron.

Sopron, the City of Museums

Sopron is the richest rural town in the country in terms of monuments, and the first in the entire Carpathian basin after Budapest. Its city center has been surrounded by a wall since the 4th century, and the winding streets of the city center are aligned with the elliptical medieval city wall built on the ruins of the Roman city wall.

Walking inside the city walls, the visitor is greeted by a style cavalcade of medieval building facades. Among them, the historic buildings of Main Square stand out: the Goat Church, which served as the venue for parliaments, the coronations of kings and queens, and the renovated building complex of the Museum Quarter, which was created by connecting three buildings, the Storno House, the General's House and the Fabricius House, in the shadow of the Fire Tower. The Fire Tower, the symbol of the city of Sopron, rises 58 meters high with its baroque onion-shaped dome. The Loyalty Gate leading through it frames the 2,000-year history of the city center, from the founding of Scarbantia to the 1921 Sopron referendum. Not only the historic city center offers wonderful museum experiences. The

special exhibition space of the Sopron Museum, the Lenck villa on Deák Square, brings to life the busy civic life of Sopron at the end of the 19th century, and the second largest Gothic church in Hungary, St. Michael's Church as a visitor center in the Viennese Suburbs, awaits those interested in Sopron's outstanding sacred monuments.

The ecotourism centers hidden in the forests that almost surround the city: the exhibitions of the Károly Peak Ecotourism Center and the Forest House bring nature closer to visitors, since nature is within reach in Sopron.

Gastronomy

Sopron and its surroundings are one of our regions with a rich gastronomic culture. All this is due to the diversity of its dishes, as well as the rich selection of red and white wines of the historic wine region. When visiting Sopron, it is impossible to mention food and drink without mentioning poncichters. The term comes from the German word Bohnenzüchter, referring to the diligent wine-producing grape farmers, who also grew beans among the vines, from which excellent dishes were born.

The Capital of Kékfrankos

From the 14th century, it was considered one of Hungary's most important wine regions, commercial relations of which extended far beyond the country's borders, since the wines of Sopron, popular in Central Europe, laid the foundation for the wealth of the medieval city. Sopron is famous for its red wines - especially its Kékfrankos - but one of the special features of the wine region is that white grapes also produce quality, and the wines made from them are becoming more and more well-known at home and abroad.

Something's Always Going On...

Theater shows, concerts, music courses and exhibitions take place in Sopron every year. The SopronFest, the Fairy Festival, the Sopron Wine Celebration, the Sopron Harvest Days, the fantastic performances of the Fertőrákos Cave Theatre, and the cult of Haydn and Liszt are significant cultural attractions both at home and abroad.

Active and Sport Tourism

The region's well-developed bicycle path network runs through the settlements of the Fertő Region, which are full of attractions. Its connection to Sopron and the Alpokalja, make it a popular location for bicycle tourism in our country.

In one of the most beautiful park forests in the country and in the Lőverek, a nearly 400-kilometer-long network of tourist trails, a forest gymnastics track, an adventure park, ecotourism visitor centers and numerous lookouts diversify active recreation. One of the favorite holiday places for Sopron guests is the spa located next to Lővér körút, which is made even more attractive by the landscape surrounded by pine forests. From 2021, the new Lővér Swimming Pool, suitable for hosting international competitions, awaits lovers of swimming.

Sopron is worthy of the title "Sports City of the Nation" and is characterized by a very diverse sports life. Sopron's most popular team sport is basketball, both the men's and women's teams are at the forefront, among which the women's team of Sopron Basket achieved one of the most outstanding results in the history of Hungarian basketball as the winner of the women's Euroleague in 2022.

The mayor of the city: dr. Ciprián Farkas

SOPRONNÉMETI

A község említése 1318-ban történik először, neve Villa Nimpti volt. 1351-ben Nemithy formát kap a név, 1408-ban Villa Nemethi-nek hívták, ezt követően kezdték Németinek nevezni. Az Oslí nemzetség ötödik ága az ún. Németi-ág volt. A belőle származó családot a Csornától délre eső Németi falu után kezdték Németinek nevezni. 1894-től a hivatalosan megállapított neve Sopronnémeti. Az Árpád-korban a határszél védelmére várakat kezdtek építeni a német és cseh rablóportyák ellen. Sopront Salamon király 1074-ben várossá tette.

1880-ban a lakosság száma 626 fő, 1900-ban 688 fő, 1910-ben 680 fő, 1920-ban 660 fő, 2022-ben 306 fő.

1950-ben alakult meg a Községi Tanács. Az 1952. évben történt a villamosítás, előtte a telefon bevezetése, a kultúrház, a ravatalozó építése, és elkezdték a járdák építését is.

A „Dózsa” Tsz. 1948 októberében alakult meg 11 dolgozóval. Földjük 80 kh. szántó és 10 kh. legelő volt. 1959-ben már 142 tagja volt, a termőföld, az állatállomány jelentősen megnőtt és több erőgépet is vásároltak. Majd a helyi tsz 1973-ban a szili „Győzelem” TSZ része lett.

A Sopronnémeti Földműves-szövetkezet 1948. december végén alakult meg, mint kereskedelmi szervezet és átvette a felvásárlási tevékenységet is.

1965-ben új híd épült a falut átszelő Keszeg-éren.

1972-ben épült az orvosi rendelő, járdák épültek, megtörtént az óvoda közművesítése.

Iskoláik az államosításig felekezeti iskolák voltak, a lakosság kétféle vallási megoszlása szerint. A római katolikus iskola tanítói lakása 1903-ban épült, későbbi formáját 1962-ben érte el. Napjainkban szociális bérakásként funkcionál az épület. Az evangélikus iskolát 1834-ben építették. Az államosításkor egyesült a két felekezeti iskola.

Az 1970/71-es tanévtől az alsó tagozat mellé új terem épült, ahol óvoda nyílt 20-25 gyermek férőhellyel.

1973-tól a felső tagozatosok a szili iskolába járnak át. 1980 ősztől megszűnik a helyi iskola, minden tanuló Szilbe jár. 1994-ben az alsó tagozat 1-3. osztállyal újra elindul a faluban, majd 2001 ősztől megszűnik. 2007 ősztől már nem csak a szili, hanem a farádi iskolába is biztosított a gyermekek átszállítása. 2002 őszen az óvoda bezárt. A gyerekek a szili és a bogoszlói óvodába járnak át.

1973-ban megszűnt az önálló tanács. Községünk a Szili Közös Tanácshoz tartozott a rendszerváltásig. 1990-ben megalakulnak az önkormányzatok. Jelenleg a Farád székhelyű Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartoznak.

1992-ben kiépült az ivóvízrendszer. 1998 decemberében átadták a szennyvíz-csatorna és gázmű-rendszert. 2002-ben megújult a Polgármesteri Hivatal. 2004-ben elkészültek a szociális bérakások, A következő években az orvosi rendelő, a ravatalozó, a község járdái kerültek felújításra. Megépült a kerékpáros pihenő, a pihenőhely a kenu-kikötőhöz, emlékpark kialakítására került sor a régi temetőben. A falugondnoki szolgálat ellátására többször pályáztak sikeresen kisbusz beszerzésére.

Sopronnémetiben több látványosság fogadja az ide látogatót: a katolikus templom és a Sággy-kúria-kastély, műemlék.

Az Önkormányzat folyamatosan részt vesz a „Virágos Magyarorszáért” versenyben, ahol többször is sikeresen szerepelt, ezt bizonyítja a megyei 1-2. és 3. helyezés, továbbá országos különdíjban is részesültek.

A település polgármestere: Bognár Sándor

The village is mentioned for the first time in 1318, its name was Villa Nimpti. In 1351 the name appeared as Nemithy, in 1408 it was called Villa Nemethi, after which it was called Németi. The fifth branch of the Oslí family was the so-called Németi branch. The family that came from it was called Németi after the village of Németi south of Csorna. From 1894, its officially established name was Sopronnémeti. During the Árpád era, castles were built to protect the border against German and Czech raids. King Solomon made Sopron a city in 1074.

In 1880, the population was 626, in 1900, 688, in 1910, 680, in 1920, 660, and in 2022 it was 306. The Village Council was established in 1950. Electrification took place in 1952, before that, the introduction of the telephone, the construction of the community center, the funeral home, and the construction of sidewalks.

The "Dózsa" Producers' Cooperative was founded in October 1948 with 11 employees. Their land was 80 jugerum arable land and 10 jugerum of pasture. In 1959, it already had 142 members, the farmland and livestock increased significantly, and several pieces of heavy machinery were purchased. Then, in 1973, the local Producers' Cooperative became part of the "Győzelem" Producers' Cooperative from Szil. The Sopronnémeti Farmers' Cooperative was founded at the end of December 1948 as a commercial organization and also took over the purchasing activity. In 1965, a new bridge was built over the Keszeg brook crossing the village. In 1972, the doctor's office was built, sidewalks were built, and utilities were installed in the kindergarten. Until nationalization, their schools were religious schools, according to the two religious divisions of the residents. The teacher's apartment of the Roman Catholic school was built in 1903, and got its later form in 1962. Nowadays, the building functions as a social rental apartment. The Lutheran school was built in 1834. Upon nationalization, the two religious schools were merged. From the 1970/71 school year, a new hall was built next to the lower grade school, where a kindergarten was opened with room for 20-25 children. From 1973, upper grade students went to the school of Szil. In the fall of 1980, the local school was closed, all students went to Szil. In 1994, the lower grades with 1-3 classes started again in the village, then closed in the fall of 2001. From the fall of 2007, the transport of children is not only provided to Szil, but also to the school of Farad. In the fall of 2002, the kindergarten was closed. The children go to kindergarten in Szil and Bogoszló. In 1973, the independent council was abolished. The village belonged to the Joint Council of Szil until the regime change. In 1990, the Local Governments were established. They currently belong to the Joint Local Government Office based in Farád.

The drinking water system was built in 1992. In December 1998, the sewage system and gas plant were opened. The Mayor's Office was renewed in 2002. The social rental houses were completed in 2004. In the following years, the doctor's office, the funeral home, and the village's sidewalks were renovated. The bicycle rest area and the rest area for the canoe port was built, and a memorial park was created in the old cemetery. They successfully applied for the purchase of a minibus to provide the village caretaker service.

Several attractions await visitors to Sopronnémeti: The Catholic church and the Sággy mansion - mansion, monument.

The local government continuously participates in the "For a Flowering Hungary" competition, where it has successfully participated several times, as evidenced by the 1st-2nd place and 3rd place in the county, and they also received a national special award.

The mayor of the settlement: Sándor Bognár

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Polgármesteri Hivatal és Kultúrház; Hunyadi utca részlet az evangélikus templommal; "Virágos település" összeállítás; Evangélikus templom belülről; Petőfi utca részlet; Katolikus templom kívülről és belülről; Keszeg-ér részlet; Kenuzás a Keszeg-éren; Kenu Kikötőhöz pihenőhely

SOPRONNÉMETI

SOPRONNÉMETI

SZANY

Szany nagyközség a kistársföldi síkság északnyugati részén, a Rába folyó partján, a Csornáról Pápára vezető út mellett helyezkedik el. Nem csak közúton, de vonattal is elérhető a település. A falu első okleveles említése Csánki Dezső szerint 1398-ból való. Ekkor Zayan néven nevezett helység a győri püspökség birtoka. Mollai Károly szerint a település nevét az első birtokosáról kaphatta. Szany 1423-ban mezővárosi rangra emelkedett. Évszázadokon keresztül különböző nemesi családok birtoka volt, míg a győri püspökség tulajdonába került. A püspöki urasága lévén a 18. századtól komoly mecénásokkal is rendelkezett. A település képét, népművészeti és turisztikai nevezetességeit ezek a tényezők határozzák meg.

A falu központjában, térré szélesedő főutcáján finom ritmusú kastély sejteti, hogy hajdan tehető településen járunk. A győri püspökség a 18. század végén itt építette fel a nyári rezidenciáját, amely a klasszicista stílusjegyeit viselő formáját a 19. században kapta. Az egyemeletes épület alsó szintjén látogatható a helytörténeti gyűjtemény, mely magába foglalja id. Róka Zoltán által készített, Szany nevezetes épületeit bemutató gyufamakett kiállítást. Az emeleten a 20000 kötetes könyvtár kapott helyet, mely fotógyűjteménnyel bővült.

A püspöki kastélytól kicsit távolabb, szépen gondozott park magasra nőtt fái között tör égnek a település háromhajós templomának három tornya. A templomot Zichy Ferenc, a győri székesegyház megújító püspök emeltette 1767-ben. A szentiszta katolikus falu határában négy égtáj irányában, négy kápolna is hirdeti a hívek buzgóságát. A község nyugati végén található a Szent Ilona kápolna, keleti végén a Szent Lénárd, a déli határban a Szent Vendel. Legjelentősebb és híres búcsújáró hely a Szent Anna fogadalmi kápolna, melyet 1753-ban az északi határban építettek, majd 1901-ben neoromán stílusban átalakították. A Rábaköz legjelentősebb búcsújáró helye. A búcsút minden év július 26-án, Szent Anna napján tartják, a tömeges zarándoklatot pedig július 26-át követő szombaton és vasárnap. Évről-évre ezek keresik fel, kérve Szent Anna pártfogását. A Széchenyi utcában helyi védelem alatt álló épületben tájház kialakítása folyamatban van.

A település kulturális értékei között az egyik legjelentősebb a Bokréta Néptánc-együttes. Említésre méltó a Szanyban található Téglá- és Cserépmúzeum, melynek tulajdonosa Rugli Dezső. Az 1970-es években kezdte el gyűjteni a téglákat. A többzetes gyűjtemény minden egyes darabjának származását és készítésnek idejét ismeri.

Horgász lehetőség is akad itt bőven. A vadzvízek kedvelőinek kínálja magát a Rába, a Szanyi Horgászegyesület kezelésében két kavicsbányató amurral, ponttyal, csukával, süllővel és rekordlistás harcsákkal. A Szanyi Dózsa Vadásztársaság területe elsősorban apróvadás jellegű. Az őzbak állomány a Rábaközben egyedülálló. Váltóvadként megtalálható a gímszarvas és a vaddisznó. A vadászok, horgászok kényelmét, technikai feltételeinek biztosítását horgásztanya és vadászház biztosítja.

A Szanyi Sportegyesület keretében labdarúgó csapatok és a női kézilabdacsapat várja a sportolni vágyókat. Rendelkezésre áll két füves nagypálya, 40x20 méter méretű műfüves pálya, tornacsarnok és sportpark.

A rövid időre megpihenni vágyókat több, hangulatos vendéglő várja, köztük az építészeti és vendéglátóipari szempontból is figyelemreméltó „Bokréta”, a La Mamma Étterem és Pizzeria, a „Tulipán” és az „Éden”.

A település polgármestere: Németh Gergely

A fotókat készítette: Mészárosné Varga Zsuzsanna és Tóth Imre.

The large village of Szany is located in the north-western part of the Little Hungarian Plain, on the banks of the Rába river, next to the road from Csorna to Pápa. The settlement is accessible not only by road, but also by train. According to Dezső Csánki, the first documented mention of the village dates from 1398. At that time, the locality called Zayan was the property of the bishopric of Győr. According to Károly Mollai, the settlement got its name from its first owner. Szany rose to the rank of market town in 1423. It was owned by various noble families for centuries, until it became the property of the Bishopric of Győr. Being an episcopalowner, it also had serious patrons from the 18th century. These factors determine the image of the settlement, its folk art and tourist attractions. On the main street, which widens into a square in the center of the village, a mansion with a fine rhythm suggests that we are in a once wealthy settlement. The bishopric of Győr built its summer residence here at the end of the 18th century, which received its classicist form in the 19th century. The local history collection can be visited on the lower level of the one-story building, which includes a match model exhibition by Zoltán Róka Sr, showing the notable buildings of Szany. The 20,000-volume library is located on the first floor, which was expanded with a photo collection. A little further from the bishop's mansion, the three towers of the settlement's three-nave church stand out among the tall trees of the well-kept park. The church was built in 1767 by Ferenc Zichy, the bishop who renovated the Győr Cathedral. On the boundaries of the pure Catholic village, four chapels in the four directions proclaim the zeal of the believers. At the western end of the village is St. Helena's chapel, at the eastern end is St. Leonard's, and at the southern border is St. Wendelin's. The most significant and famous place of indulgence is the chapel of St. Anne, which was built in 1753 in the northern border of the village. It was remodeled in 1901 in the neo-Romanesque style. It is the most important shrine of Rábaköz. The indulgence is held every year on July 26, St. Anne's Day, and the mass pilgrimage is held on the Saturday and Sunday following July 26. Every year, thousands come to seek St. Anne's patronage. In a building under local protection in Széchenyi Street, a folk museum house is being developed.

Among the cultural values of the settlement, one of the most significant is the Bokréta Folk Dance Group. The Brick and Tile Museum in Szany, owned by Dezső Rugli is also notable. He started collecting bricks in the 1970s. He knows the origin and time of production of each piece in the collection of several thousand. There are also plenty of fishing opportunities. The Rába, managed by the Fishing Association of Szany, offers itself to lovers of wild waters with two gravel pits with grass carp, carp, pike, zander and record-breaking catfish. The territory of the Szany Dózsa Hunting Association has mainly small game. The number of roe deer is unique in Rábaköz. Red deer and boar can be found as game animals. The comfort and technical needs of hunters and anglers are ensured by a fishing lodge and a hunting lodge. Within the framework of the Szany Sports Association, the football teams and the women's handball team await those who want to play sports. There are 2 large grass pitches, a 40x20 meter artificial grass pitch, a gymnasium and a sports park.

For those who want to rest for a short time, there are several cozy restaurants, including "Bokréta", which is remarkable from an architectural and catering point of view, La Mamma Restaurant and Pizzeria, "Tulipán" and "Éden".

The mayor of the settlement: Gergely Németh

The photos were taken by Zsuzsanna Mészárosné Varga and Imre Tóth.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szany madártávlatról; Látkép a határból; Légifelvétel Szanyról; Tájház – viselet bemutató; Címer; Helytörténeti gyűjtemény; Rugli Dezső téglá- és cserépmúzeuma; A szanyi horgászto; Kastély udvari homlokzata; A központ; Labdarúgó mérkőzés reflektorfényben; Felújított vasútállomás; Kövér László házelnök úr és Németh Gergely polgármester úr a szanyi Bokrétaokkal; Plébánia templom; Szent Anna kápolna búcsúja

SZANY

TARJÁNPUSZTA

Tarjánpuszta község a Bakony-hegy lábánál – a 82-es főközlekedési úttól két, Pannonhalmától tíz kilométerre – helyezkedik el. Múltja az írásos emlékek tükrében 1086-ra tekint vissza. Egyszerre egy több, mint 920 éves és egy nagyon fiatal település is, hiszen önálló községi életüket 1992 óta élik. Azóta gondoskodnak saját magukról, próbálják érvényesíteni érdekeiket, védeni értékeiket, melyek elsősorban természeti értékek. Büszkék épített értékeikre is, az itt élő emberek szorgalmára, elfogadó természetére.

A község 1992-től lett önálló, és mivel nem volt kialakult intézményhálózat, az elmúlt 30 év fejlesztései ennek megvalósításáról szóltak. Az első feladat a hivatal kialakítása volt, melynek a régi vízház épületében találtak jó lehetőséget. A kétszintes épületben az alsó szint szolgál az irodai dolgozók munkahelyéül, míg az emeleten egy tárgyaló kapott helyet.

1993 őszén elindult a községben az alsó tagozatos gyermekek oktatása, melyre a régi iskolaépületet sikerült felújítani kormányzati forrásból. Az oktatás 2005-ig működött itt, mert a létszámhatárok megemelése miatt már nem működhetett tovább ebben a formában. Így a szomszédos Győrasszonyfa községgel társulva a vezetőség arra a megállapodásra jutott, hogy az iskola Győrasszonyfán működik tovább, az óvoda pedig Tarjánpusztán, mindkét község gyermekeinek. Ez a társulás azóta is működik, 1999-ben sikerült az óvodának egy korszerű modern épületet létrehozni, így az addig csak négyórás intézmény egész napos lett. Jelenleg már két funkciót is ellát, hiszen a tevékenységet bölcsődei neveléssel sikerült bővíteni.

Közben az iskola épületét átalakították, jelenleg közösségi házként működik. Itt van a könyvtár, és éves szinten több kézműves foglalkozást tartanak itt. Ez a helyiség ad otthont a családi napoknak, idősök napjának, karácsonyi ünnepségeknek, nyugdíjas klubnak.

Időközben a községben új rendelő épült a régi elavult helyett, illetve új ravatalozó is kialakításra került pályázati forrásokból, melyek kiaknázásával a község útjai is aszfaltburkolatot kaptak.

A község Ravazd felőli oldalán új lakóutca jött létre, az elmúlt évben több fiatal kezdte meg itt az építkezést, így a község lakosság száma is emelkedőben van.

A Baross téren az erdő mellett helyezkedik el egy fejlesztési terület, melyet az önkormányzat 2003-ban vásárolt. Ez a mintegy tízhektáros terület régen üzemanyag tároló volt – részben az önkormányzat, részben három vállalkozó tulajdona – mely lakóépületek kialakítására is alkalmas.

Szintén a Baross téren a régi egyházi ingatlan felújításával létesült a Szent Benedek Vendégház, mely 2012 évben nyitotta meg kapuit. A vendégház épületegyüttesében található a község kis temploma is, amely 1887-ben épült és az elmúlt években jelentős felújítással nyerte el mai formáját. A vendégház és a kápolna jelenleg is folyamatosan épül, szépül korszerűsödik, s várja az ide látogató, pihenni vágyó kirándulókat csendes, nyugodt, gyönyörű természeti környezetben.

A kis község vágya, hogy ha már rátalál az idegen, ismerje meg őket, fedezze fel a környék szép kirándulóhelyeit. Pihenjen meg a Szent Benedek Vendégházban, amely a domb tetején, 2,5 hektáros park közepén helyezkedik el szép környezetben. A község minden lakója szeretettel várja az ide látogatókat.

A település polgármestere: Dobosné Jukli Anikó

The village of Tarjánpuszta is located at the foot of the Bakony Mountain - 2 km from main road 82 and 10 km from Pannonhalma. Its past, in the light of written records, dates back to 1086. It is a more than 920-year-old settlement and at the same time a very young one, as it has been living its independent village life since 1992. Since then, they have been taking care of themselves, trying to assert their interests and protect their values, which are primarily natural values. They are proud of their built values as well as the diligence and accepting nature of the people living here. The village became independent in 1992, and since there was no established institutional network, the developments of the past 30 years were about its implementation. The first task was to set up the municipal office, for which they found a good opportunity in the building of the old water house. In the two-story building, the lower floor serves as the workplace for the office workers, while the upper floor is home to a meeting room.

In the autumn of 1993, the education of primary school children started in the village, for which the old school building was renovated with government funds. Education continued here until 2005, but due to the increase in the required number of children, it could no longer function in this form. Therefore, in association with the neighboring village of Győrasszonyfa, the management reached an agreement that the school will continue to operate in Győrasszonyfa, and the kindergarten in Tarjánpuszta for the children of both villages. This association has been operating ever since. In 1999 the kindergarten managed to create a modern building, so the institution that was only 4 hours per day until then became full-day. It currently performs two functions, as the activity was expanded to include nursery school education. In the meantime, the school building was remodeled and currently functions as a community center. The library is located here and they hold several craft activities every year. This room hosts family days, seniors' day, Christmas celebrations, and a pensioners' club.

In the meantime, a new GP's office was built in the village to replace the outdated one, and a new funeral home was also built with grant funds. By using the tender funds, the village's roads were also paved with asphalt. A new residential street was created on the Ravazd side of the village, and several young people started construction in the past year. Thus, the population of the village is increasing. There is a development area on Baross Square next to the forest, which was purchased by the municipality in 2003. This approximately 10-hectare area used to be a fuel storage facility, partly owned by the municipality and partly owned by three entrepreneurs, which is suitable for the construction of residential buildings.

Also on Baross Square, the Szent Benedek Guest House was established by renovating the old church property, it opened its doors in 2012. The small church of the village, which was built in 1887, is also located in the building complex of the guest house. It gained its present form with a significant renovation in the last couple of years. The guest house and the chapel are currently under continuous construction, are being beautified, modernized, and are waiting for hikers who want to relax in a quiet, peaceful, beautiful natural environment.

The desire of the small village is that, once the stranger finds it, they should get to know it and discover the beautiful hiking spots in the area. Relax at the Szent Benedek Guest House, which is located on the top of the hill, in the middle of a 2.5-hectare park, in a beautiful environment. All residents of the village welcome visitors here.

The mayor of the settlement: Anikó Dobosné Jukli

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A falu távolból; Szent Benedek vendégház; Községi ház; Falu látkép; Munkácsy utca; Madách utca; Önkormányzati Hivatal; Orvosi rendelő; Wesselényi utca; Dr Tihanyi Bánk utca; Tarjánpuszta Kossuth utca

TARJÁNPUSZTA

TARJÁNPUSZTA

TÉNYŐ

Tényő a Sokorói dombság szívében, gyönyörű természeti környezetben található, Győrtől 20 kilométerre.

A területén talált leletek alapján állítható, hogy már a Kr. e. 17-15. században is éltek itt emberek. Tényő mondavilágában jelentős szerepet játszik a Honfoglalás és Árpád fejedelem. Első írásos emlék a létezéséről III. Ince pápa összeírásában (1216.06.13.) szerepel, Teeneu néven. A történelem viharai Tényőt sem kímélték. A török időkben elnéptelenedett, de rövidesen ismét lakottá vált. A Pannonhalmi Apátság birtokaként fejlődésnek indult. Mezőgazdaság és szőlőművelés biztosította a lakosság megélhetését. Régebben a falu lakói elsősorban a domborok között húzódó kis völgyekbe építették házaikat. Ma jobbára a teknő alakú völgybe igyekeznek építkezni az emberek. A falu egyik része így teljesen új település, a község ősi magja viszont a népi építkezés megkapóan szép emlékeit őrizte meg. 1945 után Győr iparosodása komoly elszívó erővel bírt, sok ember járt a gyárakba dolgozni. A közlekedési nehézségek miatt, akinek módjában állt, el is költözött a városba. A rendszerváltás változást hozott. A vidék nyugalma vonzó lett a városi emberek számára, egyre többen keresték az erre alkalmas településeket.

Jelenleg a település életét Győr közelsége és a dombok között megóvott „falusi” élet határozza meg. A nádtetes házakkal tűzdelt régi utcák, a modern faluközpont, a minden igényt kielégítő infrastruktúra jelentős fejlődést biztosít. A Pannonhalmi Borvidék részeként a szőlőművelés és borászat nagyüzemi, valamint borosgazda szinten is működik. Ez az egyéb vonzerő mellett komoly turistacsalogató szerepet tölt be. A Sokorón átvezető erdei utak a szomszédos településekkel kapcsolják össze a falut, kiváló lehetőséget teremtve a gyalogos, kerékpáros és lovas látogatóink számára a kikapcsolódásra.

Tényőn a természeti értékek, növény- és állatvilága erdei felfedezésre csábítanak. A táj egyik fő természeti jellegzetessége még ma is az erdő. Az utóbbi száz évben egy részét kiirtották, de nagy összefüggő területen így is megmaradt a növénypopuláció. A községet minden irányban erdő veszi körül a környező dombokon. A települést körülölelő táj része a Pannonhalmi Tájvédelmi Körzetnek és a Pannontáj-Sokoró Natúrparcnak is. A Sokoró-vidék és az itt lakók közt a kapcsolat évezredes. Minden völgye, dombháta, utcája rejt valami titkot a régi időkben, borospincéi, kemencéi pedig a vidék ízeiből nyújtanak ízelítőt. Több olyan része van a falunak, mely megőrizte a régvolt élet hangulatát, és a hajdani faluképet.

A múlt tisztelete, a hagyományok őrzése a rendezvényeiknél komoly szerepet kap. Tájházakat élővé tették rendezvényekkel, turisztikai központjuk a falunapok, sportrendezvények helyszínét biztosítja, az építészetileg is különleges kultúrházukat napi szinten használja a lakosság minden korosztálya. Saját életüket testvértelepülési kapcsolatokkal is színesítik, közös rendezvényekkel, pályázatokkal erősítve az összetartozást a határon kívüli magyarsággal.

Vendéglőiket ajánlják a vidéki ízek kedvelőinek, kiváló vadételeik igazi gasztronómiai élményt nyújtanak.

A lakossági igények kielégítése, valamint a szükséges fejlődés érdekében teljes mértékben kihasználják az elérhető pályázatokat, ezzel növelve Tényő vonzerejét és élhetőségét.

A település polgármestere: Varga Gábor

Tényő is located in the heart of the Sokoró Hills, in a beautiful natural environment, 20 km from Győr.

Based on the findings in the area, it can be stated that as early as the 17th-15th century BC people have lived here. The Hungarian conquest and Prince Árpád play a significant role in Tényő's folklore. First written record of its existence is from the census of Pope Innocent III (1306.12.16), it is listed as Teeneu. The storms of history did not spare Tényő either. It was depopulated during the Turkish times, but soon became inhabited again. It began to develop as an estate of the Abbey of Pannonhalma. Agriculture and viticulture ensured the population's livelihood. In the past, the inhabitants of the village mainly built their houses in the small valleys between the hills. Nowadays people try to build in the trough-shaped valley. One part of the village is thus a completely new settlement, but the ancient core of the village has preserved the strikingly beautiful memories of folk construction. After 1945, the industrialization of Győr had a serious attraction, many people went to work in the factories. Due to the transportation difficulties, those who could afford it, moved to the city. The regime change brought significant changes. The tranquility of the countryside became attractive to urban people, more and more people were looking for suitable settlements.

Currently, the life of the settlement is determined by the proximity of Győr and the village lifestyle preserved among the hills. The old streets with thatched houses, the modern village center and the infrastructure that meets all needs ensure significant development. As part of the Pannonhalma Wine Region, viticulture and winemaking operate both at the large-scale and winegrower level. This, and other attractions, play a major role in attracting tourists. The forest roads passing through Sokoró connect the village with the neighboring settlements, creating an excellent opportunity for our visitors on foot, on bicycles and on horseback to relax. In Tényő, the natural values, flora and fauna of the forest tempt you to explore. The forest is still one of the main natural features of the landscape. A part of it was cut down in the last hundred years, but the plant population still remained in a large contiguous area. The village is surrounded by forest in all directions on the surrounding hills. The landscape surrounding the settlement is also part of the Pannonhalma Landscape Protection Area and the Pannontáj-Sokoró Nature Park. The relationship between the Sokoró region and its inhabitants goes back thousands of years. Every one of its valleys, hillsides, and streets hides some secret from the old days, and its wine cellars and ovens offer a taste of the flavors of the countryside. There are several parts of the village that have preserved the atmosphere of past lives and the old village image. Respecting the past and preserving traditions play a major role in their events. Their folk museum house comes alive with events, their tourist center provides the venue for village days and sports events, and their architecturally unique cultural center is used on a daily basis by all age groups of the residents. They also enrich their own lives with sister settlement relations, they strengthen the bond with Hungarians outside the border with joint events and tenders.

They recommend their restaurants to lovers of rural cuisine, and their excellent game dishes provide a real gastronomic experience.

In order to meet the needs of the population and the necessary development, they make full use of the available tenders, thereby increasing the attractiveness and livability of Tényő.

The mayor of the settlement: Gábor Varga

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Evangelikus templom; Katolikus templom; Kultúrház; Községháza; Bölcsőde; Téli látkép; Utcarészlet; Parasztházak a hóban; Tájház; Dombok között; Árpád-kút; Cipódomb

TÉNYŐ

TÉT

A település Magyarország északnyugati részén, Győr-Moson-Sopron vármegyében helyezkedik el, a 83-as számú Győr-Pápa útvonal felezőjénél.

Számos régészeti lelet bizonyítja, hogy Tét a kőkorszaktól kezdve lakott hely. A római korban a veteránusok villája, a honfoglalás után a nyugati gyepű harmadik vonalának fontos őrhelye, ahová a 11. században besenyők települtek. A település a nevét feltehetőleg az első birtokosairól kapta (Thet törzsnemzetség). A település több részből keletkezett, Öreg-Thet a mai Tétnek a központja, Besenyő-Tét a mai Szentkút, Haraszti a mai Lesvár és Pok falu, ahol eredetileg egy monostor épült.

Az 1595-ben kezdődő 15 éves háború pusztítása a Habsburg Birodalom és az Oszmán Birodalom között Tét települést sem kerülte el. Az 1836 utáni birtokreform meghatározta a fejlődést. Az 1848-as forradalom leverése után néhány évig osztrák katonaság szállta meg a falut, melynek egyetlen előnye a méntelep meghonosítása volt. A század közepére a lakosok száma elérte a 3000-et. A polgárosodást jelzik az üzletek, gazdakör, iparoskör, két nőegylet. Az egészségügyi ellátás Győr után itt volt a legfejlettebb ebben az időben.

A háborút követően Magyarországon stratégiai kérdéssé vált a mezőgazdaság gépesítése. 1949. július 3-án avatták fel a Téli Mezőgazdasági Gépállomást, amely a SOKORÓ Kft. jelenlegi telephelye.

Az 1990-es években megvalósított beruházások és fejlesztések eredményeként Tét teljes közművekkel ellátott település lett. 2001 óta a település városi címmel rendelkezik. Tét a Téli járás székhelye, a Sokoróaljai térségben központi funkciót lát el. Testvérvárosai a hollandiai Leusden és az erdélyi Csíkszenttamás.

A város kulturális élete színes, a művelődési ház számos rendezvénynek ad otthont. Továbbá rengeteg civil szervezet segíti a közösségi programok szervezését, lebonyolítását.

Két háziorvosi szolgálat és Gyógyító ház működik Téten, önálló rendelőkkel, amelyek felszerelése biztosítja a színvonalas ellátást. Két fogorvosi körzetben kb. 7000 főt látnak el, hiszen a környező településekből is ide járnak.

Mentőállomás, polgárőrség, rendőrőrs és postaszolgálat is jelen van a városban. A településen működik óvoda-bölcsőde, illetve nyolc osztályos általános iskola. A város rendelkezik labdarúgópályával, tornacsarnokkal, műfüves focipályával, és 2022-ben megépült a Téli Tanuszoda is. A sport mellett a zene is népszerű, melynek oktatása 1976-ban indult. A fúvószenekar a település egyik büszkesége, felterjesztették a megyei értéktárba.

Látnivalók: Tét leghíresebb szülőtte Kisfaludy Károly, így sok épített emlék és intézmény őrzi nevét. A Kisfaludy Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola előtt található Kisfaludy Károly mellszobra. A Kisfaludy utcában látható a Kisfaludy emlékmű, mely a híres költő és drámaíró szülőháza helyén áll. A település értéktára, a Téli Helytörténeti Kiállítóhely, ahol a költő tiszteletére állandó helytörténeti kiállítás látható, mely bekerült a megyei értéktárba. Emellett számos kulturális programnak, kiállításnak, bemutatóknak ad helyet az épület.

A Szabadság utcában található a Kettős kereszt, a Fő utcán látható egy kovácsoltvas artézi díszkút is. Vallási épületei a Szentháromság templom, az Evangélikus templom, illetve az Evangélikus harangtorony. A város egyik ékessége a Pokváry-kastély, mely ma már magánkézben van.

A település polgármestere: Bánfi Lajos

Fotók: Kalmár Diána

The settlement is located in the northwestern part of Hungary, in Győr-Moson-Sopron County, at the halfway point of the Győr-Pápa route number 83.

Numerous archaeological findings prove that Tét has been inhabited since the Stone Age. During the Roman era, it was the villa of the veterans, and after the Hungarian conquest, it was an important guard place for the third line of the western border region, where the Pechenegs settled in the 11th century. The settlement probably got its name from its first owners (Thet tribe). The settlement was created from several parts, Öreg-Thet is the center of today's Tét, Besenyő-Tét is today's Szentkút, Haraszti is today's Lesvár and Pok village, where a monastery was originally built.

The destruction of the 15-year war between the Habsburg Empire and the Ottoman Empire, which began in 1595, did not spare the settlement of Tét. The estate reform after 1836 determined the development. After the suppression of the 1848 revolution, the village was occupied by the Austrian military for a few years, the only advantage of which was the establishment of the horse farm. By the middle of the century, the number of inhabitants reached 3,000. Civilization is indicated by shops, the farmers' circle, the craftsmen's circle, and two women's associations. After Győr, health care was the most developed here at this time.

After the war, the mechanization of agriculture became a strategic issue in Hungary. The Tét Agricultural Machinery Station was inaugurated on July 3, 1949, which is the current site of SOKORÓ Kft. As a result of the investments and developments implemented in the 1990s, Tét became a settlement with complete public utilities. Since 2001, the settlement has held town status. Tét is the seat of the Tét District and has a central function in the Sokoróalja area. Its sister cities are the Dutch Leusden and the Transylvanian Csíkszenttamás.

The town's cultural life is colorful, the cultural center hosts many events. In addition, many civil organizations help organize and run community programs. Two GPs and a Healing House operate in Tét, with independent clinics, the equipment of which ensures high-quality care. In the two dental districts, they serve approximately 7,000 people, because people also come here from the surrounding settlements. An ambulance station, civil guard, police station and postal service are also present in the town. There is a kindergarten and an eight-grade elementary school in the settlement. The city has a football pitch, a gymnasium, an artificial grass football field, and the Tét Training Pool was also built in 2022. In addition to sports, music is also popular, the teaching of which started in 1976. The brass band is one of the pride of the settlement, it was presented to the county value register.

Sights: The most famous native of Tét is Károly Kisfaludy, so many built monuments and institutions bear his name. The bust of Károly Kisfaludy can be found in front of Károly Kisfaludy Elementary School and Art School. The Kisfaludy monument can be seen on Kisfaludy Street, which stands on the site of the birthplace of the famous poet and playwright. The settlement's value register, the Tét Local History Exhibition Center, where a permanent local history exhibition is displayed in honor of the poet, was included in the county's value register. In addition, the building hosts numerous cultural programs, exhibitions, and presentations. On Szabadság Street there is a double cross, and on Main Street you can also see a wrought-iron decorative artesian well. Its religious buildings are the Church of the Holy Trinity, the Evangelical Church, and the Evangelical Bell Tower. One of the jewels of the town is the Pokváry mansion, which is now privately owned.

The mayor of the settlement: Lajos Bánfi

Photos by: Diána Kalmár

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Evangélikus harangtorony; Kisfaludy mellszobor; Katolikus templom; Evangélikus templom; Kettős kereszt; Artézi kút; Pokváry-kastély homlokzata (fotó: Wikipédia); Sokoró felújított épülete; Helytörténeti tábla; Kisfaludy-emlékmű és szülőháza; Helytörténeti Kiállítóhely; Kultúrház

VÁG

Vág település Győr-Moson-Sopron (régén Sopron vármegye) vármegyében a Rábaköz déli felén, a Rába folyó bal partján terül el. Már az őskorban az ősember által lakott hely volt. Erről árulkodnak a kőbalták, szakócák, csonteszközök, melyek a településünk különböző helyeiről kerültek elő. A római kor számos leltanyagát is megtaláljuk településünk határában a Téglásdomb dűlőben (tégglák, érmek, kerámiák). 1921-ben dr. Bossányi Árpád plébános saját költségén végzett ásásokat.

Honfoglaló őseink hazánk eme nyugati részét is megszállták, a Rábaköz is szállásbirtok lett, az Osl-nemzetség birtoka. Vág elnevezésére két lehetséges megoldással rendelkezünk. Az egyik verzió szerint királyi erdősők, erdőőrök, erdővágók, favágók a mi falunkban is laktak. Innét a falu neve: Vág, a favágók földje. A másik verzió szerint az első földbirtokos családról a Waághyokról kapta nevét. Az első írott forrás a faluról egy 1263-ban keltezett birtokosztzkodási oklevél, mely Vágot még nem nevezi falunak, hanem csak birtoknak, terra, örökölt birtoknak.

A falu földesurai: a nagyvághy Waághy család; a Wathay család; a Polányi család; a Döry család; a Hőgyész és Guary család.

Vág község hírnevét a Wathay családból származó Wathay Ferenc (szül.: 1568) repítette legmesszebbre. Székesfehérvári vicekapitány, cseszneki várkapitány volt. Székesfehérvár elestekor török fogságba kerül, s az isztambuli Galata toronyban írja meg Énekes Könyvét, melyben leírja családja történetét, csodálatos énekeit. (Megjelent a Helikon kiadásában 1976).

A falu első temploma az Állónak nevezett dűlőben helyezkedett el. Építésének valószínű ideje a 13. század. A templom a török korban, 1594-ben elpusztul. Az új templom felépülésére 1727-ig kell várni, az építető kegyúr Polányi Sándor volt. A templom titulusa az Árpád-korhoz hasonlóan Szent Jakab volt.

1837-ből írásos adat is van a falu első iskolájáról. Első iskolamestere Solnai András volt. 1903-ban épül fel az „új” iskola négy tanteremmel, ami ma is iskolaként működik. Itt tanulnak a vági alsós gyerekek. A létszámnövekedés miatt 1970-ben egy új iskolát adtak át, ami a mai gyereklétszám csökkenés miatt közösségi házként funkcionál. (Helytörténeti kiállítás, idősek klubja, kondicionáló terem, könyvtár található benne.)

Építészeti emlékek: római katolikus templom; Nepomuki Szent János szobor (templomkert); Szentháromság szobor (templom mellett); Pető kereszt (Páli-Szil elágazásnál);

A Wathay parkban: Kettős kereszt; Aradi vértanúk emlékműve; Szent korona; Kossuth mellszobor (iskola udvara, nem zsűrített alkotás); Wathay emléktábla (iskola falán); Wathay mellszobra (iskola mellett); kopjafa (honfoglalás 1100 éves évforduló); I. és II. világháborús hősök táblája (templom homlokzata).

Működő egyesületek: Tűzoltó Egyesület, Polgárőr Egyesület, Horgászegyesület, Vági Sport-egyesület, Vágért Összefogás Egyesület, Idősek klubja, Vági Rábaköz.

Vág teljes népessége: 440 fő.

A település polgármestere: Pálffy Attila

The settlement of Vág in Győr-Moson-Sopron County (formerly Sopron County) is located in the southern part of the Rábaköz, on the left bank of the Rába river.

It was already a place inhabited by ancient man. This is evidenced by the stone axes, cleavers, and bone tools found in various places in our settlement.

We can also find many artefacts from the Roman era on the outskirts of our settlement, at Téglásdomb vineyard. (bricks, medals, ceramics). In 1921 parish priest dr. Árpád Bossányi carried out excavations at his own expense.

Our conquering ancestors also occupied this western part of the country, Rábaköz also became a lodging estate, the property of the Osl clan. We have two possible solutions for the origin of the name Vág. According to one version, royal foresters, forest guards, forest cutters, woodcutters also lived in our village. The name of the village originates from here: Vág, the land of woodcutters. According to the other version, it got its name from the first landowner family, the Waághys. The first written source of the village is a title deed dated from 1263, which does not yet call Vág a village, but only an estate, terra, an inherited estate.

Landlords of the village: The Nagyvághy Waághy family; The Wathay family; The Polanyi family; The Döry family; The Hőgyész and Guary family. Ferenc Wathay (born in 1568) from the Wathay family raised the reputation of the village of Vág the highest. He was vice-captain of Székesfehérvár and castle captain of Csesznek. When Székesfehérvár fell, he was taken prisoner by the Turks, and wrote his Song Book in the Galata Tower in Istanbul, in which he describes the history of his family and his wonderful songs. (Published by Helikon in 1976).

Architectural monuments: The first church of the village was located in the vineyard called Álló. The probable date of its construction is the 13th century. The church was destroyed during the Turkish era in 1594. The construction of the new church had to wait until 1727. The benefactor who built the church was Sándor Polányi. The patron saint of the church was Saint Jacob, as it was during the Árpád period.

There is also written information from 1637 of the village's first school. Its first schoolmaster was András Solnai. In 1903, the "new" school was built with 4 classrooms, which still functions as the school today – this is where the primary school children from Vág study. Due to the increase in the number of pupils, a new school was opened in 1970, which functions as a community center due to the decrease in the number of children today. It has a local history exhibition, a club for the elderly, a gym, and a library.

Architectural monuments: Roman Catholic Church; Statue of Saint John of Nepomuk (church garden); Holy Trinity statue (next to the church); Pető cross (at the Páli-Szil junction);

In the Wathay Park: Two crosses; Arad Martyrs' Memorial; Holy Crown; Kossuth bust (in the school yard, a non-joined artwork); Wathay plaque (on the school wall); Bust of Wathay (next to school); Headstone (1100th anniversary of the conquest of the country); Plaque for the heroes of World War I and II (on the facade of the church).

Active associations: Firefighters Association, Civil Guard Association, Fishing Association, Vág Sports Association, Unity for Vág Association, Elderly Club, Vág Rába Circle.

The total population of Vág is 440 people.

The mayor of the settlement: Attila Pálffy

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Wathay Ferenc-szobor; Kettős kereszt; Szent István-szobor; Szent Jakab apostol plébánia; Wathay park; Önkormányzati Hivatal; Vági Rábaköz; Tűzoltószertár; Sebes-Vág-ta futóverseny; Rába-folyó

VÁMOSSZABADI

A falu nevének két tagja azt sugallja, hogy hajdani két falu épült össze. A "Vámos" tag arra utal, hogy Alsóvamos évszázadokon keresztül vámszedőhely volt. A "Szabadi" tag az egykori Gyórszabadi nevet őrzi, azt a hajdani állapotot idézi, amikor a lakóknak a feudalizmus idején bizonyos kiváltságaik voltak. A vámhely továbbra is jellemző a településre, hiszen az északra irányuló közúti forgalom egyik legnagyobb határállomása itt van. A forgalmat a Dunán átvívó híd pedig immáron kultúrtörténeti érték.

Az 1938-as első bécsi döntés után a Felvidék – és vele a Csallóköz is – visszatért, ami azonnal felélesztette a híd megépítésének gondolatát. A következő évben már meg is kezdték, 1942-ben pedig már be is fejezték az építkezést. 1944-ben bombatámadás érte, majd egy úszóakna rongálta meg, 1945 márciusában pedig a visszavonuló német csapatok felrobbantották. A szovjetek azonnal megkezdték az újjáépítést. Csak 1968-ban kezdődött meg a végleges felújítás, ami 1973-ban fejeződött be.

A falutól északra, a Nagy-Duna töltésének közelében található a Vörösrét. A feltöltődött, Duna-ágakkal gazdagon behálózott területen a mocsárrétek számos védett növényfaja él. Több madárfaj jár táplálkozni a rétre, időnként megjelenik a fekete gólya és a szürke gém is, költ itt a barna rétihéja, az egerészölyv és a fehér gólya.

A falutól délnyugatra és nyugatra húzódó csatornák között terül el a Körtvélyláros. Fehér fűz, rekettiefűz, fekete nyár, veresgyűrű som kísérté csatornák vizében lebegő és gyökerező hínár-társulások színpompás együttese élnek itt.

A falu központjában négy horgászvíz csillog, a közeli Nagy-Duna sarkantyúi mögött további horgászvízek találhatók. A Dunát kísérő, facsoportokkal díszített mocsárrétek és szélesen zöldellő galériaerdő között a határállomásra vezető út mentén található a győri horgászok paradicsoma és kedvelt kiránduló helye, a Vidra Csárda.

Vámoszabadi templom. A templom építése 1658-ban kezdődött, jelenleg tehát több, mint 350 éves. Az elődjénél méreteiben jóval nagyobb, 162 négyzetméteres templom a kor építészeti stílusában, barokk stílusban épült téglából. A fából épült torony akkor még a homlokzat közepén állt. Az oltár felett található nagyméretű Mindenszentek oltárképet 1799-ben készítették a hívek adományából. 1906-ban villámcsapás érte a templomot. A ma is álló tornyot 1906 után építették téglából a templom mellé. A torony jelenlegi három harangja 1928-ban került a helyére. A templom jelenleg is működő orgonáját 1914-ben készítették. A templombelső jelenlegi formáját az 1950-es években nyerte el. Nagyobb külső felújítás a 60-as évek végén volt, a templombelső teljes felújítása 1993-ban történt. Ezt követte a torony és a templom külsejének több részletben történő teljes körű renoválása, ami megszakításokkal napjainkban is folytatódik.

Harangláb. A harangláb a régi „Szabadi” településrészen található. A Szabadi Egyházközség mindig a Vámosi Plébániához tartozott. Mivel temploma nem volt, ezért 1760-ban megépítették a haranglábát két haranggal. A harangláb elé 1907-ben a „Szabadi” hívek egy kőkeresztet emeltek. Az 1900-as évek közepén egy felújítás alkalmával itt helyezték el az I. világháborúban elhunyt „Szabadi” hősök emléktábláját. A mai harangokat 1928-ban gyártották és ekkor kerültek a helyükre. 2011-ben megtörtént az építmény teljeskörű külső felújítása. 2018-ban pedig a teljes harangozó szerkezet került felújításra.

A település polgármestere: Ambrus Gellért János

Fotók: Tóth Imre, Horváth Tihamér, Vass Gellért.

old. The two parts of the village's name suggest that two former settlements were built together. The member "Vámos" refers to the fact that Alsóvamos was a customs collection point for centuries. The member "Szabadi" – it preserves the former name Gyórszabadi – recalls the former situation, when the residents had certain privileges during feudalism. The customs office is still characteristic of the settlement, as one of the largest border stations for road traffic to the north is located here. The bridge carrying traffic over the Danube is now a cultural and historical asset. After the first Vienna award in 1938, Upper Hungary – and with it Csallóköz – returned, which immediately revived the idea of building the bridge. The following year, construction began, and it was completed in 1942. In 1944 it was bombed and then damaged by a floating mine; In March 1945, it was blown up by the retreating German troops. The Soviets immediately began rebuilding it. The final renovation began only in 1968, which was completed in 1973.

To the north of the village, near the embankment of the Great Danube, is Vörösrét. Many protected plant species of marsh meadows live in the area, which is richly entwined with filled up Danube branches. Several species of birds come to feed in the meadow, the black stork and the gray heron occasionally appear, the marsh harrier, the buzzard and the white stork breed here. The Körtvélyláros stretches between the canals to the southwest and west of the village. White willow, grey willow, black poplar, and common dogwood are accompanied by colorful groups of kelp communities floating and rooted in the water of the canals.

In the center of the village, the water of four fishing lakes glistens, and behind the dikes of the nearby Great Danube there are other fishing waters. Between the marsh meadows decorated with groups of trees accompanying the Danube and the broad green gallery forest along the road leading to the border checkpoint, is the paradise of Győr fishermen and their favorite place for excursions, Vidra Csárda.

The church of Vámoszabadi. The construction of the church began in 1658, so it is currently more than 350 years old. It is much larger in size than its predecessor, the 162-square-meter church was built of brick in the architectural style of the time, in the Baroque style. The wooden tower was still in the middle of the facade at that time. The large All Saints altarpiece above the altar was made in 1799 with a donations from the believers. In 1906, the church was struck by lightning. The tower that still stands today was built of brick next to the church after 1906. The three current bells of the tower were placed there in 1928. The church's currently working organ, was made in 1914. The church interior got its current form in the 1950s. A major external renovation took place at the end of the 60s, the church interior was completely renovated in 1993. This was followed by the complete renovation of the tower and the exterior of the church in several parts, which continues with interruptions even today.

Belfry. The belfry is located in the old "Szabadi" part of the settlement. The Szabadi congregation always belonged to the Vámos Parish. Since it did not have a church, a belfry with two bells was built in 1760. In 1907, the Szabadi believers erected a stone cross in front of the belfry. In the middle of the 1900s, during a renovation, the memorial plaque of the Szabadi heroes who died in World War I was placed here. Today's bells were manufactured in 1928 and were put in place at that time. In 2011, the building underwent a complete exterior renovation. In 2018, the entire bell structure was renovated.

The mayor of the settlement: Gellért János Ambrus

Photos by: Imre Tóth, Tihamér Horváth, Gellért Vass.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Harangláb; Oltár a katolikus templomban; Katolikus templom; Faluház; Vámoszabadi címere; Bölcsőde; Horgászvíz; Szavai csatorna, Dunapart.

VÁMOSSZABADI

VÁMOSSZABADI

VÁSÁROSFALU

Vásárosfalu a Rába folyótól négy kilométerre helyezkedik el, a kapuvári sík délkeleti részén, Kapuvárról 18 kilométer távolságra. Területe 4,2 km², melyen közel 200 ember lakik. Mai nevén több, mint 600 éves múltra tekint vissza, de már jóval régebben is éltek emberek a település helyén. Erre utalnak a bronzkori edények, és a falu határában talált római kori pénzek. Ez közel hétezer éves múltra utal. Egy homokból előkerült népvándorláskori csontváz 1500 évről beszél. Azt pedig, hogy már a honfoglalás után, a kora Árpád korban is népes volt a település a közel három évtizede előkerült 11. századi sírlelet, nyakperec és S-végű hajkarika bizonyítja.

A falu végigélte a történelem viharait. 1030-ban a Rába mocsaraiban semmisítette meg I. István a német császár seregét. Majd később, 1594-ben a 15 éves háború idején a nádasokba bújva maradt életben nyolc ember Rábakecölben. A többi a törökök áldozata lett.

A környék ura az Osl nemzetség volt. Osl vezér egyik fia IV. Béla király belső köreiből tartozott, elkísérte a tatárok elől menekülő királyt, őrizte családját. Vásárosfalu határában a Bálványos-ér, mai nevén Keszeg-ér (LINKÓ) mellett várat is épített a király engedelmével. 1438-ban tíz jobbágytelket és a Rábán lévő malmot Ostfy János a csornai prépostságnak adományozta. Ezt később a Kanizsai testvérek felégették. Attól kezdve Szikra-malom lett a neve. Emlékét Vásárosfaluban a „Malom-út” őrzi hosszú századok óta.

Az 1500-as években a Kanizsaiak, majd a sárvári Nádasdyak, 1681-től az Eszterházyak a környék legfőbb birtokosai. A világháborúk nem okoztak jelentősebb gazdasági károkat a faluban, de a lakosság számát megtizedelték. A hősi halottak emlékét márványtáblák őrzik.

Vásárosfalu lakossága aktívan vesz részt a közéletben. A rendezvényekre a környékből, de még távolabbról is érkeznek vendégek. Sokan látogatnak el a farsang idején megrendezésre kerülő „Hagyományos disznóvágás és kolbásztöltő versenyre” és a húsz évet megélt „VÉ-Feszt” utójaként működő „LINKÓ-Feszt”re. Számos régi hagyományt pl: a szalmával való porzsölést és gasztronómiai ínycségnek számító kemencés ételeket és játékot is megőrizték. Így például a húsvéti locsolást, tojásba dobálást, bilickézést, cakkozást.

Az ide látogatók megnézhetik a magántulajdonban lévő falumúzeumot, a védett építészeti értéket képviselő haranglábát és az erdélyi testvértelepülés fafaragói által készített székelykaput.

A turisták megpihenhetnek a LINKÓ Faluház udvarán lévő közösségi téren, ahol játszótér, vizesblokk, kerékpáros pihenő és hagyományos kuglipálya is található. A több napra a környékre látogatóknak a falumúzeum mellett lévő vendégházban szálláshelyet is tudnak biztosítani a tulajdonosok. A Vásárosfaluba kirándulóknak, horgászoknak a Rába közeli hullámtere és a környék horgásztavai nyújtanak lehetőséget a kikapcsolódásra.

A település polgármestere: Molnár Sándor

Vásárosfalu is located 4 km from the Rába river in the southeastern part of the Kapuvár plain, 18 km from Kapuvár. Its area is 4.2 km². Nearly 200 people live in this area. Under its current name, it dates back to more than 600 years, but people lived on the site of the settlement much earlier. This is indicated by the Bronze Age pots and the Roman coins found in the outskirts of the village. This suggests a history of nearly seven thousand years. A migration-era skeleton found in the sand speaks of 1,500 years. And the fact that the settlement was populated even after the Hungarian conquest, in the early Árpád era, is proven by the 11th-century grave find, a necklace and an S-shaped hair ring, which were found nearly three decades ago.

The village has lived through the storms of history. In 1030, King Stephen I destroyed the army of the Holy Roman emperor in the Rába marshes. Later, in 1594, during the 15-year war, 8 people survived hiding in the reeds in Rábakecöl. The rest fell victim to the Turks.

The lord of the area was the Osl clan. One of Osl's sons belonged to King Béla IV's first circle, accompanied the king fleeing from the Tatars, and guarded his family. With the king's permission, he also built a castle near the border of Vásárosfalu next to the Bálványos brook, now known as the Keszeg brook (LINKÓ). In 1438, János Ostfy donated 10 serf plots and the mill on the Rába river to the Provostry of Csorna. This was later burned by the Kanizsai brothers. From then on, it was called Spark mill. Its memory has been preserved by the "Mill Road" in Vásárosfalu for many centuries.

In the 1500s, the Kanizsais, then the Nádasdys of Sárvár, and from 1681 the Eszterházy were the main owners of the area. The world wars did not cause significant economic damage to the village, but the population was decimated. The memory of the heroic dead is protected by marble plaques.

The population of Vásárosfalu actively participates in public life. Guests come to the events from near or far away. Many people visit the "Traditional Pig Slaughter and Sausage Filling Competition" held during the carnival and the "LINKÓ-Fest", which is the successor of the twenty-year-old "VÉ-Fest". Many old traditions, such as roasting with straw and oven dishes which are considered gastronomic delicacies, and games have also been preserved. For example, Easter sprinkling, throwing in eggs, the bilickézés game and handicrafts.

Visitors can see the privately owned village museum, the belfry, which represents a protected architectural value, and the Székely gate made by the woodcarvers of the sister settlement in Transylvania.

Tourists can relax in the communal area in the courtyard of the LINKÓ Village House, where there is a playground, water block, bicycle rest area and a traditional bowling alley. In the guest house next to the village museum the owners can provide accommodation for visitors to the area for several days. For those who visit Vásárosfalu and for fishermen, the floodplain near the Rába and the fishing ponds in the area offer the opportunity to relax.

The mayor of the settlement: Sándor Molnár

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Római katolikus templom; Evangélikus templom; LINKÓ Faluház; Műemlék harangláb; LINKÓ Faluház és székely kapu; Hagyományörző disznóvágás; LINKÓ-Feszt

VÁSÁROSFALU

VÉNEK

Vének a Szigetköz egyik legrégebbi települése, amelyről először Szent László 1093-ban kelt oklevele emlékezik meg. Lakóinak kötelessége volt a pannonhalmi apátság részére halászhálókat készíteni, valamint vizákat és egyéb halakat szolgáltatni a szerzetesek asztalára. Később a hajósmolnárók falva volt, vízimalmok tucatjai álltak Vének mellett a nagy Dunán.

A falu 1737-en emelt temploma a temető környékén állt, de a gyakori árvizek miatt elbontották, s 1906-ban a település központjában építettek újat. A templomot – az előzőhöz hasonlóan – Nepomuki Szent János tiszteletére szentelték fel, akinek a szobra a Vénekre vezető út mellett fogadja a településre érkezőket. A templomban értékes műemlék orgona található, amely alkalmas koncertezésre is.

A falu északkeleti szélén 1896-ban hét tölgyfát ültettek a honfoglalás emlékére, majd két évvel később még ötöt, Erzsébet királyné tiszteletére. Az Aranykertnek elnevezett liget 1982 óta szerepel a Természetvédelmi Törzskönyv listáján.

A két világháborúban a véneki férfiak is részt vettek. Az elsőben heten, a másodikban öten haltak meg. Emléküket őrzi a templomban a Réthy Gyula kőfaragó által az 1920-as években készített hősi halottak oltára. Ahogy a környező településeket, úgy Vénéket is több árvíz sújtotta a 20. században, amelyek közül az 1954-es volt a legpusztítóbb. Ekkor a házak harminc százaléka vált lakhatatlanná.

A 20. században negyvennégy évig tanított a faluban Pados József, akinek a munkássága meghatározó volt az ifjúság nevelésében és a falu kulturális életében.

Az utóbbi évtizedekben sokat fejlődött a falu. A dunai ártérben üdülőtelep alakult ki, ahová tavasztól őszig jönnek a pihenni vágyók, megduplázva ebben az időszakban a falu lakosságát. Kívül-belül megújult a faluház, amely a rendezvényeken túl a település történetét bemutató állandó kiállításnak, a könyvtárnak és az orvosi rendelőnek is helyet ad. A templom és a faluház előtt díszteret alakítottak ki, amelynek központjában Nagy Géza csallóközi fafaragó mester oszlopfa alkotása hirdeti az ezerévesnél is régebbi kis falu történetét.

Idén adták át a Mosoni-Dunára épült torkolati művet, amely a folyó állandó vízszintjét hivatott biztosítani. A létesítményről látható a két folyó találkozás, illetve a Győr-Gönyű kikötő. Történelme mellett azonban a falu természeti adottságaira is büszkék az itt lakók. A település a Mosoni- és a Nagy-Duna torkolatában, ártéri erdők között fekszik. A természet szépsége, az átmenő forgalom nélküli, csendes, nyugodt környezet nem csak a helyieknek okoz örömet, de az ide érkező vendégeknek is. Nyáron kerékpárosok, vízi turisták, horgászok és táborozók jönnek ide, hogy kiszakadjanak egy időre a városi forgatagból. Az ide érkező csoportoknak, társaságoknak színvonalas szállást nyújt a Jurtatábor, ahol 44 fő elhelyezésére van lehetőség. A tábor mellett kemping található, sátor- és lakókocsi helyekkel, közvetlen áramvételi lehetőséggel. Ugyanitt fedett kemencés tér is rendelkezésre áll a különböző rendezvényekhez.

Számos kulturális-, hagyományőrző- és sportrendezvény színesíti a helyiek és az ide érkezők életét. Évtizedek óta megrendezésre kerül május 1-én a Nemzetközi Halászléfőző verseny, ahol a híres hallevesen kívül más helyi finomságokat is megkóstolhatnak az érdeklődők. Augusztus 20-án tartják itt a Vének Kenyere fesztivált, amelyhez színvonalas kulturális programok is kapcsolódnak. Sokan látogatnak ki az októberi Nemzetközi Kutyafogathajtó versenyre, amelynek Európa-bajnokságát 2014-ben itt rendezték.

A település polgármestere: Bazsó Zsolt

First mentioned in a document issued by St. László in 1093, Vének is one of the oldest settlements in Szigetköz. Its inhabitants were under obligation to craft fishing nets for the Abbey of Pannonhalma and to provide sturgeons and other fish for the monks to eat. It then became a village of millers, with dozens of water mills on the Danube River.

A church was built in 1737 near the cemetery, but was demolished later due to frequent floods. Built in the centre of the village in 1906, the new church was dedicated, like the previous one, to St. John of Nepomuk. The statue of the saint welcomes visitors on the road to leading into the village. The church has a valuable historic organ, which can also be used for concerts.

To commemorate the Conquest of Hungary, seven oak trees were planted on the north-eastern edge of the village in 1896. Two years later, five more were planted in honour of Empress Elisabeth. Named the Golden Garden, the grove has been listed in the Nature Conservation Register since 1982.

Out of the men of Vének who fought in the world wars, seven died in the First World War and five in the Second World War. Their memory is preserved by the altar to the heroes in the church, the work of stone carver Gyula Réthy, completed in the 1920s.

Vének, like the neighbouring villages, was hit by several floods in the 20th century, the most devastating of which was in 1954, when 30% of the houses were rendered uninhabitable.

József Pados, who taught in the village school for forty-four years in the 20th century, was a key figure in the education of the youth and Vének's cultural life.

The village has seen major development in recent decades. The holiday resort, established on the floodplain of the Danube, fills up with vacationers, doubling the population of the village during the period from spring to autumn. Renovated inside and out, the community hall houses a permanent exhibition on the history of the village, as well as a library and a doctor's office, in addition to hosting community events. A decorative square has been created in front of the church and the community hall, with memorial columns in the centre created by Géza Nagy, a woodcarver from the Csallóköz region. The memorial tells the story of the village, which is more than a thousand years old. This year marked the inauguration of the new dam on the mouth of the Mosoni-Danube, intended to maintain a constant water level. The site offers a view of the confluence of the two rivers and the Győr-Gönyű harbour.

In addition to its history, Vének is also proud of its natural assets. The village is situated among floodplain forests at the confluence of the Mosoni-Danube and Danube rivers. The beauty of nature and the quiet, peaceful environment, with no through traffic, are a delight not only for the locals but also for visitors. Tourists on bikes or boats, as well as anglers and campers visit here in summer to get away from the hustle and bustle of the city.

The Yurt Camp has a capacity of 44 people, offering quality accommodation for groups. There is a campsite next to it with tent and caravan pitches equipped with electric hook-ups. A covered area with a masonry oven is also available for hosting various events.

There is a wide range of cultural, traditional and sporting events for locals and visitors alike. The International Fish Soup Competition, where guests can try other local delicacies besides fish soups, has been held on 1 May every year for decades. The Bread of Vének Festival, offering a programme of quality cultural events, is held on 20 August each year. Many people attend the International Sled Dog Race every October. The 2014 European Championship of Sled Dog Racing was held in Vének

The mayor of the settlement: Zsolt Bazsó

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Templom belső; Emlékoszlopok; Templom-tér; Nepomuki Szent János-szobor; Kemencés tér; Vénéki tábor; Kőkereszt; Aranykert tölgyfái; Kemping; Mosoni-Dunapart; A Duna télen; Naplemente a Dunán

VÉNEK

VESZKÉNY

Veszvény község Magyarország északnyugati részén, Győr-Moson-Sopron vármegyében található. A 85-ös számú főút északi oldalán, az ausztriai határtól kb. 20 km-re, a Kisalföld és a Rábaköz szívében helyezkedik el. A Győr és Sopron között félúton fekvő, 997 fős lélekszámú község közigazgatásilag a kapuvári járáshoz tartozik. Művelődésre, kikapcsolódásra, rendezvények szervezésére a könyvtár, a sportpálya, a Szabadidő Klub, a Dalárda, a tornacsarnok, valamint egyéb szabadterei helyszínek, játszótérek kínálnak lehetőséget.

Az elmúlt évtizedekben a település közintézményeinek, közútjainak, közterületeinek legnagyobb része megújult. A település központjában felújításra került a Könyvtár-Dalkör-Posta épületegyüttes, a sportpályán az öltöző épülete és a tornacsarnok pedig energetikailag is teljesen korszerűsítve lett. Az orvosi rendelő épülete kibővült, és külső-belső felújításával, az orvosi eszközpark bővítésével együtt teljesen új arculatot kapott. A járdafelújítási program keretében minden évben sok száz méteren történik rekonstrukció. Az Óvoda-Polgármesteri Hivatal előtti részen kulturált parkoló és rendezvénytér került kialakításra. Az itt élők büszkék arra, hogy a Magyar Falu Program Falusi Útalapból 2022-ben teljesen megújult a település főutcájának útburkolata, amely több, mint két kilométer hosszú. A korábbi elapadt ártézi kút újrafúrásra került, tiszta vizét a környező településekről érkező szomjazók is előszeretettel fogyasztják. Az önkormányzat a gép- és eszközparkját, valamint a játszótéri játékokat is folyamatosan bővíti.

A község bővelkedik a kulturális programokban. A szabadidő hasznos eltöltésére a színterek évente több rendezvénynek is helyet adnak: falunap, kolbászfesztivál, gyermeknap, falukarácsony, idősök napi ünnepség, állami ünnepek, megemlékezések, kézműves foglalkozások folyamatosan várják a falu lakosságát.

A kulturális munkába bekapcsolódnak a helyi civil szervezetek is. A Veszvényi Férfi Dalkör és Sramlizenekar gyökerei az 1940-es évekig nyúlnak vissza, már akkor is és napjainkban is fontos résztvevői voltak a település ünnepségeinek. Veszvényben hagyománya van a labdarúgó mérkőzéseknek. Veszvény labdarúgó egyesületének mérkőzéseit nagy érdeklődés övezi a lakosok, sportbarátok körében. A helyi Lovasegyesület célja az elmúlt évtizedekben elsorvasztott magyar lovaskultúra újjáélesztése és a ló szeretetének megismertetése. Évente egy alkalommal a veszvényi sportpályán rendezik meg fogathajtó versenyüket. 2016 tavaszán a kultúráért és a helyi értékek megőrzésért megalapították a településen a Civilek a Kultúráért Egyesületet. Az egyesület célja a helyi értékek feltárása az összefogás erejével, és többek között a helyi identitás megerősítése.

A község meghatározó gazdasági szereplői a MET-NA kft. és a Novomatic Hungária kft. Az említett két nagyvállalaton kívül több, kisebb mezőgazdasági és szolgáltató vállalkozás is működik a településen.

Az elmúlt évtizedben új utca nyitásával jelentős mértékben bővült a község telekállománya, 46 új telek szinte teljesen beépítésre került, és további 23 telek kialakítása is folyamatban van. Veszvény vonzereje a vidéki, családi környezetben, ugyanakkor pedig a kisvárosok elérhető közelségében rejlik. A faluban nemcsak az infrastruktúra fejlődik, hanem a lélekszám is növekszik.

A községben óvoda és általános iskola is működik, egyre növekedő gyermeklétszámmal. Cél a fiatalok helyben tartása, melyhez a környezeti feltételek adtak.

A település polgármestere: Németh Árpád

Veszvény lies in Győr-Moson-Sopron County, in the north-western part of Hungary. It is located about 20 km from the Austrian border on the northern side of main road 85, in the heart of the Rábaköz region in the Little Plain. Halfway between Győr and Sopron, this village of 997 inhabitants belongs to the Kapuvár district for administrative purposes. The library, the sports field, the leisure club, the choir hall, the gymnasium, as well as outdoor venues and playgrounds offer opportunities for education, recreation and events.

Most of the public institutions, roads and public spaces in the village have been renovated in recent decades. The Library, Choir Hall and Post Office complex in the village centre has been renovated recently. The locker rooms and gymnasium in the sports field have been completely modernised in terms of energy efficiency. The doctor's office building has been enlarged and given a completely new look, with additions to medical equipment as well as an interior and exterior refurbishment. Hundreds of metres of pavement are reconstructed every year as part of the pavement renewal programme. A landscaped car park and a space for events have been created in front of the kindergarten and the Mayor's Office. Residents are proud of the fact that the main street of the village, which is more than two kilometres long, was completely reconstructed with the help of a grant from the Road Fund of the Hungarian Village Programme in 2022. The dried-up artesian well has been re-drilled, so even visitors can now enjoy its clean water. The municipality is constantly adding to its stock of machinery and equipment, as well as to the playground toys.

The village has a rich calendar of cultural events. Our community spaces host various events throughout the year, including the village festival, the sausage festival, Children's Day, village Christmas, celebrations for the elderly, public holidays, commemorations, as well as arts and crafts activities. Local NGOs are involved in cultural activities as well. The roots of the Veszvény Men's Choir and Schrammelmusik Band go back to the 1940s. They have been and still are important participants in village celebrations. Veszvény has a tradition of football matches. All matches played by our football club are of great interest to the residents and sports lovers. The local horse riding club aims to revive Hungarian riding culture, which has been neglected in recent decades, and to promote the love of horses. They hold a harness racing competition on the Veszvény sports field once a year. The Citizens for Culture Association was founded the spring of 2016 to promote culture and preserve local values. The aim of the association is to explore local values through the power of cooperation and to strengthen local identity, among other things.

MET-NA Kft. and Novomatic Hungária Kft. are the main economic players in the village. In addition to these two large companies, there are also several smaller agricultural and service enterprises.

The opening of a new street has significantly increased the number of plots in the last decade, with 46 new plots almost completely built up and a further 23 plots still under development. The attraction of Veszvény lies in its rural, homely environment coupled with its proximity to small towns. The village is developing in terms of infrastructure, and also growing in population.

Both a kindergarten and an elementary school are in place, serving a growing number of children. Our aim, for which the environmental conditions are entirely favourable, is to keep young people in the village.

The mayor of the settlement: Árpád Németh

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kápolna; 1956-os emlékmű; Hősi emlékmű; Posta, könyvtár, szabadidő központ és templom; Ártézi kút; Tulipánvirágzás; Szoborpark; Sportcsarnok; Központ; Orvosi rendelő; Ravatolozó; Sportpálya

VESZKÉNY

VESZKÉNY

VESZPRÉMVARSÁNY

Veszprémvarsány községet megközelítve, Győr irányából a településre hazatérő lakosok, vagy a községbe érkező látogatók, átutazók, már a messzeségből láthatják, ahogy tündököl az esti fényekben, ahogy ékeskedik, mint a Bakony hegység kapuja.

Veszprémvarsány község megnevezése legkorábban 1210-ben került feljegyzésre egy pannonhalmi oklevélben. A régi feljegyzéseken a község így szerepel: Vuosian, Nag Warsan, Warsan, Varsan. A település központi szerepe, jó megközelíthetősége már a középkorban megfigyelhető volt, hiszen a pannonhalmi apátság akkori legnépesebb települése. Ez a központi szerep azonban nem egyszer a hátrányára is fordult a településünknek, mivel a törökök két alkalommal is elpusztították a falut. De az akkori lakosság a sok nehézség ellenére is visszatért, és újjáépítette a községet. Elvetették a síkságon a gabonát, a domboldalakon szőlőt termeltek, újjáépítették a házakat és a lerombolt templomot, valamint iskolát alapítottak már az 1700-as évek elején.

A község a jelen korban betöltött helye szerint Győr-Moson-Sopron vármegyében, a Pannonhalmi Járásban, Győrtől 35, Veszprémtől 47, Pápától 35, Kisbértől 22, Pannonhalmától 15, valamint a Balatontól mintegy 60 km-re, a 82-es főúton megtalálható település. A község szerepe a térségben meghatározó, hiszen itt mind a mai napig védőnői szolgálat, háziorvosi, gyermekorvosi, fogászati, rendelés vehető igénybe. Önkormányzat, iskola, óvoda, bölcsőde, egészségház, gyógyszertár, posta, tűzép, több élelmiszer bolt, gazdabolt, vendéglő, vasútállomás és mentőállomás is működik itt.

2015 decemberében átadásra került a veszprémvarsányi Mentőállomás, mely szintén az egész mikro-térséget hivatott szolgálni. Ezáltal sokkal gyorsabban ki tudnak kiérni a mentősök és segítséget tudnak nyújtani a sérülteknek, betegeknek, akár emberi életeket is tudnak menteni.

2019-ben központi helyen elkészült az új, egy-csoportszobás, 14 férőhelyes bölcsőde, így javult a foglalkoztatási helyzet is a térségben. Az új bölcsőde megnyitása segíti a helyi kisgyermekes szülők munkaerőpiacra történő visszatérését, és általában véve megkönnyíti a családok mindennapjait.

A község infrastruktúrája jól kifejlődött az évszázadok során, ezért a környező települések lakói a rég-múlta való tekintettel Veszprémvarsány községbe íratják be gyermekeiket óvodába, majd pedig iskolába is, sőt 2019-től már bölcsődébe is. A háromcsoportos óvoda létszáma eléri a hetven főt, az általános iskolában a tanulók 1-8. osztályig folytathatják tanulmányukat. Amint az óvoda, úgy az iskola is több községből fogadja a gyerekeket. A bölcsőde is többnyire telt házzal üzemel.

Veszprémvarsány község, mint körjegyzőségi székhelytelepülés meghatározó települése volt a térségnek a közelmúltban, ami jelenleg is így van. Veszprémvarsány az Écsi Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik, és a községben állandó kirendeltsége működik a közös hivatalnak, ahol az ügyintézők fogadják a településen élő ügyfeleket, és természetesen a közös hivatalhoz tartozó többi tagtelepülés lakosait is. A helyi önkormányzat igyekszik folyamatosan pályázni, fejleszteni, építeni a települést, a helyi és a környező települések lakosainak az érdekében.

A veszpremvarsany.hu honlap segítséget nyújt az érdeklődőknek abban, hogy jobban megismerjék a települést, a település kultúráját, programjait, a községben és a környezetében található turisztikai életet.

A település polgármestere: Vadema Melinda

For residents driving home to Veszprémvarsány from Győr, or visitors and passers-by arriving in the settlement, the sight of the village gleaming in the evening lights already is visible from afar, like a gateway to the Bakony Mountains.

The earliest historical record of Veszprémvarsány dates back to 1210, when it was mentioned in a document from Pannonhalma. In old records the village is referred to as Vuosian, Nag Warsan, Warsan, or Varsan. The central role of the settlement and its great accessibility were already noticeable in the Middle Ages, as it was the most populous settlement of the Abbey Pannonhalma. However, this was sometimes to the detriment of the village, which was destroyed twice by the Turks because of its central role. But the inhabitants of the time returned to the village and rebuilt it despite the hardships. They planted crops on the plain, grew grapes on the hillsides, rebuilt houses and a ruined church, and founded a school as early as in the 1700s.

In the present day, the village is located in the Pannonhalma District of Győr-Moson-Sopron County, at a distance of 35 km from Győr, 47 km from Veszprém, 35 km from Pápa, 22 km from Kisbér, 15 km from Pannonhalma and about 60 km from Lake Balaton, near the main road 82. The village plays a key role in the region, as it still provides health visitor service, family doctor, paediatrician and dental clinic for the population of the micro-region. It also has a municipality, a school, a kindergarten, a nursery, a health centre, a pharmacy, a post office, a fire station, several grocery shops, a general store, a restaurant, a railway station and an ambulance station.

In December 2015, the Veszprémvarsány Ambulance Station was inaugurated, also serving the entire micro-region. From the new ambulance station, paramedics can reach destinations much faster to help the injured and patients, and save lives.

In 2019, a new nursery with one room for 14 children was completed in a central location. This has improved the employment situation in the area. The new nursery helps local parents with young children to re-enter the labour market and makes the daily lives of families easier in general.

The village's infrastructure has undergone spectacular development over the centuries, so the inhabitants of the neighbouring villages enrol their children in Veszprémvarsány for kindergarten and then school, and from 2019 also in a nursery. The kindergarten serves seventy children in three groups, and pupils can continue their studies in primary school from grade 1 to grade 8. The kindergarten also serves children from several municipalities. The nursery is usually at full capacity.

As the seat of district administration, Veszprémvarsány was a dominant settlement in the region in the recent past. This is still the case today. Veszprémvarsány is part of the Joint Self-Government Office of Écs. The joint office has a permanent branch in the village, where the administrators serve the locals and, of course, residents of the other member municipalities under the joint office. The local government is doing its best to continuously apply for grants to develop and build the village for the benefit of local residents and residents of the neighbouring municipalities.

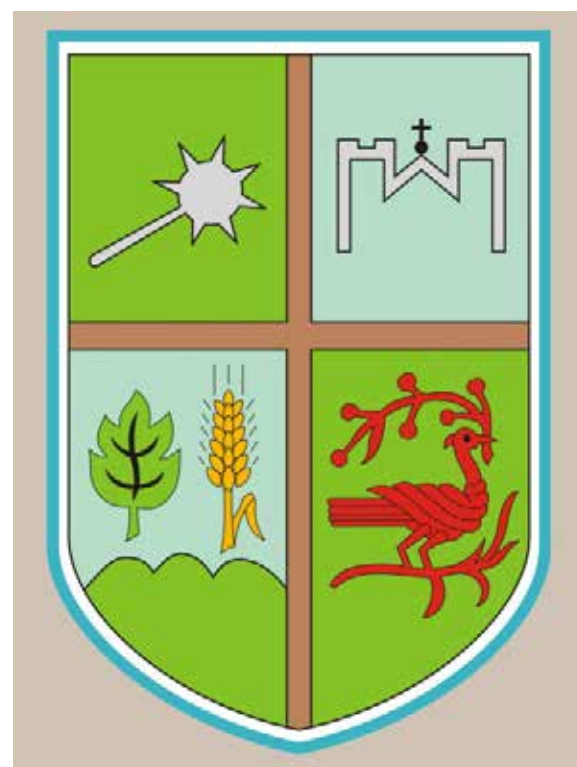
By visiting the website veszpremvarsany.hu, visitors can learn more about the village, its culture and programmes, and the tourist life in the village and its surroundings.

The mayor of the settlement: Melinda Vadema

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Katolikus templom; Körmenet; Felújított evangélikus templom; Veszprémvarsány címere; Polgármesteri hivatal; Körforgalom; I. világháborús emléktábla; Korona Étterem; Művelődési Ház

VESZPRÉMVARSÁNY

VESZPRÉMVARSÁNY

VÖLCSEJ

Völcsej község Győr-Moson-Sopron vármegye délnyugati részén fekszik. Kétutcás falu, lakosságszáma 421 fő. 1754-ben nemesi összeírás volt az országban. Sehol annyi nemes nem élt a megye falvaiban, mint Völcsejen, emiatt a település különlegessége az, hogy lakói büszke nemesek örökösei. Meseszerű a színhagyomány, mely szerint a község nevét egy Vécsey nevű nemestől kapta, aki meghatározott idejű körbe lovaglással állapította meg a falu határát. A település nemesi jellegére utal az is, hogy a környéken „nemes-Völcsej” néven emlegették a községet. Kialakult az a szokás, hogy a családból csak egy férfi nőült meg. Ez egészen 1945-ig volt érvényben. Az elszegényedett nemesi közösség elszigetelte magát a szomszédos községektől, többnyire a községen belül házasodtak. Így a teljes falu rokonságból állt. A község közepén a nemesi házakon kívül szalmatetős vályogviskók sorakoztak. A lakosok nehéz gazdasági helyzetét kivándorlással és a gyerekszaporulat csökkentésével próbálták kiküszöbölni. A faluban a fő megélhetési forrás manapság a mezőgazdaság, azonban a lakosok jelentős része a környező településeken vállal munkát.

A település legfőbb értékei, látnivalói:

A Szent Márk templom 1864-ben csákány alá került, és az új római katolikus templomot a következő évben 1865. november 30-án szentelte fel Simor János győri püspök Szent László tiszteletére. Új főoltár és Szent Helena mellékoltár készült. A másik mellékoltár a régi védőszent, Szent Márk tiszteletére emelkedik. A templom harangjait Seltenhofer Frigyes Fiai Sopronban öntötték. A templom barokk jellegű, romantikus külsejű, amely elvarázsolja a településre látogatókat. A római katolikus kápolnát a Lourdesi Szűz tiszteletére emeltették.

Kiemelkedő a látványosságok között a Szent Donát szobor. Szent Donátot a szőlősgazdák, vincellérek tekintik védőszentjüknek, akihez a helyi lakosokon túl, az ide látogatók is közbenjárásért folyamodnak az elemi csapások ellen. A közbenjárás célja a vetések, termelés védelme. A településen idegenforgalmi látványosság a Völcseji Tájház, amely műemléki épületként funkcionál.

A település kedvelt pihenőhelyévé vált a horgásztó. A területen korábban jeget vágtak, amit jégveremben tároltak a meleg nyári napokra. A meder jelenlegi állapotát közel harminc év alatt nyerte el főképp önerőből, de a település rengeteg külső segítséget, támogatást is kapott. Öröndetes a falu összetartása. Az Egyesület az év során horgászversenyeket szervez és a Falunap rendezvényeibe is bevonásra kerül a tó partja. A település lakói szívesen fogadják a látogatókat feledhetetlen horgászatra, illetve a téli hónapokban lehetőség van a befagyott tó jegén korcsolyázásra.

A település életében elhanyagolhatatlan a hagyományok ápolása. 1997-ben alakult a Völcseji Népdalkör. A népdalcsokrokat a tagok szeretettel adják elő a mai napig is különböző népzenei rendezvényeken, dalos találkozókon, falunapi rendezvényeken. A település kulturális rendezvényeinek állandó szereplői.

Századokon keresztül a társadalom egyik legnagyobb félelme a tűzvész volt. 1897. június 6-án zajlott az alakuló közgyűlés, amely keretében létrejött a Völcseji Önkéntes Tűzoltóegylet, mely rendszeresen részt vesz tűzoltóversenyeken, a hivatásos állomány mellé beosztott ügyeleti szolgálatban, minősítő vizsgákon és vizes gyakorlatokon.

Völcsej várja látogatóit, akik megcsodálhatják az útmenti szobrokat, megpihenhetnek a falu határában lévő horgásztónál vagy kipróbálhatják a helyiek vendégszeretétét!

A település polgármestere: Szőke Attila

A two-street village with a population of 421, Völcsej is located in the south-western part of Győr-Moson-Sopron County. There was a census of Hungarian nobles in 1754, where Völcsej had the highest number of nobles among the villages of the county. This makes the village unique in that its inhabitants are the heirs of proud nobles. Oral tradition has it that Völcsej got its name from a nobleman named Vécsey, who established the village boundaries by riding around it for a certain period of time. Its noble character is also indicated by the fact that the village was known in the region as 'Nemes-Völcsej'. Only one man in each family got married – this custom became a tradition, practised until 1945. The impoverished noble community isolated itself from the neighbouring villages and mostly married within the village. Thus the entire village was made up of relatives. In addition to noble houses, there were thatched adobe huts in the centre of the village. The difficult economic situation of the inhabitants was tackled by migration and by reducing the number of children. Agriculture is now the main source of livelihood, but a significant proportion of the residents work in surrounding villages.

Main sights and attractions in the village are:

The church of St. Mark was demolished in 1864. The new Roman Catholic church was consecrated by János Simor, the Bishop of Győr, in honour of St. László in the following year, on 30 November 1865. A new high altar was made, as well as a side altar in honour of St. Helena. The other side altar was dedicated to St. Mark, the patron saint of the previous church. The church bells were cast in Sopron by the sons of Frigyes Seltenhofer. The romantic baroque appearance of the church fascinates visitors. The Roman Catholic chapel was built in honour of the Virgin of Lourdes.

The statue of St. Donatus is a notable landmark. St. Donatus is considered the patron saint of vine-growers and winemakers. In addition to the locals, visitors also rely on the saint's intercession against natural disasters. The purpose of intercession is to protect crops and production.

The building of the Völcsej Folk Museum, a tourist attraction, is listed as a monument.

The fishing pond next to the village has become a popular recreational area. It used to be a place for harvesting ice, which was preserved in ice pits for warm summer days. The pond has evolved to its present state over nearly thirty years, mainly through self-financing, but the municipality has received a lot of external help and support as well. It's great to see the village working together. The Fishing Association organises fishing contests throughout the year and the pond also has a role in the events of the Village Festival. You are welcome to enjoy an unforgettable fishing session or even skate on the frozen pond during the winter months.

Tradition is an essential part of the village's life. The Völcsej Folk Choir was founded in 1997. The choir lovingly performs folk songs at various folk music events, singing gatherings and village festivals. They are regular participants in the cultural events of the village.

For centuries, fire was one of society's greatest fears. The founding assembly of the Voluntary Firemen's Association of Völcsej took place on 6 June 1897. Today, the association regularly participates in fire fighting competitions, on-call duty alongside the official staff, qualification examinations and drills.

Völcsej welcomes all visitors. Come see the roadside sculptures, take a break at the fishing pond on the edge of the village or try the local hospitality!

The mayor of the settlement: Attila Szőke

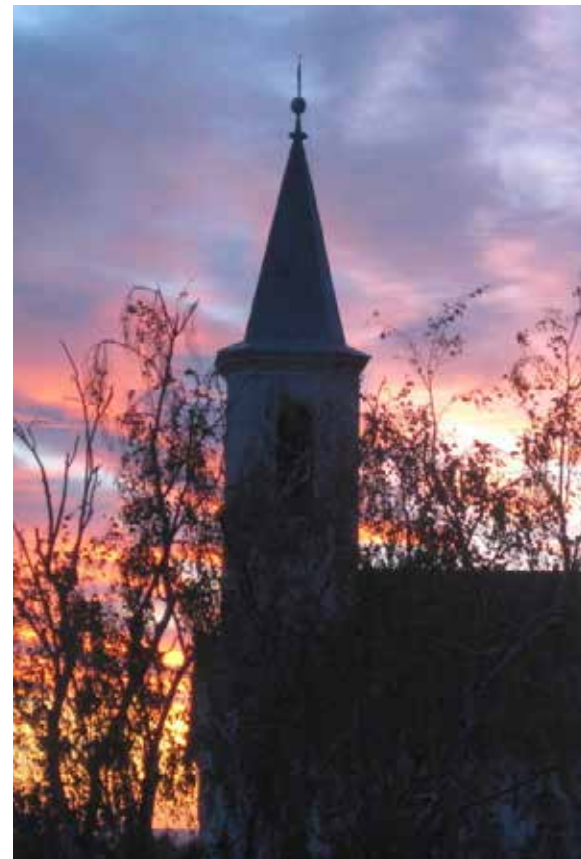
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Községháza; Templom; Tűzoltó szalagok; Címer; Templom belső; Játsszótér; Faluház; Horgásztó; Kápolna; Szent Donát szobor;

VÖLCSEJ

VÖLCSEJ

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ / 5
GREETING / 6
ELŐSZÓ-FOREWORD / 7
TELEPÜLÉSEK / 8
ACSalAG / 9
BAKONYPÉTERD / 12
BELED / 15
BOGYOSZLÓ / 18
BŐNY / 21
CSÉR / 24
CSIKVÁND / 27
DUNAKILITI / 30
DUNASZEG / 33
DUNASZIGET / 36
ÉCS / 39
FARÁD / 42
FEKETEERDŐ / 45
FERTŐBOZ / 48
FERTŐHOMOK / 51
FERTŐRÁKOS - KROISBACH / 54
FERTŐSZENTMIKLÓS / 57
FERTŐSZÉPLAK / 60
GYÓRÓ / 63
GYŐR / 66
GYÓRASSZONYFA / 72
GYŐRSÁG / 75
GYŐRSÖVÉNYHÁZ / 78
GYŐRZÁMOLY / 81
HEGYKŐ / 84
HÖVEJ / 87
JÁNOSSOMORJA / 90
KAPUVÁR / 93
KÁROLYHÁZA / 96
KIMLE / 99
KISBAJCS / 102
KISBODAK / 105
KISFALUD / 108
KUNSZIGET / 111
LÁZI / 114
LEVÉL / 117

TARTALOM

LÖVŐ / 120
MÁRIAKÁLNOK / 123
MEZŐÖRS / 126
MIHÁLYI / 129
MOSONMAGYARÓVÁR / 132
MOSONSZOLNOK / 136
NAGYBAJCS / 139
NAGYCENK / 142
NAGYSZENTJÁNOS / 145
NYÚL / 148
OSLI / 151
ÖTTEVÉNY / 154
PÉR / 157
PETŐHÁZA / 160
PÜSKI / 163
RÁBACSÉCSÉNY / 166
RÁBASEBES / 169
RÁBASZENTANDRÁS / 172
RAJKA / 175
RAVAZD / 178
RÉPCESZEMERE / 181
SARRÓD / 184
SOKORÓPÁTKA / 187
SOPRON / 190
SOPRONNÉMETI / 196
SZANY / 199
TARJÁNPUSZTA / 202
TÉNYŐ / 205
TÉT / 208
VÁG / 211
VÁMOSSZABADI / 214
VÁSÁROSFALU / 217
VÉNEK / 220
VESZKÉNY / 223
VESZPRÉMVARSÁNY / 226
VÖLCSEJ / 229
TARTALOM / 233
IMPRESSZUM / 236

IMPRESSZUM

Felelős szerkesztő
Sári Andrea

Szöveg, fotók
A magyar nyelvű szöveget és valamennyi fotót a kötetben szereplő települések önkormányzatai
bocsátották rendelkezésre.
A fotókat az önkormányzatok hozzájárulásával szerkesztettük a kötetbe.

Magyar nyelvi lektor, korrektor
Dr. Majoros Lajos

Angol fordítás
Viola Bence & Exalon Fordítóiroda

Grafika
Vincze László

ISBN 978-615-6523-01-3

Készült a Dono Te Libro Kiadó gondozásában.
2023.

Nyomdai munka:
Center-Print Nyomda Kft., Debrecen.

AC SALAG BAKONYPÉTERD BELED BOGYOSZLÓ BÖNY CSÉR CSIKVÁND
DUNAKILTI DUNASZEG DUNASZIGET ÉCS FARÁD FEKETEERDŐ
FERTŐBOZ FERTŐHOMOK FERTŐRÁKOS-KROISBACH FERTŐSZENTMIKLÓS
FERTŐSZÉPLAK GYÓRÓ GYŐR GYŐRASSZONYFA GYŐRSÁG
GYŐRSÖVÉNYHÁZ GYŐRZÁMOLY •HEGYKŐ HÖVEJ JÁNOSSOMORJA
KAPUVÁR KÁROLYHÁZA KIMLE •KISBAJCS KISBODAK KISFALUD
KUNSZIGET LÁZI LEVÉL LÖVŐ MÁRIAKÁLNOK MEZŐÖRS MIHÁLYI
MOSONMAGYARÓVÁR MOSONSZOLNOK NAGYBAJCS NAGYCENK
NAGYSZENTJÁNOS NYÚL OSLI •ÖTTEVÉNY PÉR PETŐHÁZA PÜSKI
RÁBACSÉCSÉNY RÁBASEBES RÁBASZENTANDRÁS RAJKA RAVAZD
RÉPCESZEMERE SARRÓD SOKORÓPÁTKA SOPRON SOPRONNÉMETI
SZANY TARJÁNPUZSTA TÉNYŐ TÉT VÁG VÁMOSSZABADI
VÁSÁROSFALU VÉNEK VESZKÉNY VESZPRÉMVARSA NY VÖLCSEJ

